

Onderzoekschool Ius Commune

**Wetenschappelijk verslag 1998-2002
t.b.v. de vervolgerkenning**

Inhoudsopgave

Verantwoording	1
Algemeen.....	1
Uitgangspunten voor verslaglegging.....	1
Algemeen	1
Welke publicaties zijn ius commune-publicaties?	1
Kernpublicaties	3
Ius Commune	5
Centrale probleemstelling	5
De programmastructuur	5
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten binnen het programma.....	5
Europees privaatrecht	9
Samenvatting programma-opzet.....	9
Onderzoekers.....	10
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	10
I.1.A Grondslagen van het privaatrecht	13
Samenvatting programma-opzet.....	13
Onderzoekers.....	14
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	15
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	17
Promoties	17
Wetenschappelijke publicaties.....	17
Vakpublicaties	33
I.1.B Algemeen verbintenissen- en contractenrecht	39
Samenvatting programma-opzet.....	39
Onderzoekers.....	40

Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	42
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties	43
Promoties	44
Wetenschappelijke publicaties.....	44
Vakpublicaties	65
I.1.C Personen- en familierecht.....	73
Samenvatting programma-opzet.....	73
Onderzoeksthema's	73
Onderzoekers.....	74
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	75
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	76
Promoties	76
Wetenschappelijke publicaties.....	77
Vakpublicaties	90
I.1.D Consumentenrecht	97
Samenvatting programma-opzet.....	97
Onderzoekers.....	97
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	98
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	98
Promoties	98
Wetenschappelijke publicaties.....	99
Vakpublicaties	106
I.1.E Goederenrecht.....	113
Samenvatting programma-opzet.....	113
Onderzoekers.....	113
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	114
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	115
Promoties	115
Wetenschappelijke publicaties.....	115

Vakpublicaties	123
I.2 Aansprakelijkheid en verzekering	131
Samenvatting programma-opzet.....	131
Onderzoekers.....	133
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	134
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	135
Overig	136
Promoties	136
Wetenschappelijke publicaties.....	137
Vakpublicaties	158
I.3 Grensoverschrijdend milieurecht.....	171
Samenvatting programma-opzet.....	171
Onderzoekers.....	173
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	174
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	175
Promoties	176
Wetenschappelijke publicaties.....	176
Vakpublicaties	196
I.4 Ondernemingen in Europa.....	205
I.4.A Rechtspersonen in Europa.....	205
Samenvatting programma-opzet.....	205
Onderzoekers.....	207
Gezamenlijke wetenschappelijke activiteiten	208
Gezamenlijke wetenschappelijke publicaties.....	209
Promoties	209
Wetenschappelijke publicaties.....	209
Vakpublicaties	226

Verantwoording

ALGEMEEN

In dit wetenschappelijk jaarverslag van de Onderzoeksschool Ius Commune is de productie over de periode 1998-2002 opgenomen. De verslaglegging vindt hier plaats per in de Herkenningsaanvraag opgenomen (en inmiddels deels van een andere titel voorziene) subprogramma's. Achtereenvolgens zijn dat het programma Europees privaatrecht (I.1), Aansprakelijkheid en verzekering (I.2), Grensoverschrijdend milieurecht (I.3) en Ondernemingen in Europa (I.4). Voor elk van deze programma's wordt in het jaarverslag op uniforme wijze en overeenkomstig identieke criteria verslag gedaan van de wetenschappelijke productie. De uitgangspunten die daarbij een rol hebben gespeeld, worden hieronder uiteengezet.

De aan de Onderzoeksschool verbonden geassocieerde (deel)programma's 'Beginselen van Europees burgerlijk procesrecht', 'Bouwrecht', 'Intellectuele eigendom' en 'Ius Commune en Publiekrecht' zijn niet opgenomen in dit verslag.

UITGANGSPUNTEN VOOR VERSLAGLEGGING

Algemeen

In dit verslag wordt onderscheiden tussen proefschriften, wetenschappelijke publicaties en vakpublicaties. Het gehanteerde onderscheid is gebaseerd op de door de VSNU in haar Protocol 1998 ontwikkelde criteria voor beoordeling van het wetenschappelijk onderzoek. Afgezien is van het opnemen van een rubriek 'Overige producten van wetenschappelijke activiteiten' (redacteurschappen, lezingen, gastcolleges, etc.). Annotaties - geen officiële categorie binnen genoemde indeling - zijn in beginsel ondergebracht bij vakpublicaties; sommige annotaties in met name enkele Belgische tijdschriften hebben echter een omvang en kwaliteit die opneming in de categorie 'wetenschappelijke publicatie' rechtvaardigen. Publicaties die niet anders dan als vakpublicatie kunnen worden gekwalificeerd (o.a. bijdragen aan losbladige uitgaven, aan praktijkuitgaven, etc.) worden als zodanig aangeduid.

Bewust is in dit verslag gekozen voor een volledige opname van de publicaties van de onderzoeksgroepen. Alleen op die manier wordt een volledig beeld gekregen van de kwantiteit en kwaliteit van de productie binnen die groepen. Dat een publicatie een typische ius commune-publicatie betreft (dus ligt op het vlak van de Onderzoeksschool), is vervolgens steeds aangegeven door middel van een ster (*).

Welke publicaties zijn ius commune-publicaties?

De vraag dient te worden beantwoord welke publicaties van de onderzoeksgroepen binnen de School als 'ius commune publicatie' hebben te gelden. In dit verband kunnen *in het algemeen* vier typen publicaties worden onderscheiden. De

cijfers zijn neutraal en hebben geen betrekking op een oplopende waardering van het type publicatie:

1. Puur nationaalrechtelijke publicaties. Deze zijn enkel gericht op het Nederlandse, Belgische, Franse, etc. recht; rechtsvergelijking ontbreekt volledig. Prototype is het artikel waarin een bepaald wetsartikel wordt geïnterpreteerd, een rechterlijke uitspraak van commentaar wordt voorzien of nationale dogmatiek wordt bekritiseerd of verder wordt uitgebouwd.
2. Rechtsvergelijkende publicaties. Deze zijn 'klassiek' rechtsvergelijkend en beogen om overeenkomsten en verschillen tussen diverse stelsels aan het licht te brengen.
3. Methodische *ius commune*-publicaties. Deze zien op *de wijze waarop* een *ius commune* tot stand kan worden gebracht zonder dat veel nadruk ligt op de inhoudelijke rechtsvergelijking zelve. Onder dit type publicatie vallen ook die over rechtseconomie, rechtstheorie, rechtsgeschiedenis, rechtssociologie, etc., *voor zover van belang voor de ontwikkeling ener ius commune*.
4. Inhoudelijke *ius commune*-publicaties. Deze richten zich expliciet op het totstandbrengen ener *ius commune* op een bepaald rechtsgebied, bijvoorbeeld door regels van Europees privaatrecht te formuleren.

In dit wetenschappelijk verslag worden de publicaties onder 3 en 4 in elk geval aangeduid als *ius commune*-publicaties. Deze zijn aan te merken als voortvloeiend uit het programma. De publicaties onder 1 en 2 zijn slechts *ius commune*-publicaties als aan bepaalde, nadere, voorwaarden is voldaan:

- De puur nationaalrechtelijke publicaties die van belang zijn voor inzicht in unificerende tendenzen zijn tevens *ius commune*-publicaties. Dit is bijv. het geval indien in de publicatie het nationaal recht wordt besproken met het oog op een andere publicatie in de categorie 2, 3 of 4. Zelfs is denkbaar dat de publicatie is gewijd aan nationale dogmatiek, maar dat deze op zodanige wijze wordt behandeld dat die wijze ook voor andere stelsels van belang is (om de eenvoudige reden dat die dogmatiek vergelijkbaar is met die in andere Europese stelsels).
- De rechtsvergelijkende publicaties van categorie 2 vallen vrijwel steeds onder *ius commune*-publicaties. Dit is ook het geval indien deze bijv. zijn gericht op rechtsvergelijking tussen niet-Europese stelsels, mits die rechtsvergelijking ook nuttig is voor Europees *ius commune*. Dit zal bijv. niet het geval zijn bij een vergelijking van religieuze rechtssystemen of van bijv. Islamitisch recht met een stelsel van Europese oorsprong. Een vergelijking met bijv. Amerikaans recht is wel een *ius commune*-publicatie omdat deze inzicht zal bieden in de common law, immers een van de Europese rechtstradities. Ook rechtsvergelijking met sommige door de civil law beïnvloede stelsels buiten Europa kan om dezelfde reden als *ius commune*-onderzoek worden aangeduid. Dit spreekt met name bij onderzoek naar de zgn. gemengde rechtssystemen, van groot belang voor onderzoek naar de ontwikkeling van Europees privaatrecht.

Kernpublicaties

In dit verslag zijn de kernpublicaties van de onderzoekers aangeduid met een dubbele ster (**). Deze publicaties zijn, behalve op grond van hun kwaliteit, geselecteerd op basis van de mate waarin zij getuigen van de inhoudelijke missie van de Onderzoeksschool. De kernpublicaties betreffen aldus de kernresultaten van de afzonderlijke programma-onderdelen in de jaren 1998-2002.

Ius Commune

CENTRALE PROBLEEMSTELLING

Voor een beschrijving van de probleemstelling van de Onderzoeksschool en van de uitgangspunten voor het gemeenschappelijk onderzoek, zij verwezen naar de hererkeningsaanvraag. De voorgeschiedenis van het onderzoeksprogramma is te vinden in het Wetenschappelijk verslag 1995-1998.

DE PROGRAMMASTRUCTUUR

Programma: Ius commune en privaatrecht

Deelprogramma's en onderzoeksgroepen:

- I.1 Europees privaatrecht
 - I.1.A Grondslagen van het privaatrecht
 - I.1.B Algemeen verbintenissen- en contractenrecht
 - I.1.C Personen- en familierecht
 - I.1.D Consumentenrecht
 - I.1.E Goederenrecht
- I.2 Aansprakelijkheid en verzekering
- I.3 Grensoverschrijdend milieurecht
- I.4 Ondernemingen in Europa
 - I.4.A Rechtspersonen in Europa

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN BINNEN HET PROGRAMMA

Hierbij wordt een overzicht geboden van activiteiten die door de Ius Commune Onderzoeksschool als geheel zijn ondernomen en derhalve niet terug te voeren zijn tot een of meer programma's.

Op 12 november 1998 vond te Utrecht het IIIde Ius Commune congres plaats. Hier waren workshops gewijd aan alle thema's van de Onderzoeksschool. Invited speakers waren onder meer Prof.mr. A.S. Hartkamp en Prof.mr. T. Koopmans.

Op 15-16 april 1999 vond te Maastricht het congres Ius Commune in a World Context plaats. Invited speakers waren onder meer William Twining (London), Peter Behrens (Hamburg) and Brian Bercusson (Manchester). De papers zijn gepubliceerd als special issue van de Maastricht Journal of European and Comparative Law (1999, number 3).

Op 25-26 november 1999 vond te Corsendonck het IVde Ius Commune congres plaats. Hier waren workshops gewijd aan alle thema's van de Onderzoeksschool. Invited speakers waren Konstantinos Kerameus (Athene), Hugh Beale (Law Commission) en Anthony Ogus (Manchester/Maastricht).

Op 15-16 september 2000 vond te Leuven onder auspiciën van de Onderzoeks-
school *Ius Commune* het congres *Principles of Proper Conduct for Supranational,
State and Private Actors in the European Union: Toward a *Ius Commune** plaats.
Invited speakers waren onder meer: Lord Slynn of Hadley, Deirde Curtin, Gil
Carlos Rodríguez Iglesias, Bruno de Witte, Jeremy Lever, Francis G. Jacobs, Paul
J.G. Kapteyn en Arthur Hartkamp. De papers zijn gepubliceerd als J. Wouters & J.
Stuyck (eds.), *Principles of Proper Conduct*, Antwerpen, Intersentia, 2001.

Op 23 november 2000 vond te Leuven het Vde *Ius Commune* congres plaats. Hier
waren workshops gewijd aan alle thema's van de Onderzoekschool. Invited
speakers waren Aharon Barak (Supreme Court of Israel) en Herman Cousy
(Leuven).

Op 25-26 oktober 2001 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeks-
school *Ius Commune* het congres *Towards a European *Ius Commune* in Legal
Education and Research* plaats. Sprekers waren onder meer Hein Kötz (Hamburg),
A.W. Heringa (Maastricht), Hildegard Schneider (Maastricht), Ewoud Hondius
(Utrecht), Katharina Boele-Woelki (Utrecht), Dieter Martiny (Frankfurt), Ulrich
Magnus (Hamburg), Ton Hartlief (Utrecht), Pierre Widmer (Lausanne), Rick
Lawson (Leiden), Rainer Prokisch (Maastricht), Stefan Ubachs (Maastricht), Matti
Rodi (Greifswald), Walter van Gerven (Leuven), Daan Asser (Leiden), Alain
Wijffels (Louvain-la-Neuve), Stefan Grundmann (Halle), Hector MacQueen
(Edinburgh), Luc Verhey (Maastricht) and Ellen Vos (Maastricht). De papers zijn
gepubliceerd als M. Faure, J. Smits en H. Schneider (eds.) *Towards a European
Ius Commune in Legal Education and Research*, Antwerpen/Groningen, Intersentia,
2002.

Op 29-30 november 2001 vond te Utrecht het VIde *Ius Commune* congres plaats.
Hier waren workshops gewijd aan alle thema's van de Onderzoekschool. Invited
speakers waren Thijmen Koopmans (Utrecht), Hector MacQueen (Edinburgh) en
Roy Goode (Oxford).

Op 13-15 februari 2002 vond onder auspiciën van de Onderzoeksschool *Ius
Commune* en in samenwerking met de Universiteit Stellenbosch het Congres *Ius
Commune: Suid-Afrikaanse en Europese Perspectieve* plaats te Stellenbosch.
Sprekers waren onder meer Pier Olivier (Supreme Court), Jacques Du Plessis
(Stellenbosch), Willem Grosheide (Utrecht), Peter Havenga (UNISA), Michael
Faure (Maastricht), Johann Neethling (UNISA), Christoph Jeloschek (Utrecht),
Dale Hutchinson (UCT), Gerhard Lubbe (Stellenbosch), Jaap Spier (Hoge
Raad/Maastricht), Frits Stroink (Maastricht), Eric Dirix (Leuven), Vincent Sagaert
(Leuven), Gerrit van Maanen (Maastricht), Stefan Ubachs (Maastricht), Dimitri
Droshout (Maastricht/Leuven), Remco van Rhee (Maastricht), Wouter de Vos
(Stellenbosch), Kid Schwarz (Maastricht), Jos Hamers (Maastricht), Philip
Sutherland (Stellenbosch), Pieter Kloppers (Stellenbosch), Juanita Pienaar
(Stellenbosch), Lars van Vliet (Maastricht), Hanri Mostert (Stellenbosch), Johan
van der Walt (RAU), Lourens du Plessis (Stellenbosch) en André van der Walt
(Stellenbosch). De papers zullen in 2003 worden gepubliceerd in twee
afzonderlijke boeken.

Van 28-29 november 2002 vond te Amsterdam het VIIde Ius Commune congres plaats. Invited speakers waren Prof.Dr. H. Muir Watt (Université de Panthéon-Sorbonne, Paris 1), Prof.Mr. W. Sniijders (Universiteit van Amsterdam) en Prof.Dr. Chr. Joerges (European University Institute, Florence).

Sinds 1999 verschijnt een Ius Commune Nieuwsbrief en is er een Ius Commune website.

Sinds 2000 worden onder redactie van Hesselink, Hondius, Smits en Stijns de *Ius Commune Lectures on European Private Law* gepubliceerd. Verschenen zijn de volgende delen:

1. Hector MacQueen, Scots law and the Road to the New Ius Commune.
2. Alan Watson, Legal Transplants and European Private Law
3. Martin A. Hogg, Lowlands to Low Country: Perspectives on the Scottish and Dutch Law of Unjustified Enrichment
4. Aharon Barak, Some Reflections on the Israeli Legal System and its Judiciary
5. Hector MacQueen, Laws and Languages: Some Historical Notes from Scotland

In 2001 werd de Ius Commune Prize ingesteld voor de beste publicatie van een jonge onderzoeker op het terrein van ius commune. De jury heeft bestaan uit leden van de in de Onderzoekschool deelnemende faculteiten. In 2001 is de prijs ex aequo toegekend aan mw. H. Schelhaas en dhr. V. Sagaert. Ook in de komende jaren zal de prijs worden uitgereikt.

I.1 Europees privaatrecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

De centrale doelstelling binnen het overkoepelende programma Europees privaatrecht is tweërlei. Binnen het programma wordt zowel onderzoek verricht naar de spanning tussen nationaal privaatrecht en het recht van de Europese institutionele organen (met name de Europese Unie en de Raad van Europa) als naar de mogelijkheden om ook los van die supra-Europese organisaties een Europees privaatrecht te bewerkstelligen.

In de eerste plaats geldt immers dat door de toenemende economische, sociale en politieke integratie van de lidstaten van de Europese Unie de uit Brussel afkomstige regelgeving in de diverse lidstaten een steeds belangrijker plaats inneemt. Ook van het EVRM en van de daarop gebaseerde rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens gaat een harmoniserende invloed uit. Daarnaast bestaan ook verdragen op deelterreinen (zoals vele verdragen op het terrein van het personen- en familierecht en het Weens Koopverdrag). Elk van deze instrumenten heeft een weliswaar unificerend effect op Europees niveau, maar ook een desintegrerend effect op nationaal niveau. Doordat de harmonisatie beperkt is tot deelgebieden van nationaal recht, ontstaat immers in de lidstaten, binnen een zelfde rechtsgebied, een cesuur tussen nationaal recht dat geharmoniseerd is met het recht van andere lidstaten en recht dat aan deze harmonisatie ontsnapt. Gevolg daarvan is een grotere dispariteit binnen het recht van elke lidstaat, hetgeen kan leiden tot onevenwichtigheid en een geringere transparantie van het nationale recht. Reeds dit roept de vraag op naar de mogelijkheid van formulering van beginselen die commuun zijn aan de privaatrechtsstelsels van de Europese lidstaten: alleen door een beklemtoning van de grondslagen en algemene beginselen van de diverse rechtsstelsels kan een zekere graad van cohesie binnen het op het grondgebied van een zelfde lidstaat geldende regelenbestand - wat ook de oorsprong daarvan moge zijn (cf. het pluralisme van rechtsbronnen) - worden bewerkstelligd.

In de tweede plaats geldt dat ook de andere mogelijkheden om een Europees privaatrecht te bewerkstelligen en hun mogelijke invloed op nationale rechtsstelsels een wetenschappelijke bestudering behoeven. In dit verband dient wederom de ontwikkeling van algemene beginselen van Europees privaatrecht te worden genoemd, doch nu niet zozeer als panacee voor praktische nationale problemen als wel als zelfstandige methode van niet-centralistische unificatie. Noodzakelijk onderdeel van dit onderzoek is het bestuderen van beginselen en regelingen die aan Europese rechtstelsels gemeenschappelijk zijn, waarvan er vele zijn voortgekomen uit dezelfde historische wortels, met name uit hetgeen vroeger als Europees 'ius commune' werd ervaren. Eveneens noodzakelijk onderdeel hiervan is bestudering van de vraag in hoeverre de rechtsstelsels van de civil law- en de common law-traditie nader tot elkaar kunnen worden gebracht en welke ervaringen daarmee zijn opgedaan in de zg. 'gemengde rechtsstelsels'.

Binnen het overkoepelende programma Europees privaatrecht zijn de meer algemene, methodische en rechtshistorische vragen ondergebracht in het project Grondslagen van het privaatrecht (A). In overeenstemming met de traditionele privaatrechtelijke systematiek in de civil law-traditie wordt vervolgens onderscheiden in de projecten Algemeen verbintenissen- en contractenrecht (B), Personen- en familierecht (C) en Goederenrecht (E). Het zeer door Europees recht bepaalde Consumentenrecht is als apart project D opgenomen.

Het programma Europees privaatrecht wordt, behalve met de vaste partners in de Onderzoeksschool, uitgevoerd in samenwerking met tot de Onderzoeksschool toegelaten onderzoekers van andere Faculiteiten, alsmede incidenteel met specialisten van buiten de School.

ONDERZOEKERS

Deelprogrammacoördinator	Uni	Begin	Eind
Dhr. Mr. J.M. Milo	UU	01-01-1998	
Dhr. Prof.Mr. J.M. Smits	UM	01-09-1996	
Mw. Prof.Dr. S. Stijns	KUL	01-01-1998	
Onderzoeksleider			
Mw. Prof.Dr. K. Boele-Woelki	UU	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. J.H.M. van Erp	UM	01-09-1997	
Mw. Prof.Dr. C. Forder LL.M.	UM	01-01-1997	
Dhr. Prof.Dr. W. van Gerven	UM	01-01-1995	31-05-2000
Dhr. Prof.Mr. G.R. de Groot	UM	01-11-1995	
Dhr. Prof.Mr. A.S. Hartkamp	UvA	01-01-1995	
Dhr. Prof.Dr. J. Herbots	KUL	01-01-1995	31-05-2002
Dhr. Prof.Mr. M. Hesselink	UvA	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. E.H. Hondius	UU	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. G.E. van Maanen	UM	01-09-1995	
Dhr. Prof.Mr. J.G.J. Rinkes	UM	01-01-1995	
Dhr. Prof.Dr. P. Senaeve	KUL	01-01-1997	
Dhr. Prof.Dr. J. Stuyck	KUL	01-08-1998	
Emeritus lid			
Dhr. Prof.Dr. W. van Gerven	UM/KUL	12-05-2000	
Dhr. Prof.Dr. J. Herbots	KUL	01-06-2002	
Onderzoeker			
Mw. Mr. L.H. Ernes	OU	14-05-2002	
Mw. Prof.Dr. G. Van Overwalle	KUL	01-06-2000	

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Hiertoe zie men in eerste instantie de overzichten bij de deelprogramma's. Hier wordt toelichting gegeven bij het programma als geheel en bij de samenwerking

tussen de deelprogramma's onderling. Zulks geschiedt op institutioneel en inhoudelijk niveau.

Institutioneel is de samenwerking binnen de onderzoeksgroep in de periode 1998-2002 verzekerd door a) de organisatie van een jaarlijks (tweedaags) 'ius commune-congres' van de Onderzoeksschool Ius Commune. Tijdens dit congres kwamen de onderzoekers binnen dit programma samen voor plenaire sessies en workshops. Resultaten van het op deze congressen geïnitieerde gezamenlijk onderzoek zijn grotendeels gepubliceerd in boek- of tijdschriftvorm; b) de aanwezigheid van een ius commune-nieuwsbrief en een ius commune-website; c) de organisatie van andere congressen met een de deelprogramma's overstijgende thematiek. Zo werd in 1999 in Maastricht het congres *Ius Commune in a World Context* georganiseerd en in 2000 (in samenwerking met de KU Leuven) het congres *Principles of Proper Conduct for Supranational, State and Private Actors in the European Union: Toward a Ius Commune*; d) de uitgave van de *Ius Commune Lecture on European Private Law*; e) de inrichting en handhaving van een programmastructuur conform de door de KNAW aangelegde maatstaven voor erkende onderzoekscholen, e) de aanwezigheid van een coördinatieteam dat bestaat uit vertegenwoordigers van de in de Onderzoeksschool deelnemende Faculteiten; f) de organisatie van maandelijkse discussiebijeenkomst, zowel te Maastricht als te Utrecht, waar onderzoekers met elkaar van gedachten wisselen over de hen verbindende thematiek en waar ook derden inleidingen houden; g) ten slotte zij er op gewezen dat de promovendi binnen het programma deelnemen aan een intensief opleidingsprogramma (met medewerking van de senioronderzoekers van de Onderzoeksschool) dat voldoet aan de door de KNAW gestelde eisen. Uiteraard bestaan daarnaast intensieve contacten met binnen- en buitenlandse collega's, met wie ook geregeld wordt samengewerkt (zie voor de concrete projecten bij de deelprogramma's).

Inhoudelijk zijn de vijf deelprogramma's in de verslagperiode verbonden door gemeenschappelijk onderzoek naar doel, methoden en effecten van Europese integratie. Daarbij is in alle deelprogramma's zowel klassiek rechtsvergelijkend onderzoek verricht, als ingegaan op de specifieke invloed van Europese richtlijnen, verdragen, beginselen, etc. De onderzoekers worden daarbij verenigd door de gedachte dat een Europese codificatie de komende decennia niet reëel is en dat andere methoden van rechtseenwording thans meer voor de hand liggen. Daartoe wordt niet volstaan met alleen puur dogmatisch-juridische analyses, maar wordt - meer interdisciplinair - getracht om ook rechtseconomische en rechtstheoretische aspecten in het onderzoek te betrekken. Uiteraard behoudt elk deelprogramma daarbij een eigen karakter.

I.1.A Grondslagen van het privaatrecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

De plaats van het onderdeel 'Grondslagen' binnen het overkoepelende programma Europees privaatrecht bestaat in onderzoek naar meer algemene, methodische en rechtshistorische vragen die zowel van belang zijn ter onderbouwing van de overige onderdelen binnen het programma als zelfstandige waarde hebben. Binnen het onderdeel wordt aan drie hoofdvragen aandacht besteed.

In de eerste plaats is evident dat bij een nieuw wetenschapsterrein als het Europees privaatrecht een rechtstheoretische en rechtsmethodologische inbedding van groot belang is. De vraag op welke wijze precies regels en/of beginselen van gemeen recht dienen te worden opgesteld en welke betekenis deze kunnen hebben bij het totstandbrengen van een *ius commune*, is in dit verband preponderant. Het onderzoek binnen dit onderdeel is mede gericht op het verkrijgen van inzicht in deze processen. Daarbij wordt de totstandkoming van een *ius commune* niet enkel rechtstheoretisch onderbouwd, maar wordt ook praktisch gezien welke ervaring hiermee reeds is opgedaan in met name de zg. gemengde rechtsstelsels (vooral Zuid-Afrika, Schotland en Québec). Aldus wordt beoogd om rechtstheoretische inzichten toegankelijk te maken voor en te ontwikkelen binnen het Europees privaatrecht en deze praktisch in verbinding te brengen met de in gemengde rechtsstelsels reeds opgedane ervaringen. Van die combinatie van rechtstheorie en praktijk mogen in dit stadium van onderzoek de meest vruchtbare resultaten worden verwacht. Praktisch wordt bovendien onderzocht wat de Europeesrechtelijke basis van een toekomstig Europees BW kan zijn en welke de invloed is van Europese organen op nationale rechtsordes. Ten slotte worden alle methoden van privaatrechtseenwording binnen dit deelprogramma kritisch beschouwd.

In de tweede plaats maakt een rechtshistorische component deel uit van het 'Grondslagen'-onderdeel. Algemeen aanvaard is dat kennis omtrent de periode van vóór de grote continentaal-Europese codificaties van belang is voor de ontwikkeling van een nieuw *ius commune* dat zich althans deels zal kunnen baseren op de in met name de zeventiende en achttiende eeuw opgedane ervaringen. Het zoeken van overeenkomsten tussen de diverse continentaal-Europese rechtsstelsels, alsmede tussen deze stelsels en het Engelse, wordt vergemakkelijkt door rechtshistorische kennis toegankelijk te maken en te vermeerderen met het oog op de ontwikkeling van een nieuw *ius commune*. Binnen de rechtshistorische component van dit programma wordt daarom met name aandacht besteed aan de historische grondslagen van het Europees privaatrecht (waaronder begrepen het burgerlijk procesrecht). Het onderzoek spitst zich toe op drie aandachtsgebieden (De geschiedenis van het privaatrecht en zijn codificatie, De geschiedenis van enige bijzondere leerstukken en Fundamentele teksten van het *ius commune*).

In de derde plaats is onderzoek naar de problematiek van recht en vertalen deel van het 'Grondslagen'-onderdeel. Een grote moeilijkheid bij het beschrijven van de common core van Europese rechtsstelsels is dat elk rechtsstelsel zijn eigen

rechtstaal heeft en een eigen - in beginsel geheel zelfstandige - rechtsterminologie hanteert. De problemen die zich bij het vertalen en vergelijkend beschrijven van deze verschillende rechtsstelsels voordoen, verdienen uitgebreid onderzoek. Bij de bestudering van deze problematiek wordt in dit onderdeel uitgegaan van de stelling, dat niet van taal naar taal, maar van rechtstaal naar rechtstaal moet worden vertaald. Centraal staat vervolgens de vraag, welke regels in acht moeten worden genomen bij een dergelijke vertaling van juridische informatie uit een rechtstaal naar een andere. Speciale aandacht wordt geschonken aan de gevolgen van het scheppen van een (semi-)autonome juridische terminologie door de Europese Unie en aan vertaalproblemen binnen de Unie.

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Mr. J.M. Smits	UM	01-09-1996	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Mr. G.R. de Groot	UM	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. M. Hesselink	UvA	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. W. van Gerven	UM	01-01-1995	31-05-2000
Dhr. Prof.Dr. F. Stevens	KUL	31-05-2000	
Emeritus lid			
Dhr. Prof.Dr. W. van Gerven	UM/KUL	01-06-2000	
Senior onderzoeker			
Dhr. Prof.Dr. R. van den Bergh	EUR	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. A.M.J.A. Berkvens	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. J. Hallebeek	VU	01-10-2000	
Dhr. Prof.Dr. R. Lesaffer	KUL	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. G.E. van Maanen	UM	01-01-2000	
Dhr. Mr. J.M. Milo	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. C.H. van Rhee	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. J.E. Spruit	UU		
Onderzoeker			
Dhr. Prof.Dr. D. van den Auweele	KUL	01-11-1999	
Dhr. Prof. Dr. A.M.J.A. Berkvens	UM	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. M. Hesselink	UvA	01-08-1999	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. G.E. van Maanen	UM	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. J.M. Milo	UU	01-01-1998	31-12-1999
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-09-1997	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. C.H. van Rhee	UM	01-01-1995	31-12-1999

Promovendus

Mw. Mr. O. Cherednychenko	UU	01-10-2002
Dhr. Mr. F.F.M. Maiolo	UM	01-01-2000
Dhr. M. van Stiphout	KUL	01-01-2000
Dhr. Drs. B. Wauters	KUL	01-01-2000

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op 19 november 1998 werd in Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune het seminar Towards a European Private Law by Competition of Legal Rules georganiseerd. Sprekers waren onder meer Anthony Ogus en Jan Smits. Dit seminar was mede de inspiratiebron voor het boek Europees privaatrecht in wording (Intersentia 1999) van Jan Smits. Dit boek is gerecenseerd door K. Vandekerckhove, TPR 37 (2000), p. 1255-1258; V. Sagaert, RW 2000-2001, p. 1359-1360; R. Zimmermann, ZeuP 2001, p. 414-415; H. Kerkmeester, R & R 2001, p. 282-288. Voor de vertaling van het boek naar het Engels heeft NWO in 2000 een subsidie van fl. 45.000,- ter beschikking gesteld.

Op 18 juni 1999 vond te Utrecht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune het symposium Trusts in Mixed Legal Systems plaats (georganiseerd door Michael Milo en Jan Smits). Sprekers waren onder meer Kenneth Reid, Marius de Waal, Remco van Rhee, George Gretton en Rick Verhagen. De papers zijn gepubliceerd als special issue van European Review of Private Law 2000 en in uitgebreide vorm ook in M. Milo & J. Smits (eds.), Trusts in Mixed Legal Systems, Antwerpen, Intersentia, 2001.

Op 22 oktober 1999 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune het seminar Systematisering en (Europees) privaatrecht plaats. Organisatie: Laurens Winkel en Jan Smits. Sprekers waren Robert Feenstra (Leiden), Theo Mayer-Maly (Salzburg), Laurens Winkel (Rotterdam), René de Groot (Maastricht) en Jan Smits (Maastricht). De publicatie van de papers liep enige vertraging op, maar is aanstaande.

Op 20 mei 1999 werd onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune een studiedag gewijd aan Fundamentele beginselen van procesrecht in historisch perspectief. Organisatie: Remco van Rhee. Sprekers waren onder meer Lieke Coenraad (Rotterdam), E.C. Coppens (Nijmegen), Georges Martijn (Leuven/Gent), Marcel Storme (Gent) en Jeroen Chorus (Leiden).

Op 10 november 1999 vond te Maastricht een discussiebijeenkomst plaats. Anthony Ogus sprak over The price of civil justice: getting to grips with lawyers' fee's. Organisatie: Jan Smits

Op 15 mei 2000 werd te Amsterdam onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune een congres gewijd aan Critical Legal Theory and European Private Law. Sprekers waren onder meer Duncan Kennedy (Harvard), Thomas Wilhelmsson (Helsinki), Ugo Mattei (Torino) en Martijn Hesselink (Amsterdam). De papers zijn gepubliceerd als special issue van European Review of Private Law 2002.

Op 18 mei 2000 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune een groot internationaal congres plaats dat was gewijd aan The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law. Organisatie: Jan Smits. Sprekers waren Alan Watson (Georgia), Robin Evans-Jones (Aberdeen), Anthony Ogus (Manchester/Maastricht), Gerhard Lubbe (Stellenbosch), Johann Neethling (UNISA), Vernon Palmer (Tulane) en Reinhard Zimmermann (Regensburg). De papers zijn gepubliceerd in Jan Smits (ed.), *The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law*, Antwerpen, Intersentia 2002.

Op 7 juni 2000 vond te Maastricht een discussiebijeenkomst plaats. Remco van Rhee sprak over Ius Commune en Rechtsgeschiedenis.

Van 9-13 juli 2001 werd in Maastricht in het kader van het EU GAIUS-programma een Summercourse on European Private Law georganiseerd met een nadruk op de betekenis van mixed legal systems voor de ontwikkeling van het ius commune in Europa (organisatie: Jan Smits). Sprekers waren onder meer Phillip Saunders (Dalhousie), Michael Deturbide (Dalhousie), Anselm Kamperman Sanders (Maastricht) en Sjef van Erp (Maastricht).

Op 25-26 oktober 2001 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune plaats het internationaal congres *Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research*. Aldaar was onder meer een workshop gewijd aan *Civil Litigation and Legal Culture in the Perspective of Legal History* (sprekers Daan Asser, Alain Wijffels, Knut Nörr en Remco van Rhee) en werden methodologische thema's geëxploreerd door Ewoud Hondius (*Towards a European Civil Code*) en Peter-Christian Müller-Graff (*Private Law Society in the Constitution of the European Union*). De papers zijn gepubliceerd in M. Faure, J. Smits en H. Schneider (eds.), *Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research*, Antwerpen, Intersentia, 2001.

Op 13-15 februari 2002 vond onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune het Congres *Ius Commune: Suid-Afrikaanse en Europese Perspectieve* plaats te Stellenbosch. Aldaar werden ook methodologische en rechtshistorische thema's geëxploreerd. De papers zullen in 2003 worden gepubliceerd in twee afzonderlijke boeken.

Op 28-29 oktober 2002 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune plaats de *Fifth Benelux-Scandinavian Conference on Legal Theory*. Dit vijfjaarlijks congres was dit jaar gewijd aan *European Legal Integration and Analytical Legal Theory*. Sprekers waren onder meer Juha Pöyhönen (Rovaniemi), Alexander Peczenik (Lund), Jaap Hage (Maastricht) en Bruno de Witte (EUI).

Van 28-29 november 2002 vond te Amsterdam het VIIde Ius Commune congres plaats. Aldaar werd een bijeenkomst gewijd aan de verdere integratie van de drie Grondslagen-onderdelen. Sprekers waren onder meer Corjo Jansen (Amsterdam), René de Groot (Maastricht), Martijn Hesselink (Amsterdam), Eric Pool (Amsterdam) en Dirk Heirbaut (Gent). Organisatie: Remco van Rhee en Jan Smits (beiden Maastricht).

Voorts werden in de periode 1999-2002 incidenteel lezingen gegeven door uitgenodigde sprekers, zowel in Maastricht, Utrecht als Leuven als op de jaarlijkse Ius Commune-congressen.

In 2002 werd aangevangen met een gezamenlijk project dat zowel de invalshoeken van recht & taal en methodologie als rechtsgeschiedenis integreert. Het project is gewijd aan de onderlinge erkenning van rechterlijke uitspraken als methode op weg naar een Europees privaatrecht.

Op 24-25 april 2003 vindt te Maastricht het grote internationaal congres *The History of Delay in Civil Procedure: A Lesson for the Future* plaats. Organisator is Remco van Rhee.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Jan Smits, *Europees privaatrecht in wording*, Antwerpen, Intersentia, 1999.

Special issue van *Maastricht Journal of European and Comparative Law* (1999, number 3).

M. Milo & J. Smits (eds.), *Trusts in Mixed Legal Systems*, Antwerpen, Intersentia, 2001.

Special issue van *European Review of Private Law* 2001.

Jan Smits (ed.), *The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law*, Antwerpen, Intersentia, 2001.

M. Faure, J. Smits en H. Schneider (eds.), *Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research*, Antwerpen, Intersentia, 2002.

PROMOTIE

* Hesselink, M.W. (1999). *De redelijkheid en billijkheid in het Europese privaatrecht*, Universiteit Utrecht, Deventer, Kluwer, XVI + 495 p. Promotor: A.S. Hartkamp.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Auweele, D. van den (2000). *Over de grenzen van de macht: denken over tyrannicide van de twaalfde tot de vijftiende eeuw*. In Verschaffel, T. (red.), *Koningsmoorden*, Leuven, Universitaire pers, p. 49-69.

Auweele, D. van den et al. (2002). *Besloten wereld, open boeken: middeleeuwse handschriften in dialoog met actuele kunst*, Tielt, Lannoo, 192 p.

Auweele, D. van den, Heirbaut, D. & Trio, P. (2002). *Omtrent 1302, Alfred Cauchie reeks, 4*, Leuven, Leuven Universitaire Pers, 269 p.

Auweele, D. van den, Lambrigts, M., Oosterbosch, M. & Stevens, F. (2000). *Kerk, recht en bestuur in een wereldrijk: theologen en juristen tijdens de regering van keizer Karel*. In Vanpaemel, G. & Padmos, T. (red.), *Wereldwijs: wetenschappers rond keizer Karel*, Leuven, Davidsfonds, p. 129-142.

- * Auweele, van den & Lesaffer, R. (1998). De betekenis van de Renaissance voor het ontstaan van het moderne Europese statensysteem (1450-1600). In Schryver, R. de et al. (red.), *De lectuur van het verleden. Opstellen over de geschiedenis van de geschiedschrijving*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, p. 461-485.
- Auweele, van den & D. Stevens, F. & (2000). Een Brusselse ordonantie op het notariaat: 21 december 1580, Standen en landen. *Nieuwsbrief*, 6, p. 34-53.
- Bergh, R. van den (2001). Gronden en grenzen van aansprakelijkheid: Rechtseconomische kanttekeningen. In Bergh, R.J. van den (red.), *Aansprakelijkheid: Gronden en Grenzen, Verslagboek tweede Grotius lustrum*, Deventer, Kluwer, p. 111-142.
- Bergh, R. van den (2002). Een EU-symbool te veel. *Economisch-statistische berichten*, p. 243-243.
- * Bergh, R. van den (2002). Regulatory competition or harmonization of laws? Guidelines for the European regulator. In Marciano, A. & Josselin, J.-M. (eds.), *The Economics of Harmonizing European Law*, Cheltenham, Elgar, p. 27-49.
- * Bergh, R. van den (2002). Towards a European Private Law: To Harmonize or not to Harmonize, that is the Question. In Schäfer, H.-B. & Lwowski, H.-J. (eds.), *Konsequenzen wirtschaftsrechtlicher Normen, Festschrift für Claus Ott*, Wiesbaden, Gabler, p. 327-343.
- * Bergh, R. van den (2002). Forced Harmonisation of Contract Law in Europe: Not to be Continued. In Grundmann, S. & Stuyck, J. (eds.), *An Academic Green Paper on European Contract Law*, Den Haag, Kluwer, p. 245-264.
- Bergh, R. van den & Camesasca, P.D. (2001). Wettbewerbsrechtliche Beurteilung von Tarifverträgen. Ökonomische Analyse der jüngsten EuGH-Rechtsprechung. In Ott, C. & Schäfer, H.-B. (eds.), *Ökonomische Analyse des Arbeitsrechts*, Tübingen, Mohr Siebeck, p. 152-173.
- Berkvens, A.M.J.A. (2000). Le projet du Nouveau Droit du Pays de Thorn. Absolutisme éclairé et codification sous l'administration de la Princesse-Abesse Marie-Cunégonde de Saxe (1776-1794). In Christophe Leduc (ed.), *Droit et Communication: dire, enseigner, publier. (Actes des journées internationales d'histoire du droit et des institutions. Douai-Arras 9-11 mai 1997) (Cahiers scientifiques de l'Université d'Artois 15)*, Artois Presses Université.
- Berkvens, A.M.J.A. (2000). Het Nieuwe Landrecht van Thorn. Verlicht absolutisme en codificatie onder bewind van de vorstin Maria Cunegonda van Saksen. In *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg 134/135 (1998/'99)* (n.b. gewijzigde en aangevulde herdruk).
- * Erp, J.H.M. van (1999). The use of the comparative law method by the judiciary - Dutch national report. In Erp, J.H.M. van & Drobnig, U. (red.), *The use of comparative law by courts (XIVth International Congress of Comparative Law)*, Den Haag/Londen/Boston, Kluwer, p. 235-252.

- * Erp, J.H.M. van (1999). Beginselen van Europees bouwrecht: feit, stelling of vraag? *Bouwrecht*, p. 467-472.
- * Erp, J.H.M. van (2001). Wordt het nieuwe BW ten dele vervangen door een Europees BW? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 773-775.
- * Erp, J.H.M. van (2001). Europees privaatrecht en rechtsvergelijking (2). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 473-478.
- * Erp, J.H.M. van (2001). European Union Case Law as a Source of European Private law; a comparison with American Federal Common Law. In *Preadvies Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking*, Deventer, Kluwer, p. 5-58.
- * Gerven, W. van (1998). The ECJ's case law as a means of unification of Private Law. *European Review of Private Law*, p. 293-307.
- * Gerven, W. van (1998). Mutual Permeation of Public and Private Law at the National and Supranational Level. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 5, p. 7-24.
- ** Gerven, W. van (1998). The ECJ's case law as a means of unification of Private Law. In Hartkamp, A.S. e.a. (eds.), *Towards a European Civil Code*, 2nd. ed., Nijmegen, Ars Aequi, p. 91-104.
- * Gerven, W. van (1998). De Algemene Beginselen van artikel 215, lid 2, EG: Bestaan ze echt? In Engels, Chr. & Weiss, M., *Law and Industrial relations at the turn of the century*, Liber Amicorum Roger Blanpain, Den Haag, Kluwer Law International, p. 95-106.
- Gerven, W. van (1998). Creatieve rechtspraak. *Rechtskundig Weekblad*, p. 209-223.
- * Gerven, W. van (1999). The invader invaded or the need to uncover general principles common to the laws of the Member States. In *Mélanges en hommage à Fernand Schockweiler*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, p. 593-603.
- ** Gerven, W. van (1999). From Communitatisation of National Tort Rules to Europeanisation of Community Tort Law: The Invader Invaded. In *Auslegung europäischen Privatrechts und angeleglichen Rechts*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, p. 179-192.
- Gerven, W. van (1999). Toch maar een echte magistratenschool? *Tijdschrift voor privaatrecht*, p. 1197-1202.
- ** Gerven, W. van (1999). Constitutional Aspects of the European Court's case-law on Articles 30 and 36 EC as compared with the US Dormant Commerce clause. In *Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, Brussel, Bruylant, p. 1629-1644.

- ** Gerven, W. van (1999). The Effect of Proportionality on the Actions of Member States of the European Community: National Viewpoints from Continental Europe in *The Principle of Proportionality in the Laws of Europe*, Oxford, Hart Publishing, p. 37-63.
- * Gerven, W. van (1999). The Effect of Proportionality on the Actions of Member States of the European Community: National Viewpoints from Continental Europe. In Ellis, E. (ed.), *The Principle of Proportionality in the Laws of Europe*, Oxford, Hart Publishing, p. 37-63.
- * Gerven, W. van (2000). Of Rights, Remedies and Procedures, *Common Market Law Review*, 37, p. 501-536.
- * Gerven, W. van (2000). Comparative Law in a texture of Communitarization of national law and Europeanization of Community law. In Bavasso, A., Slynn of Hadley, G. & O'Keefe D. (eds.), *Judicial Review in European Union Law. Liber Amicorum in honour of Lord Slynn of Hadley*, The Hague, Kluwer Law International, p. 433-445.
- * Gerven, W. van (2000). Managing the European Union: for better or for worse. In Markesinis B.S. (ed.), *The Clifford Chance Millennium Lecturers. Coming together of the Common Law and the Civil Law*, Oxford, Hart Publishing, p. 91-104.
- Gerven, W. van (2000). Constitutional conditions for a Public Prosecutor's Office at the European Level. In Kerckhove, G. de & Weyembergh, A. (eds.), *Vers un espace judiciaire pénal européen. Towards a European Judicial Criminal Area*, Institut d'Etudes Européennes, ULB, p. 301-324.
- Gerven, W. van (2000). Constitutional conditions for a Public Prosecutor's Office at the European Level. In Kerckhove, G. de & Weyembergh, A. (eds.), *Vers un espace judiciaire pénal européen. Towards a European Judicial Criminal Area*. *European Journal of Crime, Criminal law and Criminal Justice*, vol. 8, p. 296-318.
- Gerven, W. van (2000). Guest Editorial: Ethical and political responsibility of EU Commissioners. *Common Market Law Review*, 37, p. 1-6.
- * Gerven, W. van (2000). Behoorlijk overheidshandelen in de Europese Gemeenschap. In *Mélanges offerts à Pierre Van Ommeslaghe*, Brussel, Bruylant, p. 799-812.
- Gerven, W. van (2000). Een inaugurale rede tot afscheid. *Jura Falconis*, p. 469-481.
- * Gerven, W. van, Larouche, P. & Lefevere, J.G.J. (2000). Het voor en tegen van een Europese grondwet. In Koekkoek, A.K. (red.), *Bijdragen aan een Europese grondwet, Staatsrechtconferentie 2000*, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, p. 27-44.

- Gerven, W. van, Larouche, P. & Lefevère, J.G.J. (2000). Overheidsaansprakelijkheid, rechtsvergelijkend en Europees Pleidooi voor een praktijkgerichte wetenschap en een wetenschapstoegankelijke praktijk. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 1035-1067.
- ** Gerven, W. van, Larouche, P. & Lefevère, J.G.J. (2000). Cases, materials and text on national, supranational and international Tort Law. In *Ius Commune Casebooks for the Common Law of Europe*, full edition, Oxford, Hart Publishing, 969 p.
- * Gerven, W. van, Larouche, P. & Lefevère, J.G.J. (2000). The Future Meeting the Past graduation speech, 7 October 2000, Nijmegen, *European Review of Private Law. Ars Aequi Libri*, p. 61-74.
- Groot, G.R. de (1998). De zeventiende en achttiende eeuwse boeken in de Collectie Stas van de Stadsbibliotheek. In Gehlen, A.F. & Oosterbosch, M. (red.), *Om daarmee vrijelijk te doen naer wil ende welgevallen*, Maastricht, Maastricht Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap, p. 211-220.
- * Groot, G.R. de (1998). Juridisch vertalen: het overbruggen van verschillen tussen rechtsculturen en rechtssystemen. In Bloemen, H. e.a. (red.), *De kracht van vertaling - verrijking van taal en cultuur*, Utrecht, Platform Vertalen & Vertaalwetenschap, p. 13-28.
- Groot, G.R. de (1998). Entwicklungen im niederländischen Zivilrecht seit 1992. *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht*, p. 542-552.
- ** Groot, G.R. de (1998). Language and Law. In Hondius, E.H. (ed.), *Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative Law in Brussels*, Antwerpen, Intersentia, p. 21-32. Ook gepubliceerd in Jayme, E. (ed.), *XVe Congrès International de droit Comparé*, Brussel, 1999, p. 333-344 en de Russische vertaling (door Luibov Boitsova en Victoria Boitsova) is verschenen in *Journal of Russian Law (Publishing Group NORMA INFRA M)*, 2002, 7, p. 145-152.
- Groot, G.R. de (1999). Juristenausbildung in Europa am Vorabend des 21. Jahrhunderts. In Hübner, U. & Ebke, W.F. (eds.), *Festschrift für Bernhard Grossfeld zum 65. Geburtstag*, Heidelberg, Verlag Recht und Wirtschaft 1998, p. 307-318.
- * Groot, G.R. de (1999). Guidelines for choosing neologisms. In Tomaszczyk, J. (ed.), *Aspects of legal language and legal translation*, Łódź, University Press, p. 17-21.
- * Groot, G.R. de (1999). Das Übersetzen juristischer Terminologie. In Groot, G.R. de & Schulze, R. (eds.) *Recht und Übersetzen*, Baden-Baden, Nomos, p. 11-46.
- ** Groot, G.R. de (1999). Zweisprachige juristische Wörterbücher. In Sandrini, P. (ed.), *Übersetzen von Rechtstexten, Fachkommunikation im Spannungsfeld zwischen Rechtsordnung und Sprache*, Tübingen, Günter Narr Verlag, p. 203-227.

- * Groot, G.R. de (1999). Presque deux ans après. Het vertalen van juridische informatie. In Hondius, E.H. (red.), *De meerwaarde van de rechtsvergelijking*, Feestbundel Jessurun d'Oliveira, Deventer, Kluwer, p. 19-21.
- * Groot, G.R. de (2000). Langue et Droit. In Jayme, E. (ed.). *Collection des rapport XVe congrès International de droit comparé*, Bristol 1998, Brussel, Bruylant, p. 333-344.
- ** Groot, G.R. de (2000). La traduzione di informazione giuridiche. *Ars Interpretandi*, p. 135-154.

Groot, G.R. de (2000). The quality of bilingual legal dictionaries. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 331-335.
- * Groot, G.R. de (2000). Provvedimenti provvisori o cautelari nella convenzione di Bruxelles. Osservazioni sulla traduzione italiana di un commento neerlandese all'articolu 24 della Convenzione (Voorlopige en bewarende maatregelen in het EEX). In Schena, L. & Snel Trampus, R.D. (eds.), *Traduttori e giuristi a confronto, Interpretazione traduce e comparazione del discorso giuridico*, Bologna, Cooperativa Libreria Universitaria Editrice Bologna, p. 85-91.
- * Groot, G.R. de (2002). Rechtsvergleichung als Kerntätigkeit bei der Übersetzung juristischer Terminologie. In Hass-Zumkehr, U. (ed.), *Sprache und Recht*, Berlin/New York, Walter de Gruyter, p. 222-239.
- ** Groot, G.R. de (2002). Rechtssprache und das Übersetzen juristischer Texte: die Rechtsvergleichung als Kerntätigkeit bei der Übersetzung juristischer Terminologie. In Haß-Zumkehr, U. (ed.), *Sprache und Rede, Jahrbuch des Instituts für Deutsche Sprache*, Berlin, W. de Gruyter, p. 222-239.

Groot, G.R. de & Laer, C. van (2000). Juridische woordenboeken binnen de Europese Unie. *De Juridische Bibliothecaris*, jaargang 21, nummer 2, p. 17-32.
- ** Groot, G.R. de & Schulze, R. (1999). *Recht und Übersetzen*, Baden-Baden, Nomos, 236 p.
- * Hallebeek, J. (2000). Third party contracts in the civilian tradition and in Roman Dutch law. *The Bar Association Law Journal (Sri Lanka)*, vol. VIII, part 1, p. 26-37.

Hallebeek, J. (2000). El precepto de D. 1.3.24 y su significado en la práctica jurídica. In Piro, I. (ed.), *Règle et pratique du droit dans les réalités juridiques de l'antiquité [Atti della 51a Sessione della SIHDA 1997]*. Catanzaro, p. 365-371.

Hallebeek, J. (2000). Audi domine Martine! Over de aequitas gosiana en het beding ten behoeve van een derde, oratie VU, Amsterdam, Amsterdam, VU Boekhandel, 32 p.

Hallebeek, J. (2000). Questions of canon law concerning the election and consecration of a bishop for the Church of Utrecht: The casus resolutio of 1722. *International Journal in Philosophy and Theology*, 61, p. 17-50.

- * Hallebeek, J. (2001). Negligence in Medieval Roman Law. In Schrage, E.J.H. (ed.), *Negligence, the comparative legal history of the law of torts. Comparative studies in continental and Anglo-American legal history* 22, Berlin, Duncker & Humblot, p. 73-100.
Hallebeek, J. (2002). Die Autonomie der Ortskirche im Denken von Zeger Bernard van Espen. *Internationale Kirchliche Zeitschrift*, 92, p. 76-99.
- * Hallebeek, J. (2002). An 'action tailored to the facts': some remarks concerning the actio in factum of D. 13,7,13 pr. in the tradition of continental European legal scholarship. In Ligt de, L. (ed.), *Viva vox iuris Romani: Essays in honour of Johannes Emil Spruit*, Amsterdam, Gieben, p. 181-196.
Hallebeek, J. & Dondorp, J.H. (2002). Het derdenbeding bij Voorda en Moltzer. *Pro Memorie*, p. 49-67.
- * Hallebeek, J. & Faber, S. (2000). Rechtspraak te Utrecht in de negentiende en de eerste helft van de twintigste eeuw. In Hallebeek, J. & Schepen, S.J.G.N.M. (red.), *Duizend jaar Utrechtse rechtspraak: Van Sint-Paulusabdij tot Hamburgerstraat*, Deventer, Kluwer, p. 95-124.
- * Hallebeek, J. & Rhee, C.H. van (1998). *Praxis et ordo iudiciorum Curiae Hollandiae: De stijl van het Hof van Holland in de traditie van het Ius Commune*, Verslagen en Mededelingen OVR (nieuwe reeks, deel 10), Arnhem, Stichting tot Uitgave der Bronnen van het Oud-Vaderlands Recht, p. 45-116.
Hallebeek, J., Schepen, H.J. & Willard, S.J.G.N.M. (red.). (2000). *Duizend jaar Utrechtse rechtspraak: Van Sint Paulusabdij tot Hamburgerstraat*, Deventer, Kluwer, 167 p.
- ** Hesselink, M.W. (2000). Wat is recht? *Nederlands Juristenblad*, p. 2032-2040.
- ** Hesselink, M.W. (2001). Principles of European Contract Law. In Hesselink, M. & Vries, G. de (eds.), *Principles of European Contract Law*, Deventer, Kluwer, p. 5-95. Ook verschenen in Hesselink, M.W. (2002). *The New European Private Law, Essays on the Future of Private Law in Europe*, Den Haag/London/Boston, Kluwer Law International, 287 p.
- ** Hesselink, M.W. (2001). *The New European Legal Culture*, Deventer, Kluwer, 103 p.
- ** Hesselink, M. (2002). Precontractual Good Faith. In Hartkamp, A.S., Beale, H. et al. (eds.), *Contract Law; Casebooks on the Common Law of Europe*, Oxford, Hart Publishing, p. 237-291.
- ** Hesselink, M., Hartkamp, A.S., Hondius, E.H., Joustra, C.A. & Perron, E. du (1998). *Towards a European Civil Code, second revised and expanded edition*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 652 p.
- * Hesselink, M. & Vries, G. de (eds.), (2001). *Principles of European Contract Law*, Deventer, Kluwer, 189 p.

- * Hondius, E.H. (1999). Juridisch onderwijs in vergelijkend perspectief. Preadvies Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, Deventer, Kluwer, 48 p.
- * Hondius, E.H. (1999). Finding the Law and Harmonisation of Private Law in Europe. In Schulte-Nölke, H. & Schulze, R. (eds.), Europäische Rechtsangleichung und nationale Privatrechte, Baden-Baden, Nomos, p. 393-412.

Hondius, E.H. (1999). The Dutch Civil Code Revisited/the first five years. In Hondius, E.H. (red.), Modern Trends in Tort Law, London, Hart publishers, p. 221-259.

Hondius, E.H. (1999). Classification in Chorus, J.M.J., Gerver, P.H.M., Hondius, E.H. & Koekkoek, A.K. (eds.), Introduction to Dutch Law, 3e druk, Den Haag, Kluwer, p. 63-65.
- * Hondius, E.H. (2001). Nieuwe methoden van privaatrechtelijke rechtsvinding en rechtsvorming in een verenigd Europa, Mededelingen van de Afdeling Letterkunde, Amsterdam, Koninklijke Nederlandse Akademie van de Wetenschappen, 45 p.

Hondius, E.H. (2002). Schadenormering op Europees niveau. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 105-108.

Hondius, E.H. (2002). The supremacy of Western Law. In Ligt, de L. (ed.), Viva Vox Romani. Essays in honour of Johannes Emil Spruit, Amsterdam, Gieben, p. 337-342.
- * Hondius, E.H. (2002). The European private law movement and the changes it requires in legal education and research. In Smits, J.M., Faure, M.G. & Schneider, H. (eds.), Towards a European ius commune in legal education and research, Ius Commune Europaeum, 40, Antwerpen, Intersentia, p. 39-55.
- * Larouche, P. (2000). Recueils Ius Commune pour le droit commun de l'Europe. Revue de la common law en français, 3:1, p. 99-110.
- * Larouche, P. (2000). Ius Commune casebooks for the common law of Europe: Presentation, Progress, Rationale. European Review of Private Law, p. 101-109.

Lesaffer, R. (1999). The concepts of war and peace in the 15th century treaties of Arras, Clauzel, D., Giry-Deloison, C. & Leduc C. (eds.), Arras et la diplomatie européenne XV-XVIe siècles, Arras, Artois Presses Université, p. 165-183.

Lesaffer, R. (1999). Europa: een zoektocht naar vrede? 1453-1763 en 1945-1997, Leuven, Universitaire Pers, p. 721.

Lesaffer, R. (1999). Moet vrede rechtvaardig zijn? Het vredesconcept in de historische ontwikkeling van het internationaal recht, Tilburg, Tilburg University Press, 53 p.

- Lesaffer, R. (2001). Petrus Gudelinus' De jure pacis commentarius: een vroege bijdrage tot de volkenrechtsleer? *Pro Memoria*, 3, p. 67-96.
- Lesaffer, R. (2001). War, peace, interstate friendship and the emergence of the jus publicum Europaeum. In Asch, R.G., Voss, W.E. & Wrede, M. (eds.), *Frieden und Krieg in der frühen Neuzeit. Die europäische Staatenordnung und die aussereuropäische Welt*, München, Wilhelm Fink Verlag, p. 87-113.
- * Lesaffer, R. (2001). The scholar as a judge: Romeins recht en algemene beginselen van privaatrecht bij sir Hersch Lauterpacht (1897-1960). In Broers, E.-J. & Klink, B. van (red.), *De rechter als rechtsvormer*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 65-87.
- Lesaffer, R. (2002). Amicitia in Renaissance Peace and Alliance Treaties. *Journal of the History of International Law*, 4, p. 77-99.
- Lesaffer, R. (2002). The Yerodia case before the International Court of Justice. *Tilburg Foreign Law Review*, vol. 10, 2.
- Lesaffer, R. (2002). Cedant arma togae. De vrede van Athis-sur-Orge (1305). In Trio, P., Heirbaut, D. & Auweele, D. vanden (red.), *Omtrent 1302*, Leuven, Universitaire Pers Leuven, p. 161-181.
- Maanen, G.E. van (1999). Was Paul Scholten zijn tijd vooruit? In Manen, N.F. van & Stutterheim, R.H. (red.), *Honderd jaar billijkheid*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 15-25.
- Maanen, G.E. van (1999). De Zutphense juffrouw en de ontrouwe bediende van Lindenbaum, 2e herziene druk, Nijmegen, Ars Aequi, p. 62.
- Maanen, G.E. van (1999). De klassieken van het Nederlandse privaatrecht. J. van Geleijn Vitringa, *De openbaarheid van den weg en burgerlijk recht*, *Rechtsgeleerdheid Magazijn* 1919, p. 23-50. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 43-47.
- * Ogus, A.I. (1998). Law-and-Economics from the Perspective of Law. In Newman, P. (ed.), *The New Palgrave Dictionary of Economics and the Law*, Basingstoke Hampshire, Macmillan, vol. 2, p. 486-492.
- Ogus, A.I. (1998). SSAC As An Independent Advisory Body: Its Role and Influence on Policymaking. *Journal of Social Security Law*, 5, p. 156-174.
- Ogus, A.I. (1998). Corrective Taxes and Financial Impositions as Regulatory Instruments. *Modern Law Review*, 61, p. 767-788.
- Ogus, A.I. (1998). Regulatory Appraisal: A Neglected Opportunity for Law and Economics. *European Journal of Law and Economics*, 6, p. 53-86.
- Ogus, A.I. (1998). Corrective Taxation as a Regulatory Instrument. In McCrudden, C. (ed), *Regulation and Deregulation: Policy and Practice in the Utilities and Financial Services Industries*, Oxford: Oxford University Press, p. 15-36.

- Ogus, A.I. (1998). Regulation - Legal Form and Economic Theory. In Riis, T. & Nielsen, R. (eds.), *Law and Economics: Methodology and Application*, Copenhagen, Djøf Publishing, p. 75-93.
- Ogus, A.I., Froud, J., Boden, R. & Stubbs, P. (1998). *Controlling the Regulators*, Basingstoke Hampshire, Macmillan, 232 p.
- Ogus, A.I. (1998). The Role of Independent Advisory Bodies in the Development of Social Welfare Law: the case of SSAC. In Ruland, F., Maydell, B. von & Papier, H.-J. (eds.), *Verfassung, Theorie und Praxis des Sozialstaats, Festschrift für Hans F. Zacher zum 70 Geburtstag*, Heidelberg: Verlag Müller, p. 637-656.
- * Ogus, A.I. (1999). Competition between national legal systems: a contribution of economic analysis to comparative law. *The International and Comparative Law Quarterly*, 48, p. 405-418.
- Ogus, A.I. (1999). Nudging and rectifying: the use of fiscal instruments for regulatory purposes. *Legal Studies*, p. 245-266.
- Ogus, A.I. (1999). Lawyers as Designers or Disputants? Some Observations on the Economics of Civil Justice. In Godard, J. & Guild, D. (eds.), *Justice and Money, Hume Papers on Public Policy*, vol. 7, no 1, Edinburgh, Edinburgh University Press, p. 28-36.
- Ogus, A.I. (1999). Evaluating Alternative Regulatory Regimes: The Contribution of 'Law-and-Economics'. *Geoforum*, 30, p. 223-229.
- Ogus, A.I. (2000). Self Regulation. In Bouckaert, B. & Geest, G. de (eds.), *Encyclopedia of Law and Economics*, Cheltenham, Edward Elgar, vol. V, p. 587-602.
- Ogus, A.I. (2000). New Techniques for Social Regulation: Decentralisation and Diversity. In Collins, H., Davies, P. & Rideout, R. (eds.), *Legal Regulation of the Employment Relation*, The Hague, Kluwer Law International, p. 83-98.
- Ogus, A.I. (2001). *Regulation, Economics and the Law*, Cheltenham, Edward Elgar, XVIII, 491 p.
- Ogus, A.I. (2001). Regulation: the Public Interest and the Private Interest. In Deffains, B. & Kirat, Y. (eds.), *Law and Economics in Civil Law Countries*, Stamford, Conn. JAI Press, p. 141-145.
- Ogus, A.I. (2001). Funeral Expenses. Annex D, Fourteenth Report of the Social Security Advisory Committee, London, Stationery Office, p. 58-67.
- * Ogus, A.I. (2001). The Contribution of Law and Economics Analysis to Legal Transplants. In Smits, J.M. (ed.), *The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law*, Antwerpen, Intersentia, p. 27-37.
- Ogus, A.I. (2001). *Regulatory Institutions and Structures*. Working Paper Series, Manchester, Centre on Regulation and Competition, 23 p.

- Ogus, A.I. (2002). Inglaterra sin pescado y patatas fritas, o qué más deberíamos haber descubierto en el ensayo de Coase sobre costos sociales (England without Fish-and-Chips, or what more should we have discovered in Coase's Social Cost Paper?). *Revista Argentina de Teoría Jurídica*, 3 [Online]. Beschikbaar: <http://www.utdt.edu/departamentos/derecho/publicacionesrtj1> [01-03-2002].
- * Ogus, A.I. (2002). The Economic Base of Legal Culture: Networks and Monopolization. *Oxford Journal of Legal Studies*, 22, p. 419-434.
- * Ogus, A.I. (2002). La réglementation: l'intérêt public et l'intérêt privé. In Deffains, B. (ed.), *L'analyse économique du droit dans les pays de droit civil*, Paris, Editions Cujas, p. 59-72.
- * Ogus, A.I. (2002). Legal Culture as (Natural?) Monopoly. In Marciano, A. & Josselin, J.-M. (eds.), *The Economics of Harmonizing European Law*, Cheltenham, Edward Elgar, p. 71-86.
- Ogus, A.I. (2002). The Costs of Social Welfare Reform. In Böcken, W., Ruland, F. & Steinmeyer, H.D. (eds.), *Sozialrecht und Sozialpolitik in Deutschland und Europa*, Festschrift für Bernd Baron von Maydell, Neuwied, Hermann Luchterhand Verlag, p. 497-505.
- * Ogus, A.I. (2002). Enforcing Consumer Protection Regulation in a European Context. In Schäfer, H.B. & Lwowski, H.-J. (eds.), *Konsequenzen wirtschaftlicher Normen*, Festschrift für Claus Ott zum 65. Geburtstag, Wiesbaden, Gabler Verlag, p. 263-278.
- * Rhee, C.H. van (1998). Snelheid en efficiency in hoger beroep (civiele procedures, 16e eeuw). In Huijbrecht, R. (red.), *Handelingen van het tweede Hof van Holland symposium gehouden op 14 november 1997 in de Trêveszaal te Den Haag*, Den Haag, Algemeen Rijksarchief, p. 21-37.
- Rhee, C.H. van (1998). Onschendbaarheid ('immunity') van de rechter in de Verenigde Staten. In van Buren-Dee, J.M. e.a. (red.), *Tussen de polen van bescherming en vrijheid. Aspecten van aansprakelijkheid*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 255-261.
- * Rhee, C.H. van (1998). De traagheid van de civiele procedure: een eeuwenoud fenomeen. In Jacobs, B.C.M. (red.), *De rechtspraktijk in beeld. Van Justinianus tot de Duitse bezetting*, Tilburg, Tilburg University Press, p. 57-67.
- Rhee, C.H. van (1999). Onschendbaarheid ('immunity') van de rechter in de Verenigde Staten. In Jongbloed, A.W. (red.), *Aansprakelijkheid voor optreden van de rechterlijke macht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 32-38.
- * Rhee, C.H. van (1999). Adam, ubi es? Het burgerlijk procesrecht als juridische wetenschap met Europese allure, oratie Universiteit Maastricht, Deventer, Kluwer, 27 p.

- * Rhee, C.H. van (1999). De eis van reconventie in heden, verleden en toekomst. In Jansen, C.J.H. & Vrugt, M. van de (red.), *Recht en Geschiedenis. Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis van de negentiende en twintigste eeuw*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 129-140.
- * Rhee, C.H. van (1999). De codificatie van het Burgerlijk Procesrecht in de Verenigde Staten van Amerika. In *Privaatrecht en Gros, Opstellen aangeboden door collegae, oud-collegae, medewerkers, oud-medewerkers, promoti en promovendi aan Prof.mr. F. Willem Grosheide t.g.v. zijn jubileum van 25 jaar verbondenheid aan het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht*, Antwerpen-Groningen, Intersentia, p. 333-342.
- * Rhee, C.H. van (1999). Recourse against Judgments in the Netherlands. In Jolowicz, J.A. & Rhee, C.H. van (red.), *Recourse against Judgments in the European Union*, Den Haag, Kluwer, p. 239-260.
- * Rhee, C.H. van (2000). Civil Procedure: An Academic Subject? In Heirbaut, D. & Lambrecht, D. (eds.), *The Use of Legal History in the Teaching of Contemporary Law*, Brussels, Wetenschappelijk Comité voor Rechtsgeschiedenis; Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, p. 67-77.
- * Rhee, C.H. van (2000). Trusts, Trust-like Concepts and Ius Commune. *European Review of Private Law*, p. 453-462.
- * Rhee, C.H. van (2000). Civil Procedure: a European Ius Commune? *European Review of Private Law*, p. 589-611.
- Rhee, C.H. van (2000). De vordering in reconventie in Nederland en Europa. In Hondius, E.H. e.a. (red.), *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber Amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, p. 227-242.
- Rhee, C.H. van (2000). Ons tegenwoordig sukkelproces. Nederlandse opvattingen over de toekomst van het burgerlijk procesrecht rond 1920. *Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis*, p. 331-346.
- Rutten, S.W.E. (2002). Nederlands recht op een multiculturele grondslag. *Justitiële Verkenningen*, p. 85-95.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Feiten en rechtsoordelen. In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros, Feestbundel F.W. Grosheide*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 11-32.
- * Smits, J.M. (1998). Een Europees privaatrecht als gemengd rechtssstelsel, of: naar een ius commune door vrij verkeer van rechtsregels. *Nederland Juristenblad*, p. 61-66.
- * Smits, J.M. (1998). Systems mixing and in transition: import and export of legal models: the Dutch experience. In Hondius, E.H. (ed.), *Netherlands Report to the Fifteenth International Congress of Comparative Law*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 47-69.

- ** Smits, J.M. (1998). Eenheid en verscheidenheid in het contractenrecht; over het gedetermineerd verleden en de postmoderne toekomst van het privaatrecht. Preadvies Nederlandse Vereniging voor Wijsbegeerte van het Recht. In *Handelingen, R & R 27*, p. 10-38.
- * Smits, J.M. (1999). How to Take the Road Untravelled? European Private Law in the Making. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 25-46.

Smits, J.M. (1999). A European Private Law as a Mixed legal System. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 328-340.
- ** Smits, J.M. (1999). Europees privaatrecht in wording; naar een *ius commune* Europaeum als gemengd rechtsstelsel, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 302 p.

Smits, J.M. (1999). Kwam aan de privaatrechtelijke methode een normatieve betekenis toe voor de rechtsontwikkeling? Een aanzet tot onderzoek voor de afgelopen eeuw. In Jansen, C.J.H. & Vrugt, M. van de (red.), *Recht en geschiedenis*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 157-167.

Smits, J.M. (2000). Rechterlijk overgangsrecht: op zoek naar consistentie. In *Tijd en onzekerheid [= BW-krant Jaarboek 16]*, Deventer, p. 11-26.
- * Smits, J.M. (2000). Europees privaatrecht en rechtsvergelijking 1, *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6399, p. 281-287.
- ** Smits, J.M. (2000). The Good Samaritan in European Private Law; on the Perils of Principles without a Programme and a Programme for the Future, Deventer, Kluwer, p. 50.
- * Smits, J.M. (2000). Multiculturalisme en Europees privaatrecht: een pleidooi. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 17, p. 289-292.

Smits, J.M. (2001). Naschrift bij reactie van J.R. Sijmonsma. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 18, p. 131-132.
- ** Smits, J.M. (ed). (2001). *The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law*, Antwerpen, Intersentia, 128 p.
- * Smits, J.M. (2001). Esin Öricü, *Critical Comparative Law: Considering Paradoxes for Legal Systems in Transition*, Preadvies Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking 1999. Bespreking van Esin Öricü, *Critical Comparative Law: Considering Paradoxes for Legal Systems in Transition*, Preadvies Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking 1999. *Netherlands international law review*, p. 103-108.
- * Smits, J.M. (2001). Introduction: Mixed Legal Systems and European Private Law. In Smits, J.M. (ed.), *The Contribution of Mixed Legal Systems to European Private Law*, Antwerpen, Intersentia, p. 1-13.

- Smits, J.M. (2001). De Bataafse Staatsregeling en het Burgerlijk recht: eenheid en diversiteit. In Moorman van Kappen, O. & Coppens, E.C. (eds.), *De Staatsregeling voor het Bataafsche Volk van 1798*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 183-195.
- * Smits, J.M. (2002). *The Making of European Private Law; Toward a Ius Commune Europaeum as a Mixed Legal System*, Antwerp-Oxford-New York, Intersentia/Hart, 306 p.
- * Smits, J.M. (2002). Verdienen Nederland en Europa een multicultureel vermogensrecht? In Manen, N.F. van (red.), *De multiculturele samenleving en het recht*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 131-138.
- ** Smits, J.M. (2002). On successful Legal Transplants in a Future Ius Commune Europaeum. In Harding, A. & Örücu, E. (eds.), *Comparative Law in the 21st Century*, London, Kluwer Academic Publishers, p. 137-154.
- * Smits, J.M. (2002). How to Predict the Differences in Uniformity between Different Areas of a Future European Private Law? An Evolutionary Approach. In Marciano, A. & Josselin, J.-M. (eds.), *The Economics of Harmonizing European Law*, Cheltenham/Northampton, Edward Elgar, p. 50-70.
- Smits, J.M. & Erp, J.H.M. van (2001). Voorwoord. In Smits, J.M. & Erp, J.H.M. van (red.), *Bronnen Europees privaatrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 5-8.
- * Smits, J.M. & Erp, J.H.M. van (2001). *Bronnen Europees privaatrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 431 p.
- * Smits, J.M., Hesselink, M., Hondius, E.H. & Stijns, S. (eds.). (2000). *Editor Ius Commune Lectures on European Private Law*.
- * Smits, J.M., Hesselink, M., Hondius, E.H. & Stijns, S. (eds.). (2001). *Editor Ius Commune Lectures on European Private Law*.
- * Smits, J.M., Hesselink, M., Hondius, E.H. & Stijns, S. (eds.). (2002). *Editor Ius Commune Lectures on European Private Law*.
- * Smits, J.M. & Milo, M. (eds.). (2000). Trust in Mixed Legal Systems: A Challenge to Comparative Trust Law, special issue of *European Review of Private Law*, p. 421-498.
- * Smits, J.M. & Milo, J.M. (2000). Trust in Mixed Legal Systems: A Challenge to Comparative Trust Law. *European Review of Private Law*, p. 421-426.
- * Smits, J.M. & Milo, J.M. (eds.). (2001). *Trusts in Mixed Legal Systems*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 114 p.
- * Smits, J.M. & Milo, J.M. (2001). Trusts in Mixed Legal Systems: A challenge to comparative trust law. In Smits, J.M. & Milo, J.M. (eds.), *Trusts in Mixed Legal Systems*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 11-17.
- Smits, J.M. & Schoordijk H.C.F. (1999). Verleden, heden en toekomst van het privaatrecht. *Ars Aequi*, p. 800-808.

- Spruit, J.E. (1998). De minimis non curat praetor. In Jacobs, B.C.M. & Coppens, E.C. (red.), Een Rijk Gerecht. Opstellen aangeboden aan prof. mr P.L. Nève, Nijmegen, Ars Aequi, p. 421-431.
- Spruit, J.E. (2000). Gesprek met Gaius. Uit de nagelaten geschriften van Cn. Pompeius Mela. Met pentekeningen verlicht door C.M. Gianotten, Antwerpen, Maklu, 69 p.
- * Spruit, J.E., Kamba, W.J. & Hinz, M.O. (eds.). (2000). Roman Law at the Crossroads (papers of the congress organized by the Department of Roman Law of the University of Utrecht and the Faculty of Law of the University of Namibia, Windhoek 30 June-1 July 1997), Cape Town, Juta and Co. Ltd, 182 p.
- Spruit, J.E. (2001). Cunabula iuris. Elementen van het Romeinse privaatrecht, Deventer, Kluwer, 539 p.
- * Spruit, J.E., Feenstra, R. & Wubbe, F.B.J. (2001). Corpus Iuris Civilis; teksten en vertaling, Deel V, 's-Gravenhage, SdU Uitgevers, 2000, 1000 p.
- * Spruit, J.E., Feenstra, R. & Wubbe, F.B.J. (2001). Corpus Iuris Civilis; teksten en vertaling, Deel VI, 's-Gravenhage, SdU Uitgevers, 2001, 988 p.
- * Steenhoff, G.W.J. (1998). The Place of Legal History in the Teaching of Law and in Comparatists Formation. In Hondius, E.H. (ed.), Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative Law, Bristol 1998, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 1-19.
- * Steenhoff, G.W.J. (2002). Teaching comparative law - Some Dutch (Utrecht) experiences. In Hondius, E.H. & Joustra, C. (eds.), Netherlands Reports to the Sixteenth International Congress of Comparative Law, Brisbane 2002, Antwerpen, Intersentia, p. 47-51.
- * Steenhoff, G.W.J., Boele-Woelki, K. & Joustra, C. (1998). Dutch Private International Law at the End of the 20th Century: Pluralism of Methods. In Hondius, E.H. (ed.), Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative, Bristol 1998, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 203-227.
- Steenhoff, G.W.J. & Klomp, R.J.Q. & Wiarda, G.J. (1998). Schets van leven en werk, Wiarda Instituut, Utrecht, 36 p.
- ** Stevens, F. (2000). 'Il y aura un code pour tout le royaume'. La codification du droit pénal dans le territoire de la Belgique et des Pays-Bas (1781-1835). In Rousseaux, X., Dupont-Bouchat, M.S. & Vael, Cl. (eds.), Révolution et justice pénale en Europe: 1780-1815. Modèles français et traditions nationales. Le droit et les codes. Parijs, L'Harmattan, p. 71-84.
- ** Stevens, F. (2000). Goswinus Anna Maria Felix de Fierlant (1735-1804): een Turnhoutse bevoorrechte getuige van het einde van een tijdperk, Taxandria: jaarboek van de Koninklijke geschied- en oudheidkundige kring van de Antwerpse Kempen, Turnhout, Koninklijke geschied- en oudheidkundige kring van de Antwerpse Kempen, LXXI, p. 7-21.

- ** Stevens, F. (2000). Van de bewijskracht van het vel van een dood dier, Authenticité et informatique = Authenticiteit en informatica/Koninklijke federatie van het Belgisch notariaat, Antwerpen, Kluwer, p. 19-33.
- Stevens, F. (2000). Revolutie en recht. In Stevens, F. (red.), Revolutie en Recht, Brussel, Koninklijke Vlaamse academie van België voor wetenschappen en kunsten, p. 34-53.
- ** Stevens, F. (red.). (2000). Revolutie en recht, Brussel, Koninklijke Vlaamse academie van België voor wetenschappen en kunsten, 141 p.
- Stevens, F. (2001). Emiel van Dievoet. Tijdschrift voor privaatrecht, 1, p. 233-237.
- Stevens, F. (2001). Terrorisme in historisch perspectief. In Patty, B. & Wouters, J. (red.), Schokgolven. Terrorisme, fundamentalisme en 11 september, Leuven, Davidsfonds, p. 15-21.
- Stevens, F. (2001). De toegang van de vrouw tot het notarisambt. In Heyrman, P. & Molle, L. van (red.), Vrouwenzaken - zakenvrouwen: facetten van vrouwelijke zelfstandig ondernemerschap in Vlaanderen, 1800-2000, Gent/Leuven, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen - KADOC, p. 173-180.
- ** Stevens, F. & Rhee, C.H. van (2001). Voortschrijdend procesrecht: een historische verkenning, Leuven, Universitaire Pers Leuven, 299 p.
- Stiphout, M. van (2002). De ontwikkeling van de verhouding tussen Kerk en Staat tijdens het ontstaan van de Republiek der Verenigde Nederlanden. In Haan-Kamminga, A. & Stamhuis, E.F. (red.), Religie, cultuur en het recht van de overheid, Bestuur en Samenleving, 5, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 11-35.
- Stiphout, M. van (2002). Legal Continuity and Discontinuity in the Low Countries. In Search of an 'appèl comme d'abus' in the 1990's. In Cooman, G., Stiphout, M. van & Wauters, B. (red.), Zeger-Bernard Van Espen (1646-1728). 300 Years Jus Ecclesiasticum Universum, Leuven, Peeters, 25 p.
- Stuyck, J., Kruger, T. & Wouters, J. (2001). Principles of proper conduct for supranational, state and private actors in the European Union: towards a ius commune. Essays in honour of Walter Van Gerven, Antwerpen, Intersentia, XX + 214 p.
- Verheij, A.J. & Gaalen, M.S. van (1998). The consequences for the Netherlands of the Unidroit Convention. Art Antiquity and Law, 3, 1, p. 3-14.
- Wauters, B. (2000). De opkomst en de ontwikkeling van de pauselijk nuntiatuur: het voorbeeld van de Nederlanden in zestiende en zeventiende eeuw. In Kemseke, P. van (red.), Diplomatieke cultuur, Leuven, Universitaire Pers, Bulletin van het Belgisch historisch instituut te Rome, p. 87-103.
- Wauters, B. (2000). La paix d'Aix-la-Chapelle (1748) et le rôle juridique de la diplomatie pontificale: la protestation, Bulletin van het Belgisch historisch instituut te Rome, p. 233-254.

Wauters, B. (2001). Zeger-Bernard van Espen: regalisme, conciliarisme en corporatisme. Pro Memorie. Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis der Nederlanden, 2, p. 213-232.

Wauters, B. (2001). De controverse rond de jurisdictie van de nuntius. Het placet op de geloofsbrieven van Spinelli, Valenti-Gonzaga, Tempi en Crivelli, 1725-1749, Leuven, Universitaire Pers Leuven, X + 285 p.

VAKPUBLICATIES

* Boele-Woelki, K. (1999). Recensie van: C. van Laer, Het nut van comparatieve begrippen, Intersentia, Groningen-Antwerpen. RM Themis, p. 57-58.

* Boele-Woelki, K., Erp, J.H.M. van & Velden, F.J.A. van der (1998). Nederlandse rechtsbegrippen vertaald: Frans, Engels, Duits, 2e herziene druk, Den Haag, T.M.C. Asser Instituut, XVIII + 74 p.

Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (1999). (red.) Privaatrecht als Opdracht, Ars Aequi.

* Erp, J.H.M. van (2000). Editorial: Mixed legal systems, URL: <http://law.kub.nl/ejcl/42/editor42.html>. EJCL, vol. 4.2.

* Erp, J.H.M. van (2000). Editorial: European private law, URL: <http://law.kub.nl/ejcl/41/editor41.html>. EJCL, vol. 4.1.

Erp, J.H.M. van, Mahé, C.B.P. & Steenhoff, G.W.J. (1998). Nederlandse rechtsbegrippen vertaald - Frans-Duits-Engels. In Boele-Woelki, K. & Velden, F.J.A. van der (red.), Den Haag, T.M.C. Asser Instituut, 74 p.

* Faure, M.G. (1999). Het gemene recht van Europa. Naar een nieuw Ius Commune, toespraak ter gelegenheid van de 23e Dies Natalis van de Universiteit Maastricht, uitgesproken op 8 januari, Maastricht, Universitaire Pers Maastricht, p. 30-51.

* Gerven, W. van (1999). L'harmonisation du droit des contrats en Europe. Rapport introductif, Lille, p. 179-192.

Groot, G.R. de (1999). Klooster in een landschap, Hoge Raad 8 mei 1998. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 236-242.

* Grosheide, F.W. (2001). Constitutionalisering van het burgerlijk recht. Contracteren, p. 8.

Grosheide, F.W. (2001). Forum Digitalis. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 6, p. 261.

* Grosheide, F.W. (2002). Bespreking van Beale, H. et al., Contract Law. Casebooks on the Common Law of Europe, Oregon, Oxford/Portland, 2002. Contracteren, 2, p. 45.

Hallebeek, J. (2002). International colloquium Zeger-Bernard van Espen (1646-1728), 300 Years Jus Ecclesiasticum Universum. Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis, 1 (69), p. 196-197.

- Hallebeek, J. (2002). Bespreking van 'Naturalis obligatio' and bare social duty. Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis, p. 154-158.
- Hallebeek, J. (2002). Bespreking van Lokin J.H.A., Prota en Spruit J.E., Cunabula iuris. RM Themis, 163, p. 223-226.
- * Hallebeek, J. & Harke, J.D. (2001). Argumenta Iuventianta, Entscheidungsbegründungen eines hochklassischen Juristen. Bespreking van Harke, J.D., Argumenta Iuventianta, Entscheidungsbegründungen eines hochklassischen Juristen, Berlin, Duncker & Humblot, 1999. Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis, 1, p. 145-147.
- * Hesselink, M. (1998). Der LL.M. im Europäischen Privatrecht an der Universität Utrecht. Zeitschrift für europäisch Privatrecht, p. 371.
- * Hesselink, M. (1998). Europees privaatrecht. Ars Aequi, Katern 66, p. 3180-3181.
- * Hesselink, M. (1998). Europees privaatrecht. Ars Aequi, Katern 67, p. 3240-3241.
- * Hesselink, M. (1998). Europees privaatrecht. Ars Aequi, Katern 68, p. 3310-3311.
- * Hesselink, M. (1998). Europees privaatrecht. Ars Aequi, Katern 69, p. 3375-3376.
- Heutger, V. (2002). Kongressbericht 'Diritto romano e terzo millennio'. Zeitschrift für europäisches Privatrecht, p. 1.
- * Hondius, E.H. (1998). Rechtsvergelijking op weg naar het derde millennium. Nederlands Juristenblad, p. 1641-1642.
- Hondius, E.H. (1998). Verjaring van vorderingen voordat de rechthebbende daarvan op de hoogte is. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 275.
- Hondius, E.H. (1999). W. Grosheide, 1 april 1974-1 april 1999. In Buren-Dee, J.M. van, Gestel, M.C. van & Hondius, E.H. (red.), Privaatrecht en Gros, Antwerpen, Intersentia, p. 7-12.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 13-20.
- Hondius, E.H. (1998). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 64-78.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 138-146.
- * Hondius, E.H. (1999). The common core of European private law, Trento. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 1607-1608.
- Hondius, E.H. (1999). Tien eeuwen privaatrecht: vijf markante geschriften. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 2111-2114.

- Hondius, E.H. (2001). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 78-84.
- Hondius, E.H. (2001). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 134-139.
- Hondius, E.H. (2001). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 223-227.
- Hondius, E.H. (2001). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 287-291.
- Hondius, E.H. (2001). Verjaring van asbestclaims: naar een nieuw regime voor personenschade? In Hondius, E.H., Huysman-Hartkamp, J.M. & Kottenhagen-Edzes, P.A. (Ed.), Verjaring van asbestclaims, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 1-8.
- Hondius, E.H. (2002). Tien jaar Nieuw BW: ons burgerlijk recht is geen rustig bezit meer. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 1.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 65-71.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 23-27.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 108-113.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 141-146.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 197-202.
- Hondius, E.H. (2002). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 248-254.
- Hondius, E.H. & Joustra, CA (eds.). (2002). Netherlands Report to the Sixteenth International Congress of Comparative Law, Brisbane 2002, Antwerpen, Intersentia, 508 p.
- Hondius, E.H. & Klomp, R.J.Q. (2002). Molengraaff en het gelijknamige instituut. In Bekkers, W.M.J., Koning, R.H. & Vette, N.J. (red.), Rechten in Utrecht (Wijn & Stael-bundel), Kluwer, Deventer, p. 79-99.
- Jongbloed, A.W. (2002). Actualiteiten huurrecht. Praktisch procederen, p. 47-49.
- Jongbloed, A.W. (2002). Actualiteiten huurrecht. Praktisch procederen, p. 97-98.
- Jongbloed, A.W. (2002). Bijzondere overeenkomsten, Huur en pacht, 7de druk (1990) + supplement (2001). Asser Actueel, 1, p. 2-13.

Lesaffer, R. (1999). Recensie M. van der Heijden. *Huwelijk in Holland. Stedelijke rechtspraak en kerkelijke tucht 1550-1700. De zeventiende eeuw. Cultuur in de Nederlanden in interdisciplinair perspectief*, 2, p. 243-244.

Lesaffer, R. (1999). *De vrede van Westfalen en de ontwikkeling van het moderne volkenrecht in Europa (ca 1450- ca 1750)*. 6de VRG-alumnidag Recht in beweging, Leuven, Leuven Universitaire Pers, p. 119-135.

Lesaffer, R. (1999). *La dimensión internacional de los Tratados de Paz de Westfalia. Un enfoque jurídico. 350 Años de la Paz de Westfalia. Del antagonismo a la integración en Europa*. Madrid, Madrid, Bibliotheca Nacional, p. 33-53.

Lesaffer, R. (1999). *La paix de Vervins (2 mai 1598): souveraineté territoriale et développement du droit public européen*, Chauchies, J.-M. en Dauchy, S., *Personnalité, territorialité et droit*. FUSL. Centre de recherches en histoire du droit et des institutions. Cahier, Bruxelles, Bruxelles, Facultés Universitaires Saint-Louis.

Lesaffer, R. (1999). *The International Dimension of the Westphalia Peace Treaties. A Juridical Approach. 350 años de la Paz de Westfalia. Del antagonismo a la integración en Europa*. Madrid, Madrid, Bibliotheca Nacional, p. 291-310.

Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR (02-02-2001), RvdW 2001,44, Hulsman/Van der Graaf. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 5, p. 250-251.

Milo, J.M. (1999). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*, 7e druk (1994). Asser Actueel, dl. 5-III, p. 1-3.

Milo, J.M. (1999). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*, 7e druk (1994). Asser Actueel, dl. 5-III, p. 9-13.

Milo, J.M. (1999). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*, 7e druk (1994). Asser Actueel, dl. 5-III, p. 27-29.

Milo, J.M. (1999). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*, 7e druk (1994). Asser Actueel, dl. 5-III, p. 42-46.

Milo, J.M. (2001). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*. Asser Actueel, 1, p. 7-8.

Milo, J.M. (2001). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk* 7e druk. Asser Actueel, 2, p. 23-25.

Milo, J.M. (2001). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk* 7e druk. Asser Actueel, 3, p. 46-47.

Milo, J.M. (2002). *Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk*, 7e druk (1994). Asser Actueel, 1, p. 13-15.

Ogus, A.I. (1998). Book review of Mercurio and Medema, *Economics and the Law: From Posner to Post-Modernism*. *Modern Law Review*, 61, p. 285-286.

- Rhee, C.H. van (1998). Bespreking Luck, H., Die kursächsische Gerichtsverfassung, 1423-1550 (Forschungen zur Deutschen Rechtsgeschichte, 17), Böhlau Verlag, 1997. Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, p. 425-427.
- Rhee, C.H. van (2000). Bespreking Phijffer, T., Het gelijk van Multatuli, Bas Lubberhuizen, september 2000. Meester, p. 57-57.
- Rhee, C.H. van (2000). Bespreking Overdijk, D.A.J., De gewoonte is de beste uitleg van de wet, Nijmegen 1999. RM Themis, p. 68-71.
- Rhee, C.H. van (2000). Waarheen leidt de weg? Het huidige Wetboek van burgerlijke rechtsvordering ten dode opgeschreven? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 154-156.
- Rinkes, J.G.J. (2002). Overzicht uitspraken Raad van Toezicht Verzekeringen 2000. Tijdschrift voor Consumentenrecht, 1, p. 5-20.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Deel 4 van Hesselink, Opmerkingen over de 'alternatieve visie' van Hesselink op de redelijkheid en billijkheid. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, p. 811-816.
- Schrama, W.M. (1999). Asielrecht en Juristenonderwijs, Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking. Nederlands Juristenblad, p. 1001-1002.
- Smits, J.M. (1998). Recensie van: J.M. Milo, Het rechtsvergelijkende argument in de ontwikkeling van het Nederlandse vermogensrecht 1838-1940, diss. Maastricht 1997, handelseditie, Antwerpen, Intersentia. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 154-157.
- Smits, J.M. (1998). Recensie van: Franz Bydlinski, System und Prinzipien des Privatrechts, Wien-New York 1996. Nederlands Tijdschrift voor Rechtsfilosofie en Rechtstheorie, p. 85-86.
- Smits, J.M. (1998). Thorbecke als staatsman, hoogleraar en als mens: een adviesboekenlijst. De Juridische Bibliothecaris, p. 17-20.
- * Smits, J.M. (2000). Recensie van: A.E. Oderkerk, De preliminaire fase van het rechtsvergelijkend onderzoek. RM Themis, p. 152-153.
- * Smits, J.M. (2002). A Plea for Diversity in European Contract Law. ERAforum, 2002, 2, p. 107-108.
- Spruit, J.E. (1998). Bespreking van Zwolve, W.J., Keizers, soldaten en juristen. Vijf Romeinse juridische biografieën. RM Themis, 159, p. 331-333.
- Stevens, F. (1999). Internet en rechtshistorici. Standen en Landen. Nieuwsbrief, 6, p. 54.
- Stevens, F. (1999). Goswinus Anna Maria Felix de Fierlant (1735-1804). Een Turnhoutse bevoorrechte getuige van het einde van een tijdperk. Taxandria, nieuwe reeks, 71, p. 7-21.

- * Stevens, F. (2001). Bespreking van Jansen, C.J.H., De negentiende-eeuwse wortels van het moderne zekerheidsrecht. Vreemd recht als voorbeeld voor de Nederlandse privaatrechtsbeoefening vanaf het einde van de 19e eeuw, Tjeenk Willink, Deventer, 1999. Rechtskundig Weekblad, 12, p. 431.

Stevens, F. (2001). Bespreking van Monté, J.Ph. & Spruit, J.E., Hoofdlijnen uit de ontwikkeling der rechterlijke organisatie in de Noordelijke Nederlanden tot de Bataafse omwenteling, Kluwer, Deventer, 2000. Rechtskundig Weekblad, 11, p. 398.

I.1.B Algemeen verbintenissen- en contractenrecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Het onderzoek op het terrein van het contracten- en overig verbintenissenrecht richt zich enerzijds op het doorlichten van het eigen Nederlandse recht (en van andere nationale rechtsstelsels) tegen de achtergrond van een Europees privaatrecht, anderzijds op de analyse van de wenselijkheid en de mogelijkheid van het totstandbrengen van een Europees contracten- en overig verbintenissenrecht.

Dit laatste typisch *ius commune*-onderzoek richt zich zowel op meer algemene vragen van harmonisatie en eenwording, en de moeilijkheden die daarbij optreden, als op de traditionele rechtsvergelijking. Door de rechtsvergelijking op deelonderwerpen van het contracten- en overig verbintenissenrecht te bezien in het licht van de meer algemene vragen ontstaat een vruchtbaar onderzoeksterrein. Bij die algemene vragen kan worden gedacht aan de bevoegdheid van de EG om op het terrein van het privaatrecht nadere regels te stellen, aan de problematiek van de fundamentele verschillen tussen common law en civil law-systemen en uiteraard aan de compatibiliteit van de verschillende civil law systemen onderling. Zo bestaat twijfel over de vraag of het EG-verdrag nu wel of niet een bevoegdheidsgrondslag biedt. Verder wordt er door de een pessimistischer dan door de ander geoordeeld over de mogelijkheid om de common law en de civil law op één lijn te krijgen. Welke methode van eenwording dient te worden gekozen (Europese richtlijnen, Principles, Verdragen, vrij verkeer van rechtsregels, leidend tot een gemengd rechtsstelsel, etc.), en welke nadelen aan deze methoden zijn verbonden, wordt steeds uitdrukkelijk in het onderzoek betrokken. Hier bestaat ook een vruchtbare wisselwerking met het deelprogramma Grondslagen.

De onderwerpen van verbintenissenrecht die in dit kader worden bestudeerd zijn totstandkoming, inhoud en niet-nakoming van de overeenkomst, alsmede de verhouding tussen de overeenkomst en de andere bronnen van verbintenis. Wat dit laatste aangaat, komt met name de verhouding tussen het verrijksrecht (onverschuldigde betaling, ongerechtvaardigde verrijking en zaakwaarneming) en het overeenkomstenrecht aan de orde. Hier is alle reden voor nu in rechtsvergelijkend opzicht deze bronnen onderling sterk met elkaar verbonden zijn. In het onderzoek wordt gepoogd om door middel van rechtsvergelijking verkregen inzichten te transplanteren naar het Nederlandse recht. Ook wordt onderzoek gedaan naar de beginselen van contractenrecht die de Europese stelsels gemeen hebben en wat daarvan typisch civil law en wat typisch common law is. In dat kader wordt gekeken naar de waarde die gemengde rechtsstelsels (met name Zuid-Afrika en Schotland) kunnen hebben voor een toekomstig Europees privaatrecht. Er zij overigens op gewezen dat het aansprakelijkheidsrecht grotendeels is ondergebracht in het programma Aansprakelijkheid en verzekering.

Nauw verbonden met het voorafgaande is de invloed van Europese instrumenten van harmonisatie (met name richtlijnen) op het nationale recht. De inhoud en de wijze van implementatie van richtlijnen op het terrein van het contractenrecht

worden voor het Nederlandse recht (in vergelijking met enkele andere rechtsstelsels) onderzocht. Dit onderzoek mondt uit in conclusies over zowel de kwaliteit en geschiktheid voor hun doel van richtlijnen als over de mate waarin nationale stelsels voldoen aan hun Europese verplichtingen. Leden van de Onderzoekschool-onderzoeksgroep nemen ook deel aan diverse Principles-projecten (waaronder het Principles of European Contract Law-project en het European Civil Code-project).

In het onderzoeksprogramma zijn ter uitvoering van het voorgaande drie hoofdgebieden aangewezen:

- onderzoek naar de meest gewenste wijze van rechtsunificatie op het terrein van het contracten- en overig verbintenissenrecht in het licht van de doelstellingen van de EG.
- de descriptieve rechtsvergelijking op het vlak van de totstandkoming, inhoud en niet-nakoming van de overeenkomst en (in verband daarmee) van het verrijingsrecht.
- onderzoek naar de invloed van Europese instrumenten (met name richtlijnen) op het nationale recht.

ONDERZOEKERS

Coördinerend programmaleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof. Mr. E.H. Hondius	UU	01-01-1995	31-05-2002
Dhr. Prof. Mr. J.M. Smits	UM	01-06-2002	

Onderzoeksleider

Dhr. Prof. Dr. J. Herbots	KUL	01-01-1995	31-05-2002
Dhr. Prof. Mr. E.H. Hondius	UU	01-06-2002	
Dhr. Prof. Mr. J.M. Smits	UM	01-09-1996	31-05-2002
Mw. Prof. Dr. S. Stijns	KUL	01-01-1998	

Emeritus lid

Dhr. Prof. Dr. J. Herbots	KUL	01-06-2002	
---------------------------	-----	------------	--

Senior onderzoeker

Mw. Prof. Dr. K. Boele-Woelki	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. C.E. Du Perron	UvA	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. F.W. Grosheide	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. A.S. Hartkamp	UvA	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. T. Hartlief	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. M. Hesselink	UvA	01-01-2000	
Mw. Mr. C. Joustra	UU	14-05-2002	
Dhr. Mr. R.J.Q. Klomp	UU	19-02-2002	
Dhr. Prof. Mr. G.E. van Maanen	UM	01-01-2000	
Mw. Mr. M.M. van Rossum	UM	01-01-2000	31-12-2000
Dhr. Mr. A.C. van Schaick	UU	19-02-2002	

Dhr. Prof. Dr. M.E. Storme	KUL	01-01-2000	
Dhr. Prof. Mr. R.P.J.L. Tjittes	VU	01-01-2000	
Onderzoeker			
Mw. Prof. Dr. K. Boele-Woelki	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. C. Bollen	UM	01-07-2002	
Dhr. S. Bostyn, LL.M.	UM	01-03-2001	27-02-2002
Dhr. Mr. D. Busch	UU	01-06-2002	
Dhr. Prof. Mr. F.W. Grosheide	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. A.S. Hartkamp	UvA	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. T. Hartlief	UM	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. M. Hesselink	UvA	01-08-1999	31-12-1999
Dhr. Mr. H. van Kooten	UU	01-06-2002	
Dhr. Prof. Mr. G.E. van Maanen	UM	01-09-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. C.E. Du Perron	UvA	14-09-1999	31-12-1999
Mw. Mr. M.M. van Rossum	UM	01-09-1995	31-12-1999
Mw. Mr. J.W. Rutgers	UvA	01-07-2001	
Dhr. Prof. Dr. M.E. Storme	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof. Mr. R.P.J.L. Tjittes	VU	01-04-1999	31-12-1999
Dhr. Dr. J.B. Vegter	UU	01-01-1995	31-12-1996
Dhr. Mr. G.J.P. de Vries	UvA	14-09-1999	
Promovendus			
Dhr. L. Adams	KUL	01-01-1995	
Dhr. G. Arnokouros	UU	01-10-1999	
Dhr. Mr. C. Bollen	UM	01-01-1995	30-06-2002
Dhr. S. Bostyn, LL.M.	UM	01-07-1998	27-02-2001
Mw. O. Bueno Diaz	UvA	01-10-2000	
Dhr. Mr. D. Busch	UU	01-09-1998	31-05-2002
Mw. C. Cauffman	KUL	31-05-1999	
Mw. E. Degroote	KUL	31-05-1999	
Dhr. Mr. R. Hardy	UM	01-10-2002	
Mw. Mr. N.R. Heilhof	UM	15-10-1996	31-11-2002
Dhr. Ch. Jeloscsek	UU	01-11-1999	
Dhr. Mr. H. van Kooten	UU	01-01-1995	31-05-2002
Mw. Mr. N. Kornet	UM	01-10-2002	
Mw. Mr. K. Kryczka	UU	01-10-2002	
Dhr. Mr. I.H. van Loo	UM	01-10-1998	
Mw. Mr. C.B.P. Mahé	UU	01-09-1997	
Mw. I. Samoy	KUL	31-05-1999	
Mw. Mr. H. Schelhaas	UU	01-10-1997	
Mw. Dott.ssa M. Scotton	UvA	01-10-1999	
Mw. H. Sivesand	UU	01-02-2000	
Mw. Mr. V.J. Sütö	UM	01-09-1993	30-08-1998
Mw. Mr. M. Veldman	UvA	01-07-2001	
Mw. Mr. M. Vermeer	UU	01-08-1998	

Mw. Mr. H.M. Wattendorff UvA 14-09-1999
Mw. A. Wiewiorowska-Domagalska UU 01-10-2000

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op de jaarlijkse Ius Commune congressen werd in de jaren 1998-2002 steeds een workshop ingericht over Europees contractenrecht. Deze workshops waren respectievelijk gewijd aan Contractuele remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht in het licht van een Europees ius commune (1999), Totstandkoming van de overeenkomst in België en Nederland tegen de achtergrond van een ius commune (2000), aan Uitleg van de overeenkomst (2001) en aan (opzegging van) long-term contracts (2002). Dit heeft onder meer geleid tot de boeken van J. Smits/S. Stijns (eds.), Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht, Antwerpen, Intersentia, 2000 en van J. Smits/S. Stijns (eds.), Totstandkoming van de overeenkomst in België en Nederland, Antwerpen, Intersentia, 2002.

Op 26 maart 1999 hield J. Stuyck te Maastricht een lezing gewijd aan European consumer law after the Treaty of Amsterdam? A higher level of consumer protection? Organisator: Magister Iuris Communis programma.

Op 16 december 1999 vond te Utrecht een symposium plaats bij gelegenheid van de voltooiing van deel II van de 'Principles of European Contract Law' (Lando Principles). Organisator was E.H. Hondius. Sprekers waren onder meer K.P. Berger, O. Lando, E. McKendrick en D. Staudenmaier.

Op 1 maart 2000 vond te Maastricht een discussiebijeenkomst plaats. Als spreker trad op Martijn Hesselink, die sprak over De redelijkheid en billijkheid in het Europees Privaatrecht.

Op 25-26 oktober 2001 vond te Maastricht onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune het congres Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research plaats. Aldaar was onder meer een workshop gewijd aan The Future of European Contract Law met als sprekers Jan Smits (Maastricht), Stefan Grundmann (Halle) en Hector MacQueen (Edinburgh). De papers zijn gepubliceerd in M. Faure, J. Smits en H. Schneider (eds.), Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research, Antwerpen, Intersentia, 2002.

Op 2 november 2001 vond te Maastricht een seminar plaats, gewijd aan de Europese Richtlijn consumentenkoop in Nederlands, rechtsvergelijkend en rechts-economisch perspectief. Sprekers waren Jac. Hijma (Leiden), Leon Mölenberg (Maastricht), Jac. Rinkes (Maastricht), Roger van den Bergh (Rotterdam), Sophie Stijns (Leuven) en Ewoud Hondius (Utrecht). De papers worden gepubliceerd in 2002.

Op 1 december 2001 vond te Leuven onder auspiciën van de Onderzoeksschool Ius Commune en in samenwerking met de Society of European Contract Law (SECOLA) de Conference on the Communication from the Commission on European Contract Law plaats. Sprekers waren onder meer Geraint Howells (Sheffield), Christian Von Bar (Osnabrück), Mauro Bussani (Trento), Jürgen Basedow (Hamburg), Ugo Mattei (Torino/Hastings), Roger Van den Bergh (Rotterdam),

Martijn Hesselink (Amsterdam), Hugh Collins (London), Jan Smits (Maastricht), Norbert Reich (Riga), Stefan Grundmann (Erlangen), Ulrich Drobnig (Hamburg), Walter van Gerven (Leuven/Maastricht) en Thomas Wilhelmsson (Helsinki). De papers zijn gepubliceerd in S. Grundmann & J. Stuyck (eds.), *An Academic Green Paper on European Contract Law*, The Hague, Kluwer Law International, 2002.

Op 13-15 februari 2002 vond onder auspiciën van de Onderzoeksschool *Ius Commune* het Congres *Ius Commune: Suid-Afrikaanse en Europese Perspectieve* plaats te Stellenbosch. Tijdens dit congres was één van de twee sessies gewijd aan Remedies tussen Civil Law en Common Law. Sprekers waren Pier Olivier (Supreme Court), Jacques Du Plessis (Stellenbosch), Willem Grosheide (Utrecht), Christoph Jeloschek (Utrecht), Dale Hutchinson (UCT), Gerhard Lubbe (Stellenbosch), Eric Dirix (Leuven), Vincent Sagaert (Leuven), Juanita Pienaar (Stellenbosch), Lars van Vliet (Maastricht), Hanri Mostert (Stellenbosch), Johan van der Walt (RAU), Lourens du Plessis (Stellenbosch), Remco van Rhee (Maastricht), Wouter de Vos (Stellenbosch) en André van der Walt (Stellenbosch). De papers zullen worden gepubliceerd als een afzonderlijk boek.

Op 5 maart 2002 vond te Leuven onder auspiciën van de Onderzoeksschool *Ius Commune* de workshop *Nieuw Kooprecht* plaats. Sprekers waren Inge Demuyck (Gent), Sophie Stijns (Leuven), Jacques Herbots (Leuven), Ilse Samoy (Leuven), Jan Smits (Maastricht), Yvette Merchiers (Gent) en Aloïs van Oevelen (Antwerpen).

De onderzoekers in deze groep werkten samen bij de vervaardiging van de bundel van D. Busch, E. Hondius, H. van Kooten, H. Schelhaas, W. Schrama (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law*, Nijmegen/The Hague, *Ars Aequi/Kluwer Law International*, 2002.

De onderzoekers in deze groep werken voorts samen in diverse internationale projecten. Geparticipeerd wordt onder meer in het *Casebooks for the Common Law of Europe* project, in het *Trento Common Core of European Legal Systems* project en in het *European Civil Code* project. Deze projecten hebben reeds geleid tot diverse publicaties, waaronder H. Beale et al (eds.), *Cases, Materials and Text on Contract Law*, Oxford, Hart Publishing, 2002, R. Zimmermann/S. Whittaker (eds.), *Good Faith in European Contract Law*, Cambridge, CUP, 2000 en J. Gordley (ed.), *The Enforceability of Promises in European Contract Law*, Cambridge, CUP, 2001.

Voorts werden in de periode 1998-2002 incidentele lezingen gegeven door uitgenodigde sprekers, zowel in Maastricht, Utrecht als Leuven als op de jaarlijkse *Ius Commune*-congressen. Tot de sprekers behoorden, behalve leden van de onderzoeksgroep zelf, onder meer Prof. Hugh Beale (English Law Commission), Prof. Gabriela Shalev (Jeruzalem) en Prof. Gerhard Lubbe (Stellenbosch).

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

J. Smits & S. Stijns (eds.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2000.

J. Smits & S. Stijns (eds.), *Totstandkoming van de overeenkomst in België en Nederland*, Antwerpen, Intersentia, 2002.

European Contract Law, in M. Faure, J. Smits en H. Schneider (eds.), *Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research*, Antwerpen, Intersentia, 2002.

S. Grundmann & J. Stuyck (eds.), *An Academic Green Paper on European Contract Law*, The Hague, Kluwer Law International, 2002 (samen met SECOLA).

D. Busch, E. Hondius, H. van Kooten, H. Schelhaas, W. Schrama (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law*, Nijmegen/The Hague, Ars Aequi/Kluwer Law International, 2002.

J. Smits (ed.), *De Europese Richtlijn consumentenkoop in Nederlands, rechtsvergelijkend en rechtseconomisch perspectief*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2003, ter perse.

J. Smits & G. Lubbe (eds.), *Remedies in in het Zuid-Afrikaans en Nederlands privaatrecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 2003, ter perse.

PROMOTIES

* Busch, D. (2002). *Middellijke vertegenwoordiging in het Europese contractenrecht. Een evaluatie van de artikelen 3:301-304 van de Principles of European Contract Law inzake enkele contractuele aspecten van de middellijke vertegenwoordiging tegen de achtergrond van Nederlands, Duits en Engels recht en het UNIDROIT Agency Verdrag*. Universiteit Utrecht, Deventer, Kluwer, 473 p. Promotor: E.H. Hondius.

Bollen, C. (2002). *Onverschuldigde betaling door de overheid*. Universiteit Maastricht, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, XVI + 401 p. Promotor: G.E. van Maanen.

* Kooten, H. van (2002). *Restitutierechtelijke gevolgen van ongeoorloofde overeenkomsten. Een rechtsvergelijkende studie naar Nederlands, Duits en Engels recht*. Universiteit Utrecht, 369 pp. Promotor: E.H. Hondius.

Meijer, S.Y.T.H. (1999). *Middellijke vertegenwoordiging*. Vrije Universiteit Amsterdam, Deventer, Kluwer, XIV+ 325 p. Promotor: B. Wessels.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Arnokouros, G. (2000). *Post-modernism or just renovation of consumer law (Griekse)*. Sinigoras, 11-12/2000, p. 422.

* Arnokouros, G. (2001). *The Directive on Consumer Sales. Dikaio Epixeiriseon kai Etairion - Journal of Business and Company Law*, 2, 131-140.

Arnokouros, G. (2001). *The Liability of the Supplier of Legal Services. Dikaio Epixeiriseon kai Etairion - Journal of Business and Company Law*, 5, p. 467.

- * Arnokouros, G. (2001). The Transposition of the Consumer Sales Directive into the Greek Legal System. *European Review of Private Law*, 2-3, p. 259-277.

Arnokouros, G. (2001). Liability for Legal Services under Greek Law: a seminal case decided by Areios Pagos with regard to liability under Greek Law. *Consumer Law Journal*, 3-4, p. 285-297.

Arnokouros, G. (2001). Product Safety and Product Liability in Europe: A time for revision. *Tijdschrift voor consumentenrecht*, 1, p. 10.
- * Arnokouros, G. (2002). Unfair Contract Terms Under Greek Law: Case Law Developments. *Journal of Consumer Policy*, p. 257-268.
- * Arnokouros, G. (2002). Liability for Legal Services. *Zeitschrift für europäisches Privatrecht*, 3, p. 542-556.
- Boele-Woelki, K. (1998). De functie van het IPR bij Internet-geschillen. *Nederlands Juristenblad*, p. 1028-1031.
- Boele-Woelki, K. (1998). Zásady UNIDROIT, Zásady európskeho zmluvného práva a med-zinárdné súkromné právo, *Právny Obzor*, 81, p. 3-15.
- Boele-Woelki, K. (1998). Zásady UNIDROIT, Zásady európskeho zmluvného práva a med-zinárdné súkromné právo, *Právny Obzor*, 81, p. 111-126.
- * Boele-Woelki, K. (1998). UNIDROIT and European Contract Principles. In Hoffmann, B. von (ed.) *European Conflict of Laws*, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*, p. 67-85.

Boele-Woelki, K. (1999). The Dutch Policy Document on the Regulation of the Internet. In Heere, W.P. (ed.), *International Law and the Hague's 750th Anniversary*, The Hague, T.M.C. Asser Press, p. 159-163.

Boele-Woelki, K. (1999). Die Verbandsklage in den Niederlanden. In Basedow, J., Hopt, K.J., Kötz, H. & Baetge, D. (eds.), *Die Bündelung gleichgerichteter Interessen im Prozess*, Max-Planck Institut für ausländisches und internationales Privatrecht, Tübingen, Mohr Siebeck, p. 213-251.
- * Boele-Woelki, K. (1999). The Limitations of Rights and Actions in the International Sale of Goods. *Uniform Law Review*, p. 621-650

Boele-Woelki, K. (1999). De toekomst van het IPR na het verdrag van Amsterdam. In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros*, feestbundel F.W. Grosheide, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 355-375.
- * Boele-Woelki, K. (2000). Unification and Harmonisation of Private International Law in Europe. In Basedow, J. e.a. (eds.), *Private Law in the International Arena: From National Conflicts Rules Towards Harmonisation and Unification*, T.M.C. Asser Press, Den Haag, p. 61-78.

- * Boele-Woelki, K. (2000). Internet und IPR: Wo geht jemand ins Netz? In *Völkerrecht und Internationales Privatrecht in einem sich globalisierenden internationalen System - Auswirkungen der Entstaatlichung transnationaler Rechtsbeziehungen*, Deutsche Gesellschaft für Völkerrecht, Heidelberg, C.F. Müller Verlag, p. 307-352.

Boele-Woelki, K. (2000). Le partenariat enregistré: législation des Pays-Bas, Commission International de l'Etat Civil, Questions d'actualité en droit des personnes dans les états de la CIEC, Strasbourg, p. 43-53.

Boele-Woelki, K. (2000). Private international law aspects of registered partnerships and other forms of non-marital cohabitation in Europe. *Louisiana Law Review*, p. 1053-1059.
- * Boele-Woelki, K. (2001). Terms of Co-existence: The CISG and the UNIDROIT Principles. In Sarcevi, P. & Volken, P. (eds.), *The International Sale of Goods Revisted*, Deventer, Kluwer Law International, p. 203-240.
- * Boele-Woelki, K. & C. Kessedjian (eds.). (1998). *Internet: Which Court Decides, Which Law Applies?*, The Hague, Kluwer Law International, p. 179.

Bollen, C. (1998). De gevolgen van het niet nakomen van een verbintenis. In Bollen, C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht geschetst (Burgerlijk recht geschetst deel 5)*, *Ars Aequi Libri*, Nijmegen, p. 59-74.

Bollen, C. (1998). Verbintenissen uit andere bron dan onrechtmatige daad of overeenkomst. In Bollen, C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht geschetst (Burgerlijk recht geschetst deel 5)*, *Ars Aequi Libri*, Nijmegen, p. 136-156.

Bollen, C. (1998). Ontbinding van de wederkerige overeenkomst. In Bollen, C. en Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht geschetst (Burgerlijk recht geschetst deel 5)*, *Ars Aequi Libri*, Nijmegen, p. 75-85.

Bostyn, S.J.R. (2002). Tokkyo Seido no Kokusaiteki Chowa (Internationale harmonisatie van het octrooisysteem). *AIPPI Japan Journal*, 47, p. 20-48.
- * Busch, D. (1998). Middellijke vertegenwoordiging in het Europees contractenrecht. De Lando Principles vergeleken met Nederlands en Engels recht. In Grosheide, W. & Boele-Woelki, K. (red.), *Molengrafica. Europees Privaatrecht 1998. Opstellen over Internationale Transacties, en Intellectuele Eigendom*, Lelystad, Koninklijke Vermande, p. 37-100.

Busch, D. (1999). Indirect Representation and the Lando Principles. An Analysis of Some Problem Areas from the Perspective of English Law. *European Review of Private Law*, p. 289-318.
- * Busch, D. (2001). Ein neues Vertragsrecht für Europa: die Principles of European Contract Law aus niederländischer Sicht. *Zeitschrift für europäisches Privatrecht*, p. 223-247.

- Busch, D. (2002). Middellijke vertegenwoordiging in de Principles of European Contract Law: een evenwichtige regeling? *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 437-447.
- * Busch, D. (2002). Middellijke vertegenwoordiging in de Principles of European Contract law: een evenwichtige regeling? Met bijzondere aandacht voor de Drittschaden-problematiek, nakoming en verweermiddelen en verrekening. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Totstandkoming van overeenkomsten*. Antwerpen/Groningen, Intersentia, *Ius Commune Europaeum*, 39, p. 179-201.
- * Busch, D. (2002). Commentaar op de artt. 3:101-102, 3:301-304 en 6:111 PECL. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A commentary*, Nijmegen/The Hague/London/Boston, *Ars Aequi Libri/Kluwer Law International*, p. 135-141, p. 176-190 en p. 285-290.
- Busch, D. & Hondius, E.H. (2000). Een nieuw contractenrecht voor Europa: de Principles of European Contract Law vanuit Nederlands perspectief. *Nederlands Juristenblad*, p. 837-848.
- * Busch, D., Hondius, E.H., Kooten van, H., Schelhaas, H. & Schrama, W.M. (eds.). (2002). *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A commentary*. Nijmegen, *Ars Aequi Libri/The Hague/London/Boston*, *Kluwer Law International*, 471 p.
- * Cauffman, C. (2000). Een sinterklaasgeschenk: over loterijen, beloften in de reclame en verbintenisscheppende eenzijdige wilsuitingen, noot onder Hof Antwerpen 6 december 1999. *Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht*, p. 533-547.
- * Cauffman, C. (2000). Opschortingsrechten bij niet-nakoming. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 141-171.
- * Cauffman, C. (2001). *The Principles of European Contract Law*. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, 3 (38), p. 1231-1309.
- Cauffman, C. (2001). Belgian Case note BGH, Urteil 11.12.1998, JZ 2000, 1. *European Review of Private Law*, p. 637-644.
- Cauffman, C. (2002). Nieuwe regels voor een nieuw fenomeen: de aanbidding van elektronische documenten onder een documentair krediet. *Les Droits des Affaires (Het Ondernemingsrecht)*, 26 p.
- Cauffman, C. (2002). The eUCP, an e-supplement to the ICC rules for documentary credits. *European Transport Law*, 4 p.
- * Cauffman, C. (2002). Aanbod en aanvaarding volgens de Principles of European Contract Law getoetst aan het Belgische recht. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Totstandkoming van overeenkomsten*, *Ius Commune Europaeum*, 38, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 1-32.

- Degroote, E. & Herbots, J. (2000). Bijzondere overeenkomsten, 16de herz. uitgave, Leuven, Acco, 257 p.
- Degroote, E. & Herbots, J. (2001). Bijzondere overeenkomsten. Leuven: Acco, 259 p.
- * Dirix, E. (1999). Le Gentlemen's agreement dans la théorie du droit et la pratique contemporaine. *Revue de droit international et de droit comparé*, p. 223-245.
- * Erp, J.H.M. van (2000). Nederlands rapport. In Zimmermann, R. & Whittaker, S. (eds.), *Good faith in European contract law*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Erp, J.H.M. van (2000). Kredietopzegging: een kwestie van behoorlijke besluitvorming. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 380-383.
- Forder, C. (1999). The necessary details of a written conservation contract. In *Modern art: who cares? An interdisciplinary project and an international symposium on the conservation of modern and contemporary art*, Amsterdam, The Foundation for the conservation of modern art and the Netherlands Institute for Cultural Heritage, p. 408-412.
- * Freudenthal, M., Milo, J.M. & Schelhaas, H. (2000). Europese wanbetalers: geen krediet na aanvaarding richtlijn; De Richtlijn bestrijding betalingsachterstand in handelstransacties nader beschouwd. *European Review of Private Law*, 7, p. 293-301.
- Gerven, W. van & Covemeacker, G. (2001), *Verbintenissenrecht*, Leuven, Acco, 459 p.
- * Grosheide, F.W. (1998). The Gentleman's agreement in legal theory and in modern practice - The Dutch civil law perspective. In Hondius, E.H. (ed.), *Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative Law*, Bristol 1998, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 91-114.
- Grosheide, F.W. (2000). Durchsetzung von Urheberrechten im Wege einstweiliger Maßnahmen. *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht*, 4, p. 310-324.
- Grosheide, F.W. (2000). Misbruik van Intellectuele Eigendom. *Bijblad bij De Industriële Eigendom*, 7, p. 235-238.
- Grosheide, F.W. (2000). Normatieve uitleg van rechtshandelingen: stof en donder. In Huizink, J.B. e.a. (red.), *A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof. mr. P. van Schilfgaarde*, Kluwer, Deventer, p. 113-127.
- Grosheide, F.W. (2000). Lees maar, er staat wat er staat. *Contracteren*, 4, p. 100-107.

- * Grosheide, F.W. (2000). The Legal Mapping and Tracking of Electronic Commerce - A View from the EU. In Boele-Woelki, K. & Grosheide, F.W. (eds.), *European Private Law 1999/2000* (Molengrafica), Lelystad, Koninklijke Vermande, p. 1-22.
- * Grosheide, F.W. (2000). Terms of Co-Existence: The UN Sales Convention and the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts. In Volken, P. (ed.), *Sarcevic, CISG Revisited, Dubrovnik Lectures 1998*, The Hague Kluwer Law International, 45 p.

Grosheide, F.W. (2000). De achterkant van het burgerlijk procesrecht. In Hondius, E.H. Jongbloed, A.W. & Verschuur R.Ch. (red.), *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, p. 99-112.

Grosheide, F.W. (2000). Van de Brug af gezien - Kroniek van wetgeving, rechtspraak en literatuur in i.e.-zaken. *Intellectuele Eigendom en Reclamerecht*, 2, p. 175-208.

Grosheide, F.W. (2001). Is the appropriate EU legal framework in place for music on-line. *International Review of Intellectual Property and Copyright Law*, p. 1-34.

Grosheide, F.W. (2001). Copyright Law from a User's Perspective: Access Rights for Users. *European Intellectual Property Review*, July, p. 321-325.

Grosheide, F.W. (2001). Afstemming tussen de civiele rechter en de NMA/bestuurder in mededingingszaken, in het bijzonder bij de handhaving van artikel 6 lid 1 Mw. In Jansen, O.J.D.M.L. (ed.), *Handhaving van de Mededingingswet, Mededingingsmonografieën*, 4, Deventer, Kluwer, p. 91-96.

Grosheide, F.W. (2001). Contracteren online. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6464, p. 941-944.

- * Grosheide, F.W. (2002). Contractsuitleg in Europees perspectief. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 6, p. 246-247.
- * Grosheide, F.W. (2002). Iustum Pretium Redivivum? Reflections on the just price doctrine in Dutch Law in the light of its historic roots and recent international developments. In Ligt, L. de (ed.), *Viva Vox Iuris Romani. Essays in honour of Johannes Emil Spruit*, Amsterdam, Gieben, p. 361-376.
- * Grosheide, F.W. (2002). Art. 1:101-1:107 PECL. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/Londen/New York, Ars Aequi, Kluwer, p. 29-46.

Grosheide, F.W., Dupont, W.J.H.T., Duijvenvoorde, G.P., Kabel, J.J.C., Mochel, P. & Vermeer, M. (2000). *Hoofdstukken Communicatie- en Mediarecht*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 405 p.

- * Grosheide, F.W., Vaarkamp, R. & Velden, F.J.A. van der (2000). Nominaliteitsbeginsel en (internationaal) contractenrecht (1980). In Hondius, E.H. (red.), De meerwaarde van de rechtsvergelijking. Opstellen aangeboden aan prof. mr. H.U. Jessurun d'Oliveira, Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, 57, Deventer, Kluwer, p. 79-94.
 - * Grosheide, F.W. & Velde, J. van der (1999). Normaliteitsbeginsel en (internationaal) contractenrecht. In Hondius, E.H. (red.), De meerwaarde van de rechtsvergelijking. Opstellen aangeboden aan prof. mr. H.U. Jessurun d'Oliveira, Deventer, Kluwer, p. 79-94.
 - * Hartkamp, A.S. (1998). Principles of Contract Law. In Hartkamp, A.S., Hesselink, M.H., Hondius, E.H., Joustra, C.A. & Perron, E. du (eds.), Towards a European Civil Code, 2nd revised and expanded edition, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 105-120.
- Hartkamp, A.S. (2000). Asser's Handleiding: Verbintenissenrecht Deel I: De verbintenis in het algemeen, 11de druk, Deventer, Tjeenk Willink, 2000, 685 p.
- Hartkamp, A.S. (2001). Asser's Handleiding: Verbintenissenrecht Deel II: Algemene leer der overeenkomsten, 11de druk, Deventer, Tjeenk Willink, 2001, XXII + 609 p.
- Hartkamp, A.S. (2001). Ongerechtvaardigde verrijking naast overeenkomst en onrechtmatige daad. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6440, 311-317.
- Hartkamp, A.S. (2001). Beeld, spiegelbeeld. In Krijnen, M.M. & Mok, M.R. (red.), Het rekest civiel herroepen, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, XI + 163 p.
- * Hartkamp, A.S. (2001). Principle and Practice. The contribution of Walter van Gerven to national and European private law. In Wouters, J. & Stuyck, J. (eds.), Principles of proper conduct for supranational, state and private actors in the European Union: towards a ius commune, Essays in honour of Walter van Gerven, Antwerpen, Intersentia, p. 165-169.
- Hartkamp, A.S. (2001). Ongerechtvaardigde verrijking naast overeenkomst en onrechtmatige daad. Inaugurale rede, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, Vossiuspers, 42 p.
- Hartkamp, A.S. (2002). Aard en opzet van het nieuwe vermogensrecht. Monografieën Nieuw Burgerlijk Wetboek, A-1, 3de druk, Deventer, Kluwer, VII + 69 p.
- Hartkamp, A.S. (2002). Het nieuw BW heeft niets nieuws gebracht? Een belangrijke bron van zekerheid. Nederlands Juristenblad, p. 404-405.
- * Hartkamp, A.S. (2002). The Principles of European Contract Law in UM Código civil para a Europa, Boletim da Faculdade de Direito. Studia Juridica Coimbra, 64, p. 53-58.

- * Hartkamp, A.S. (2002). Unjust Enrichment alongside Contracts and Torts. In Schrage, E.J.H. (ed.), *Unjust enrichment and the Law of Contract* (2001), The Hague, Kluwer, p. 25-32.
- * Hartkamp, A.S. (2002). The Dutch Civil Code - A Model to be imitated? In Barrett, G. & Bernardeau, L. (eds.), *Towards a European Civil Code. Reflections on the Codification of Civil Law in Europe* (ERA-Forum 2002), Trier, ERA, p. 21-29.
- * Hartkamp, A.S. (2002). Een verplichting tot richtlijnconforme interpretatie van rechtshandelingen? In Buijs, D.C. & Mok, M.R. (red.), *Mokaria*, Deventer, Kluwer, p. 93-95.

Hartkamp, A.S. (2002). *Asser's Handleiding: Verbintenissenrecht Deel III: De verbintenis uit de wet*, 10de druk, Deventer, Tjeenk Willink, XXII + 412 p.
- * Hartkamp, A.S., Beale, H., Kötz, H. & Tallon, D. (eds.) (2002). *Contract Law: Case Books on the Common Law of Europe - Cases, Materials and Texts*, Oxford, Hart Publishing, 993 p.

Hartlief, T. (1998). Bijzondere overeenkomsten. In *Vijf jaar NIEUW Vermogensrecht*, Deventer, Kluwer, p. 197-233.

Hartlief, T. (1999). Contractvrijheid: een inleiding. In Hartlief, T. & Stolker, C.J.J.M. (red.), *Contractvrijheid*, Deventer, Kluwer, p. 1-20.

Hartlief, T. (1999). De vrijheid beschermd. Enige opmerkingen over contractvrijheid en bescherming van de zwakkere partij in het contractenrecht, Deventer, Kluwer, IX + 90 p.

Hartlief, T. (1999). *Iustum pretium: op weg naar een rechterlijke toetsing van de rechtvaardigheid van het contractuele evenwicht?* In Hartlief, T. & Stolker, C.J.J.M. (red.), *Contractvrijheid*, Deventer, Kluwer, p. 239-253
- * Hartlief, T. (2000). The right to own property under the ECHR. In Loof, J.P. et al. (eds.), *The right to property*, Maastricht, Shaker Publishing, p. 29-48.

Hartlief, T. (2000). Op zoek naar het bereik van artikel 1 Eerste Protocol: de fiscus gaat tot op de bodem. In Lawson, R.A. & Myer, E. (red.), *50 jaar EVRM*, Leiden, NJCM, p. 313-323.
- * Hartlief, T. (2002). Offer and acceptance. In Busch, D., Hondius, E., Kooten, H. van, Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A commentary*, Nijmegen/The Hague/London/Boston, *Ars Aequi Libri/Kluwer Law International*, p. 104-121.

Hartlief, T. & Reurich, L. (1999). De invloed van een afkoelingsperiode op toepassing van het dwalingsleerstuk. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6342, p. 49-51.

Hartlief, T. & Stolker, C.J.J.M. (red.). (1999). *Contractvrijheid*, Deventer, Kluwer, VIII + 566 p.

- * Hartlief, T. & Stolp, M.M. (2000). Het recht op ontbinding aan banden gelegd: de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit als nieuw referentiekader. In Smits, J.M. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 245-270.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (1998). Kroniek van het vermogensrecht. *Nederlands Juristenblad*, p. 1416-1424.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (1999). Kroniek Vermogensrecht. *Nederlands Juristenblad*, 74, p. 426-434.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (1999). Relativering van rechtsverwerking. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 193-198.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (2000). Kroniek Vermogensrecht, *Nederlands Juristenblad*, 75, p. 1521-1533.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (2001). Kroniek Vermogensrecht. *Nederlands Juristenblad*, 76, p. 1459-1473.
- * Herbots, J. (1999). *International Encyclopaedia of Laws. Contracts*, update 1998, The Hague, Kluwer Law International, 274 p.
- Herbots, J. (1999). De aansprakelijkheid van huurder en pachter bij brand, *Het onroerend goed in de praktijk*, Antwerpen, Kluwer, IV.B-1/IV.B.7-8, p. 163-208.
- Herbots, J. (2000). *Multihuur, Advocaten Praktijk, Burgerlijk recht*, Antwerpen, Kluwer, 34 p.
- Herbots, J. (2000). Is de ketubbah in het joodse recht in Israël het huwelijkscontract? In Verbeke, A. e.a. (red.), *Facetten van ondernemingsrecht. Liber amicorum professor Frans Bouckaert*, Leuven, Universitaire Pers, p. 397-418.
- ** Herbots, J. (2000). Cause et 'consideration': une cause célèbre en droit privé Sud-africain. In *Le rôle de la volonté dans les actes juridiques*, Brussel, Bruylant, p. 457-481.
- Herbots, J. (2001). Van oud naar nieuw. Overgangsrecht en echtscheiding op grond van feitelijke scheiding. *Echtscheidingsjournaal*, p. 129-132.
- ** Herbots, J. (2001). Incoterms. De jongste versie 2000. *Rechtskundig weekblad*, p. 851-854.
- ** Herbots, J. (2001). De nieuwe wet op de schadebedingen: het zogenaamde strafbeding. In Stijns, S. & Vandenberghe, H. (red.), *Themis. Verbintenissenrecht*, Brugge, Die Keure, p. 39-53.
- ** Herbots, J. (2001). Recente ontwikkelingen van Bijzondere overeenkomsten. *Het Weens Koopverdrag. Recht in beweging*, p. 181-189.

- ** Herbots, J. (2001). De punitieve vergoeding in het Engelse en het Amerikaanse recht van de onrechtmatige daad en van de contracten. In Bernauw, K., Beyaert, S e.a., Liber Amicorum Yvette Merchiers, Brugge, Die Keure, p. 141-163.
- * Hesselink, M. (1998). Good Faith. In Hartkamp, A.S., Hesselink, M.H., Hondius, E.H., Joustra, C.A. & Perron, E. du (eds.), Towards a European Civil Code, second revised and expanded edition, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 285-310.
- * Hesselink, M. (1999). De redelijkheid en billijkheid in het Europese privaatrecht. *Ars Aequi*, p. 687.
Hesselink, M. (2001). The PECL: Some Choices made by the Lando Commission. In Principles of European Contract Law, Preadviezen Vereniging voor Burgerlijk Recht, Deventer, Kluwer, p. 9-95.
- * Heutger, V. (2001). Lex Rhodia de iactu and unjust enrichment. In Schrage, E.J.H. (ed.), Unjust enrichment and the law of contract, The Hague, Kluwer, p. 217-223.
- * Heutger, V. (2002). Mitteilung der Kommission zum europäischen Vertragsrecht. *JUSletter* [Online]. Beschikbaar: <http://www.jusletter.ch> [11-02-2002].
Hondius, E.H. (1998). Bij het eerste lustrum van de Boeken 3, 5, 6, 7 en 8 BW. In Vijf jaar nieuw vermogensrecht, Kluwer, Deventer, p. 9-51.
- ** Hondius, E.H. (1998). Towards a European Civil Code. General Introduction. In Hartkamp, A.S., Hesselink, M.H., Hondius, E.H., Joustra, C.A. & Perron, E. du (eds.), Towards a European Civil Code, 2nd revised and expanded edition, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 3-19.
Hondius, E.H. (1998). The Dutch Civil Code Revisited/the first five years. In Hondius, E. (ed.), Modern Trends in Tort Law, Den Haag, Kluwer Law International, p. 221-260.
Hondius, E.H. (1999). Over de verandering van paradigmata van het privaatrecht, De zwakke partij in het contractenrecht. In Hartlief, T. & Stolker, C.J.J.M. (red.), Contractvrijheid, Deventer, Kluwer, p. 387-394.
- * Hondius, E.H. (2000). Ondernemingsrecht in Europa: harmoniseren, of niet soms? In Huizink, J.B. e.a. (red.), A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof. mr. P. van Schilfgaarde, Deventer, Kluwer, p. 145-151.
Hondius, E.H. (2000). Europaiko idiotiko dikaio Ereuna 1998-2000. *Dikaio Epicheireseon & Etairion*, p. 688-700.
- * Hondius, E.H. (2000). European Private Law - Survey 1998-2000. *European Review of Private Law*, p. 385-416.
Hondius, E.H. (2000). E.H. Hondius, *Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 157-168.

- Hondius, E.H. (2000). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 318-326.
- Hondius, E.H. (2000). Kroniek Algemeen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 485-493.
- * Hondius, E.H. (2000). Finding the law in Europe. In *Mélanges Tallon*, Paris 2000, p. 93-117, eveneens afgedrukt in Bussani, M. & Mattei, U. (eds.), *Making European Law/Essays on the 'common core' project*, Trento, Trento University, p. 61-102.
- Hondius, E.H. (2000). Aspecten van moden contractenrecht. In *Overeenkomstenrecht/XXVIste Postuniversitaire cyclus Willy Delva*, Antwerpen: Kluwer, p. 521-549.
- Hondius, E.H. (2000). De opkomst en bloei van het bindend advies. In Hondius, E.H., Jongbloed, A.W. & Verschuur, R.Ch. (red.), *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, p. 117-134.
- Hondius, E.H. (2000). Westenwind, wat Nederland kan leren van de Engelsen. In Hondius, E.H. & Verschuur, R.Ch. (red.), *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber Amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, p. 149-170.
- Hondius, E.H. (2000). Kroniek Produktaansprakelijkheid. In Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (red.), *Jaarboek consumentenrecht 2000*, Deventer, Kluwer, p. 31-32.
- Hondius, E.H. (2000). La Convention de Vienne après l'arrêt Cofratel. In *Mélanges Jacques Ghestin*, Paris, LGDJ, p. 419-423.
- ** Hondius, E.H. (2001). Nieuwe methoden van privaatrechtelijke rechtsvinding en rechtsvorming in een verenigd Europa. Mededeling KNAW, Afdeling Letterkunde, no. 64-4, 45 p.
- Hondius, E.H. (2001). Bijdragen aan Michael Whincup, *Contract Law and Practice*, The Hague, Kluwer, 406 p.
- ** Hondius, E.H. (2002). The Genesis of the Principles of European Contract Law and of Modern Dutch Private Law. In Schelhaas, H.N. et al. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi/Kluwer Law International, p. 13-27.
- ** Hondius, E.H. & Jeloschek, Ch. (2001). Towards a European Sales Law - Legal Challenges posed by the Directive on the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees. *European Review of Private Law*, 2-3, p. 157-161.
- Hondius, E.H., Jongbloed, A.W. & Verschuur, R. (red.). (2000). *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, 363 p.

- ** Hondius, E.H. & Mahé, C.B.P. (1998). The Battle of Forms: Towards a Uniform Solution. *Journal of Contract Law*, 12, p. 268-276.
- * Hondius, E.H. & Mahé, C.B.P. (2001). Les sanctions de l'inexécution en droit néerlandais. In Fontaine, M. & Viney, G. (eds.), *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles, Etudes de droit comparé Brussel/Parijs, Bruylant/LGDJ.*, p. 837-870.

Hondius, E.H. & Wiewiorowska-Domagalska, A. (2002). Europejski kodeks cywilny (Analiza prac Grupy Studyjnej). *Pansto i Prawo*, june 2002, p. 27-36.
- Jeloschek, Ch. (2001). The Transposition of Directive 44/99/EC into Austrian Law. *European Review of Private Law*, 2 & 3, p. 163-175.
- * Jeloschek, Ch. & Lohnert, R. (2001). Ein (neues) Recht der Dienstleistungen jenseits von Werk- und Dienstvertrag. In Helms, T., Neumann, D., Caspers, G., Sailer, R. & Schmidt-Kessel, M. (eds.), *Jahrbuch Junger Zivilrechtswissenschaftler*, Stuttgart, Boorberg, 281 p.
- * Joustra, C.A. (2002). Naar een communautair internationaal privaatrecht! Recente ontwikkelingen op het terrein van het communautair internationaal procesrecht, Preadvies voor de Nederlandse Vereniging voor Internationaal Recht, Den Haag, T.M.C. Asser Press, VI + 119 p.
- * Klomp, R.J.Q. (2002). Article 9:201 PECL. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi/Kluwer Law International, p. 359-363.
- * Kluiver, H.J. de (1998). Misbruik, goede trouw en Europees privaatrecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6325, p. 535-536.

Kluiver, H.J. de (1998). Nakoming van verbintenissen. In Bollen, C.J.M., Jongeneel, R.H.C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht geschetst*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 49-59.

Kluiver, H.J. de & Jongeneel, R.H.C. (1998). Vermogensrecht in het Burgerlijk Wetboek. In Bollen, C.J.M., Jongeneel, R.H.C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht geschetst*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 1-8.
- * Kooten, H. van (2001). Illegality and Restitution as a Matter of Policy Considerations. *The Restitution Law Review*, 9, p. 67-75.
- * Kooten, H. van (2002). Threats and abuse of circumstances. In Hartkamp, A.S., Beale, H. et al. (eds.), *Contract Law; Casebooks on the Common Law of Europe*, Oxford, Hart Publishing, p. 430-492.
- * Kooten, H. van (2002). Art. 9:301-9:309 and 9:401. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*. Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi/Kluwer Law International, p. 364-396.

- Kruisinga, S.A. (1999). De wezenlijke tekortkoming als grond voor ontbinding in het Weens Koopverdrag. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 264-274.
- * Kruisinga, S.A. (2001). Het toepassingsgebied van het Weens Koopverdrag: door de Deense Ostre Landsret wordt aan het voorbehoud in de zin van artikel 92 een beperkte werking toegekend. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 40-43.
- Maanen, G.E. van (1998). Kroniek Vermogensrecht. *Nederlands Juristenblad*, 10, p. 482-489.
- Maanen, G.E. van (1999). Een arrest dat shockeert. Noot bij HR 9 oktober 1998. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 47-49.
- Maanen, G.E. van (2001). Ongerechtvaardigde verrijking. Een handleiding voor raadsheren en studenten, met gratis stappenplan, Nijmegen, *Ars Aequi*, 55 p.
- Maanen, G.E. van (2001). 'Verrijking' en 'verarming' in art. 6:212 BW. Een vraag aan Hartkamp. *Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie*, p. 490-492.
- Maanen, G.E. van & Engelhard, E.F.D. (1998). De vordering uit ongerechtvaardigde verrijking; geen billijkheidsactie! Het hek moet weer op de dam..... *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 309-324.
- Mahé, C.B.P. (2002). De Franse wetgever op weg naar afschaffing van 'schuldechtscheiding'. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 16-24.
- * Mahé, C.B.P. (2002). Art. 2:209. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, *Ars Aequi*, Kluwer Law International, p. 122-125.
- Overwalle, G. van (2000). De ontwikkeling van een geneesmiddel. In Overwalle, G. van (red.), *Octrooirecht en geneesmiddelen*, Brussel, Bruylant, p. 3-11.
- Overwalle, G. van (2000). Proeven met geneesmiddelen: de problematiek van clinical trials: de situatie in België in het licht van de recente rechtspraak en rechtsleer in Nederland en Duitsland. In Overwalle, G. van (red.), *Octrooirecht en geneesmiddelen*, Brussel, Bruylant, p. 65-91.
- Overwalle, G. van (2000). The legal protection of biological material in Belgium. *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, p. 259-284.
- Overwalle, G. van (2000). *Octrooirecht en geneesmiddelen*, Brussel, Bruylant, 166 p.

- Overwalle, G. van (2000). Klinische proeven en volksgezondheid: naar een herijking van het algemeen belang in het octrooirecht. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 899-968.
- Van Overwalle, G. (2000). Wie bezit wat? Octrooirechten voor biotechnologische uitvindingen in de landbouw. In De Walsche, A. (red.), *Blauwe bananen: gemanipuleerd voedsel*, Brussel, Werelwijd mediahuis, p. 27-44.
- Overwalle, G. van (2001). Octrooien op genen: een alternatieve benadering. *Bijblad voor de industriële eigendom*, p. 113-116.
- Overwalle, G. van (2001). Octrooien op genen: naschrift. *Bijblad voor de industriële eigendom*, p. 221-222.
- Overwalle, G. van & Jacobs, P. (2001). Gene patents: an alternative approach. *European Intellectual Property Review*, 11, p. 505-506.
- Overwalle, G. van (2001). Traditional Medicinal Knowledge, Patents and the Convention on Biological Diversity. *Revue de droit intellectuel: l'ingénieur-conseil*, p. 161-182.
- Overwalle, G. van (2001). Octrooien en producttoelating. In Olijve, W., Schellekens, H., Bragt, P.H. van & Weele, C.N. van der (red.), *Medische biotechnologie*, Maarssen, Elsevier, p. 81-97.
- Overwalle, G. van (2001). Influence of Intellectual Property Law on Safety in Biotechnology. In Hellmund, S. (ed.), *Safety of Modern Technical Systems (Proceedings World Congress on Safety in Modern Technical Systems, Saarbrücken, TÜV Saarland Foundation, p. 663-670.*
- Overwalle, G. van (ed.) (2001). *Naar een nieuw Europees octrooirecht - Vers un nouveau droit européen des brevets - Towards a new European Patent Law (Proceedings of the Symposium organised by the Centre for Intellectual Property Rights, Leuven 18-05-2001), Gent, Mys & Breesch, 36 p.*
- Overwalle, G. van (2002). Belgium Goes Its own Way on Biodiversity and Patents. *European Intellectual Property Review*, p. 233-236.
- Overwalle, G. van (2002). Van muizen en mensen. De EG-Biotechnologie-richtlijn en de implementatie in het Belgisch octrooirecht. *Rechtskundig weekblad*, p. 401-415
- Overwalle, G. van (2002). Study on the patenting of inventions related to human stem cell research. Luxembourg, European Communities, 218 pp.
- * Rammeloo, S.F.G. (2000). Oostenrijks IPR: Inwerkingtreding EEG-Overeenkomstenverdrag 1980. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 133-141.
- * Rinkes, J.G.J. (2002). Chapter 7, Performance. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law: A commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi Libri/Kluwer Law International, p. 291-324.

- * Rinkes, J.G.J. & Samuel G.H. (1999). The English law of obligations. In Muller-Graff, P-Chr. (eds.), *Gemeinsames Privatrecht in der Europäischen Gemeinschaft*, 2 Auflage, Baden-Baden, Nomos, p. 163-222.

Rossum, M.M. van (1998). Acties van de koper bij de niet-nakoming van koopovereenkomsten, mede vanuit een europeesrechtelijk perspectief. In Boom, W.H. van, Franke, M.E., Jordaans, Reurich, L & Wissink, M.H. (red.), *Koop!* Deventer, Gouda Quint, p. 119-141.

Rossum, M.M. van (1998). Koop van onroerende zaken en timeshare (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 67-76.

Rossum, M.M. van (1998). Misbruik van omstandigheden. *Studiepockets privaatrecht*, p. 95.

Rossum, M.M. van (1998). De problematiek van ingegraven olietanks (I). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6331, p. 649-654.

Rossum, M.M. van (1998). De problematiek van ingegraven olietanks (II). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6332, p. 665-671.

Rossum, M.M. van (1998). Noot bij HR 28 november 1997, RvdW 1997, 241 C inzake Luycks Handelsmaatschappij BV/Kroonenberg BV, Aanpassing van de overeenkomst. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 290-295.
- * Rossum, M.M. van (2000). Mededelingsplichten bij totstandkoming en uitvoering van overeenkomsten in Nederlands en Belgisch perspectief. In Smits, J.M. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 271-294.
- * Rossum, M.M. van (2000). Het leerstuk van de fundamental mistake van de Principles of European Contract Law (PECL) en de Nederlandse dwalingsleer. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 9/10, p. 455-465.
- * Rossum, M.M. van (2000). The Duty of Disclosure: Tendencies in French Law, Dutch Law and English Law; Criteria, Differences and Similarities between the Legal Systems. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 7, no. 3, p. 300-325.

Rossum, M.M. van (2000). Opmerkingen over de onderzoeksplicht van de koper en de relativeringstendens. *Praktisch Procederen*, p. 7-12.
- * Rossum, M.M. van (2000). The Netherlands in Legal Aspects of Soil Pollution and Decontamination. In Deketelaere, K. & Seerden, R. (eds.), *Legal Aspects of Soil Pollution and Decontamination in the EU Member States*, Antwerpen/Groningen, Intersentia p. 315-326.
- * Samoy, I. (2002). Middellijke vertegenwoordiging in de Principles of European Contract Law, getoetst aan het Belgische recht: een anachronisme? In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Totstandkoming van de overeenkomst naar Belgisch en Nederlands recht*. Antwerpen, Intersentia, *Ius Commune Europaeum* 38, p. 205-223.

- Samoy, I. & Loo, I.H. van (2000). Verslag van de discussie. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 383-393.
- * Schaick, A.C. van (2002). Art. 6:101-6:109 PECL. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi, Kluwer Law International, p. 259-280.
 - * Schelhaas, H. (2000). Het boetebeding in Nederland en België. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Intersentia, Antwerpen, p. 295-325.
 - * Schelhaas, H. (2001). Waarheen met het boetebeding in Europa? *Tijdschrift voor privaatrecht*, 4, p. 1371-1445.
 - * Schelhaas, H. (2002). Art. 9:501-9:510. In Schelhaas, H.N. et al. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi/Kluwer Law International, p. 397-435.
 - * Schrama, W.M. (2002). Art. 2:101-2:107 PECL. In Schelhaas, H.N. et al. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law. A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, Ars Aequi/Kluwer Law International, p. 75-103.
- Smits, J.M. (1998). *Rechtshandelingen, Overeenkomsten in het algemeen, Rechtsgevolgen van de overeenkomst*. In Bollen, C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Burgerlijk Recht Geschetst*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 8-22.
- Smits, J.M. (1998). *Rechtshandelingen, Overeenkomsten in het algemeen, Rechtsgevolgen van de overeenkomst*. In Bollen, C.J.M., Jongeneel, R.H.C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht Geschetst*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 36-40.
- Smits, J.M. (1998). *Contractuele gebondenheid thans*. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 341-345.
- Smits, J.M. (1998). *Varkens en schadevergoeding: een drieluik*. *Ars Aequi*, p. 567-572.
- * Smits, J.M. (1999). *Over de uitleg van statuten ener rechtspersoon; een deels rechtsvergelijkende bijdrage*. *Stichting en Vereniging*, p. 123-127.
 - * Smits, J.M. (1999). *De verrijksactie in geval van rechtsdwaling in Engeland, Nederland en Europa*. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6375, p. 765-766.
 - ** Smits, J.M. (1999). *Dwaling en niet-nakoming bij overeenkomsten: parallellen en verschillen*. *Studiepockets Privaatrecht*, 56, Deventer, Kluwer, 122 p.

- Smits, J.M. (1999). De klassieken van het Nederlands privaatrecht: Eggens' Een man een man, een woord een woord. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 169-172.
- ** Smits, J.M. (2000). Naar een nieuw Europees consumentenkooprecht; over de Europese richtlijn verkoop van en garanties voor consumentengoederen in het Nederlandse recht. *Nederlands Juristenblad*, p. 1825-1830.
- * Smits, J.M. (2000). Editorial: A Principled Approach to European Contract Law? *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 221-223.
- * Smits, J.M. (2000). Wie is er bang voor de actio quanti minoris? Over een onvermijdelijke Europese ontwikkeling. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6419, p. 685-686.
- Smits, J.M. (2000). De verkrijging van schadevergoeding bij niet-nakoming. In Smits, J.M. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 115-140.
- Smits, J.M. (2000). Algemeen overeenkomstenrecht en verrijgingsrecht op de drempel van een nieuwe eeuw, *Kroniek. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 100-108.
- * Smits, J.M. (2001). De Principles of European Contract Law en Common Law en Civil Law. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 235-243.
- * Smits, J.M. (2001). Nogmaals de richtlijn oneerlijke bedingen: Nederland veroordeeld wegens gebrekkige implementatie. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 853-855.
- * Smits, J.M. (2001). De voorgenomen implementatie van de richtlijn consumentenkoop: een gebrekkig wetsvoorstel. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 1047-1049.
- * Smits, J.M. (2001). Waarom harmonisering van het contractenrecht (via beginselen) onwenselijk is. *Contracteren*, p. 73-74.
- Smits, J.M. (2001). Over de bescherming van het vertrouwen van de wederpartij van een geestelijk gestoorde. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 18, p. 218-222.
- * Smits, J.M. (2002). Néhány kritikai észrevétel az Európai Szerződési Jog Alapelveinek használatával kapcsolatban. *Europai Jog*, 1, p. 15-19.
- Smits, J.M. (2002). Vertrouwensbescherming bij totstandkoming en dwaling naar Nederlands recht. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Totstandkoming van de overeenkomst naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 59-78.
- Smits, J.M. (2002). Wat is een overeenkomst op afstand in de zin van art. 7:46a BW? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6500, p. 585-587.

- Smits, J.M. (2002). De herziening van het Duitse verbintenissenrecht: een overzicht en een vergelijking. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 19, p. 368-381.
- Smits, J.M. (2002). The Future of European Contract Law: on Diversity and the Temptation of Elegance. In Faure, M., Smits, J. & Schneider, H. (eds.), *Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research, Ius Commune Europaeum Reeks*, 40, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 2002, p. 239-256.
- ** Smits, J.M. (2002). Non-Performance and Remedies in General. In Busch, D., Hondius, E., van Kooten, H., Schelhaas, H. & Schrama, W. (eds.), *The Principles of European Contract Law and Dutch Law; A Commentary*, Nijmegen/The Hague/London/New York, *Ars Aequi/Kluwer Law International*, p. 325-345.
- Smits, J.M. (2002). Toward a Multi-Layered Contract Law for Europe. In Grundmann S. & Stuyck, J. (eds.), *An Academic Green Paper on European Contract Law, The Hague etc.*, *Kluwer Law International*, p. 384-394.
- Smits, J.M. (2002). Het Europees wettelijk kader. In Esch, R.E. van & Prins, J.E.J. (red.), *Recht en elektronische handel*, 2de druk, Deventer, Kluwer, p. 31-41.
- Smits, J.M., Lely, A.J. van der & Mierlo, A.I.M. van (red.). (1998). *Rechtspraak Vermogensrecht*, Lelystad, Koninklijke Vermande, 211 p.
- Smits, J.M., Lely, A.J. van der & Mierlo, A.I.M. van (red.). (2002). *Rechtspraak Vermogensrecht*, 2de herziene druk, Lelystad, Koninklijke Vermande, 290 p.
- * Smits, J.M. & Meiser, P.L.P. (2000). Niet-nakoming in de Principles of European Contract Law en in het Nederlandse recht. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 17, p. 476-482.
- Smits, J.M. & Schoordijk H.C.F. (red.). (1998). *Eggens bundel; een selectie uit het werk van Jannes Eggens*, Overveen, Uitgeverij Belvedere/Boekhandel De Kloof, 560 p.
- Smits, J.M. & Schoordijk, H.C.F. (1998). Bibliografie. In Smits, J.M. & Schoordijk H.C.F. (red.), *Eggens bundel; een selectie uit het werk van Jannes Eggens*, Overveen, Uitgeverij Belvedere/Boekhandel De Kloof, p. 66-75.
- ** Smits, J.M. & Stijns, S. (red.). (2000). *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, *Ius Commune-reeks*, no. 34, 394 p.
- ** Smits, J.M. & Stijns, S. (red.). (2002). *Totstandkoming van de overeenkomst naar Belgisch en Nederlands recht*, *Ius Commune-reeks*, 38, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 292 p.

- * Stijns, S. (2000). Ontbinding van wederkerige overeenkomsten bij wanprestatie. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 51-114.
Stijns, S. (2000). Onrechtmatige bedingen. In Stuyck, J. e.a. (red.), *Recente Wetswijzigingen inzake handelspraktijken*, Antwerpen, Kluwer, p. 186-246.
Stijns, S. (2000). Onrechtmatige bedingen. In Stuyck, J., Straetmans, G. & Wytinck, P. (red.), *Recente wetswijzigingen inzake handelspraktijken*, Antwerpen, Kluwer, p. 187-246.
Stijns, S. (2000). De leer der onrechtmatige bedingen in de WHPC van 7 december 1998. *Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht*, p. 148-169.
Stijns, S. (2000). Rechtsmisbruik en burenhinder: evenwichtsoefeningen op weg naar een evenwichtslaar. In Cousy, H., Dirix, E, Stijns, S., Stuyck, J. & Gerven, D. van (red.), *De Bewindvoerder in het insolventierecht. Liber Amicorum Walter van Gerven*, Antwerpen, Kluwer, p. 299-328.
- ** Stijns, S. (2000). La résolution pour inexécution des contrats synallagmatiques, sa mise en oeuvre et ses effets. In Dieux, X., Romain, J.-F., Foiriers, P.A., Stijns, S., Grégoire, M. e.a. (eds.), *Les obligations contractuelles*, Bruxelles, Editions du jeune barreau, p. 375-459.
Stijns, S. (2001). Burenhinder, openbare werken, overheden, het 'beginsel van de gelijkheid voor de openbare lasten' en de verplichting tot compensatie: meanders in de rechtspraak van het Hof van Cassatie. *Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht*, p. 329-358.
Stijns, S. (2001). Zijn onrechtmatige bedingen nietig? In Bernauw, K., Colle, Ph., Dambre, M. & Demuyne, I. (red.), *Liber Amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, p. 921-946.
- * Stijns, S. (2001). La résolution pour inexécution en droit Belge: conditions et mise en oeuvre, Hoofdstuk XIII. In Viney, G. & Fontaine, M. (eds.), *Les remèdes à l'inexécution des contrats*, Brussel/Parijs, Bruylant/LGDJ, p. 513-587.
- ** Stijns, S. (2002). Contractualisering van sancties in het privaatrecht, in het bijzonder bij wanprestatie, Preadvies voor het Congres van de Vlaamse Juristenvereniging op 26 april 2002 rond Rechtshandhaving door sancties in het recht. *Rechtskundig weekblad*, p. 1258-1286.
- * Stijns, S. (2002). Nietigheid van het contract als sanctie bij zijn totstandkoming. In Smits, J.M. & Stijns, S. (red.), *Totstandkoming in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, *Ius Commune Europaeum*, 38, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 225-264.
- ** Stijns, S. (2002). Nieuw kooprecht in oud B.W.? Sophie's choice. In Dirix, E, Senaeve, P., Stijns, S. & Pintens, W. (red.), *Liber Amicorum Jacques Herbots*, Antwerpen, Kluwer, p. 387-418.

- Stijns, S. & Covemaeker, S. (2001). Overzicht van rechtspraak inzake contractuele aansprakelijkheid. In Stijns, S. & Vandenberghe, H. (eds.), *Verbintenissenrecht*, Themis-cahier 5, Brugge, Die Keure, p. 54-78.
- ** Stijns, S., Degroote, E., Herbots, J., Lauwers, W. & Samoy, I. (2002). Overzicht van rechtspraak. Bijzondere overeenkomsten (1994-1998). *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 57-923.
- * Stijns, S. & Gerven, W. van (2002). Commentary on Article 7. In Stijns, S., Grundmann, S., Bianca, M. & Bridge, M. (eds.), (2002). *EU-Kaufrechts-Richtlinie. Kommentar*, Köln, Otto Schmidt, p. 260-293.
- Stijns, S., Gerven, W. van & Wéry, P. (1999). *Chronique de jurisprudence. Les obligations: le régime général de l'obligation (1985-1995)*. *Journal des Tribunaux*, p. 821-853.
- ** Stijns, S., Grundmann, S., Bridge, M. & Bianca, M. (eds.). (2002). *EU-Kaufrechts-Richtlinie. Kommentar*, Köln, Otto Schmidt, 404 p.
- Stijns, S. & Vandenberghe, H. (2001). *Themis 5 - Verbintenissenrecht*. Themis 2000-2001, 5, Brugge, Die Keure, 114 p.
- Stijns, S. & Vandenberghe, H. (2001). Het algemeen regime van de verbintenis: het verval van rechtshandelingen wegens het verdwijnen van hun voorwerp of hun oorzaak en de schijnvertegenwoordiging bij de totstandkoming. In Stijns, S. & Vandenberghe, H. (red.), *Verbintenissenrecht*, Themis-cahier: vormingsonderdeel 5, Brugge, Die Keure, p. 8-20.
- Stijns, S. & Vuye H. (1999). *La faculté de remplacement à la lumière de l'exécution en nature et du principe de la continuité du service public*. *Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht*, p. 615-642.
- Stijns, S. & Vuye, H. (2000). *Zakenrecht. 4: Burenhinder, Beginselen van Belgisch privaatrecht*, Antwerpen, Kluwer, E. Story - Scientia, 532 p.
- Stijns, S. & Vuye, H. (2000). *Rechtsmisbruik en burenhinder: evenwichts-oefeningen op weg naar een evenwichtsleer*. In Cousy, H., Dirix, E., Stijns, S., Stuyck, J. & Gerven, D. van (red.), *Liber Amicorum Walter van Gerven*, Antwerpen, Kluwer, p. 299-328.
- Stijns, S. & Vuye, H. (2002). *Pas de fumée sans feu? Analyse critique des arrêts de la Cour de cassation du 3 avril et du 12 mars 1999 en matière de troubles de voisinage et d'incendie d'origine inconnue*. In *Liber Amicorum Lucien Simont*, Brussel, Bruylant, p. 479-491.
- * Storme, M.E. (1998). Harmonisation of the law on (substantive) validity of contracts (illegality and immorality). In Basedow, J., Hopt, K. & Kötz, H. (eds.), *Festschrift für Ulrich Drobnig*, Tübingen, Mohr, Siebeck, p. 195-207.
- * Storme, M.E. (1998). *Trusts en fiduciaire figuren in het belgisch privaatrecht*. *CBR Jaarboek II, 1997-1998*, Antwerpen, Maklu, p. 485-558.

- * Storme, M.E. (1998). Van trust gespeend? Trusts en fiduciaire figuren in het belgisch privaatrecht. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 703-819.
- * Storme, M.E. (1998). The binding character of contracts - causa and consideration. Hartkamp, A.S., Hesselink, M.H., Hondius, E.H., Joustra, C.A. & Perron, E. du (eds.), Towards a European Civil Code, second revised and expanded edition, Nijmegen/Den Haag, Ars Aequi Libri/Kluwer, p. 239-254.
- Storme, M.E. (1999). Schipbreuk met toeschouwers. Rechts- en vertrouwensbescherming tegen de loodsen van het recht, lezing Colloquium Retro-activiteit van rechtsregels. Jura Falconis, p. 441-453.
- Storme, M.E. (2000). Belgian Law. In Zimmermann, R. & S. Whittaker (red.), Good Faith in European Private Law, The common core of European private law, Trento-project, Cambridge, Cambridge University Press, 10 p.
- Storme, M.E. (2000). Belgien. In Nagel, H. & Bajons, E.-M. (eds.), Beweis-Preuve - Evidence, Grundzüge des zivilprozessualen Beweisrechts in Europa, Baden-Baden, Nomos, 21 p.
- Storme, M.E. (2000). De drievoudige gelaagdheid van schuldvorderingen en hun bescherming. In Cousy, H., Dirix, E., Stijns, S., Stuyck, J. & Gerven, D. van (red.), Liber Amicorum Walter van Gerven, Antwerpen, Kluwer, p. 329-342.
- Storme, M.E. (2000). De ontvangstleer bij derdenbeslag en andere kennisgevingen die de betalingsverplichting van een schuldenaar wijzigen, en de verzendingsleer bij rechtshandelingen die een termijn doe ingaan. Rechtskundig Weekblad, 39, p. 1338-1342.
- Storme, M.E. & Judo, F. (2000). Blokkades: de overheid tussen voorzichtigheid en laksheid, Fiscaal Economisch Tijdschrift, p. 1173-1187.
- Tjittes, R.P.J.L. (1999). Hollandse toestanden. RM Themis, p. 141-142.
- Vermeer, M. (2001). Unfair Competition Online and the European Electronic Commerce Directive. Annual Survey of Comparative and International Law, 7, p. 87-99.
- Vries, G.J.P. de (1999). De positie van de rechter in het kader van de beeindiging van overeenkomsten. In Hartlief, T. & Stolker, C.J.J.M. (red), Contractvrijheid, Meijers-reeks, Deventer, Kluwer, p. 533-547.
- Vries, G.J.P. de (2000). Onregelmatige beëindiging van de overeenkomst van opdracht, Onregelmatige beëindiging door opzegging door de opdrachtgever en haar financiële consequenties. Praktisch procederen, p. 84-89.
- Vries, G.J.P. de (2000). Rechtspraak: hoe te ontsnappen aan de eis van een ingebrekestelling? Stemt een partij die naar aanleiding van een voorstel tot wijziging van de wederpartij zwijgt, toe? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 332-337.

Vries, G.J.P. de (2000). Rechtspraak: Ontbinding en beëindiging van niet-wederkerige overeenkomsten op grond van wanprestatie. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 493-499.

Vries, G.J.P. de (2000). Recht op nakoming in het Belgisch en Nederlands contractenrecht. In Smits, J. & Stijns, S. (red.), *Remedies in het Belgisch en Nederlands contractenrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 27-50.

Vries, G.J.P. de (2001). Are the Principles of European Contract Law Better than Dutch Contract Law?, Preadviezen voor de Vereniging voor Burgerlijk recht, Deventer, Kluwer, p. 105-189.

VAKPUBLICATIES

Arnokouros, G. (2000). Bespreking van Dickie, J., *Internet and Electronic Commerce Law in the European Union*. *European Review of Private Law*, 2, p. 417-418.

* Arnokouros, G., Hogg, M., Pinna A., Cascão, R. & Watterson S. (2000). Noot bij ECJ 27 juni 2000, C-240/98 en C-244/98 (Oceano). *European Review of Private Law*, p. 157-173.

* Boele-Woelki, K. (1998). Internationaal privaatrecht, Vervanging EEX, (Ipr)-wetgeving voor de elektronische snelweg, Interregionale echtscheiding: Nederlanders op Curaçao. *Ars Aequi, Katern* 67, p. 3237-3240.

* Boele-Woelki, K. (1998). Internationaal privaatrecht, Brussel II, Succesvolle ipr-verdragen, IPR aan het eind van de 20e eeuw: vooruitgang of achteruitgang, Münchener Kommen-tar – EGBGB. *Ars Aequi, Katern* 68, p. 3308-3310.

* Boele-Woelki, K. (1998). Haagse Conferentie voor IPR (op) en (voor) het Internet, Haags Adoptieverdrag voor Nederland in werking, mediation in internationale familiezaken, eerst Weens koopverdrag dan EVO. *Ars Aequi, Katern* 69, p. 3373-3375.

Boele-Woelki, K. (red.). (2000). *Internationaal Privaatrecht, Verordeningen, Verdragen & Wetten 2000/2001*, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*.

* Boele-Woelki, K. & M.J. de Rooij (red.). (1998). *Internationaal Privaat-recht, verdragen & wetten 1998/1999*, Nijmegen, *Ars Aequi/T.M.C. Asser Instituut*, 413 p.

Bollen, C., Kluiver, H.J. de & Jongeneel, R.H.C. (red.). (1998). *Verbintenis-senrecht geschetst*, Nijmegen, *Ars Aequi*, XII + 167 p.

* Braat, B & Busch, D. (2000). 'Critical Comparative Law' en Europees familie-recht. Een kort verslag van de jaarvergadering van de Nederlandse vereniging voor rechtsvergelijking, d.d. 7 januari 2000 te Amsterdam. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6400, p. 326-328.

Busch, D. (1999). Recensie 'De commissionair in effecten'. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 219-227.

- * Busch, D. (2000). Report of the discussion on the preliminary report ('Preadvies') by prof.dr. E. Örüci, 'Critical comparative law: considering paradoxes for legal systems in transition', at the meeting of the Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, 7 januari in Amsterdam, Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, no. 60, Deventer, Kluwer, p. 213-225
- * Cauffman, C. (1999). Bespreking van Delacoelette, J., Les contrats de commerce internationaux, Brussel, De Boeck, 1996. Tijdschrift voor privaatrecht, p. 665-666.

Cauffman, C. (1999). De terugvordering door de Belgische Staat van kosten voor de medische verzorging van een militair, slachtoffer van feiten waarvoor ene derde aansprakelijk is. Noot bij Gent 28 mei 1998. Algemeen Juridisch Tijdschrift, p. 665-666.

Cauffman, C. (2000). Bespreking van Tilleman, B., Le mandat. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 563-565.

Cauffman, C. (2000). Bespreking van Pousson-Petit, J. Liber amicorum Marie-Thérèse Meulders-Klein. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 861-865.
- Degroote, E. (1999). Bespreking Jongeneel, R.H.C., Koop en consumentenkoop, Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1997. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 515-516.
- Degroote, E. (1999). Woninghuurovereenkomsten van korte duur: huurhernieuwing tegen andere voorwaarden en contractuele opzeggingsbedingen. Noot bij Vrederechter Sint-Genesius-Rode 26 januari 1998. Tijdschrift van de Vrede- en Politie-rechters, p. 68-71.
- Degroote, E. (2000). Huren. In Dillemans, R. & Moor, A. de (red.), WegwijsRecht, Antwerpen, Kluwer, p. 250-260.
- Degroote, E. (2000). Bespreking van Baert, G., Bestendig handboek privaatrechtelijk bouwrecht. Rechtskundig Weekblad, 27, p. 935-936.
- * Degroote, E. (2000). Bespreking van Jansen, C., Towards an European building contract law-Defects liability: a comparative legal analysis of English, German, French, Dutch and Belgian law. Rechtskundig Weekblad, 35, p. 1207-1208.

Degroote, E. (2000). Boekbespreking van R. Timmermans, De nieuwe deontologie van de vastgoedmakelaar. Rechtskundig Weekblad, 41, p. 1415-1416.

Degroote, E. (2000). Boekbespreking van M. Devroey, De registratie als aannemer (herziene uitgave). Rechtskundig Weekblad, p. 288-288.

Degroote, E. (2001). Bespreking van Berg, M. & Bregman, A., Bouwrecht in kort bestek, Kluwer, Deventer, 2000. Rechtskundig Weekblad, p. 647-648.

Erp, J.H.M. van (1999). Noot bij HR 20 oktober 1998, NJ 1998, Leidingschade arrest (Nacap/Shellfish). Ars Aequi, p. 754.

- Grosheide, F.W. (2000). De actuele betekenis van Paul Scholten, Meester, p. 60.
- Grosheide, F.W. (2000). Noot bij President Rechtbank Den Haag 29 juni 1999 (KPN/Xbase). *Intellectuele Eigendom en Reclamerecht*, 2, p. 75-76.
- Grosheide, F.W. (2000). Noot bij Hof Amsterdam 9 december 1999 (Kermis-attractie). *Intellectuele Eigendom en Reclamerecht*, 3, p. 144-144.
- Grosheide, F.W. (2000). Noot bij Kantonrechter Amsterdam 25 april 2000 (Bakker/Secutex). *Intellectuele Eigendom en Reclamerecht*, 4, p. 194-194.
- Grosheide, F.W. (2000). Noot bij HR 18 februari 2000 (Shoppingspel). *Informatierecht/AMI*, p. 90-92.
- Grosheide, F.W. (2000). Noot bij HR 23 januari 1998 (Lancôme/Kruidvat). *Intellectuele Eigendom en Reclamerecht*, 6, p. 312-313.
- Grosheide, F.W. (2001). Van de brug af gezien - Kroniek van wetgeving, jurisprudentie en literatuur 2000. *Intellectuele Eigendom & Reclamerecht*, 2, p. 41-44.
- Grosheide, F.W. (2001). Bespreking van Harry N. Schreiber, *The State and Freedom of contract*. *Contracteren*, 2, p. 45.
- Grosheide, F.W. (2001). Bespreking van Linden, A.J.J. van der, *Franchising*. *RM Themis*, 9, p. 283-284.
- Grosheide, F.W. (2001). Bespreking van Seville, C., *Literary Copyright in early Victorian England*. *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, p. 403-404.
- Grosheide, F.W. (2001). Noot bij Hof Den Bosch (12-12-2000), *Ostara/Mosa*. *International Economic Review*, 4, p. 202-203.
- Grosheide, F.W. (2001). Noot bij Pres. Rechtbank Haarlem (26-06-2001), *Werther's Original*. *International Economic Review*, 5, p. 252-253.
- Grosheide, F.W. (2001). Noot bij Rechtbank Leeuwarden (12-02-2001), *Timans/Siemenscensuur*. *AMI, Tijdschrift voor Auteurs-, Media- & Informatierecht*, 4, p. 91.
- * Grosheide, F.W. (2002). *Hard Code Now!* *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 173.
- Grosheide, F.W., Jongeneel, R.H.C., & Wessels, B. (red.). (1998). *Contracten Memo*, Deventer, Kluwer, XII + 69 p.
- Hartlief, T. (1998). *Reactie n.a.v. Hage, J., Handelende computers*. *Computerrecht*, p. 23-24.
- Hartlief, T. (1998). *Het beginsel van de rechtvaardige prijs*. *Groninger Opmerkingen en Mededelingen*, p. 1-17.
- Hartlief, T. (1998). *Bespreking van Frenk, N., Kollektieve akties in het privaatrecht*. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6318, p. 388-389.

- Hartlief, T. (1998). Bespreking van Mok, M.R., Pacta sunt servanda; Ja toch?, Sociaal-Economische Wetgeving. Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht, p. 267-268.
- Hartlief, T. (1998). Bescherming tegen exoneratieclausules. Dossier over onderneming, financiering en recht, 34, p. 50-54.
- Hartlief, T. (2000). De Hoge Raad en het verzuimvereiste. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6427, p. 989-90.
- Hartlief, T. (2000). Het wetsvoorstel kosten bestuurlijke voorprocedures: over een overheid die slecht tegen haar verlies kan en zelf (wel) op de kleintjes let. Nederlands Juristenblad, p. 921-927.
- Hartlief, T. (2001). Bespreking van Peletier, M.E.M.G., Rechterlijke vrijheid en partij-autonomie. Over de toepassing van discretionaire wijzigingsbevoegdheden in het contractenrecht, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 1999. RM Themis, p. 215-218.
- Hartlief, T. (2002). Noot bij Hoge Raad 6 april 2001, VNP/Havrij: algemene voorwaarden en informatieplicht. Ars Aequi, p. 268-276.
- Herbots, J. (1999). Raad eens wie vanavond komt dineren? Of: de huisgenoten van de huurder. Noot bij Hof van Cassatie 21 januari 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 1454-1456.
- Hesselink, M. (1999). Review. The Edinburgh Law Review, p. 412.
- * Heutger, V. (2001). Entwicklungen im deutschen Schadenersatzrecht: Referentenentwurf eines 2. Gesetzes zur Änderung schadenersatzrechtlicher Vorschriften. JUSletter, 6. August.
- * Heutger, V. (2002). Mitteilung der Kommission zum europäischen Vertragsrecht. Newsletter, 1 [Online]. Beschikbaar: <http://jura.uni-freiburg.de/newsletter/NEPL> [01-02-2002].
- Heutger, V. (2002). Unilex, Bericht over de nieuwe Database. Newsletter, 2 [Online]. Beschikbaar: <http://www.jura.uni-freiburg.de/newsletter/NEPL> [01-03-2002].
- * Hondius, E.H. (2000). De betekenis van de Principles of European Contract Law voor het Nederlandse recht/inleiding. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 428-432.
- * Hondius, E.H. (2000). Towards a European Contract Law. In El futur del Dret Patrimonial de Catalunya (Materials de les Desenes Jornades de Dret Català a Tossa), Valencia, Tirant lo Blanch, p. 133-163.
- Hondius, E.H. (2000). Ambtshalve toetsing van algemene voorwaarden: het Europese Hof van Justitie spreekt zich uit. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6417, p. 651-652.

- * Hondius, E.H. (2000). Het Romeins recht als bakermat van Europees privaatrecht: twee dissenting opinions (redactioneel). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 427.
- * Hondius, E.H. (2000). The Common Core of European Private Law, Trento, 15-17 July 1999. *European Review of Private Law*, p. 249-251.
- Hondius, E.H. (2000). Bespreking van D. von Hoyningen-Huene, *Außergerichtliche Konfliktbehandlung in den Niederlanden und Deutschland*, diss. Vrije Universiteit 2000. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 128-129.
- Hondius, E.H. (2000). Noot bij HR 11 februari 2000, NJ 2000, 277 (Kok/Schoor). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 5, p. 218-219.
- Hondius, E.H. (2002). Bespreking van Good Faith in European Contract Law. *European Review of Private Law*, vol. 10, p. 471-474.
- Hondius, E.H. (2002). Noot bij Hoge Raad 23 februari 2001, Boekenbeding in algemene bankvoorwaarden. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 157-158.
- Jongbloed, A.W. (1999). *Bijzondere Overeenkomsten, Huur*, 7e druk, 1990 + supplement (1997). *Asser Actueel*, p. 21-27.
- Jongbloed, A.W. (1999). *Bijzondere Overeenkomsten, Huur*, 7e druk, 1990 + supplement (1997). *Asser Actueel*, p. 4-12.
- Jongbloed, A.W. (2001). *Bijzondere overeenkomsten, Huur en pacht*, 7e druk 1990 + supplement. *Asser Actueel*, 1, p. 3-7.
- Jongbloed, A.W. (2001). *Bijzondere overeenkomsten, Huur en pacht*, 7e druk 1990 + supplement. *Asser Actueel*, 2, p. 15-23.
- Jongbloed, A.W. (2001). *Bijzondere overeenkomsten, Huur en pacht*, 7e druk 1990 + supplement. *Asser Actueel*, 3, p. 40-46.
- Joustra, C.A. (2001). Commentaar naar aanleiding van bijdrage inzake HR 21 september 2001, RvdW 2001, 144. *Nieuwsbrief Nieuw Burgerlijk Wetboek*, p. 130-132.
- Joustra, C.A. (2002). Commentaar naar aanleiding van bijdrage inzake HR 21 september 2001, RvdW 2001, 144. *Nieuwsbrief Nieuw Burgerlijk Wetboek*, p. 14.
- Klomp, R.J.Q. (2002). Het Huwelijk, het kraakpand en de advocaat. *Advocatenblad*, p. 107.
- Klomp, R.J.Q. (2002). *Irreële executie*. *Advocatenblad*, p. 375.
- Klomp, R.J.Q. (2002). *Geschiedenis van het auteursrecht*. *AMI: Tijdschrift voor Auteurs-, Media- & Informatierecht*, p. 11.
- Klomp, R.J.Q. (2002). Artikel 5 EEX en de plaats waar immateriële schade geleden wordt. *Nieuwsbrief Nieuw Burgerlijk Wetboek*, p. 20-24.

Klomp, R.J.Q. (2002). Koning Voetbal procedeert niet. *Advocatenblad*, p. 503.

Klomp, R.J.Q. (2002). Behoud cultuurbezit! *Advocatenblad*, p. 245.

* Kruisinga, S.A. (1999). Het Weens Koopverdrag geconcretiseerd in het ICC-model internationaal koopcontract. *Dossier*, p. 24-28.

Maanen, G.E. van (2000). Noot onder HR 7 april 2000, RvdW 2000, 98 (Parkeereexploitatie B.V./Gemeente Amsterdam [Stadsdeel-Zuid]). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 269-270.

Meijer, S.Y.T.H. (1999). Totstandkoming van de overeenkomst. In Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*, p. 267-276.

Meijer, S.Y.T.H. (1999). Inhoud en uitleg van de overeenkomst. In Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*, p. 277-284.

Milo, J.M. (1998). Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk, 7e druk (1994). *Asser Actueel*, deel 5-III, p. 1-3.

Milo, J.M. (1998). Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk, 7e druk (1994). *Asser Actueel*, deel. 5-III, p. 10-16.

Overwalle, G. van (2000). *Kwekersrechten en biotechnologie: wetgeving*, Leuven, KU-Leuven, Centrum voor intellectuele rechten.

Overwalle, G. van (2000). Bespreking van H.M.E. Bertrams, Equivalentie in het octrooirecht. *Rechtskundig Weekblad*, p. 35.

Overwalle, G. van (2001). De Europese biotechnologierichtlijn en de omzetting in het Belgische recht. In Benoit-Moury, *Droit intellectuels: à la rencontre d'une stratégie pour l'entreprise*, Namur, Wépion, 35 p.

Overwalle, G. van (2002). Recente ontwikkelingen in het octrooirecht. *Themis - School voor Postacademische Juridische Vorming - Handels- en verzekeringsrecht*, Brugge, Die Keure, p. 7-16.

Overwalle, G. van et al. (2001). The impact of Intellectual Property Rights on Food and Agriculture in Developing Countries. In Ruane, J. & Zimmerman, M. (eds.), *Agriculture Biotechnology for Developing Countries*, Genève, FAO, p. 63-63.

Overwalle, G. van (2001). Bespreking van Bertrams, H.M.E., Equivalentie in het octrooirecht, Kluwer, Deventer, 1998. *Rechtskundig Weekblad*, p. 35.

Overwalle, G. van & Saelen, P. (2000). A short history of how the informed consent recital came into the EU biotechnology directive, *Newsletter of the European cystic fibrosis thematic network*, p. 4.

Overwalle, G. van & Saelen, P. (2000). Informed consent and patent law. *Newsletter of the European cystic fibrosis thematic network*, p. 6-7.

- Overwalle, G. van & Saelen, P. (2000). Informed consent and patent law. Newsletter of the European cystic fibrosis thematic network, p. 7-9.
- Rammeloo, S.F.G. (2000). Noot bij HR 4 februari 2000, RvdW, 42 (Weber/Universal/Ogden Services Ltd.). Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 180-182.
- Rossum, M.M. van (1998). Noot bij HR 28 november 1997, RvdW 1997, 241 (Luycks/Kroonenberg). Jurisprudentie Onderneming & Recht, 3, p. 572-573.
- Rossum, M.M. van (2000). Perikelen rond de koop van een woonboerderij, Noot bij HR 28 januari 2000, JOL 2000, 61, RvdW 2000, 36C (Christiaanse/Van Dijk). Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 244-248.
- Rossum, M.M. van (2000). Noot bij Hof Den Haag, 8 juli 1999. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, 3, p. 78-83.
- Rossum, M.M. van (2000). Bespreking van Barendrecht, J.M. & Akker, E.J.A.M. van den, Informatieplichten van dienstverleners. RM Themis, p. 198-200.
- Samoy, I. (1999). Bespreking van Merchiers, Y. la Vente, & De Pover, M., Les contrats spéciaux, Bruxelles, Larcier, 1997, 160 p. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 1.
- Samoy, I. (2000). Over de pauliaanse vordering en de vraag hoe uitzonderlijk de uitzonderingen zijn op de anterioriteitsvoorwaarde. Noot bij Rechtbank Luik 10 september 1999. Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht, p. 383-385.
- Samoy, I. (2002). Noot bij Hof van Cassatie 26 januari 2001, De geoorlooftheid van schadebedingen na de wet van 23 november 1998: de figurantenrol van de werkelijk geleden schade en van de nietigheidssanctie. Recente Cassatiearresten, p. 342-354.
- Samoy, I. (2002). Noot bij Rechtbank van Koophandel Hasselt 10 juli 2000, 'Gebruiksaanwijzing' voor verborgen gebreken? Het gebruik van de gebrekkige zaak en gevolgen voor het keuzerecht tussen ontbinding en prijsvermindering. Rechtskundig Weekblad, p. 1032-1035.
- Schaick, A.C. van (2002). Bewaargeving, bruikleen, verbruikleen, borgtocht, schenking, gevestigde en altijddurende renten, kansovereenkomst en lijfrechte, spel en weddenschap, vaststellingsovereenkomst en dading, 5e druk (1988). Asser Actueel, 1, p. 15-16.
- Schaick, A.C. van, Storme, M.E., Kennett, W. & Tamamidis, A.E. (2002). Noot bij Cour de Cassation Belge 14 May 1999, Receipt Theory. European Review of Private Law, p. 133-156.
- Schelhaas, H. (1998). De gebrekkige camping en de onwillige professor - Matiging van boete. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 8, p. 300-305.
- Smits, J.M. (1998). Grau..... ist alle Theorie? Recht vooruit, p. 1.

- Smits, J.M. (2000). Rechtspraak Kort. Noot bij HR 14 april 2000, RvdW 2000, 107. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 17, p. 269-270.
- Smits, J.M. (2002). Bespreking van Jansen, C.E.C., Towards a European building contract law, Deventer, Tjeenk Willink. Bouwrecht, vol. 39, p. 478-484.
- Smits, J.M. (2002). Bespreking van Hayton, D. (ed.), Law's Future(s), Oxford, 2000. Legal Studies, p. 297-300.
- Storme, M.E. (2000). Naar een Vlaamse justitie ? De defederalisering van het gerecht. Openingsrede balie Mechelen 7 oktober 2000. Rechtskundig Weekblad, p. 1113-1120. [ook op <http://www.ufsia.ac.be/~estorme/Vlaamsejustitie.html>].
- Storme, M.E. (2000). Democratie, hoe is het mogelijk ? Over de randvoorwaarden voor een daadwerkelijke democratie. Opsomerlezing 1 april 2000, Vivat Academia, 107, juni, p. 15-26. [ook op <http://www.ufsia.ac.be/~estorme.opsomer2000-storme.html>].
- Vries, G.J.P. de (2000). De opzegging van distributieovereenkomsten. Bespreking van het gelijknamige proefschrift van C.A.M. van de Paverd, VU, 1999. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 231-240.
- Vries, G.J.P. de (2002). Noot bij Hoge Raad 19 oktober 2001, Crediteursverzuim en debiteursverzuim; debiteursverzuim een definitieve onmogelijkheid om na te komen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 122-125.

I.1.C Personen- en familierecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Binnen de EU is er tot op heden geen sprake geweest van institutionele of internationaal gecoördineerde onderlinge afstemming van het familierecht van de lidstaten. De vaak grote onderlinge verschillen tussen de nationale wetgevingen vormen binnen een Europa zonder grenzen een ernstige belemmering om tot een daadwerkelijke Europese identiteit te geraken. De economische en politieke integratie zal uiteindelijk een integratie of althans een behoorlijke mate van onderlinge afstemming van het familierecht noodzakelijk maken. Bij het vooralsnog ontbreken van een institutioneel kader binnen de EU om de convergentie van het familierecht te initiëren, laat staan af te dwingen, is het aan de wetenschap om een fundament te leggen door aan de hand van structureel en fundamenteel rechtsvergelijkend onderzoek de verschillen en overeenkomsten bloot te leggen en aldus inzichtelijk te maken, en om vervolgens voorstellen uit te werken voor normen of beginselen van Europees familierecht.

De verschillen en overeenkomsten in de nationale wetgevingen worden door middel van de rechtsvergelijkende methode gepresenteerd. Op de basis daarvan kunnen beginselen van Europees familierecht worden geformuleerd, hetzij in de vorm van een 'Restatement' naar Amerikaans model, hetzij in de vorm van meer uitgewerkte 'Principles of European Family Law' op de voet van de door UNIDROIT in 1994 geformuleerde 'Principles of International Commercial Contracts' en de door de in de commissie-Lando werkzame rechtsvergelijkers uitgewerkte 'Principles of European Contract Law'.

Het onderdeel geeft aanzet voor een daadwerkelijke convergentie van het familierecht in Europa en geeft mede uitwerking aan de resolutie van het Europese Parlement van 29 oktober 1993, nr C 315/654, waarin aan de Commissie is verzocht een rechtsvergelijkend onderzoek te doen naar de wetgevingen van de lidstaten op het gebied van huwelijken, echtscheidingen, de toewijzing van kinderen en het familierecht in het algemeen, teneinde de lidstaten aan te bevelen nationale en/of internationale bepalingen uit te werken die nodig zijn om (o.a.) zowel de bescherming als de toepassing van de rechten van kinderen en ouders te verzekeren.

ONDERZOEKSTHEMA'S

De bevordering van convergentie van het familierecht binnen de EU-lidstaten door het ontwikkelen en formuleren van Europese normen aan de hand van rechtsvergelijking en van verdragsnormen wordt op de volgende gebieden onderzocht:

1. Vermogensrechtelijke aspecten samenlevingsvormen
2. Rechten en bescherming van minderjarigen

3. Personeel statuut
4. Positie van erfgenamen
5. Invloed van Europese normen op het familierecht

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Mw. Prof.Dr. K. Boele-Woelki	UU	01-01-1995	
Onderzoeksleider			
Mw. Prof.Dr. C. Forder LL.M.	UM	01-01-1997	
Dhr. Prof.Mr. G.R. de Groot	UM	01-01-1995	
Dhr. Prof.Dr. P. Senaeve	KUL	01-01-1997	
Senior onderzoeker			
Mw. Mr. M.V. Antokolskaia	UU	01-01-2000	
Mw. Mr. P.M.M. Mostermans	UU	01-02-2000	
Mw. Mr. Drs. A.E. Oderkerk	UU	01-01-2000	
Mw. Mr. S.W.E. Rutten	UM	01-01-2000	
Dhr. Mr. G.W.J. Steenhoff	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. A.L.G.A. Stille	UU	01-01-2000	
Onderzoeker			
Mw. Mr. M.V. Antokolskaia	UU	01-01-1999	31-12-1999
Mw. E. Coene	KUL	01-01-1997	30-09-1999
Mw. Dr. C. Forder LL.M.	UM	01-01-1995	31-12-1996
Mw. D. Van Grunderbeeck	KUL	01-10-2002	
Mw. Mr. W.A. de Hondt	UU	01-01-1997	30-09-1999
Dhr. Prof.Mr. M.J.C. Koens	UM	01-01-1997	31-08-1998
Dhr. Mr. A.P. van der Linden	UU	01-01-1997	31-12-1999
Mw. Mr. E. Loeb	UU	01-01-1997	30-09-1999
Mw. Mr.Drs. A.E. Oderkerk	UU	01-03-1999	31-12-1999
Mw. Mr. S.W.E. Rutten	UM	01-03-1997	31-12-1999
Dhr. Mr. G.W.J. Steenhoff	UU	01-01-1997	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. A.L.G.A. Stille	UU	01-01-1997	31-12-1999
Dhr. Dr. K. Uytterhoeven	KUL	01-01-2001	
Promovendus			
Mw. Mr. B Braat	UU	01-09-1998	
Mw. D. van Grunderbeeck	KUL	01-10-1999	30-09-2002
Mw. K. Herbots	KUL	01-10-1999	
Mw. Chr. G. Jeppessen	UU	01-03-2002	
Mw. Mr. C. Leenen	UM	01-10-1998	
Dhr. J. Manzi	UM	01-09-1997	31-08-1999
Mw. Mr. W.M. Schrama	UU	01-09-1997	
Dhr. Mr. I. Sumner	UU	01-03-2002	

Dhr. K. Uytterhoeven	KUL	01-01-1997	31-12-2000
Mw. Mr. M. Vonk	UU	01-10-2002	

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op 7 oktober 1998 vond te Utrecht het symposium (On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief plaats. De organisatie was in handen van K. Boele-Woelki, A.E. Oderkerk en het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht. De papers zijn gepubliceerd als K. Boele-Woelki & M. Oderkerk (red.), (On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, Antwerpen, Intersentia 1999.

Op 5 maart 1999 vond te Utrecht het symposium Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief plaats. Organisatoren waren K. Boele-Woelki, P.M.M. Mostermans en het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht i.s.m. het Nederlands Ministerie van Justitie. De papers zijn gepubliceerd als K. Boele-Woelki & E. Mostermans (red.), Volwassen maar onzelfstandig, Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief, Antwerpen, Intersentia, 1999.

Op 1 oktober 1999 vond te Maastricht het symposium Naamrecht op de drempel van de eenentwintigste eeuw plaats. De organisatie was in handen van R. de Groot en METRO. Sprekers waren T. van der Meer, R. de Groot, R. Verkijk, S. Daenen, M. van Gestel, K. Boele-Woelki, W. Pintens, A. Isenbeck, C. Leenen en S. Rutten.

Van 2-4 november 2000 vond te Maastricht de workshop Child Related Divorce Legislation in Europe plaats. Organisator was C. Forder.

Op 22 november 2000 vond te Utrecht het symposium Algehele gemeenschap van goederen: afschaffen! plaats. De organisatie was in handen van K. Boele-Woelki, G.J.W. Steenhoff en het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht i.s.m. de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking. De papers zijn gepubliceerd in K. Boele-Woelki (red.), Algehele gemeenschap van goederen: afschaffen! Deventer, Kluwer 2001.

Op 13 maart 2002 vond te Utrecht een symposium plaats, gewijd aan Afschaffing van de sekse aanduiding. Organisatoren waren K. Boele-Woelki en het G.J. Wiarda Instituut.

Op 11 oktober 2002 vond te Leuven een symposium plaats, gewijd aan De betekenis van de mensenrechten voor het personen- en familierecht. Organisator was P. Senaeve.

Van 11-14 december 2002 vond te Utrecht de KNAW-Starconferentie: Perspectives of the unification and harmonisation of family law in Europe plaats. Organisator was K. Boele-Woelki als lid van het organiserend comité van de Commission on European Family Law. Dit congres werd door de Europese Commissie erkend als een *High-level Scientific Conference*. Van de 516 aanvragen vanuit alle disciplines eindigde deze aanvraag begin 2002 op de 7e plaats. Beleidsmedewerkers van het EG-liasion bureau in Den Haag en de Utrechtse Universiteit bevestigden dat dit een zeer uitzonderlijke waardering is.

Op de ius commune-congressen in de jaren 1998-2002 werd steeds een workshop ingericht, gewijd aan Europees familierecht.

Van 6-8 maart 2003 zal in Utrecht een expertmeeting plaatsvinden van de Commission on European Family Law (gefinancierd door NWO - SARO III). Organisator is K. Boele-Woelki als lid van het organiserend comité van de Commission on European Family Law.

Voorts moet worden genoemd de oprichting van de Commission on European Family Law (CEFL) in Utrecht op 1 september 2001 door K. Boele-Woelki (UU), Ferrand (Lyon), N. Lowe (Cardiff), W. Pintens (Leuven), D. Martiny (Frankfurt/Oder) en D. Schwab (Regensburg). De CEFL telt inmiddels 24 leden afkomstig uit geheel Europa, inclusief Oost-Europa (zie <http://www.law.uu.nl/priv/cefl>).

Het secretariaat wordt gevoerd door het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht te Utrecht. De financiering geschiedt door de deelnemende universiteiten en door subsidies onder het Grotius-civil programma van de EU van december 2001 tot maart 2003 en onder het SARO III programma van NWO.

Het eerste werkterrein van de CEFL betreft de echtscheidingsgronden en alimentatie tussen ex-echtgenoten.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

K. Boele-Woelki, E. Mostermans (red.), *Volwassen maar onzelfstandig, Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief*, Antwerpen, Intersentia (*Ius Commune Europaeum* reeks), 1999. Auteurs waren K. Boele-Woelki, R. de Groot, D. van Iterson, S. Jansen, E. Mostermans, H. Roscam Abbing en K. Siehr.

K. Boele-Woelki, M. Oderkerk (red.), *(On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief*, Antwerpen, Intersentia (*Ius Commune Europaeum* reeks), 1999. Auteurs waren M. Antokolskaia, K. Boele-Woelki, A. Broekhuijsen-Molenaar, A. De Wolf, C. Forder, M. Oderkerk, H. Roscam Abbing, K. Siehr en G. Steenhoff..

K. Boele-Woelki (red.), *Huwelijksvermogensrecht in rechtsvergelijkend perspectief*, Deventer, Kluwer (serie *Ars Notariatus CIII*), 2000. Auteurs waren B. Braat, A. Oderkerk en G. Steenhoff.

K. Boele-Woelki (red.), *Algehele gemeenschap van goederen: Afschaffen!?*, Deventer, Kluwer (serie *Ars Notariatus CVII*), 2001. Auteurs waren G. Steenhoff, L.C.A. Verstappen, A. Verbeke, H. Hausheer, F.A.A. Duynstee, A.H.M. Rieter en B.E. Reinhartz.

PROMOTIE

Oderkerk, A.E. (1999). *De preliminaire fase van het rechtsvergelijkend onderzoek, promotie Universiteit van Amsterdam, Ars Aequi Libri, Nijmegen, 484 p. Promotor Prof.Mr. Th. de Boer.*

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

- Antokolskaia, M.V. (1999). *Semeinoe pravo*, 2de herziene druk, Moskou, Jurist, 334 p.
- * Antokolskaia, M.V. (1999). Draagmoederschap naar Russisch recht. In Boele-Woelki, K. & Oderkerk, A.E. (red.), (On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, *Ius commune europaeum*, Antwerpen, Intersentia, p. 121-149.
- * Antokolskaia, M.V. (1999). The 1995 Russian Family Code: A New Approach to the Regulation of Family Relations. Vertaald door Nabuko Inako, Nihon Fukushi University, Mihama, Chita-gun, Aichi, Japan (origineel gepubliceerd in *Review of Central and East European Law*, N. 6, 1996). *Journal of Culture in our Time*, p. 87-112.
- Antokolskaia, M.V. (1999). *Nové ruské rodinné právo* (Nieuw Russisch Familierecht). *Právní Praxe*, p. 141-147.
- * Antokolskaia, M.V. (1999). Hoofdstukken 2, 3, 4. In Antokolskaia M., Hondt I. de & Steenhoff G. (red.), *Naar een Europees Familierecht, Preadvies voor de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking 1999*, Deventer, Kluwer, p. 33-107.
- Antokolskaia, M.V. (2000). *Waardepapieren*. In Kalpin, A.G. e.a. (red.), *Burgerlijk Recht*, Moskou, Jurist, p. 134-154.
- Antokolskaia, M.V. (2000). Commentaar op het Wetboek van Familierecht. In Kuznetzova, I.M. (ed.), 2de gewijzigde druk, Moskou, Jurist, p. 33-36, p. 72 en p. 280-349.
- * Antokolskaia, M.V. (2000). The Process of Modernisation of Family Law in Eastern and Western Europe: Difference in Timing, Resemblance in Substance, <http://law.kub.nl/ejcl/42/art42-1.html>. *Electronic Journal of Comparative Law*, vol. 4.2, September.
- * Antokolskaia, M.V. (2001). The New Russian Family Law. *California Western International Law Journal*, 31, 1, p. 23-38.
- * Antokolskaia, M.V. (2001). Review essay Butler, W.A., *Russian Law from a comparative law perspective. Some reflections on the occasion of Russian Law*, Oxford, Oxford University Press, 1999, 692 p. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 8, 4, p. 371-396.
- Antokolskaia, M.V. (2002). De ontwikkeling van het Russische familierecht vanaf de Bolsjewistische revolutie: een poging tot verklaring. *Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis*, p. 137-151.
- * Antokolskaia, M.V. (2002). Would the Harmonisation of Family Law in Europe Enlarge the Gap between the Law in the Books and the Law in Action? A Discussion of Four Historical Examples of Radical Family Law Reform. *Die Praxis des Familienrechts*, 2, p. 261-293.

- * Antokolskaia, M.V. (2002). Enkele gedachten over de harmonisatie van het familierecht in Europa. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 4-10.
- * Boele-Woelki, K. (1998). Artikel 8 Unterhaltsabkommen steht einer Rechtswahl nicht entgegen. Praxis des internationalen Privat- und Verfahrensrechts, p. 492-495.

Boele-Woelki, K. (1999). Le partenariat enregistré: législation des Pays-Bas, Commission International de l'Etat Civil, p. 43-53.

Boele-Woelki, K. (1999). In- en uitsluiting van homoseksuelen, vrouwen en etnische minderheden in het familierecht: een poging tot vergelijking. In Lünemann, K.D., Moenen, M.L.P. & Veldman, A.G. (red.), De onzichtbare standaard in het recht, Deventer, Gouda Quint, p. 53-66.

Boele-Woelki, K. (1999). Cesta k evropskému rodinnému právu. Právní Praxe, p. 119-131.

Boele-Woelki, K. (2000). Tien jaar internationaal namenrecht in Nederland. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 133-141.
- * Boele-Woelki, K. (2001). Brüssel II: Die Verordnung über die Zuständigkeit und die Anerkennung von Entscheidungen in Ehesachen. Zeitschrift für Rechtsvergleichung, internationales Privatrecht und Europarecht, Heft 4, p. 121-130.

Boele-Woelki, K. (red.). (2001). Algehele gemeenschap van goederen: Afschaffen? Deventer, Kluwer, 94 p.

Boele-Woelki, K. (2002). Internationaal privaatrecht. Voorstel Verordening ouderlijke verantwoordelijkheid, Localisatie van (c)ommissiedelicten: Ontvangstbenadering, Ontbinding geregistreerd partnerschap. Ars Aequi, Katern 81, p. 4288-4290.

Boele-Woelki, K. (2002). Internationaal privaatrecht. Toetreding van de Gemeenschap tot Haags Verdrag Kinderbescherming 1996, Nieuwe commune bepalingen inzake rechtsmacht, Advies Staatscommissie voor het IPR inzake huwelijks-nieuwe-stijl, Dubbele strijd met de openbare orde: van polygamie tot monogamie. Ars aequi, Katern 82, p. 4363-4365.
- ** Boele-Woelki, K. (2002). Comparative Research-based Drafting of Principles of European Family Law. In Faure, M.G., Smits, J.M. & Schneider, H. (eds.), Towards a European Ius Commune in Legal Education and Research, Ius Commune Europaeum, 40, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 171-189.
- * Boele-Woelki, K. (2002). Divorce in Europe: Unification of Private International Law and Harmonisation of Substantive Law. In Vlas, P. et al. (eds.), Met recht gekregen. Liber amicorum Ingrid Joppe, Deventer, Kluwer, p. 17-28.

- ** Boele-Woelki, K. & Antokolskaia, M.V. (2002). Dutch Family Law in the 21st Century: Trend-Setting and Stragglings Behind at the Same Time. In Hondius, E.H. & Joustra, C. (red.), Netherlands Reports to the Sixteenth International Congress of Comparative Law, Brisbane 2002, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 53-74.
- ** Boele-Woelki, K., Braat, B., Oderkerk, A.E. & Steenhoff, G.W.J. (2000). Huwelijksvermogensrecht in rechtsvergelijkend perspectief, *Ars Notariatus CIII*, Deventer, Kluwer, 417 p.
- Boele-Woelki, K., Cherednychenko, O. & Coenraad, L.M. (2002). Dutch Report on Grounds for Divorce and Maintenance between Former Spouses. Commission on European Family Law, 50 p.
- ** Boele-Woelki, K. & Hondt, W.A. de, Schrama, W.M., Steenhoff, G.W.J. & A.L.G.A. Stille (1998). De aansprakelijkheid van de verwekker voor het buiten huwelijk geboren kind in rechtsvergelijkend en historisch perspectief. In Buuren-Dee, J.M. van e.a. (red.), Tussen de polen van bescherming en vrijheid, Aspecten van aansprakelijkheid, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 27-54.
- Boele-Woelki, K. & Mostermans, P.M.M. (1999). (red.), Volwassen maar onzelfstandig, Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief, *Ius Commune Europaeum*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 184 p.
- ** Boele-Woelki, K. & Oderkerk, A.E. (1999). (On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, *Ius Commune Europaeum*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 192 p.
- * Boele-Woelki, K. & Schrama, W.M. (2000). Die Rechtsstellung von Menschen mit homosexueller Veranlagung im niederländischen Recht. In Basedow, J., Hopt, K.J., Kötz, H. & Dopffel, P. (eds.), Die Rechtsstellung gleichgeschlechtlicher Lebensgemeinschaften, Tübingen, Mohr Siebeck, p. 51-112
- Braat, B. (2000). Nieuw Frans relatierecht: de PaCS. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 75-81.
- * Braat, B., Oderkerk, A.E. & Steenhoff, G.W.J. (1999). Huwelijksvermogensrecht in vergelijkend perspectief, Denemarken, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Italië, Zweden. (onder leiding van K. Boele-Woelki), Rapport in opdracht van het Ministerie van Justitie, Utrecht, G.J. Wiarda Instituut, 404 p.
- ** Forder, C. (1998). The anti-discrimination principle as an instrument of change in family law. *Netherlands International Law Review*, 1, p. 29-64.
- Forder, C. (1998). P.V., P.V. and M. V. v Ostermundigen and Bern: A right to a subsistence minimum under the ECHR? *European Journal of Health Law*, p. 415-421.
- Forder, C. (1998). Het recht op afstammingsgegevens: Wilde speculations. *Ars Aequi*, vol. 47, 2, p. 87-90.

- Forder, C. (1998). Ontkenning van vaderschap en de toestemming van de moeder. *Nederlands Juristenblad*, vol. 72, 45-46, p. 2063-2064.
- ** Forder, C. (1999). Civil Law Aspects of emerging forms of Registered Partnership. Rapport gepubliceerd door het Ministerie van Justitie en de Raad van Europa.
- * Forder, C. (1999). (On)geoorloofdheid van draagmoederschap naar Engels recht. In Boele-Woelki, K. (red.), (On)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, Reeks Europees Personen- en familierecht, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 45-67.
- * Forder, C. (1999). An undutchable family law: partnership, parenthood, social parenthood and some Article 8 ECHR case law. In Bainham, A. (ed.), *International Survey of Family Law 1997*, Dordrecht/Boston, Martinus Nijhoff, p. 259-307.
- Forder, C. (1999). The necessary details of a written conservation contract. In Hummelen, IJ. & Sillé, D. (red.), *Modern Art: Who Cares?*, an interdisciplinary research project and an international symposium on the conservation of modern art and contemporary art, Amsterdam, the foundation for the conservation of modern art and the Netherlands Institute for Cultural Heritage, p. 409-412.
- Forder, C. (1999). Spieghele matrimoniale. *Nederlands Juristenblad*, p. 1559-1560.
- Forder, C. (1999). Esiste un diritto umano alla riproduzione assistita? *Bioethica Rivista interdisciplinare*, p.255-290.
- Forder, C. (1999). Changes in the legal regulation of homosexual couples', *Rivista critica del diritto privato*, 4, p. 107-150.
- ** Forder, C. (2000). Het informele huwelijk: de verbondenheid van mens, goed en schuld, inaugurele rede, uitgesproken op 27 oktober 2000, Deventer, Kluwer, 60 p.
- ** Forder, C. (2000). European Models of Domestic Partnership Laws: The Field of Choice. *Canadian Journal of Family Law*, vol. 17, p. 371-452.
- * Forder, C. (2000). Riconoscimento e regime giuridico delle coppie omosessuali in Europa. In *Rivista critica del diritto privato*, p. 107-150.
- * Forder, C. (2000). Opening up marriage to same sex partners and providing for adoption by same sex couples, managing information on sperm donors, and lots of private international law. In Bainham, A. (ed.), *International Survey of Family Law*, 2000 Edition, Family Law, Bristol, Jordans, p. 239-277.
- Forder, C. (2000). Biologische en maatschappelijke werkelijkheid gaat voor in het afstammingsrecht. In Lawson, R.A. & Myjer, E. (red.), *50 Jaar EVRM*, stichting NJCM-Boekerij, Leiden pp. 269-280.

- Forder, C. (2000). Seksuele geaardheid door het hof aangemerkt als verboden discriminatiegrond', annotatie Salgueiro da Mouta, NJCM Bulletin, p. 880-890.
- Forder, C. (2000). Human Rights Aspects of Assisted Reproduction: A European Perspective, *Journal of Women's Health and Law*, vol. 1, 1, 2000, p. 69-109.
- Forder, C.J. (2001). To marry or not to marry: that is the question', Dutch report. In Bainham, A. (ed.), *International Journal of Family Law*, Jordans, p. 301-320.
- ** Forder, C.J. (2002). Seven steps to achieving full participation of children in the divorce process'. In Willems, J.C.M. (ed.), *Developmental and Autonomy Rights of Children: empowering children, care-givers and communities*, Antwerp/Groningen, Intersentia, p. 105-140.
- Forder, C.J. (2002). Editorial. Common Minimum Standards in Immigration Matters. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 9, 3, p. 221-229.
- * Groot, G.R. de (1998). Het Europese nationaliteitsverdrag: een bron van inspiratie en ontwikkeling, *De Arubaanse rechtsontwikkeling en Nederlandse nationaliteitsrecht*, Universiteitsdrukkerij Groningen, *Aruba Iuridica*, no. 4, p. 28-49.
- Groot, G.R. de (1998). Nationaliteitsrechtelijke perikelen rond prenatale en postnatale erkenningen. In *Aan de grenzen van het Nederlanderschap*, Ministerie van Justitie, directie Wetgeving, Kluwer, Deventer, p. 89-98.
- Groot, G.R. de (1998). Moslims en mensenrechten in West-Europa, tekst van een inleiding gehouden tijdens het vijftiende symposium van de Vereniging ter bestudering van het Recht van de Islam en het Midden Oosten (RIMO), gehouden te Leiden op 6 juni 1997. In *RIMO-bundel 1997*, Maastricht, p. 83-86.
- * Groot, G.R. de (1998). Het Europese nationaliteitsverdrag: Een nieuwe uitdaging voor het Nederlandse nationaliteitsrecht. *Tijdschrift voor Familie- en jeugdrecht*, p. 234-241.
- Groot, G.R. de (1998). Bent U Nederlander? Over de verwerving van het Nederlanderschap door geboorte. *Migrantenrecht*, p. 67-72.
- ** Groot, G.R. de (1998). The relationship between the nationality legislation of the Member States of the European Union and European citizenship in Torre, M. la (red.), *European citizenship; an institutional challenge*, The Hague, Kluwer Law International, p. 115-147.
- Groot, G.R. de (1998). Een nieuwe poging tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap. *Migrantenrecht*, p. 106-116.
- Groot, G.R. de (1998). Eenenveertig jaren nationaliteitsrecht. *Burgerzaken & Recht*, 6, p. 146-152.

- Groot, G.R. de (1998). Negeert Spanje de Micheletti-beslissing van het Europese Hof van Justitie? *Migrantenrecht*, p. 123-124.
- Groot, G.R. de (1998). Pieter Prins der Nederlanden, Aantekeningen over ongelijke behandeling van mannen en vrouwen in het Nederlandse naam- en adelsrecht. *Nemesis*, p. 143-147.
- Groot, G.R. de (1998). Een nieuwe poging tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap. In Jessurun d'Oliveira, H.U. (red.), *Trends in het nationaliteitsrecht*, 's-Gravenhage, SdU, p. 53-110.
- Groot, G.R. de (1999). Plus que vingt ans après. De gelijke behandeling van man en vrouw in het nationaliteitsrecht. In Hondius, E.H. (red.), *De meerwaarde van de rechtsvergelijking*, Feestbundel Jessurun d'Oliveira, Kluwer, Deventer, p. 71-77.
- ** Groot, G.R. de (1999). Bescherming van meerderjarigen: enkele rechtsvergelijkende notities. In Boele-Woelki, K., Mostermans, E. (red.), *Volwassen maar onzelfstandig, Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 35-60.
- Groot, G.R. de (1999). Verder op weg naar een hernieuwd nationaliteitsrecht, Bespreking wijzigingsnota Rijkswet Nederlandschap. *Migrantenrecht*, p. 13-22.
- * Groot, G.R. de (1999). Auswirkungen der Europäischen Menschenrechtskonvention auf das niederländische Zivilrecht. *Rabels-Z.*, p. 681-695.
- Groot, G.R. de (2000). Visumplicht Antillianen/Arubanen en het Europese burgerschap. *Migrantenrecht*, p. 51-52.
- ** Groot, G.R. de (2000). Wetsvoorstel conflictenrecht afstamming. In *De familie geregeld, Preadviezen KNB*, Lelystad, Koninklijke Vermande, p. 185-228.
- * Groot, G.R. de (2000). The European Convention on nationality, a step towards a *ius commune* in the field of nationality law. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 117-157.
- Groot, G.R. de (2000). De heer Bernard Sekrève, *NJB* 2000, 1067, 1068; reactie P.A. Wackie Eysten en naschrift G.R. de Groot. *Nederlands Juristenblad*, p. 1390.
- * Groot, G.R. de (2001). Auf dem Wege zu einem europäischen (internationalen) Familienrecht. *Zeitschrift für europäisches Privatrecht*, p. 617-627.
- Groot, G.R. de (2001). Adelsrecht op de drempel van de 21ste eeuw. Een drama in bedrijven; een korte omschrijving van de achtereenvolgende tonelen. *De Nederlandsche Leeuw*, p. 501-509.
- Groot, G.R. de (2001). Obywatelstwo europejskie: związki z obywatelstwem panstw czlonkowskich, *Osrodek informacji Rady Europy. Biuletyn*, p. 7-36.
- Groot, G.R. de (2001). De prenatale erkenning in het Nederlandse nationaliteitsrecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 667-669.

- * Groot, G.R. de (2001). Europäische Bürgerschaft und die Staatsangehörigkeit der Mitgliedstaaten der Europäischen Union. In Bremen, Chr. & Heinen, A. & Bremen, Chr. (eds.), *Die Europäische Union als Rechts- und Verfassungsraum. Zukünftige Aufgaben und Gegenwart*, St. Augustin, Gardez Verlag, p. 208-234.

Groot, G.R. de (2001). Access to citizenship for aliens in the Netherlands. In Kondo, A. (ed.), *Citizenship in a global world; comparing citizenship rights for aliens*, Houndmills/Basingstoke, Palgrave, p. 31-46.
- ** Groot, G.R. de (2001). Conditions for the acquisition of nationality by operation of law ex lege or by lodging a declaration of option. Report for the Second European conference on nationality: 'Challenges to national and international law on nationality at the beginning of the new millenium', Strasbourg: Council of Europe, p. 65-93
- * Groot, G.R. de (2001). Conditions d'acquisition de la nationalité ex lege ou par déclaration d'option. Rapport pour la deuxième conférence européenne sur la nationalité: Défis au droit national et international sur la nationalité à l'aube du nouveau millénaire', Strasbourg, Conseil de l'Europe, p. 67-95.
- * Groot, G.R. de (2002). Conditions for acquisition of nationality by operation of law or by lodging a declaration of option (updated version). *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 121-160.
- * Groot, G.R. de (2002). *Handboek Nieuw Nationaliteitsrecht*, Kluwer, Deventer, X + 589 p.

Groot, G.R. de (2002). Europees nationaliteitsverdrag in werking voor Nederland. *Migrantenrecht*, p. 4-12.

Groot, G.R. de (2002). Nationaliteitsrecht. *Tijdschrift voor Personen- en Familierecht*, p. 148.
- * Groot, G.R. de (2002). Latin-American European citizens: Some consequences of the autonomy of the member States of the European Union in nationality matters. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, p. 115-120.

Groot, G.R. de (2002). Adelsrecht op de drempel van de 21ste eeuw, Replik op de reactie van Westerouen van Meeteren. *De Nederlandsche Leeuw*, p. 63-64.
- * Groot, G.R. de (2002). Zum Verhältnis der Unionsbürgerschaft zu den Staatsangehörigkeiten in de Europäischen Union. In Müller-Graf, P.-Ch. (ed.), *Europäischen Integrationsrecht in Querschnitt*, Baden-Baden, Nomos, p. 67-86.

Groot, G.R. de (2002). Noot bij Raad van State 29 augustus 2001. *Jurisprudentie Vreemdelingenrecht*, p. 23-29.

Groot, G.R. de & Haase, A. (1998). Entwicklungen im niederländischen Familienrecht, *STAZ*, p. 165-170.

- ** Groot, G.R. de & Tratnik, M. (1998). Nederlands nationaliteitsrecht, Studiepocket privaatrecht 41, 2e geheel herziene druk, Zwolle, Tjeenk Willink, 212 p.
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk II. Verklaring van afwezigheid, artikel 115-119 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 20
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk III. Gevolgen van afwezigheid, artikel 120-134 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 102.
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk III. Gevolgen van afwezigheid, artikel 135-138 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 23.
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk III. Gevolgen van afwezigheid, artikel 139-140 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 11
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk III. Gevolgen van afwezigheid, artikel 141-143 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 11
- Grunderbeeck, D. van (1999). Titel IV Afwezigen. Hoofdstuk I. Vermoeden van afwezigheid, artikel 112-114 B.W., Commentaar Personen- en Familierecht, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 36
- Herbots, K. (1999). De bescherming van de persoon van de minderjarige geesteszieke en de jeugdbescherming. In Senaeve, P. (red.), Het statuut van de geestestoorden, Antwerpen, Maklu, p. 81-135.
- Herbots, K. (1999). De minderjarige als toeschouwer in de rechtszaal. Beschouwingen aangaande de Wet van 10 maart 1999. Echtscheidingsjournaal, p. 82-91.
- Herbots, K. (2000). Overzicht van rechtspraak (1994-2000) - de echtscheiding op grond van grove beledigingen, geweldsdaeden en mishandelingen (art. 231 BW). Echtscheidingsjournaal, p. 86-103.
- Jeppesen, CG (2002). Moederschap en vaderschap in Denemarken. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, 6, p. 174-181.
- Leenen, C. (1999). Het recht van het kind op informatie over ouders, broers en zussen. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, 3, p. 58-61.
- Linden, A.P. van der (1998). Minderjarigheid. In Koens, M.J.C. (red.), Het hedendaagse Personen- en Familierecht, 2e herziene druk, Deventer, Tjeenk Willink, p. 253-272.
- Linden, A.P. van der (1998). Ouderlijk gezag en voogdij. In Koens, M.J.C. (red.), Het hedendaagse Personen- en Familierecht, 2e herziene druk, Deventer, Tjeenk Willink, p. 273-314.

- Linden, A.P. van der (1998). Maatregelen van justitiële jeugdhulpverlening. In Koens, M.J.C. (red.), *Het hedendaagse Personen- en Familierecht*, 2e herziene druk, Deventer, Tjeenk Willink, p. 315-355.
- Linden, A.P. van der (1998). Levensonderhoud, Koens, M.J.C. (red.), *Het hedendaagse Personen- en Familierecht*, 2e herziene druk, Deventer, Tjeenk Willink, p. 375-395.
- Linden, A.P. van der (1998). Geen ondertoezichtstelling zonder kinderrecht. In Linden, A.P. & Bac, J.R. (red.), *De kinderrecht 75 jaar. Reden tot vreugde?*, Deventer, Tjeenk Willink, p. 47-68.
- Linden, A.P. van der & Bac, J.R. (red.) (1998). *De kinderrecht 75 jaar. Reden tot vreugde?*, Deventer, Tjeenk Willink, p. 121.
- Linden, A.P. van der (1999). Juvenile Confinement in the Netherlands and the legal position of adolescents in juvenile offender institutions. *Quinnipiac Law Review*, vol. 18, 3, p. 505-520.
- Linden, A.P. van der (1999). Jeugdhulpverlening. In A.P. van der Linden (red.), *Jeugd en Recht*, 6e herziene druk, Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghum, p. 126-154.
- Linden, A.P. van der (1999). Van sterk naar zwak? Rechtsgevolgen van adoptie gaan soms te ver. In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros*, feestbundel F.W. Grosheide, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 65-74.
- Linden, A.P. van der (1999). Plaats van de jongere in het Nederlands recht. In Linden, A.P. van der (red.), *Jeugd en Recht*, 6e herziene druk, Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghum, p. 13-48.
- Linden, A.P. van der, Collot d'Escury-Koenings, A.M.L. & Snaterse, T.J. (red.). (1999). *Van preventie tot straf. Naar meer sociale vaardigheden bij jongeren*, Lisse, Swets & Zeitlinger, 323 p.
- Linden, A.P. van der & Siethoff, F.G.A. & Zeijlstra-Rijpstra, A.E.I.J. (1999). Internationale aspecten van het jeugdrecht en de jeugdhulpverlening. In Linden, A.P. van der (red.), *Jeugd en Recht*, 6e herziene druk, Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghum, p. 210-225.
- Mostermans, P.M.M. (1999). Echtscheiding. In *Praktijkreeks IPR*, deel 5, Deventer, Kluwer Juristen Uitgevers, 88 p.
- * Mostermans, P.M.M. (1999). Meerderjarigenbescherming in het Nederlandse internationaal privaatrecht. In Boele-Woelki, K. & Mostermans, P.M.M. (red.), *Volwassen maar onzelfstandig. Meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief*, *Ius Commune Europeanum*, Intersentia, Antwerpen, p. 73-91.
- * Mostermans, P.M.M. (2000). A New Hague Convention on the International Protection of Adults. *International Law Forum du droit international*, p. 10-13.

- Mostermans, P.M.M. (2001). Nieuw Europees scheidingsprocesrecht onder de loep: de rechtsmacht bij echtscheiding. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 293-305.
- Mostermans, P.M.M. (2002). De wederzijdse erkenning van echtscheidingen binnen de Europese Unie. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 263-273.
- * Oderkerk, A.E. (2001). The importance of context: selecting legal systems in comparative legal research. *Netherlands International Law Review*, p. 293-318.
- * Rutten, S.W.E. (1998). Marokkaans erfrecht. *Migrantenrecht*, p. 31-37.
- Rutten, S.W.E. (1999). Moroccan Inheritance and Dutch Public Policy: A Juridical Perspective. In Strijbosch, F. & Foblets, M.-Cl. (eds.), *Onati Papers 8: Relations familiales interculturelles*, Onati, The International Institute for the Sociology of Law, p. 221-229.
- Rutten, S.W.E. (1999). Consulaire huwelijken: wijziging Wet conflictenrecht huwelijk. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 114-121.
- * Rutten, S.W.E. (1999). Multicultureel familierecht. In Luennemann, K.D., Loenen, M.L.P. & Veldman, A.G. (red.), *De onzichtbare standaard in het recht*, Deventer, Gouda Quint, p. 3-19.
- Rutten, S.W.E. (2000). Rechtspraakoverzicht. In Rutten, S.W.E. (red.), *Recht van de Islam 17*, RIMO Maastricht, p. 116-120.
- Rutten, S.W.E. (2001). Enkele beschouwingen over het polygamievraagstuk in een Westerse context. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 44-52.
- Rutten, S.W.E. (2001). Bespreking van Jordens-Cotran, L., *Het Marokkaanse familierecht en de Nederlandse rechtspraak*. *Nederlands Internationaal Privaatrecht*, p. 411-416.
- Rutten, S.W.E. (2001). Culturele diversiteit in het Nederlandse recht. In Cliteur, P.B. & Eeckhout, V. van den (red.), *Multiculturalisme, cultuurrelativisme en sociale cohesie*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 285-302.
- Rutten, S.W.E. (2002). Islamitische naamgeving en de Nederlandse rechtsorde. *Migrantenrecht*, p. 144-153.
- Rutten, S.W.E. (2002). Familierecht anders gezien. Ontwikkeling van familierecht op een multiculturele grondslag. In Manen, N.F. van (red.), *De multiculturele samenleving en het recht*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 22-32.
- * Schrama, W.M. (1998). De betekenis van het EVRM voor de burgerlijke stand in de lidstaten van de CIEC. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 222-234.
- Schrama, W.M. (1998). De Raad van Europa en het familierecht. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 54-59.
- Schrama, W.M. (1999). Registered Partnership in the Netherlands. *International Journal of Law, Policy and Family*, 13, p. 315-327.

- Schrama, W.M. (2000). *Vermogensrecht voor ongehuwde samenlevers*, Deventer, Kluwer, 206 p.
- Senaeve, P. (1999). *Onderhoudsplicht van de ouders en tussenkomst van het OCMW*. In Hoestenbergh, L. van (ed.), *Student en recht. Juridische en sociale gids voor de student hoger onderwijs*, Leuven, Acco, p. 221-248.
- Senaeve, P. (1999). *Naar een wetgevende regeling van de scheidingsbemiddeling?* *Echtscheidingsjournaal*, p. 2-3.
- ** Senaeve, P. (1999). *Parentage and Human Rights. Legal problems relating to parentage*. *Proceedings of the XXVIIth Colloquy on European Law*. Foundation for international Studies. Valetta (Malta) 15-17 September 1997, Strasbourg, Council of Europe Publishing, p. 11-35.
- * Senaeve, P. (1999). *Titel Vbis - Wettelijke samenwoning. Art. 1475-1479 B.W.*, *Commentaar Personen- en Familierecht*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, 28 p.
- ** Senaeve, P. (1999). (red.), *Het statuut van geestesgestoorden*, Antwerpen, Maklu, p. 350.
- Senaeve, P. (1999). *Compendium van het Personen- en Familierecht. Boekdeel 1: Personenrecht, 4de geheel herwerkte uitgave*, Leuven/Amersfoort, Acco, 268 p.
- ** Senaeve, P. (1999). *Compendium van het Personen- en Familierecht. Boekdeel 2: Personenrecht, 4de geheel herwerkte uitgave*, Leuven/Amersfoort, Acco, 231 p.
- Senaeve, P. (1999). *Editoriaal*. *Echtscheidingsjournaal*, p. 1.
- Senaeve, P. (1999). *Over lesbisch spel: al dan niet overspel?* *Echtscheidingsjournaal*, p. 18-22.
- Senaeve, P. (1999). *Statistische gegevens omtrent huwelijk en echtscheiding voor 1997*. *Echtscheidingsjournaal*, p. 127-128.
- ** Senaeve, P. (1999). *De dwangsom in het personen- en familierecht*. In Dirix, E., Daeninck, Ph. & Orshoven, P. van (red.), *De dwangsom*, Leuven, Jura Falconis, p. 83-115.
- Senaeve, P. (1999). *Een kwarteeuw toepassing van de wet op de verlengde minderjarigheid*, Senaeve P. (red.), *Het statuut van de geestesgestoorden*, Antwerpen, Maklu, p. 195-238.
- Senaeve, P. (2000). *La mise en oeuvre des droits des enfants dans le cadre de la convention européenne des droits de l'homme: décisions et arrêts de la cour européenne des droits de l'homme*, *Séminaire bilatéral sur les droits des enfants: activités pour le développement et la consolidation de la stabilité démocratique (ADACS)*, Chisinau, Council of Europe, p. 35-36.

- Senaeve, P. (2000). Caractéristiques principales de la législation belge concernant les enfants et l'influence des instruments du Conseil de l'Europe concernant les enfants, Séminaire bilatéral sur les droits des enfants (Activités pour le développement et la consolidation de la stabilité démocratique-ADACS), Chisinau, Council of Europe, p. 25-33.
- Senaeve, P. (2000). Inwerkingtreding wettelijke samenwoning. Echtscheidingsjournaal, p. 19-20.
- Senaeve, P. (2000). Echtscheiding op grond van twee jaar feitelijke scheiding: commentaar bij de Wet van 16 april 2000. Echtscheidingsjournaal, p. 70-78.
- Senaeve, P. (2000). Recente statistische gegevens omtrent huwelijk en echtscheiding. Echtscheidingsjournaal, p. 103-104.
- Senaeve, P. (2000). De wet van 12 augustus 2000 aangaande het verbod tot vermelding van de echtscheiding op de identiteitsdocumenten. Echtscheidingsjournaal, p. 122-123.
- Senaeve, P. (2000). Vbis - Wettelijke samenwoning (BW art. 1475-1479). Personen- en familierecht: artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, Antwerpen, Kluwer, 1984-(losbladig), OPF afl. 36, 24 p.
- Senaeve, P. (2000). Compendium van het personen- en familierecht: derde, Familierecht, Instituut voor familierecht en jeugdrecht, Leuven, Acco, 295 p.
- Senaeve, P. (2000). Compendium van het personen- en familierecht: vijfde, Instituut voor familierecht en jeugdrecht, herwerkte uitgave, Leuven, Acco, 806 pag.
- * Senaeve, P. (2000). De Belgische wettelijke samenwoning en het Franse pacte civil de solidarité: enkele rechtsvergelijkende beschouwingen. In Verbeke, A. e.a. (red.), Facetten van ondernemingsrecht. Liber amicorum professor Frans Bouckaert, Leuven, Universitaire pers, p. 437-453.
- Senaeve, P. & Coene, E. (1999). Le partenariat enregistré en droit néerlandais. Revue trimestrielle de droit familial, p. 221-235.
- ** Senaeve, P. & Put, J. (2001). Compendium van het jeugdbeschermingsrecht, Leuven, Acco, XII + 261 p.
- Senaeve, P. & Simoens, D. (1999). OCMW-dienstverlening en bestaansminimum. Praktische handleiding inzake de individuele maatschappelijke dienstverlening, losbladig, Brugge, Die Keure, 137 p.
- Senaeve, P. & Simoens, D. (2000). OCMW-dienstverlening en bestaansminimum. Praktische handleiding inzake de individuele maatschappelijke dienstverlening, Brugge, Die Keure, 226 p.

- * Steenhoff, G.W.J. (1999). Vergelijkende synthese. In Boele-Woelki, K. & Oderkerk, A.E. (red.), (On-)geoorloofdheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, *Ius Commune Europaeum*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 159-163.
- * Steenhoff, G.W.J. (1999). Een zoektocht naar Europes familierecht. In Antokolskaia, A.V. & Hondt, W.A. de (red.), *Preadvies voor de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking*, Deventer, Kluwer, nr. 58, p. 1-32.
Steenhoff, G.W.J. (1999). Naar een Europese bestrijding van schijnhuwelijken via het familierecht? In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros*, feestbundel F.W. Grosheide, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 75-86.
- * Steenhoff, G.W.J. (2001). Het onderzoek inzake huwelijksvermogensrecht in een zestal Europese landen; een toelichting en een extra-aanbeveling aan de wetgever in verband met een Europees keuzestelsel. In Boele-Woelki, K. (red.), *Algehele gemeenschap van goederen: afschaffen?* *Ars notariatus*, 107, Deventer, Kluwer, p. 1-6.
Stille, A.L.G.A. (1998). De notaris voor de strafrechter. In *Notaris voor de rechter*. 32e Landelijk Notarieel Studentencongres, Deventer, Kluwer, p. 51-60.
Stille, A.L.G.A. (1998). Boedelscheiding: door partijen of de rechter? *Noot onder Hof Amsterdam 10 oktober 1996*, *Nederlandse Jurisprudentie* 1998, 410, *Nederlands Juristenblad*, p. 3-5.
Stille, A.L.G.A. (1999). Alimentatie:kies wijs! In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros*, Feestbundel F.W. Grosheide, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 87-94.
Stille, A.L.G.A. (1999). Het personen- en familierecht in de eenentwintigste eeuw. *Burgerzaken & Recht*, p. 114-117.
Stille, A.L.G.A. & H.G. Hermans (1998). Eerst verdelen zonder de rechter. *Naschrift*, *Nederlands Juristenblad*, p. 1310.
Stille, A.L.G.A. & H.G. Hermans (1998). Eerst verdelen zonder de rechter, *Nederland Juristenblad*, p. 1063-1066.
Stille, A.L.G.A. (2000). Trends in het notariaat; de nieuwe notariswet alweer verouderd? In Stille, A.L.G.A. (red.), *Ars Notariatus XCVII*, Deventer, Kluwer, p. 485-493.
Stille, A.L.G.A. (2000). Het overgangsrecht in het Notariele tuchtrecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6395, p. 209-214.
Stille, A.L.G.A. (2000). Reform des Ehescheidungsrechts in die Niederlanden: Erfahrungen und Anregungen. In Ferrari-Hopf (Hrsg), *Eherechtsreform in Österreich*, Wien, Mautzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, p. 91-101.

Stille, A.L.G.A. (2000). Franse plannen met de langstlevende echtgenoot. In Kortmann, S.C.J.J. e.a. (red.), Yin-Yang. Opstellen aangeboden aan Prof.mr. M.J.A. van Mourik, Deventer, Kluwer, p. 369-379.

Stille, A.L.G.A. (2001). Gemene huwelijksvruchten? In Gerver, P.H.M., Luijten, E.A.A. & Kleijn, W.M. (red.), Luijten en Kleijn nader bekeken, Deventer, Kluwer, p. 7-13.

Stille, A.L.G.A. (2002). Transferring an enterprise under the law of succession (Book 4) and the law of gifts (Book 7) of the new Dutch Civil Code. In Sonneveldt, F. (ed.), Transfer of enterprises, Deventer, Kluwer, p. 17-25.

Stille, A.L.G.A. (2002). Samenloop van verwijzingsregels in het internationale huwelijksvermogens- en erfrecht. In Vlas, P et al. (red.), Met recht gekregen, Liber amicorum Ingrid Joppe, Deventer, Kluwer, p. 167-178.

Sumner, I. (2002). Will the sky fall in above England? The proposed registered partnership bill. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, 1, p. 24-29.

- * Sumner, I. (2002). A comparative analysis and assessment of the gradual recognition of homosexuality with respect to the Netherlands and England. Maastricht Journal of European and Comparative Law, 9, p. 29-56.

Uytterhoeven, K. (2001). De bevoegdheden en de rechtspleging inzake onderhoudsgelden. In Senaev, P. (red.), Onderhoudsgelden, Leuven, Acco, p. 187-250.

Uytterhoeven, K. (2001). Recente ontwikkelingen inzake de gronden tot echtscheiding. In Senaev, P. (red.), Personen - en familierecht, Brugge, Die Keure, p. 61-85.

VAKPUBLICATIES

Antokolskaia, M.V., Hondt, W.A. de, Steenhoff, G.W.J. & Gestel, M. van (1998). Comments to the draft Family Code of the Republic of Moldova, Leiden, Centrum voor Internationaal Juridische Samenwerking, 12 p.

Antokolskaia, M.V. (1999). Bespreking van H. Willekens (red.) Het gezinsrecht in de sociale wetenschappen. Current Legal Theory, p. 67-70.

Boele-Woelki, K. (1998). Waarom Brussel II? Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 125.

Boele-Woelki, K. (1998). Nieuw familierecht in Oosteuropa. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 221.

Boele-Woelki, K. (1998). Internationaal privaatrecht, Geregistreerd partnerschap en homohuwelijk, Echtscheiding: forumkeuze of forum necessitatis, Nijmegen, Ars Aequi Libri, katern 66, p. 3178-3180.

- Boele-Woelki, K. (1999). Internationaal Privaatrecht, Haags Verdrag inzake internationale bescherming van meerderjarigen, Wet conflictenrecht onrechtmatige daad (WCOD) en Wet conflictenrecht afstamming (WCA), Aussereuropäische IPR-Gesetze, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*, katern 73, p. 3651-3653.
- Boele-Woelki, K. (1999). Internationaal Privaatrecht, Wijzigingen van twee ipr-wetten: WCHuw en WCN, Wet-(sontwerp) conflictenrecht goederen, Geldigheid tweede huwelijk ingeval polygamie. *Ars Aequi*, p. 3442-3444.
- Boele-Woelki, K. (1999). De wenselijkheid van een ipr-verdrag inzake samenleving buiten huwelijk. *Tijdschrift voor Familie en Jeugdrecht*, p. 11-13.
- Boele-Woelki, K. (1999). Meer bescherming van het familie- en gezinsleven in Europa. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 237.
- Boele-Woelki, K. (1999). De prijs van het homohuwelijk. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 113.
- Boele-Woelki, K. (2000). Internationaal Privaatrecht, De internationale bevoegdheid en de herziening van het procesrecht, Adoptie door personen van hetzelfde geslacht, *Ars Aequi*, Katern 74, p. 3732-3734.
- Boele-Woelki, K. (2000). Internationaal Privaatrecht, Legalisatie van buitenlandse bewijsstukken, De WCHuw en de pensioenverevening, Kinderontvoering, *Ars Aequi*, Katern 75, p. 3802-3804.
- Boele-Woelki, K. (2000). Internationaal Privaatrecht, International Child Abduction Database, Drie Brusselse IPR-Verordeningen, UNIDROIT Principles in ICC arbitrage. *Ars Aequi*, Katern 76, p. 3890-3892.
- Boele-Woelki, K. (2000). Internationaal privaatrecht, De 'khul' tussen wal en schip, De COVA-exceptie toegepast. *Ars Aequi*, Katern 77, p. 3971-3973.
- Boele-Woelki, K. (2000). De registratie van perinatale sterfte in de ICBS-lidstaten. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 69.
- * Boele-Woelki, K. (2000). Restatements of European Family and Succession Law, Editorial [<http://law.kub.nl/ejcl/43/editor43.html>]. *Electronic Journal of Comparative Law*, vol. 4.3.
- Boele-Woelki, K. (2001). Internationaal privaatrecht, EEX-Verordening (Brussel I), Effectiviteitstoets van een Nederlandse bipatride. *Ars Aequi*, Katern 78, p. 4048.
- Boele-Woelki, K. (2001). Internationaal privaatrecht. Van verdrag naar verordening. Een nieuwe bouwsteen (WCOD). Verstoting naar Marokkaans recht in strijd met openbare orde. *Ars aequi*, Katern 79, p. 4122-4124.
- Boele-Woelki, K. (2001). Internationaal privaatrecht. Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken. Bewijsvordering. Adviezen Staatscommissie voor het IPR inzake Betekeningsverordening en Brussel II-Verordening. Draagmoederschap. *Ars Aequi*, Katern 80, p. 4206-4209.

- Boele-Woelki, K. (2002). Internationaal Privaatrecht, Bilateraal verdrag met de Verenigde Staten over levensonderhoud. Strengte en flexibele litispententieregeling in echtscheidingszaken. Vreemd recht is 'recht' geen 'feit'. *Ars Aequi*, Katern 83, p. 4432-4434.
- Boele-Woelki, K. (2002). Het Duitse Lebenspartnerschaftsgesetz verdient geen schoonheidsprijs. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 1.
- Boele-Woelki, K. (2002). Dubbele geslachtsnamen. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 153.
- Boele-Woelki, K. (red.). (2002). *Ars Aequi Wetseditie IPR 2002-2003*, Nijmegen, *Ars Aequi*, 402 p.
- Boele-Woelki, K. (2002). Bespreking van Martiny, D., *Unterhaltungsrang und - rückgriff I + II*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2000. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 183.
- Boele-Woelki, K. (2002). Bespreking van Verein Pro FRI, *Recht Richtung Frauen, Beiträge zur feministischen Rechtswissenschaft*, Dike Verlag, 2001. *Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 184.
- Braat, B (1998). Boekaankondiging: M.J.A. van Mourik en L.C.A. Verstappen, *Handboek voor het Nederlands vermogensrecht bij echtscheiding*, Deventer 1997. *Tijdschrift voor Familie en Jeugdrecht*, p. 291.
- Braat, B (2000). Verslag van de vergadering van de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking d.d. 7 januari 2000, Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, Deventer, Kluwer, 60, p. 227-244.
- Forder, C. (1998). Noot bij HR 5 september 1997. Duo-moeders in het midden gelaten. *NJCM-bulletin*, vol. 23, 2, p. 149-155.
- Forder, C. (1998). Transsexualiteit en ouderschap (Transsexuality and parenthood, annotation of X, Y and Z v United Kingdom). *NJCM-bulletin*, vol. 23, 3, p. 316-331.
- Forder, C. (1998). Bespreking van M. Koren, *Tell me!, The right of the child to information*. *RM Themis*, vol. 159, 1, p. 12-14.
- Forder, C. (1999). Opvoeding in het Verenigd Koninkrijk kan niet door de beugel: Wel wortel, geen stok. *NJCM-bulletin*, 3, p. 369-383.
- Forder, C. (2000). (R)evolution in family law relationships, Editorial. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 7, 1, p. 1-9.
- Forder LL.M., C.J. (2002). Noot bij EHRM 11 juli 2002, *Al-Nashid tegen Bulgarije*. *European Human Rights Cases*, p. 633-649.
- Forder, C.J. (2002). Bespreking van Draaisma, T., *De stiefouder: stiefkind van het recht*. *RM Themis*, p. 218-220.

- Groot, G.R. de (1998). *Bewerking van hoofdstukken Naamrecht en Nationaliteitsrecht, Personen- en familierecht*, Deventer, Kluwer, losbladige editie, supplement 134, oktober, p. 326
- Groot, G.R. de (1998). HR 16 januari 1998, nr. 9021. NJ, 284, p. 1573-1579.
- Groot, G.R. de (1998). HR 21 november 1997, nr. 8933. NJ, 283, p. 1564-1573.
- Groot, G.R. de (1999). *Internationaal Namenrecht/Nationaliteitsrecht, Personen- en Familierecht*, Deventer, Kluwer, losbladige editie, supplement 140, juni, p. 208
- Groot, G.R. de (1999). *Bespreking van H.A. Ahmad Ali, De Toescheidingsovereenkomst inzake nationaliteiten tussen Nederland en Suriname. Migrantenrecht*, p. 54-55.
- Groot, G.R. de (2000). *Woonplaats, Personen- en Familierecht*, Deventer, Kluwer, losbladige editie, supplement, 145, april, p. 38
- Groot, G.R. de (2000). *Namenrecht/Nationaliteitsrecht. Personen- en Familierecht*, Deventer, Kluwer, losbladige editie, supplement, 145, april, p. 80.
- Groot, G.R. de (2001). *Beantwoording rechtsvraag (291) Nationaliteitsrecht. Een Nederlandse? Ars Aequi*, p. 175-180.
- Groot, G.R. de (2001). *Legalisatie en verificatie. Noot bij twee beschikkingen van de rechtbank Amsterdam d.d. 23 januari 2001. Jurisprudentie Vreemdelingenrecht*, p. 707-717.
- Groot, G.R. de (2002). *Namenrecht en Internationaal Namenrecht. Personen- en Familierecht*, losbladige editie, Deventer, Kluwer, 140 p.
- Groot, G.R. de (2002). *Noot bij Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (29-08-2001), Jurisprudentie Vreemdelingenrecht*, p. 23-29.
- * Grunderbeeck, D. van (2000). *Apologie van een Europees Familierecht, Preadvis nr. 58 van de Nederlandse vereniging voor rechtsvergelijking; Bespreking van M.V. Antokolskaia, W.A. de Hondt & G.J.W. Steenhoff, Een zoektocht naar Europees Familierecht. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht*, p. 91-92.
- Grunderbeeck, D. van (2000). *Hetero of holebi géén ratio decidendi. Noot bij EHRM 21 december 1999. Echtscheidingsjournaal*, p. 110-116.
- Linden, A.P. van der (1998). *Estafettecolumn 'Een mild klimaat'. Tijdschrift voor de rechten van het kind*, 1, p. 31.
- Linden, A.P. van der (1998). *Bespreking van Raad voor het Jeugdbeleid/Defence for Children Internationaal. Van verdrag tot gedrag; Rechten van kinderen getoetst in onderwijs en in jeugdhulpverlening en jeugdbescherming. In Comenius, Wetenschappelijk forum voor opvoeding, onderwijs en cultuur*, p. 96-99.

- Linden, A.P. van der (1998). Bespreking van Alice A.W. van Unen, De wet op de jeugdhulpverlening: overheid of particulier initiatief (diss. VU Amsterdam 1996) en Hoofdstukken uit het jeugdhulpverleningsrecht, Utrecht 1996. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 39-40.
- Linden, A.P. van der (1998). Bespreking van Boelrijk, M., Minderjarige zedendelinquenten en het strafrecht. De strafrechtelijke aanpak van minderjarige plegers van seksuele delicten (diss. VU 1997). Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 208-209.
- Linden, A.P. van der (1999). Praktijk Zakboek Recht, Onderdeel O Jeugdrecht, Algemeen, Arnhem, Elsevier-PBNA, p. 1-4.
- Linden, A.P. van der (1999). Praktijk Zakboek Recht, Onderdeel O Jeugdrecht, Minderjarige en ouderlijk gezag, Arnhem, Elsevier-PBNA, p. 28.
- Linden, A.P. van der (1999). Praktijk Zakboek Recht, Onderdeel O Jeugdrecht, Maatregelen en straffen, Arnhem, Elsevier-PBNA, p. 44.
- Linden, A.P. van der, Collot d'Escury-Koenings & A.M.L., Snaterse, T.J. (1999). Sociale vaardigheidstrainingen met recht en reden. In Linden, A.P. van der, Collot d'Escury-Koenings, A.M.L. & Snaterse, T.J. (red.), Van preventie tot straf. Naar meer sociale vaardigheden bij jongeren, Lisse, Swets & Zeitlinger, p. 9-21.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1998). Personen- en Familierecht. Asser Actueel, afl. 1, p. 1-5.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1998). Personen- en Familierecht. Asser Actueel, afl. 2, p. 1-5.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1998). Personen- en Familierecht. Asser Actueel, afl. 3, p. 1-5.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1999). Personen- en familierecht, 15de druk (1998). Asser Actueel, p. 1-5.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1999). Personen- en familierecht, 15de druk (1998). Asser Actueel, p. 13-18.
- Linden, A.P. van der & Stille, A.L.G.A. (1999). Personen- en familierecht, 15de druk (1998). Asser Actueel, p. 27-31.
- Rutten, S.W.E. (2000). Bespreking van Rossum W. van, Verschijnen voor de rechter. Hoe het hoort en het ritueel van Turkse verdachten in de rechtszaal. RM Themis, p. 37-39.
- Rutten, S.W.E. (2001). Noot bij EHRM 20 juli 2001, 30882/96, Pellegrini/Italië. EHRC, 72, p. 679-681.
- Schrama, W.M. (1999). Niet-huwelijkse leefvormen en het IPR, De vijfde Europese conferentie inzake familierecht, georganiseerd door de Raad van Europa in samenwerking met het Ministerie van Justitie op 15 en 16 maart 1999 in Den Haag. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 131-133

- Schrama, W.M. (1999). Samenleving buiten huwelijk in het Duitse recht. Bespreking van 'das Recht der nichtehelichen Lebensgemeinschaft'. Tijdschrift voor Familie en Jeugdrecht, p. 255-257.
- Schrama, W.M. (2001). Bespreking van Heida, A., Gids Geregistreerd partnerschap. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 19-20.
- Senaeve, P. (2000). Over het hoger beroep tegen een vonnis dat de echtscheiding uitspreekt op verzoek van de appellante. Noot bij Rechtbank Bergen, 13 september 1999. Echtscheidingsjournaal, p. 35-36.
- Senaeve, P. (1999). Vaststelling van overspel: eenmaal, andermaal? Noot bij Rechtbank Hasselt 31 maart 1998. Echtscheidingsjournaal, p. 46-47.
- Senaeve, P. (2000). De temporele bepaling van de referentiestandaard bedoeld in art. 301, 1 BW. Noot bij Hof van Cassatie 26 november 1999, Echtscheiding - Op grond van fout - Onderhoudsuitkering - Referentiestandaard. Echtscheidingsjournaal, p. 55-56.
- Steenhoff, G.W.J. (1998). Echtscheidingen met internationale aspecten. In Echtscheiding, Cursusboek Beroepsopleiding Nederlandse Orde van Advocaten, 6de druk, Den Haag, p. 149-165.
- Stille, A.L.G.A. (1999). Erfrecht, (12de druk, 1996). Asser Actueel, p. 6-7.
- Stille, A.L.G.A. (1999). Erfrecht, (12de druk, 1996). Asser Actueel, p. 18-20.
- Stille, A.L.G.A. (1999). Erfrecht, (12de druk, 1996). Asser Actueel, p. 31-33.
- Stille, A.L.G.A. & Linden, A.P. van der (1998). Personen- en Familierecht. Asser Actueel, 1-III, p. 4-5.
- Stille, A.L.G.A. (2000). Inleiding. De familie geregeld. Preadviezen KNB, Lelystad, Koninklijke Vermande, International Law FORUM du droit international, p. 11-14.
- Stille, A.L.G.A. (2001). Erfrecht, 12e druk. Asser Actueel, 1, p. 5-6.
- Stille, A.L.G.A. (2001). Erfrecht, 12e druk. Asser Actueel, 2, p. 13-15.
- Stille, A.L.G.A. (2001). Erfrecht, 12e druk. Asser Actueel, 3, p. 24-26.
- Stille, A.L.G.A. (2001). Voorstel wettelijke regels voor verrekenbedingen in huwelijkse voorwaarden. Justitiële Berichten Nederland, februari, p. 9-13.
- Stille, A.L.G.A. (2002). Erfrecht, 12e druk (1996). Asser Actueel, 1, p. 5-7.
- Stille, A.L.G.A. (2002). Amsterdams verrekenbeding - a never-ending story. Advocatenblad, p. 81-83.
- Stille, A.L.G.A. & Van der Linden, A.P. (2001). Personen- en familierecht. Asser Actueel, 1, p. 1-3.
- Stille, A.L.G.A. & Van der Linden, A.P. (2001). Personen- en familierecht. Asser Actueel, 2, p. 9-11.

- Stille, A.L.G.A. & Van der Linden, A.P. (2001). Personen- en familierecht. Asser Actueel, 3, p. 19-24.
- Stille, A.L.G.A. & Linden, A.P. van der (2002). Personen- en familierecht 15e druk (1998). Asser Actueel, p. 1-5.
- Sumner, I. (2002). Bespreking van Wintemute, R., Andenaes, M., Legal recognition of same-sex partnerships, Oxford/Portland, Oregon, 2001. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, 6, p. 181-182.
- Sumner, I. (2002). Bespreking van Wintemute, R., Andenaes, M., Legal recognition of same-sex partnerships, Oxford/Portland, Oregon, 2001. In Cambridge Law Journal, p. 473.
- Uytterhoeven, K. (1999). De ongehuwde staat als grondvoorwaarde voor een vordering van staat tot wijziging van het geslacht. Noot bij Antwerpen 27 januari 1999. Echtscheidingsjournaal, p. 51-53.
- Uytterhoeven, K. (2000). Het onderscheid tussen de vorderingen van staat en de vorderingen tot verbetering van een akte van de burgerlijke stand m.b.t. interseksuelen en transseksuelen. Noot bij Rechtbank Leuven 4 mei 1998, Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht, p. 44-47.
- Uytterhoeven, K. (2000). La reconnaissance juridique du transsexualisme: changement d'état ou adaptation des 'documents d'identité'? Noot bij Rechtbank Bergen 1 december 1999. Revue de jurisprudence de Liège, p. 823-825.
- Uytterhoeven, K. (2001). Noot bij Gent 2 oktober 2000, De bevoegdheid van de jeugdrechtbank om kennis te nemen van een tegenvordering inzake de onderhoudsbijdrage voor minderjarige kinderen. Echtscheidingsjournaal, p. 103-104.
- Uytterhoeven, K. (2002). Het CIEC-verdrag nr. 29 van 12 september 2000 betreffende de erkenning van beslissingen die een geslachtsverandering vaststellen. Tijdschrift voor Familie- en Jeugdrecht, p. 168-174.
- Uytterhoeven, K. & Caluwaerts, P. (2001). Noot bij Vrederechter Ukkel 9 februari 2001, De bevoegdheid van de vrederechter om kennis te nemen van een tegenvordering inzake de uitoefening van het ouderlijk gezag en de verblijfsregeling, Echtscheidingsjournaal, p. 68-72.

I.1.D Consumentenrecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Het onderzoek binnen dit onderdeel is met name gericht op de juridische aspecten van consumentenbescherming. Kernpunten zijn daarbij het streven naar verbeterde participatie van consumenten op de interne markt, het waarborgen van een hoog niveau van bescherming van gezondheid en veiligheid en volledige bescherming van economische en juridische belangen van consumenten. In hoeverre deze kernpunten kunnen worden verwezenlijkt door de EU en wat hun plaats is binnen de nationale rechtsstelsels, is voorwerp van onderzoek.

Hiertoe worden de zeer diverse vormen van consumentenbescherming, zoals neergelegd in Europese regelingen en in nationale wetgeving, bestudeerd, waarbij met name aandacht wordt besteed aan de uniformerende werking van Europese richtlijnen en verordeningen. Ook de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie, alsmede de invloed die van deze uitgaat op de nationale rechtsstelsels, wordt bestudeerd. Een belangrijke vraag is tevens wat de plaats moet zijn van consumentenbeschermende wetgeving in een eventueel toekomstig Europees BW.

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Mr. E.H. Hondius	UU	01-01-1995	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Mr. J.G.J. Rinkes	UM	01-01-1995	
Dhr. Prof.Dr. J. Stuyck	KUL	01-09-1998	
Senior onderzoeker			
Dhr. Mr. L.J.H. Mölenberg	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. H. Nys	KUL/UM	01-06-2000	
Dhr. Prof.Mr. G.J. Rijken	UM	01-01-2000	30-09-2002
Mw. Prof.Mr. H.D.C. Roscam Abbing	UU	01-06-2000	
Onderzoeker			
Mw. Mr. M.M. ten Hoopen	UM	01-10-2001	
Dhr. Mr. L.J.H. Mölenberg	UM	01-11-1995	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. G.J. Rijken	UM	01-03-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. P.R. Rodrigues	UU	01-01-1995	31-12-1999
Mw. C. Trouet	KUL	01-05-2002	
Promovendus			
Mw. K. Cseres	UU	01-01-2000	
Dhr. C. Desmet	KUL	01-01-2001	
Mw. Mr. M.M. ten Hoopen	UM	01-06-2000	30-09-2001

Mw. Mr. C.A. Joustra	UU	01-01-1995	01-09-1998
Mw. Mr. S.J.M.G. Kersemakers	UM	01-01-1995	28-02-2002
Dhr. Mr. M.B.M. Loos	UU	01-01-1995	31-01-1998
Dhr. Drs. N.J. Philipssen	UM	01-09-2000	
Mw. C. Trouet	KUL	01-01-2001	30-04-2002

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op 26 maart 1999 vond te Maastricht een lezing plaats, gewijd aan European consumer law after the Treaty of Amsterdam? A higher level of consumer protection? Spreker was J. Stuyck, KU Leuven. Organisator was het Magister Iuris Communis programma.

Op 14 maart 2001 vond te Utrecht een Engelstalig symposium plaats over e-commerce en consumentenbescherming. Organisator was het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht.

Op 8 en 9 juni 2001 vond te Rome het congres Sales and Trend in European Contract Law plaats. Organisator was de Secola, in samenwerking met leden van de onderzoeksgroep.

Op 13 maart 2002 vond te Utrecht een Engelstalig symposium plaats over de verhouding tussen consumentenrecht en mededingsrecht. Organisator van dit congres Consumer protection and Competition Law was het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht. Organisator was E.H. Hondius. Sprekers waren K. Cseres, J. Stuyck, M. van de Velde en S. de Vries.

Aspecten van consumentenrecht kwamen voorts aan de orde op de seminars, gewijd aan de Richtlijn consumentenkoop (Maastricht 2 november 2001 en Leuven 5 maart 2002: zie bij Algemeen verbintenissen- en contractenrecht) en op het SECOLA-congres van 1 december 2001 (idem).

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIE

In de jaren 1998-1999 verscheen een Jaarboek Consumentenrecht onder redactie van E.H. Hondius en G.J. Rijken. In de jaren 1999-2001 verscheen een Jaarboek Consumentenrecht onder redactie van E.H. Hondius en J.G.J. Rinke.

PROMOTIES

Hoopen, M.M. ten (2001). *Zorg op recept. De relatie apotheker-geneesmiddelengebruiker in veranderend maatschappelijk en juridisch perspectief*. Universiteit Maastricht, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 431 p. Promotores: E.H. Hondius, G.J. Rijken & F.C. B. van Wijmen.

Loos, M.B.M. (1998). *De energieleveringsovereenkomst: algemene voorwaarden voor de levering van energie aan consumenten*, dissertatie UU 14 januari 1998, Deventer, Kluwer, XVII+335 p. Promotor: E.H. Hondius.

Trouet, C. (2002). *Juridische regeling van het nader gebruik van lichaamsmateriaal*. Katholieke Universiteit Leuven, 706 p. Promotor: H. Nys.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

- Cauffman, C. (1999). Verpleegkundige opleidingen en beroepen op het kruispunt van de bevoegdheden van de Federale Staat en de Gemeenschappen. Bedenkingen bij het voorontwerp van de wet houdende sociale bepalingen van 22 februari 1998. Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid, p. 214-224.
- Cseres, K. (2001). Learning from the Microsoft case. Tijdschrift voor Consumentenrecht, 3, p. 171-185.
- * Cseres, K. (2001). Le Livre Vert de la Commission sur la protection des consommateurs: Don Quichotte contre les pratiques commerciales déloyales. Revue Européenne de Droit et de la Consommation, 3, p. 221-243.
- Grosheide, F.W. (1998). Aansprakelijkheid voor informatie(-producten). Tijdschrift voor Consumentenrecht, 4, p. 309-315.
- Hondius, E.H. (1998). Systémy resení spotřebitelských sporu v západní Evropě. EMP, p. 3-10.
- Hondius, E.H. (1998). Právo ochrany spotřebitele a soukromé právo: případ pro integraci, EMP, themanummer Příspěvky z me-zinárodní konference Ochrana spotřebitele v CR a Evropské unii - červen, p. 4-21.
- ** Hondius, E.H. (1998). Condizioni generali del contratto e clausole vessatorie: Verso un codice civile europeo. In Jannarelli, A., Piepoli, G. & Scannicchio, N. (eds.), Diritto privato europeo 1997 I, Bari, Canuci, p. 13-50.
- ** Hondius, E.H. (1998). Consumer Law and Private Law: the Case for Integration. Notarius International, p. 107-119.
- Hondius, E.H. (1998). Kroniek van het consumentenrecht. Nederlands Juristenblad, p. 517-525.
- Hondius, E.H. (1999). Dutch Medical Law. In Hondius, E.H. (ed.), Modern Trends in Tort Law, London, Hart Publishers, p. 1-25.
- * Hondius, E.H. (1999). Consumer Law and Private Law: the Case for Integration. In Heusel, W. (ed.), Neues europäisches Vertragsrecht und Verbraucherschutz, Köln, Bundesanzeiger, p. 19-38.
- * Hondius, E.H. (1999). Consumentenrecht revisited. In Hondius, E.H. (red.), De meerwaarde van de rechtsvergelijking. Opstellen aangeboden aan prof.mr. H.U. Jessurun d'Oliveira, Deventer, Kluwer, p. 95-102.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek van het consumentenrecht. Nederlands Juristenblad, p. 463-471.
- Hondius, E.H. (2000). Kroniek Alternatieve geschillenbeslechting. In Hondius, E.H. & Rinke, J.G.J. (red.), Jaarboek consumentenrecht 2000, Deventer: Kluwer, p. 187-191.

- * Hondius, E.H. (2001). La Convention de Vienne après l'arrêt Cofratel. Etudes offertes à Jacques Ghestin, Paris, LGDJ, p. 419-423.
- ** Hondius, E.H. & Derckx, V.L. (2002). The rights of the embryo and the foetus under Dutch law. In Hondius, E.H. & Joustra, C. (eds.), Netherlands Report to the Sixteenth International Congress of Comparative Law, Brisbane 2002, Antwerpen, Intersentia, p. 391-406.
- ** Hondius, E.H. & Jeloschek, Ch. (2001). Die Kaufrechtlinie und das niederländische Recht: Für den Westen kaum etwas Neues. In Grundmann, S., Medicus, D. & Rollan, W. (eds.), Europäisches Kaufgewährleistungsrecht, Köln, Heymann, p. 197-216.
- ** Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.) (1998), Jaarboek consumentenrecht 1998, Deventer, Kluwer, 312 p.
- Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.) (1999). Jaarboek Consumentenrecht 1999, Consumentenrecht, 19, Deventer, Kluwer, 304 p.
- Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (2000). Jaarboek consumentenrecht 2000, Deventer: Kluwer, 220 p.
- Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (2001). Jaarboek consumentenrecht 2001, XIII, Deventer, Kluwer, 66 p.
- Hoopen, M.M. ten (2000). Een wettelijke informatieplicht voor de openbare apotheker? Enkele beschouwingen over de verplichting van de openbare apotheker tot informatieverstrekking aan de geneesmiddelengebruiker en de daarvoor relevante huidige en toekomstige regelgeving. Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, 1, p. 2-19.
- * Krusinga, S.A. (2001). What do consumer and commercial sales law have in common? A comparison of the EC Directive on consumer law and the UN Convention on contracts for the international sale of goods. European Review of Private Law, 2 & 3, p. 177-188.
- Mölenberg, L.J.H. (1998). Reisovereenkomst (kroniek), Hfd. 7 Toerisme. In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), Jaarboek consumentenrecht, Consument en recht nr. 18, Deventer, Kluwer, p. 163-169.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Reisovereenkomst (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), Jaarboek Consumentenrecht, Deventer, Kluwer, p. 121-129.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Collectieve acties (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), Jaarboek Consumentenrecht, p. 261-274.
- Mölenberg, L.J.H. (2002). 15 jaar Collectieve Consumentenactie: terugblik en vooruitblik. In Jongbloed, A.W. (red.), Samen sterk, Over het optreden in rechte door groeperingen, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 61-89.
- Mölenberg, L.J.H. & Ingelse, H.C. (1998). Het tarief voor te liquideren kosten: richtlijn of standaard? Advocatenblad, p. 1141-1145.

- * Mölenberg, L.J.H. & Ritzen, Y.M.P. (1999). Wetsvoorstel implementatie EU-Richtlijn grensoverschrijdende collectieve acties. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 297-307.
- Nys, H. (2000). Grondige herziening van de verklaring van Helsinki. Acta hospitalia, p. 65-67.
- * Nys, H. (2000). Patiënt in Europa: op zoek naar een Europees geneeskundig dienstverleningsrecht, Maastricht, Universitaire Pers Maastricht, 28 p.
- Nys, H. (2000). La convencion europea de bioetica. Objetivos, principios rectores y posibles limitaciones. Law and the Human Genome Review, p. 67-87.
- Nys, H. (2001). De rechten van de patiënt. Gids voor patiënten en zorgverleners die in deze Eis-tijd voor een vertrouwensrelatie kiezen. Leuven, Universitaire Pers Leuven, 184 p.
- Nys, H. (2001). Professionele autonomie van artsen en de christelijke identiteit van ziekenhuizen. Acta Medica Catholica, p. 101-107.
- Nys, H. (2001). De ontwikkeling van het gezondheidsrecht in 1998 en 1999. Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, 3, p. 190-211.
- Nys, H. (2001). Europees geneeskundig dienstverleningsrecht. Onze alma mater, p. 247-268.
- * Nys, H. (2001). Physician in involvement in a Patient's Death: a Continental European perspective. In Jost, T. (ed.), Readings in Comparative Health Law and Bioethics, Durham, Carolina Academic Press, p. 300-313.
- Nys, H. (2001). Comparative health law and the harmonisation of patients' rights in Europe. European Journal of Health Law, p. 317-311.
- Nys, H. (2002). European Law and its effects on health care. Legal aspects of medical care, Leiden, Universiteit Leiden, p. 35-40.
- Nys, H. (2002). Het recht op weten en niet-weten bij genetisch onderzoek. In Dute, J.C.J., Gevers, J.K.M. & Groot, G.R.J. (red.), Omzien naar de toekomst. 35 Jaar preadviezen Vereniging voor Gezondheidsrecht, Houten/Diegem, Bohn Stafleu Van Loghum, p. 263-277.
- Nys, H. (2002). Country Report Belgium. In Taupitz, J. (ed.), Das Menschenrechtsübereinkommen zur Biomedizin des Europarates - taugliches Vorbild für eine weltweit geltende Regelung? The Convention on Human Rights and Biomedicine - a suitable model for world-wide regulation, Berlin, Springer Verlag, p. 289-306.
- Nys, H. (2002). Patients' rights in a European common health care market. Eurohealth, p. 10-12.
- Nys, H. (2002). La directive 2001/20/C.E. concernant les bonnes pratiques cliniques dans la conduite d'essais cliniques de médicaments à usage humain. Journal des Tribunaux, p. 353-365.

- Nys, H. & Blancquaert, S. (2001). Kanttekeningen bij de amendementen van de meerderheid op haar eigen euthanasievoorstel. *Rechtskundig Weekblad*, p. 635-639.
- Nys, H., Bael, I. van, Mokos, P. & Schepers, R. (2002). Oordelen volgens de eer en de waardigheid van het beroep. Analyse van de 'zware' tuchtrechtelijke beslissingen in de periode 1990-1999 door de raden van beroep van de Orde van Geneesheren. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1445-1458.
- Nys, H. & Blancquaert, S. (2001). Privaatrechtelijke waarborgen voor de autonomie van de wilsonbekwame patiënt bij het levenseinde. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, 4, p. 2237-2283.
- Nys, H. & Cousy, H. (2002). België. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*. (Evaluatie regelgeving, 11). Den Haag. ZonMw, p. 70-73.
- Nys, H., Mokos, P., Bael, I. van & Schepers, R. (2002). De orde der geneesheren en de handhaving van de tucht (1990-1999). *Tijdschrift voor Geneeskunde*, 8, p. 526-540.
- Nys, H. & Schotsmans, P. (2000). Professional autonomy in Belgium, *Theoretical Medicine*, p. 425-439.
- Nys, H. & Wijmen, F. (2002). Maastricht 2002: Health law in an era of globalisation. *European Journal of Health Law*, p. 1-4.
- Philipsen, N.J. & Faure, M.G. (2002). The regulation of pharmacists in Belgium and the Netherlands: in the public or private interest? *Journal of Consumer Policy*, 25, p. 155-201.
- Philipsen, N.J. & Faure, M.G. (2002). Insurance of the Costs of Pharmaceuticals in the Netherlands: A Law and Economics Perspective. *The Geneva Papers on Risk and Insurance – Issues and Practice*, vol. 27, 4, p. 609-625.
- Rijken, G.J. (1998). De bestrijding van exoneratieclausules in algemene voorwaarden in handelszaken. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 361-369.
- Rijken, G.J. (1999). Consumentenrecht algemeen (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 1-12.
- Rijken, G.J. (2000). Concentratie van medische zaken in een Medisch Hof gewenst. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 230-231.
- Rijken, G.J. (2001). Saladin/HBU: het startpunt van een 'juridisch brede' toetsing van exoneratieclausules. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 347-350.
- Rijken, G.J. & Verstappen, J.M.P. (1999). Algemene voorwaarden (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 35-50.

- Rijken, G.J. & Verstappen, J.M.P. (2000). Algemene voorwaarden (kroniek). In Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht 2000*, serie Consument en Recht nr. 20, Deventer, Kluwer, p. 15-20.
- ** Rinkes, J.G.J. (1998). EC Directive on Cross-Border Credit Transfers. *Consumer Law Journal*, p. 7-20.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Koop van roerende zaken en vermogensrecht (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 77-84.
- ** Rinkes, J.G.J. (1998). Drempels in het kooprecht en effectiviteit van informatieverplichtingen ter bescherming van consumenten. In *BW-krant, Jaarboek 14*, p. 99-117.
- ** Rinkes, J.G.J. (1998). Towards the end of consumer law(?) *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 170-173.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Krediet en schuldsanering (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 171-178.
- ** Rinkes, J.G.J. (1998). Verzekeringen (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 183-196.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf: overzicht uitspraken 1997. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 181-197.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Het opsporen van de opdracht aan arbiters: arbitraal beding en algemene voorwaarden. *Advocatenblad*, p. 357-362.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Krediet en schuldsanering (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 145-150.
- ** Rinkes, J.G.J. (1999). Verzekering (kroniek). In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 155-164.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Uitspraken Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf 1998. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 308-317.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Consumentengeschillen: de draad van Ariadne. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 3-11.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Koop van roerende zaken en vermogensrechten. In Rinkes, J.G.J. & Hondius, E.H. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 21-24.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Krediet en schuldsanering. In Rinkes, J.G.J. & Hondius, E.H. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 107-110.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Verzekering. In Rinkes, J.G.J. & Hondius, E.H. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 111-119.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Uitspraken Raad van Toezicht Verzekeringen 1999. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 213-224.

- * Rinkes, J.G.J. (2000). Performance: nakoming als principle. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 470-475.
- * Rinkes, J.G.J., Mölenberg, L.J.H. & Hage, J.C. (2002). *Privaatrecht*. In Hage, J.C., Schlösels, R. & Wolleswinkel, R.), *Recht, Vaardig en Zeker*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 2001, p. 77-180.
- Rinkes, J.G.J. & Verstappen, J.M.P. (1999). *Koop van roerende zaken (kroniek)*. In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 51-58.
- Rinkes, J.G.J. & Wechem, T.H.M. van (2000). *Burgers beschermd: ontwikkelingen in het consumentenrecht*. In *Jonge Balie Congresbundel 2000*, Den Haag, p. 135-150.
- * Roscam Abbing, H.D.C. (1999). *Enige gezondheidsrechtelijke aspecten van het draagmoederschap*. In K. Boele-Woelki, M. Oderkerk (red.), *Ongeoorlooftheid van het draagmoederschap in rechtsvergelijkend perspectief, Europees personen- en familierecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 25-32.
- * Roscam Abbing, H.D.C. (1999). *Belangenbehartiging van de meerderjarig onbekwame als patiënt naar Nederlands recht*. In Boele-Woelki, K. & Mostermans, E. (red.), *Volwassen maar onzelfstandig, meerderjarigenbescherming in Europees en internationaal privaatrechtelijk perspectief, Europees personen- en familierecht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 61-71.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). *Medical confidentiality and electronic patient files*. *Medicine and Law*, p. 107-112.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). *Goed verzekeraarschap*. *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht*, p. 139-148.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *(Pharma)cogenetic research from a human rights perspective*. *Genetics Law Monitor*, 3/4, p. 5-6.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *Gebruik van lichaamsmateriaal en zeggenschap*. *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht*, 1, p. 8-15.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *Gezondheidsrecht en preventieve maatregelen*. *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht*, p. 19-28.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *Juridische aspecten van delegeren in de geneeskunde*. In Slager, E. et al. (red.), *Infertiliteit, gynaecologie en obstetrie, anno 2001*. Ede, Veenman Drukkers NV, p. 34-38.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *Wetgeving binnen de Europese Unie*. In Lens, P. & Kahn, S (red.), *Over de schreef, over het functioneren en disfunctioneren van artsen*. Utrecht, Van der Wees, p. 67-81.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). *Patiënt in het Europa van de 21e eeuw: een gezondheidsrechtelijke beschouwing*. *Ars Aequi*, 5, p. 72-80.

- Roscam Abbing, H.D.C. (2002). Solidariteit en individuele vrijheid: vrijheid in gebondenheid. *Zorg, schaarste en recht, Preadvies voor de Vereniging voor Gezondheidsrecht*, Utrecht, p. 1-35.
- * Roscam Abbing, H.D.C. (2002). A Council of Europe Protocol on transplantation of organs and tissues of human origin. *European Journal of Health Law*, 9, p. 63-68.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2002). Inzake doodsoorzaken: Convenant bestrijding fraude met gezondheidsgegevens. *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht*, 2, p. 70-76.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2002). Wetgeving medische beroepsuitoefening. In Dute, J.C.J., Gevers, J.K.M. & Groot, G.R.J. de (red.), *Omzien naar de toekomst, 35 jaar preadviezen Vereniging voor Gezondheidsrecht*, Houten/Diegem, Bohn Stafleu van Loghum, p. 87-102.
- * Samoy, I. & Stijns, S. (2002). Nieuw kooprecht voor consumenten: de Belgische omzetting van de Europese richtlijn over Consumentenkoop. *Verslagboek 9de VRG-Alumnidag*, 15 maart 2002, p. 85-97.
- * Schelhaas, H. & Hondius, E.H. (2001). In conformity with the Consumer Sales Directive? Some remarks on transposition into Dutch law. *European Review of Private Law*, 2 & 3, p. 327-336.
- Sivesand, H. (2001). Sweden-delayed reforms due to the Consumer Sales Directive? *European Review of Private Law*, 2 & 3, p. 359-367.
- Stuyck, J. (1998). Vrijheid van mededinging en intellectuele rechten: Praktische problemen in de grijze zone tussen verboden nabootsing en toegelaten kopie. In Gotzen, F. (red.), *Merken en Mededinging*, Brussel, Bruylant, p. 9-35.
- Stuyck, J. (1998). Verkooppromotie en handelspraktijken. In *Consumentenrecht in Beweging, Kritische analyse van de voorstellen van de Studiecommissie tot hervorming van het consumentenrecht*, Louvain-la-Neuve, Centre de droit de la Consommation, p. 19-36.
- * Stuyck, J. (1998). De toepassing van de bepalingen inzake vrij verkeer in het EG-Verdrag op niet-gouvernementele organisaties. *Liber Amicorum Prof.Dr. Roger Blanpain*, Brugge, Die Keure, p. 75-78.
- Stuyck, J. (1998). Reclame voor tabak wettelijk verboden. *Droit de la Consommation/Consumentenrecht*, p. 101-114.
- Stuyck, J. (1999). Une Association professionnelle n'est pas un vendeur: observations Cass. 13 mars 1998. *Bulletin des Assurances*, p. 25-31.
- ** Stuyck, J. (1999). La directive vente à distance et le droit belge. In Stauder, H. & Stauder, B. (eds.), *La protection des consommateurs à distance*, Zürich/Brussel, Schulthess/Bruylant, p. 89-123.

- ** Stuyck, J. (1999). Libre circulation et concurrence: les deux piliers du marché commun. In Dony, M. & Walsche, A. de (eds.), *Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, Brussel, Bruylant, p. 1477-1498.
 - * Stuyck, J. (1999). White paper on Modernisation of the Rules implementing Articles 81 and 82 EC - Position Paper for the LICD. *International Review of Competition Law*, p. 69-71.
 - ** Stuyck, J. (2000). European Consumer law after the Treaty of Amsterdam: Consumer policy in or beyond the internal market? *Common Market Law Review*, p. 367-400.
 - ** Stuyck, J. (2001). Joined cases C-240/98 to C-244/98, *Océano Grupo Editorial SA v. Rocio Murciano Quintero and Salvat Editore SA v. José M. Sánchez Alcón Prades et al.*, Judgement of the Full Court of 27 June 2000, nyr. *Common Market Law Review*, 38, p. 719-737.
- Stuyck, J. (2001). Commentaar bij art. 84-85 (inleiding) Wet 14 juli 1991. In Stuyck, J. e.a. (red.), *Handels- en economisch recht: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen, Kluwer, 1995- (losbladig). - Afl. 20, band 4.
- Stuyck, J., Abraham, F. & Terryn, E. (eds.). (2001). *Financial Services and Financial Markets in Europe. Changes and Adjustments*, Leuven, Leuven University Press, 249 p.
- Stuyck, J., Ballon, E., Nuffel, P. van & Terryn, E. (2001). Commercial and economic law case law. In Blanpain, R. (ed.), *International encyclopaedia of laws. Commercial and economic law*, The Hague, Kluwer, 1992- (losbladig). - Suppl. 15.
- ** Stuyck, J. & Grundmann, S. (eds.). (2002). *An Academic Green Paper on European Contract Law*, The Hague, Kluwer, 448 p.
- Trouet, C. (2001). Medisch gebruik organen en weefsels: meer informatie gevraagd. *Juristenkrant*, 27-02-2001, p. 20.
- Trouet, C. (2002). La charge de la preuve du consentement éclairé à un acte médical. *Journal des Tribunaux*, p. 261-265.
- Trouet, C. (2002). Van lichaam tot lichaamstaal: (nader) gebruik van cellen en weefsels in de gezondheidszorg, Antwerpen, Intersentia, 450 p.

VAKPUBLICATIES

- * Cseres, K. (2001). The relevance and the enforcement of the consumer sale and guarantees Directive in the European Union Member States with special regard to the Dutch enforcement. *European Law Newsletter of Gyor*, March-April.
- Hondius, E.H. (1998). Consumentenrecht: einde in zicht? *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 3-4.

- Hondius, E.H. (1998). Bankovereenkomst. In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), *Jaarboek Consumentenrecht*, Deventer, Kluwer, p. 179-182.
- Hondius, E.H. (1998). Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de productenaansprakelijkheid. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 303-304.
- Hondius, E.H. (1998). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 66, p. 3175-3178.
- Hondius, E.H. (1998). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 67, p. 3235-3237.
- Hondius, E.H. (1998). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 68, p. 3306-3308.
- Hondius, E.H. (1998). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 69, p. 3370-3372.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Consumentenrecht. *Tijdschrift voor Consumentenrecht*, p. 295-296.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 70, p. 3440-3442.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 71, p. 3508-3510.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 72, p. 3578-3580.
- Hondius, E.H. (1999). Kroniek Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 73, p. 3648-3650.
- Hondius, E.H. (2000). Bespreking van N. Doornbos & P.P.M. van Reijssen, *De Geschillencommissie Ziekenhuizen*, Den Haag, 2000. *Tijdschrift voor consumentenrecht*, p. 308-309.
- Hondius, E.H. (2000). Consumentenrecht. *Ars Aequi Katern*, 74, p. 3730-3732.
- Hondius, E.H. (2000). Consumentenrecht. *Ars Aequi Katern*, 75, p. 3800-3802.
- Hondius, E.H. (2000). Consumentenrecht. *Ars Aequi Katern*, 76, p. 3887-3890.
- Hondius, E.H. (2000). Consumentenrecht. *Ars Aequi Katern*, 77, p. 3968-3971.
- Hondius, E.H. (2001). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 78, p. 4045-4048.
- Hondius, E.H. (2001). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 79, p. 4120-4122.
- Hondius, E.H. (2001). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 80, p. 4204-4206.
- Hondius, E.H. (2002). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 82, p. 4360-4363.
- Hondius, E.H. (2002). Consumentenrecht. *Ars Aequi, Katern* 83, p. 4429-4432.
- Mölenberg, L.J.H. (1998). Reis en recht, Deel 1: informatie vergaren. *Consumenten Reisgids*. december, p. 42-43.
- Mölenberg, L.J.H. (1998). Overboeking: een moeilijk uit te roeien euvel. *Consumenten Reisgids*, november, p. 48-50.

- Mölenberg, L.J.H. (1998). Kluwer Losbladige, Bijzondere overeenkomsten, Titel 7.7A Reisovereenkomst, Inleiding en artikelsgewijs commentaar op de artikelen 7:500 t/m 7:503 BW en bijlagen, Deventer, Kluwer. p. 60.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Vertraging of overboekt: wat zijn uw rechten? Consumenten Reisgids, december, p. 10-11.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Reis en Recht, Deel 5: klachten en geschillen. Consumenten Reisgids, december, p. 46-47.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Actueel Rubriek Consumentenrecht. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 51-52.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Actueel: Rubriek Consumentenrecht. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 109-112.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Actueel: Rubriek Consumentenrecht. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 174-176.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Actueel: Rubriek Consumentenrecht. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 231-234.
- Mölenberg, L.J.H. (1999). Actueel: Rubriek Consumentenrecht. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 297-300.
- Mölenberg, L.J.H. (2000). Reisrecht: Het Calamiteitenfonds Reizen. Consumenten Reisgids, p. 37-39.
- Mölenberg, L.J.H. (2000). Reisrecht: De Geschillencommissie Reizen. Consumenten Reisgids, 12, p. 46-47.
- Mölenberg, L.J.H. (2000). ReisRecht: Annuleren. Consumenten Reisgids, nr. 1, p. 20-21.
- Mölenberg, L.J.H. (2000). Kroniek Reisovereenkomst. In Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (red.), Jaarboek Consumentenrecht 2000, Deventer, Kluwer, p. 69-80.
- Mölenberg, L.J.H. (2000). Kroniek Collectieve Acties. In Hondius, E.H. & Rinkes, J.G.J. (red.), Jaarboek Consumentenrecht 2000, Deventer, Kluwer, p. 181-186.
- Mölenberg, L.J.H. (2001). Noot bij HR 19 januari 2001, Rechtspraak van de Week 2001, 34, Ter Hofte/Oude Monnik Motors B.V. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 248-250.
- Nys, H. (2000). De Conventie mensenrechten en biogeneeskunde van de Raad van Europa, Streven. Cultureel Maatschappelijk Maandblad, p. 468.
- Nys, H. (2000). Patiëntenrechten. De vrijheid zelf een arts te kiezen. Gezondheidsbrief, p. 3-4.
- Nys, H. (2000). De basisrechten van de patiënt. Gezondheidsbrief, p. 5.

- Nys, H. (2000). Ethical, legal and social impact of the use of new diagnostics and therapeutics. Newsletter of the European cystic fibrosis thematic network, p. 6-7.
- Nys, H. (2000). Wat is er van de rechten van de patiënt? Gezondheidsbrief, p. 4.
- Nys, H. (2001). Noot bij Correctionele Rechtbank Antwerpen 24 november 2000 (Over de bevoegdheid van de vroedvrouw). Rechtskundig Weekblad, p. 1427-1428.
- Nys, H. & Blancquaert, S. (2000). Kanttekeningen bij de amendementen van de meerderheid op haar eigen euthanasievoorstel. Rechtskundig Weekblad, p. 635-637.
- Philipsen, N.J. (1999). Book review: D. Hildebrand, *The Role of Economic Analysis in the EC Competition Rules*, Kluwer Law International, 1998, xiv + 470 p. and D.G. Goyder, *EC Competition Law*, Clarendon Press, 1998, IXX + 628 p. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 6, nr.4, p. 416-422.
- Rammeloo, S.F.G. (1998). Bespreking van Joustra, C.A., *De internationale consumentenovereenkomst*. RM Themis, p. 158-160.
- Rijken, G.J. (1999). Het opstellen van algemene voorwaarden: voorwaar een risicovolle bezigheid! *Contracteren*. Tijdschrift voor de Contractspraktijk, p. 34.
- Rijken, G.J. (1999). Noot bij HR 1 oktober 1999, RvdW 1999, 136 (Geurtzen/Kampstaal; wettelijke informatieplicht). Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 333-337.
- Rijken, G.J. (1999). Noot bij Gerechtshof Amsterdam 7 mei 1998 (Assoud/SNS; wettelijke informatieplicht; exoneratieclausule). Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 338-341.
- Rijken, G.J. (2000). Noot bij HR 15 januari 1999, Nederlandse Jurisprudentie 1999, 242 (Mastum/Nationale Nederlanden; exoneratie: handelen door exonerant of niet-leidinggevende ondergeschikte/hulppersoon). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 33-34.
- Rijken, G.J. (2001). Noot bij Rechtbank Den Bosch 9 februari 2001, Agres-sieve algemene voorwaarden, afname-beding, kleinbedrijf. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 112-116.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Noot bij Hof Arnhem 2 september 1997. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 68-76.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Redactioneel. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 170-173.

- Rinkes, J.G.J. (1998). Noot bij Hof Amsterdam 8 januari 1998, Toepasselijkheid algemene voorwaarden. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 208-210.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Noot bij Hof 's-Gravenhage 25 augustus 1998, Collectieve actie algemene voorwaarden. Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 451-462.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Bespreking van Howells, G. & Wilhelmsson, Th., EC Consumer Law (Dartmouth 1997). Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 317-321.
- Rinkes, J.G.J. (1998). Bespreking van Stauder, B. (ed.), Les actions collectives transfrontières des organisations de consommateurs, Schulthess 1997. Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 99-102.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Fouten van ondergeschikten en hulppersonen en exoneratieclausules. Dossier, p. 9-13.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Van de redactie, Tijdschrift voor Consumentenrecht, p. 151-152.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Bespreking van Straetmans, G., Consument en markt: onderzoek naar de rechtspositie van de consument op de Europese interne markt. Tijdschrift voor consumentenrecht, p. 208-213.
- Rinkes, J.G.J. (1999). Noot bij HR 16 april 1999, RvdW 1999, 70. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 282-285.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Ontwikkeling in het consumentenkooprecht. Praktisch Procederen, p. 62-68.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Noot bij HR 3 december 1999, NJ 2000, 120, Opzegging distributie-overeenkomst. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 126-127
- Rinkes, J.G.J. (2000). Noot bij HR 22 oktober 1999, RvdW 1999, 151C, Aansprakelijkheid (onrechtmatige daad) voor halffabrikaat. Zorgplicht fabrikant. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 169-172.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Noot bij HR 7 januari 2000, RvdW 2000, 14, Subrogatie verzekeraar bij onverplichte betaling (art. 248K); Hoge Raad gaat 'om'? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 205-207.
- Rinkes, J.G.J. (2000). Noot bij HR 31 maart 2000, RvdW 2000, 91, Samenloop verzekering. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 265-267.
- Rinkes, J.G.J. & Verstappen, J.M.P. (2000). Noot bij HR 1 oktober 1999, RvdW 1999, Algemene voorwaarden en informatieplicht. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 79-80.
- Rinkes, J.G.J. & Verstappen, J.M.P. (2001). Algemene voorwaarden: praktisch benaderd (1). Praktisch procederen, p. 55-65.

- Rinkes, J.G.J. & Verstappen, J.M.P. (2001). Algemene voorwaarden: praktisch benaderd (2). Praktisch procederen, p. 80-86.
- Rinkes, J.G.J. & Verstappen, J.M.P. (2001). Noot bij HR 2 februari 2001, RvdW 2001, 47, Verwijzing naar algemene voorwaarden/arbitrage. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 251-252.
- Rinkes, J.G.J. & Wechem, T.H.M. van (1998). Overgangstermijnen in de nieuwe mededingingswet te kort en verre van inzichtelijk: de wetgever brengt het MKB in problemen. Dossier Mededingingswet, p. 80-86.
- Rinkes, J.G.J. & Wechem van, T.H.M. (2001). Noot bij HR 6 april 2001, RvdW 2001, 74, Informatieplicht inzake algemene voorwaarden: hoe ver reiken de gevolgen van mogelijke bekendheid van de wederpartij met de inhoud van de voorwaarden? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 423-427.
- Rodrigues, P.R. (1998). Kroniek handelspraktijken. In Hondius, E.H. & Rijken, G.J. (red.), Jaarboek Consumentenrecht, Deventer, Kluwer, p. 209-217.
- Rodrigues, P.R. (1998). Rubriek consumentenrecht. Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 271-272.
- Rodrigues, P.R. (1998). Rubriek consumentenrecht. Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 306-307.
- Rodrigues, P.R. (1998). Rubriek consumentenrecht. Tijdschrift voor Sociaal Recht, p. 390-391.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). Internet, the patient and the right to care for health (editorial). European Journal of Health law, 7, p. 221-228.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). Elektronisch patiëntendossier, beroepsgeheim en privacybescherming. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, p. 334-337.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). Psychiatrische zorg op maat. De Psychiater, p. 21-24.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2000). Zelfbeschikking en bescherming van de psychiatrische patiënt. Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, p. 197.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). Criteria for the management of waiting lists and waiting times in health care, a Council of Europe Report and Recommendation. European Journal of Health Law, 1, p. 57-61.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). De dokter en de jurist, een paar apart in het gezondheidsrecht. Ars Aequi, 10, p. 757-759.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). Verantwoord omgaan met bewaartermijn medische gegevens. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 22, p. 1090-1091.
- Roscam Abbing, H.D.C. (2001). Noot bij Hof van Justitie EG 12 juli 2001, Zaken: Geraets en Peerboom. Europees Recht en Zorgverzekering, p. 536-543.

Roscam Abbing, H.D.C. (2002). Gezichtspunt: Kwaliteitszorgen, zorgen voor kwaliteit. Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, 4, p. 231.

Stuyck, J. (1998). L'euro et le consommateur dans le marché intérieur. Edition du jeune Barreau de Bruxelles.

Stuyck, J. (1998). Belgian Report. In Application nationale du droit européen de la concurrence, vol. II, XVIII Congrès FIDE à Stockholm 3-6 juin, FIDE.

Stuyck, J. (1999). Noot bij de arresten Decker en Kohll van het Hof van Justitie (zaak C-130/95 en C-158/96). Tijdschrift voor Europees en Economisch recht, p. 256-263.

Stuyck, J. (1999). Gratis luchthavenvervoer: gezamenlijk aanbod? Noot bij Antwerpen 22 juni 1998. Consumentenrecht, p. 324-326.

Stuyck, J. (1999). Multi-level-verkoop is geen kettingverkoop. Noot bij Brussel 16 september 1998, Bauw, H. de, Gybels, E. & Meester, Th. de (red.), Handelspraktijken & Mededinging. Jaarboek 1998 / Pratiques du Commerce & Concurrence. Annuaire 1998, Diegem, Kluwer Rechtswetenschappen België, p. 369-371.

Stuyck, J. (2001). Noot bij Hof van Justitie, zaak C-281/98; R. Angonese t. Cassa di Risparmio di Bolzano SpA). Sociaal Economische Wetgeving - Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht, p. 112-118.

Stuyck, J. (2001). Noot bij Cour de Cassation, 1er Chambre 07 januari 2000, L'effet réflexe du droit de la concurrence sur les normes de loyauté de la loi sur les pratiques du commerce. Revue Critique de Jurisprudence Belge, p. 256-269.

Stuyck, J. (2001). Consumentenzakboekje, Antwerpen, Kluwer, 457 p.

I.1.E Goederenrecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Het onderzoek van de onderzoeksgroep richt zich op een rechtsvergelijkende benadering van het goederenrecht. Vanuit het Nederlandse en het Belgische nationale recht worden andere Europese stelsels en Noord-Amerikaans recht (*Uniform Commercial Code*) bij het onderzoek betrokken en vergeleken. Het onderzoek wordt verder geplaatst in het licht van Europese en internationale ontwikkelingen (UNIDROIT, EBRD en UNCITRAL). Naast deze rechtsvergelijkende benadering wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de richting van een commuun Europees recht. Te noemen vallen de preliminaire vraag naar de bevoegdheid van de Europese Gemeenschap (art. 195 EG Verdrag). Eveneens wordt aandacht besteed aan harmoniserende initiatieven van de Europese Unie. Zo kan gewezen worden op het eigendomsvoorbehoud zoals dat in de EG-richtlijn 'betalingsachterstanden' is vormgegeven. Themata die (rechtsvergelijkend) worden onderzocht zijn: de overdracht, de betekenis van open of vage normen in het goederenrecht, goederenrechtelijke zekerheidsrechten, aspecten van beslagrecht, feodaliteit als rechtshistorische grondslag van het goederenrecht in Engeland, Schotland en (voor de Franse Revolutie) het continent van Europa. Verder wordt onderzoek verricht, in samenwerking met de onderzoeksgroep Grondslagen, naar wenselijkheid en mogelijkheid van inpassing van common law-rechtsfiguren (zoals de trust) in civil law-stelsels.

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Mr. J.H.M. van Erp	UM	01-09-1997	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Dr. E. Dirix	KUL	01-10-1999	
Dhr. Mr. J.M. Milo	UU	01-01-1998	
Senior onderzoeker			
Dhr. Mr. J.E. Fesevur	UU	01-10-2000	
Dhr. Prof.Mr. H.W. Heyman	UU	01-10-2000	
Dhr. Prof.Mr. A.F. Salomons	UvA	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. M.E. Storme	KUL	01-06-2000	
Onderzoeker			
Mw. Mr. Y.E.M. Beukers	UU	01-10-2000	
Dhr. Mr.Dr. H.D. Ploeger	TU Delft	01-10-2002	
Dhr. Dr. V. Sagaert	KUL	01-12-2002	
Dhr. Prof.Mr. A.F. Salomons	UvA	01-10-1999	31-12-1999
Dhr. Mr. L. van Vliet	UM	01-01-2000	

Promovendus

Dhr. Mr. S.E. Bartels	UU	01-01-2000	
Mw. Mr. S. de Groot	UvA	01-10-2002	
Dhr. V. Sagaert	KUL	01-06-2000	30-11-2002
Dhr. Mr. L. van Vliet	UM	01-01-1995	31-12-1999
Mw. Mr. N. van Oostrom-Streep	UU	01-10-2002	
Mw. Mr. E. Wolfert	UvA	01-06-2002	

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op 16 oktober 1998 vond een symposium plaats, gewijd aan *Open normen in het goederenrecht*. Inleiders waren J.E. Fesevur (Utrecht), H.W. Heyman (Utrecht), A.C. van Schaick en M.E. Storme (Leuven). De papers zijn, met andere bijdragen, gepubliceerd als S.E. Bartels & J.M. Milo (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 2001.

Op 18 juni 1999 vond, in samenwerking met de onderzoeksgroep Grondslagen, een symposium plaats over *Trusts in mixed legal systems*. Zie daartoe het onderdeel Grondslagen.

Op 10 november 2000 vond te Maastricht het congres *Aspects of property law in a comparative and historical perspective* plaats. De organisatie was in handen van C.H. van Rhee en J.H.M. van Erp. Sprekers waren H. MacQueen (Edinburgh), K. Reid (Edinburgh), D. Heirbaut (Gent), H. Vuye (Namen/Antwerpen), M. Milo (Utrecht), L. van Vliet (Maastricht) en J. van Erp (Maastricht). De papers zullen worden gepubliceerd.

Op 15 juni 2001 vond te Utrecht het congres *Contents of the Real Right* plaats. De organisatie was in handen van J.M. Milo en S.E. Bartels.

Op 30 november 2001 vond te Utrecht een congres plaats, gewijd aan *The Unidroit Convention on Secured Interests in Mobile Equipment and its Proprietary Implications*. De organisatie was in handen van J.M. Milo en B.P. Honnebier.

Op de jaarlijkse *Ius Commune* congressen werd in de jaren 1998-2002 steeds een workshop ingericht over Europees goederenrecht. Ook aan het in 2002 te Stellenbosch gehouden congres van de Onderzoeksschool namen leden van de participerende faculteiten deel (Dirix, Grosheide, Sagaert, Van Vliet).

De onderzoekers in de groep zijn betrokken bij diverse internationale projecten. Zo is Van Erp van aanvang af betrokken geweest bij het *Trento Common Core of European Private Law Project*. Bartels verzorgt tezamen met J.M. Smits (Maastricht) en J. Israël, (Maastricht) de nationale rapportage met betrekking tot *moveable assets and general creditors*. Andere deelnemers van de onderzoeksgroep (J.H.M. van Erp, J.M. Milo en Y.E.M. Beukers) zijn, tezamen met onderzoekers van andere onderzoeksgroepen (F.W. Grosheide en A.W.J. Kamperman Sanders) betrokken bij een Trento project met betrekking tot *information as property*. Van Erp verzorgt van dat laatste project de internationale coördinatie en de questionnaire. Publicatie van de onderzoeksresultaten is voorzien. Voorts wordt onder leiding van Van Erp gewerkt aan de samenstelling van een taskforce voor een

Engelstalig Casebook 'Property Law' dat zal verschijnen in de Ius Commune Casebook Series. Diverse leden van de onderzoeksgroep zullen deelnemen aan deze taskforce.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

S.E. Bartels & J.M. Milo (red.), Open normen in het goederenrecht, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 2001.

M. Milo & J. Smits (eds.), Trusts in Mixed Legal Systems, Nijmegen, Ars Aequi, 2001 (samen met 'Grondslagen').

M. Milo (ed.), Contents of the Real Right, Deventer, Kluwer, reeks Ars Notariatus, 2002 (ter perse).

PROMOTIE

- * Vliet, L. van (2000). Transfer of movables in German, French, English and Dutch law, 14 januari, promotie Maastricht, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 253 p. Promotores: J.H.M. van Erp & B.A. Rudden.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

- * Bartels, S.E. & Milo, J.M. (2001). Open normen in het goederenrecht. Flexibiliteit met behoud van zekerheid. In Milo, J.M. & Bartels, S.E. (red.), Open normen in het goederenrecht, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 1-20.

Beek, M.S. van (2002). Reactie. Kan een B.V. i.o. ook dienst doen bij een splitsing? Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6482, p. 266-267.

Beukers, Y.E.M. (2000). De zoekgeraakte kwitantie en de verdwenen echtgenoot; gezag van gewijsde en misbruik van recht. In Hondius, E.H., Jongbloed, A.W. & Verschuur, R.Ch. (red.), Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber amicorum Paul Meijknecht, Kluwer, Deventer, International Law FORUM du droit international, p. 23-35.

Beuving, J. (1998). Cessie van deelvorderingen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, vol. 7, p. 230-232.

Beuving, J. & Tjittes, R.P.J.L. (1998). Het tegengaan van een overmaat aan zekerheden. Nederlands Juristenblad, vol. 34, p. 1547-1552.

Boon, M.N. (2002). Een fundamenteel misverstand - Het documentair accreditief is niet te onderwerpen aan (de beginselen van) een nationaal overeenkomst - en/of - order - en toonder papierrecht. Tijdschrift Vervoer & Recht, 1 en 3, p. 88-96.

Dam, C.C. van (2001). Fiduciaire rechtsverhoudingen. In Mijnsen, F.H.J., Haan, P. de & Dam, C.C. van (red.), Mr. C. Assers handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk recht 3, Goederenrecht Deel I, Algemeen Goederenrecht, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, p. 459-492.

- Dam, C.C. van, Bloembergen, A.R., Hijma, J. & Valk, W.L. (red.). (2001). *Rechtshandeling en Overeenkomst*, 3e druk, Deventer, Kluwer, 386 p.
- Dirix, E. (1999). *Beslagrecht*, 4e druk, Leuven, Acco, 116 p.
- Dirix, E. (1999). Retentierecht. In Dirix, E., Cuypers, A. & Lanoye, L. (red.), *Voorrechten en Hypotheken*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 1-36.
- Dirix, E. (1999). *Executieproblemen met betrekking tot de dwangsom*, Leuven, *Jura Falconis Libri*, p. 37-60.
- Dirix, E. (1999). *Schuldsanering voor particulieren in België*. Tijdschrift voor Insolventierecht, p. 65-68.
- Dirix, E. (1999). *De externe werking van bevoegdheidsclausules in cognossementen*, Liber amicorum Jozef Van den Heuvel, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen, p. 297-303.
- Dirix, E. & Corte, R. de (1999). *Zekerheidsrechten*, 4de druk, Antwerpen, Story-Scientia, 486 p.
- Dirix, E. (2000). *De bewindvoerder in het insolventierecht*. In Cousy, H., Dirix, E. e.a. (red.), Liber amicorum Walter van Gerven, Deurne, Kluwer, p. 521-540.
- Dirix, E. (2000). *Verpanding van schuldvordering in* Dirix, E. e.a. (red.), *Voorrechten en hypotheken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, 1992- (losbladig)*, Antwerpen, Kluwer, afl. 20, 24 p.
- Dirix, E. (2000). *Retentierecht*. In Dirix, E. e.a. (red.), *Voorrechten en hypotheken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, 1992- (losbladig)*, Antwerpen, Kluwer, afl. 20, 24 p.
- Dirix, E. (2000). *Een derdenbeslag legt men nooit alleen*. In Verbeke, A. e.a. (red.), *Facetten van ondernemingsrecht*. Liber amicorum professor Frans Bouckaert, Leuven, Universitaire Pers, p. 155-166.
- Dirix, E. (2000). *Borgstelling en garantie*. In *Overeenkomstenrecht* Antwerpen, Kluwer, p. 497-520.
- Dirix, E. (2000). *Vuistpand*. In Dirix, E. e.a. (red.), *Voorrechten en hypotheken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen: Kluwer, afl. 20, 37 p.
- Dirix, E. (2001). *Beslagrecht. Kort begrip van het beslag- en executierecht*, Leuven-Leusden, Acco, 116 p.
- ** Dirix, E. (2001). *Beslag onder derden. Actuele ontwikkelingen en collectieve dimensie*. In Dirix, E. & Taelman, P. (red.), *Beslag- en executierecht. Naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, p. 43-66.
- Dirix, E. (2001). *De collectieve dimensie van het beslagrecht in België*. Tijdschrift voor Insolventierecht: Onderneming, Financiëring, Reorganisatie, p. 61-64.

- ** Dirix, E. (2001). Bankruptcy arrangements: the Belgian experience. In McCahery, J.A., Verstijlen, F.M.J. & Vriesendorp, R.D. (eds.), *Comparative and international perspectives on bankruptcy law reform in the Netherlands*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 171-181.
- Dirix, E. (2001). Abstracte en concrete schade. *Rechtskundig Weekblad*, 64(36), p. 1329-1335.
- Dirix, E. (2002). Bevoegdheid van de beslagrechter bij derdenbeslag. *Rechtskundig Weekblad*, 4, p. 140-141.
- Dirix, E. & Brijs, S. (2000). De centralisatie van de beslagberichten en andere wijzigingen aan het beslagrecht. *Rechtskundig Weekblad*, p. 41-48.
- Dirix, E. & Broeckx, K. (2001). Bespreking van: Wagner, K., *Beslag*. Tijdschrift voor Procesrecht en Bewijsrecht, 9, p. 273-273.
- Dirix, E., Orshoven, P. van & Tilleman, B. (2001). *De Valks juridisch woordenboek*, Antwerpen, Intersentia, 431 p.
- ** Dirix, E. & Sagaert, V. (2001). Verhaalsrechten en zekerheidsposities van schuldeisers onder de Europese insolventieverordening. *Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht*, 107/10, p. 580-600.
- ** Dirix, E. & Sagaert, V. (2002). Zekerheidsrechten in de Europese Insolventieverordening. *Tijdschrift voor Insolventierecht: Onderneming, Financiëring, Reorganisatie*, p. 110-119.
- ** Dirix, E. & Taelman, P. (2001). Beslag- en executierecht. Naar een collectief beslagrecht, Antwerpen, Intersentia, XIII, 283 p.
- Dirix, E. & Wilde, A. de (1999). Materieelrechtelijke aspecten van de collectieve schuldenregeling. In Dirix, E. & Taelman, P. (red.), *Collectieve schuldenregeling in de praktijk*, Antwerpen, Intersentia, p. 17-72.
- Dorresteyn, A.F.M. & Kaar, R.H. van het (2001). WOR-Rechtspraak 2000-2001: advies- en beroepsrecht blijven in ontwikkeling. In Solinge, G. & Holtzer, M. (red.), *Geschriften vanwege de Vereniging Corporate Litigation 2001-2002*, Deventer, Kluwer, p. 51-64.
- Erp, J.H.M. van (1998). Beantwoording rechtsvraag (271) voor eerstejaars Goederenrecht. *Ars Aequi*, p. 852-855.
- ** Erp, J.H.M. van (1998). Europees privaatrecht: Postmoderne dilemma's en keuzen. Naar een methode van adequate rechtsvergelijking (inaugurale rede), Deventer, Kluwer, 35 p.
- ** Erp, J.H.M. van (1998). De kwaliteitsrekening als Treuhandfiguur. In Dirix, E. & Vriesendorp, R.D. (red.), *Inzake Kwaliteit. De kwaliteits- of derdenrekening naar Belgisch en Nederlands recht*, Deventer, Kluwer, p. 211-229.
- ** Erp, J.H.M. van (2000). Via open normen naar Europees goederenrecht. In Bartels, S.E. & Milo, J.M. (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 61-79.

- Erp, J.H.M. van (2000). Diefstal een strafrechtelijk of (ook) een privaatrechtelijk begrip? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6405, p. 412-413.
- Erp, J.H.M. van (2000). Wordt huur een verhandelbaar goed? *Reactie. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6407, p. 456-459.
- * Erp, J.H.M. van (2001). Europees privaatrecht en rechtsvergelijking (2). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6408, p. 473-478.
- Erp, J.H.M. van (2001). Wordt het nieuwe BW ten dele vervangen door een Europees BW? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6457, p. 773-775.
- * Erp, J.H.M. van (2001). *European Union Case Law as a Source of European Private Law; a comparison with American Federal Common Law*. Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, Deventer, Kluwer, p. 5-58.
- Erp, J.H.M. van, Langbroek, P.M., Schadé, M., Verberk, S. & Widdershoven, R.J.G.M. (2001). *Eenheid van rechtspraak*. Den Haag/Utrecht, Uitgave B&A Groep en Universiteit Utrecht, 116 p.
- Erp, J.H.M. van, Langbroek, P.M., Verberk, S. & Widdershoven, R.J.G.M. (2001). *Handboek onderzoek naar eenheid van rechtspraak*. Den Haag/Utrecht, Uitgave B&A Groep en Universiteit Utrecht, 37 p.
- ** Erp, J.H.M. van (2002). A comparative analysis of mortgage law: searching for principles. In Sánchez Jordán, M.E. & Gambaro, A. (eds.), *Land Law in Comparative Perspective*, The Hague, Kluwer Law International, p. 69-86.
- ** Erp, J.H.M. van (2002). Europees Privaatrecht en Rechtsvergelijking. Wat wordt nu eigenlijk verstaan onder 'Europees Privaatrecht' en bestaat er 'Europees Goederenrecht'. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6408 p. 473-478.
- * Erp, J.H.M. van (2002). Europees Privaatrecht en Rechtsvergelijking. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6473, p. 98-105.
- Fesevur, J.E. (2001). Kroniek van het goederenrecht 1e gedeelte. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 3, p. 140-151.
- Fesevur, J.E. (2001). Kroniek van het goederenrecht 2e gedeelte. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 4, p. 185-195.
- * Fesevur, J.E. (2001). Redelijkheid en billijkheid in het Nederlandse goederenrecht. In Bartels, S.E. & Milo, J.M. (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 21-60.
- * Grosheide, F.W. (1999). *Concurrence of Trademark and Copyright Standards: Some Thoughts-Developments in Dutch Law with reference to American Law*, Fordham University School of Law, Seventh Annual Conference on International Intellectual Property & Policy, 35 p.

- Heyman, H.W. (2000). Bestuur over de vennootschappelijke goedereengemeenschap bij de commanditaire vennootschap. In Kortmann, S.C.J.J. e.a. (red.), Yin-Yang. Opstellen aangeboden aan Prof.mr. M.J.A. van Mourik, Deventer, Kluwer, p. 51-63.
- Heyman, H.W. & Grapperhaus, J.J.M. (2000). Sale en lease-back en de verboden zekerheidstelling van art. 2:207c BW. *Ondernemingsrecht*, 3, p. 66-71.
- Heyman, H.W. (2001). Wanneer is een gebouw of werk 'duurzaam met de grond verenigd'? In Bartels, S.E. & Milo, J.M. (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 91-122.
- * Honnebier, B.P. (2001). The new international regimen proposed by UNIDROIT as a means of safeguarding rights in rem of the holder of an aircraft under Netherlands law. *Uniform Law Review*, p. 1-21.
- * Honnebier, B.P. (2001). Het eenvormige zekerhedenregime van UNIDROIT waarborgt de Nederlandse rechter van de houder van een luchtvaartuig. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6449, p. 559-569.
- * Honnebier, B.P. (2002). De (internationale) leasing transactie als financieringsmethode van roerende kapitaalgoederen. *Onderneming & Financiering*, 50, p. 59-69.
- * Honnebier, B.P. (2002). Een internationale uniforme materiële regeling voor het eigendomsvoorbehoud is tot stand gekomen. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 133-238.
- * Honnebier, B.P. (2002). The Convention of Cape Town on International Interests in Mobile Equipment: the solution of specific European property law problems. *European Review of Private Law*, p. 377-395.
- Huizen, Ph.H.J.G. van & Claassen, W.H. (2002). Arbitrage in het vervoer. *Ars Aequi*, p. 544-552.
- Klomp, R.J.Q. & Jong, E.A. de (2002). De Societas Europea: een gerealiseerde droom of een onwerkbaar compromis? *Ondernemingsrecht*, p. 106-107.
- Maanen, G.E. van (1998). Varkens met verlengd eigendomsvoorbehoud (Privaatrecht Actueel), *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6309, p. 237-238
- Maanen, G.E. van (1998). Varkens met verlengd eigendomsvoorbehoud. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6321, p. 468-470.
- Maanen, G.E. van (1998). Ondergronds en bovengronds bouwen. Enkele beschouwingen naar aanleiding van H.D. Ploeger, Horizontale splitsing van eigendom en D. Samkalden en B. van den Berg, Juridische aspecten van ondergronds bouwen, preadviezen van de Vereniging voor Bouwrecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 553-557.

- Maanen, G.E. van (1998). Wie betaalt het gelag? De bestolene, de dief of de koper? Zoektocht naar de strekking van art. 3:86 BW. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, p. 565-566.
- Maanen, G.E. van (2000). Het rechtskarakter van publiek domein en ander overheidseigendom. In Heldeweg, M.A., Linden, E.C.J.H. van der & Schlössels, R.J.N. (red.), *Uit de school geklapt? Opstellen uit Maastricht, Den Haag, SDU*, p. 113-125.
- Maanen, G.E. van (2001). Goederenrecht. Bewerking van de delen over 'Eigendom in het algemeen', 'Eigendom van onroerende zaken' en 'Appartementsrecht', Pitlo-serie, 11e druk, Deventer, Kluwer, 65 p.
- Maanen, G.E. van & Meer, J.A.J.M. van der (1999). Privaatrecht Actueel, Voorrang voor de wegwijsplicht? Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6378, p. 833-835.
- ** Milo, J.M. (1999). Germaans recht en Romeins recht: opkomst en ondergang van een tegenstelling in de discussie over 2014 BW. In *Recht en Geschiedenis*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 101-114.
- ** Milo, J.M. (1999). Overgang in eigendom. Over Schots, Engels, Nederlands en Europees goederenrecht. In Buren-Dee, J.M. van e.a. (red.), *Privaatrecht en Gros*, Feestbundel F.W. Grosheide, Groningen-Antwerpen, Intersentia, p. 107-122.
- ** Milo, J.M. (2000). Menigerlei eigendom. Opmerkingen naar aanleiding van Meijknechts Planverbintenissen. In Hondius, E.H. Jongbloed, A.W. & Verschuur, R.Ch. (red.), *Van Nederlands naar Europees procesrecht?! Liber amicorum Paul Meijknecht*, Deventer, Kluwer, p. 193-202.
- ** Milo, J.M. & Bartels, S.E. (red.). (2001). *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 140 p.
- ** Milo, J.M. & Beukers, Y.E.M. (1998). Tegen een al te redelijke preferentie. Ontvanger-Hamm in Hoek van Holland en in Harwich. In Buren-Dee, J.M. van (red.), *Tussen de polen van bescherming en vrijheid. Aspecten van aansprakelijkheid*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 161-202.
- * Rutten, S.W.E. (2000). De islamitische waqf en het Haagse Trustverdrag. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6416/6417, p. 640-645 en 653-657.
- Sagaert, V. (2000). De positie van de schuldeisers bij strafrechtelijk beslag en verbeurdverklaring van vermogensvoordelen. *Tijdschrift voor privaatrecht*, p. 55-97.
- Sagaert, V. (2000). De verjaring van de vordering uit onverschuldigde betaling. *Rechtskundig Weekblad*, p. 257-263.
- Sagaert, V. (2001). Parking- en garagecontracten. *Recht en onroerend goed*, 3, Brugge, Die Keure, 207 p.

- Sagaert, V. (2001). Verslag van het debat over het preadvies 'Eigendomsvoorbehoud' van Prof. P.L. Nève op de jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking d.d. 15 december 200 te Den Haag. In Preadviezen Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking, Deventer, Kluwer, p. 91-109.
- Sagaert, V. (2001). De gevolgen van de actio pauliana en haar band met de ongerechtvaardigde verrijking. Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht, p. 569-584.
- * Sagaert, V. (2001). Ongerechtvaardigde verrijking en gewijzigde omstandigheden. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 583-635.
- Sagaert, V. (2001). Commentaar bij art. 45, 2° eerste lid Hypotheek Wet. In Dirix, E., Cuypers, A. & Lanoye, L. (red.), Voorrechten en hypotheeken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, Kluwer, 1992- (losbladig). - Afl. 22, p. 1-27
- * Sagaert, V. (2002). De Europese Richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties. Rechtskundig Weekblad, p. 1441-1442.
- * Sagaert, V. (2002). De UNIDROIT-Convention betreffende Internationale Zakelijke Rechten op Roerend Uitrustingsmaterieel: een laatste strohalm voor de Belgische luchtvaartindustrie? Rechtskundig Weekblad, p. 637-639.
- * Sagaert, V. (2002). De Europese Insolventieverordening. In Braeckmans, H., Cousy, H., Dirix, E. e.a. (red.), Faillissement en Gerechtelijk akkoord, het nieuwe recht, Antwerpen, Kluwer, 46 p.
- * Sagaert, V. (2002). De UNIDROIT-Convention betreffende een internationaal zekerheidsrecht op roerend uitrustingsmaterieel. In Dirix, E., Cuypers, A. & Lanoye, L. (red.), Voorrechten en hypotheeken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, Antwerpen, Kluwer, 45 p.
- Sagaert, V. (2002). Intertemporele werking van zakelijke zekerheidsrechten. In Cuypers, A., Dirix, E. & Lanoye, L. (red.), Voorrechten en Hypotheeken: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, Antwerpen, Kluwer, 31 p.
- Sagaert, V. (2002). Commentaar bij Art. 877 B.W. In Coene, M., Pintens, W., Vastersavendt, A. (red.), Erfenissen, schenkingen en testamenten, Antwerpen, Kluwer, 17 p.
- Sagaert, V. (2002). Bespreking van: Zenner, A., Faillites et concordats. Chronique de doctrine et de jurisprudence 1998-99, Brussel, Larcier, 2000. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 1109-1113.
- * Sagaert, V. & Dirix, E. (2002). Grensoverschrijdende insolventieprocedures in Europa: het nieuwe recht na de Europese Insolventieverordening. Recht in Beweging, p. 153-179.

- Sagaert, V. & Lent, L. van (2001). Verslag van de jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Rechtsvergelijking. *Nederlands Juristenblad*, p. 585-586.
- Sagaert, V. & Wilde, A. de (2001). Het lot van de preferente schuldeisers bij collectieve saneringsprocedures. *De Gerechtsdeurwaarder*, p. 4-23.
- Salomons, A.F. (2000). Inpassen of aanpassen? Vermogensrecht voor het digitale tijdperk. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6427, p. 901-907.
- Salomons, A.F. (2001). Art. 25 Wet op het notariaat en de bijzondere notariële kwaliteitsrekening (HR 12 januari 2001, Rechtspraak van de Week 2001, 29). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6442, p. 357-359.
- Salomons, A.F. (2001). Verrijking, billijkheid en verdelende gerechtigdheid (Privaatrecht Actueel). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6467, p. 993-995.
- Salomons, A.F. (2001). De genade en ongenade van de eigenaar, oratie Universiteit van Amsterdam op 27-06-2001. Deventer, 67 p.
- Spruit, J.E. (2002). *Metopen. Verzamelde essays over het Romeinse recht en zijn geschiedenis*, Deventer, Kluwer, 550 p.
- * Storme, M.E. (1998). De kwaliteitsrekening, zakenrechtelijk bekeken. In Dirix, E. & Vriesendorp, R.D. (red.), *Inzake kwaliteit. De kwaliteits- of derdenrekening naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen/Deventer, Kluwer, p. 55-80.
- Storme, M.E. (1998). Het grondboek: de vereiste hervorming van de regels betreffende de verkrijging van onroerende zakelijke rechten, Preadvies Wetenschappelijk Congres Vlaamse Juristenvereniging Gent 25 april 1998. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1173-1187.
- * Storme, M.E. (1999). De kwaliteitsrekening, zakenrechtelijk bekeken. In Dirix, E., Bouckaert, F., Storme, M. e.a. (red.), *Kwaliteitsrekeningen, Voorrechten en hypotheke, grondige studies*, 5, Antwerpen, Kluwer, p. 37-65.
- Storme, M.E. (2000). Beginselen van Europees overeenkomstenrecht. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 1311-1352.
- Storme, M.E. (2001). *Handboek vermogensrecht I. Overdracht van eigendom en vestiging van zakelijke rechten*, 5de uitgave, Gent, 425 p.
- Storme, M.E. (2001). *Verkrijging en verlies van goederen en zakelijk rechten*, Gent, 496 p.
- Storme, M.E. (2001). Het verrichten van rechtshandelingen door middel van nieuwe telecommunicatiemiddelen - de nieuwe wetsbepalingen ingekaderd in de algemene leer van de kennisgeving. *Rechtskundig Weekblad*, p. 433-447.

- Storme, M.E. (2002). De totstandkoming van overeenkomsten (inbegrepen vertegenwoordiging) in de beginselen van Europees overeenkomstenrecht en het Belgische recht. In Dirix, E, Senaeve, P., Stijns, S. & Pintens, W. (red.), *Liber Amicorum Jacques Herbots*, Antwerpen, Kluwer, p. 423-441.
- * Storme, M.E. & Kieninger, E.-M. (1999). Das neue Belgische Recht des Eigentumsvorbehalts. *Recht der Internationalen Wirtschaft*, p. 94-105.
- * Vliet, L. van (2000). Natrekking in enkele buitenlandse rechtsstelsels. In Bartels, S.E. & Milo, J.M. (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 123-140.
- * Vliet, L. van (2000). Transfer of movables in German, French, English and Dutch law. *Ars Aequi*, p. 594-598.
- * Vliet, L. van (2000). Natrekking in enkele buitenlandse rechtsstelsels. In Bartels, S.E. & Milo, J.M. (red.), *Open normen in het goederenrecht*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, p. 123-140.
- Vliet, L. van (2001). Discrepancie tussen koopovereenkomst en transportakte. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 238-242.
- * Vliet, L. van (2001). Michael Gerson (Leasing) Ltd v Wilkinson, a comparative analysis. *Edinburgh Law Review*, p. 361-371.
- Vliet, L. van (2001). Goederenrechtelijke problemen in artikelen 4.2A.2.2 jo. 4.2A.2.4 van het ontwerp-erfrecht. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 461-462.
- * Vliet, L. van (2001). Accession of Movable to Land. In Cooke, E. (ed.), *Modern Studies in Property Law*, Oxford, Oxford University Press, p. 319-328.
- Vliet, L. van (2002). Constitutum possessorium door een houder en bezitter. *Nationaal Grondbezit/Kamphuis*. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 61-65.
- * Vliet, L. van (2002). Accession of movables to land: I. *Edinburgh Law Review*, p. 67-84.

VAKPUBLICATIES

- Dirix, E. (1999). Noot onder The Mahkutai (Privy Council). *European Review of Private Law*, p. 424-426.
- Dirix, E. (1999). Het lot van de realisatiewaarde bij beëindiging van de leasingovereenkomst. Noot onder Hof Brussel 23 juni 1998. *Rechtskundig Weekblad*, p. 368-371.
- Dirix, E. (1999). Pand handelszaak en zakelijke subrogatie. Noot onder Rechtbank van Koophandel Gent 28 mei 1998. *Rechtskundig Weekblad*, p. 469-471.
- Dirix, E. (2000). De uitoefening van het eigendomsvoorbehoud bij faillissement. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1038-1039.

- Dirix, E. (2000). Enige recente arresten van het Belgische Hof van Cassatie, de Franse Cour de Cassation en de Nederlandse Hoge Raad inzake beslag, faillissement en zekerheden. In Dirix, E. & Cousy H. (red.), *Insolventierecht*, Brugge, Die Keure, p. 33-56.
- Dirix, E. (2000). Het nieuwe Belgische insolventierecht - eerste ervaringen. *Tijdschrift voor insolventierecht*, p. 99-103.
- Dirix, E. (2000). Beroepsgeheim versus crediteursbelang. Noot bij Arbitragehof 3 mei 2000. *Rechtskundig Weekblad*, p. 507-509.
- Dirix, E. (2000). Dwangsom en overmacht Noot bij Benelux Hof 25 mei 1999. *Rechtskundig Weekblad*, p. 916-917.
- Dirix, E. (2001). Noot bij Beslagr. Brussel 22 december 2000, 1373-0479, Onderhandse verkoop van onroerend goed bij collectieve schuldenregeling. *Tijdschrift voor Notarissen*, 2001-65, p. 313-320.
- Dirix, E. & Broeckx, K. (2000). De uitzetting van medebewoners en onderhuurders. Noot bij Hof Gent 25 april 1997. *Rechtskundig Weekblad*, p. 820-822.
- Dirix, E. & Hogg, M. en Backx, J. (2000). Noot bij Hoge Raad, 5 september 1997, ontvanger/Hamm/qq. *European Review of Private Law*, p. 507-521.
- * Erp, J.H.M. van (1999). *European Private Law: Postmodern Dilemmas and Choices. Towards a Method of Adequate Comparative Legal Analysis*. *Electronic Journal of Comparative Law*.
- Erp, J.H.M. van (1998). <http://law.kub.nl/ejcl/23/editor23.html>. *Electronic Journal of Comparative Law*.
- Erp, J.H.M. van (1998). <http://law.kub.nl/ejcl/21/editor21.html>. *Electronic Journal of Comparative Law*.
- Erp, J.H.M. van (1998). <http://law.kub.nl/ejcl/11/editor11.html>, *Electronic Journal of Comparative Law*.
- Erp, J.H.M. van (1999). Editorial, E-books, vol. 3, aflevering 2 (<http://law.kub.nl/ejcl/32/editor32.html>). *Electronic Journal of Comparative Law*.
- Erp, J.H.M. van (1999). Noot bij HR 29 mei 1998, Nr. 16.588, Zonneranda's. *Bouwwrecht*, p. 440-447.
- Fesevur, J.E. (2000). Algemeen goederenrecht, 1-2. *Asser Actueel*, 3-I, p. 1-3.
- Fesevur, J.E. (2000). Zekerheidsrechten, 1-2. *Asser Actueel*, 3-III, p. 5-6.
- Fesevur, J.E. (2000). Boekbespreking van J.J. van Hees, *Leasing*, W.E.J. Tjeenk Willink, 1997. *RM Themis*, p. 144-148.
- Fesevur, J.E. (2001). *Zakenrecht. Algemeen goederenrecht*. 13e druk. *Asser Actueel*, 1, p. 2-4.

- Fesevur, J.E. (2001). Zakenrecht. Algemeen goederenrecht. 13e druk. Asser Actueel, 2, p. 12-14.
- Fesevur, J.E. (2001). Zakenrecht. Algemeen goederenrecht. 13e druk. Asser Actueel, 3, p. 22-23.
- Fesevur, J.E. (2001). Achter de horizon van het bodemrecht (redactioneel). Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 3, p. 115.
- Fesevur, J.E. (2001). Zakenrecht. Zekerheidsrechten, Asser Actueel, 1, p. 6-7.
- Fesevur, J.E. (2001). Zakenrecht. Zekerheidsrechten, Asser Actueel, 2, p. 15-16.
- Fesevur, J.E. (2001). Zakenrecht. Zekerheidsrechten, Asser Actueel, 3, p. 25-26.
- Fesevur, J.E. (2002). Goederenrecht. Algemeen goederenrecht, 14e druk (2001). Asser Actueel, p. 1-3.
- Fesevur, J.E. (2002). Goederenrecht. Zekerheidsrechten, 12e druk. Asser Actueel, p. 4-5.
- Heyman, H.W. (2000). Zekerheidsrechten, 1-2. Asser Actueel, 3-III, p. 5-6.
- Heyman, H.W. (2000). Leasing van onroerende zaken. In Handboek Leasing, Deventer, Kluwer, p. 1-60.
- Heyman, H.W. (2000). Zijn zeecontainers onroerend? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 5, p. 197-200.
- Heyman, H.W. (2002). Bespreking van: Velten, A.A., Het notariaat: Inderdaad een elastisch ambt, *Ars Notariatus CVIII*, Deventer, 2000). Weekblad voor Privaatrecht Notariaat en Registratie, 6493, p. 436-439.
- Heyman, H.W. & Grapperhaus, J.J.M. (2000). Actuele rechtspraak over hypotheek. Dossier Jurisprudentienummer, 8, p. 68-74.
- Heyman, H.W. & Grapperhaus, J.J.M. (2000). Naschrift bij reactie van J.B. Huizink, Sale en lease back en art. 2:207c BW. Ondernemingsrecht, 8, p. 230-230.
- Hondius, E.H. (1998). Kan huurkoper van auto terzake van gebrekkige levering behalve de koopovereenkomst met de dealer ook de financieringsovereenkomst met de bank ontbinden? Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 194-196.
- Jongbloed, A.W. (1999). Bijzondere Overeenkomsten, Huur (7e druk), 1990 + supplement (1997). Asser Actueel, p. 37-42.
- Klomp, RJQ (2002). Eenmaal, andermaal ... de Veilingkoop. *Fiat Justitia*, 3, p. 22-25.

- Milo, J.M. (1998). Boekbespreking van G.A. van der Veen, Openbare zaken. Betekenis van het aloude publiek domein na vestiging van het primaat van het publiekrecht. Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, 1997. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 4, p. 130-133.
- Milo, J.M. (1998). Bespreking van J. de Bie Leuveling Tjeenk, Gerechtigden tot schadevergoeding bij zaakschade. Voorafgegaan door beschouwingen omtrent de positie van de houder en de bailee in het Romeinse recht en de common law. Deventer, Kluwer, 1997. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 10, p. 381-386.
- * Milo, J.M. (2000). Richtlijn bestrijding betalingsachterstand in handelstransacties: een mager Europees eigendomsvoorbehoud. *Executief*, 8, p. 165-166.
- * Milo, J.M. (2000). Een Europees Eigendomsvoorbehoud? *Executief*, 4, p. 77-78.
- * Milo, J.M. (2000). Bespreking van W.J. Zwalve, *Qui solvit alii*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 2000. *Executief*, 9, p. 195-196.
- Milo, J.M. (2000). Overeenkomst van opdracht, arbeidsovereenkomst, aanneming van werk, 7e druk (1994). *Asser Actueel*, dl. 5-III, afl. 1-3, 2000, p. 10-12; p 25-28; p. 39-42.
- * Milo, J.M. (2000). A European Trust Law? Review of D.J. Hayton, S.C.J.J. Kortmann & H.L.E. Verhagen (eds.) *Principles of European Trust Law*, Kluwer Law International, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1999, 215 p. *European Review of Private Law*, 3, p. 533-542.
- Milo, J.M. (2001). Beoordelingsvrijheid in het goederenrecht. *Executief*, 9, p. 160-161.
- Milo, J.M. (2001). Review of: Davies, Iwan (ed.), *Retention of Title Clauses in Sale of Goods Contracts in Europe*, Ashgate (Aldershot, 1999), 139 pp., and Rutgers, Jacobien W., *International Reservation of Title Clauses. A Study of Dutch, French and German Private International Law in the Light of European Law*, T.M.C. Asser Press (The Hague 1999), 233 pp. *European Review of Private Law*, 4, p. 665-669.
- * Milo, J.M. (2002). Bespreking van Cooke, E., *Modern studies in Property Law (Volume I: Property 2000)* Oregon, Oxford/Portland, 2001. *European Review of Private Law*, p. 175-176.
- Milo, J.M. (2002). Bespreking van Vries, A.E., *Erfpacht en opstal*, bewerkt door A.J.H. Pleysier, Deventer (2002). *Executief*, p. 165-166.
- Sagaert, V. (2000). Noot bij Rechtbank Gent 7 februari 2000, Verplaatsing van de handelszaak. *Fare Actua*, p. 9-12.
- Sagaert, V. (2000). Noot bij Rechtbank Gent 1 februari 1999, Compensatie door de verkoop van aandelen tijdens de verdachte periode. *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 251-256.

- Sagaert, V. (2000). Noot bij Rechtbank Gent 31 december 1998, De minnelijke verzekeringsexpert: bevoorrecht op grond van art. 20, 4° Hyp.W.? Rechtskundig Weekblad, p. 714-716.
- Sagaert, V. (2000). Noot bij Rechtbank Antwerpen 5 juni 2000, De vervreemding en bewerking van het onderpand der zakelijke zekerheden. Rechtskundig Weekblad, p. 1312-1315.
- Sagaert, V. (2001). Noot bij Hof van Cassatie 15 juni 2001, Het conflict tussen de hypotheekhouder van de opstalhouder en de hypotheekhouder van de grondeigenaar. Rechtskundig Weekblad, p. 310-313.
- Sagaert, V. (2001). Bespreking van Vliet, L.P.W., Transfer of movables in German, French, English and Dutch law, *Ars Aequi Libri*, Nijmegen (2000). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 301-304.
- Sagaert, V. (2001). Noot bij Rechtbank Brussel, 10 september 2001, Enkele bedenkingen bij de verschoonbaarverklaring van een gefailleerde rechtspersoon. *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 616-622.
- Sagaert, V. (2001). Bespreking van Kortmann, S.C.J.J., Faber, N.E.D., Vertegenwoordiging en tussenpersonen, Tjeenk Willink, Deventer, 2001. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1000.
- Sagaert, V. (2001). Bespreking van Pasmaan, H., Snijders, G.M.F., Overnemen: een hele onderneming, Kluwer Rechtswetenschappen, Deventer, 1999. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1071-1072.
- Sagaert, V. (2001). Bespreking van Polak, N.J., *Faillissementsrecht*, Kluwer, Deventer, 1999. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 1216-1218.
- Sagaert, V. (2001). Bespreking van Smits, J.M., *Europees privaatrecht in wording. Naar een Ius commune Europaeum als gemengd rechtstelsel*, Intersentia, Antwerpen, 1999. *Rechtskundig Weekblad*, p. 1359-1360.
- Sagaert, V. & Wilde, A. de (2001). Noot bij: Rechtbank Gent 8 mei 2000, Collectieve saneringsprocedures en zakelijke zekerheidsrechten. *Rechtskundig Weekblad*, p. 913-916.
- Salomons, A.F. (2000). Bespreking van C.J.H. Jansen, De negentiende-eeuwse wortels van het moderne zekerheidsrecht. Vreemd recht als voorbeeld voor de Nederlandse privaatrechtsbeoefening vanaf het einde van de 19e eeuw. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar in de rechtsgeschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen op 17 juni 1999 (Deventer 1999), *Pro Memorie, Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis der Nederlanden* 1, p. 221-223.
- Salomons, A.F. (2000). Bespreking van J.J. van Hees, *Leasing. Serie Onderneming en Recht* 8, diss. KUN 1997, Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1997. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6414, p. 598-602.
- Schaick, A.C. van (2002). *Goederenrecht. Zakelijke rechten*, 13e druk (1996). *Asser Actueel*, 1, p. 3.

- * Storme, M.E. (1998). De doorwerking van het anglo-amerikaanse recht in het Belgische contractenrecht, CBR Jaarboek II, 1997-98, Antwerpen, Maklu, p. 469-484.
- Storme, M.E. (1998). De retroactiviteit van rechtsregels, referatenbundel van de studiedag Jura Falconis 14 februari 1998, Jura Falconis Libri Leuven, 160 p.
- Storme, M.E. (1998). Slotrede OVV-Colloquium 'Welke justitiehervorming heeft Vlaanderen nodig?', Vlaams parlement Brussel 16 mei 1998. Rechtskundig Weekblad, p. 133-136.
- Storme, M.E. (1998). Handboek vermogensrecht I., Overdracht van eigendom en vestiging van zakelijke rechten, tweede uitgave, Gent, 350 p.
- Storme, M.E. (1998). Leading principles of Private Law/Introduction to Belgian Private Law, partim Law of Obligations, Part I, General Part, tweede uitgave, Gent, 120 p.
- Storme, M.E. (1999). Schipbreuk met toeschouwers. Rechts- en vertrouwensbescherming tegen de loodsen van het recht (lezing Colloquium Retro-activiteit van rechtsregels. Jura Falconis, p. 441-453.
- Storme, M.E. (1999). Handboek vermogensrecht I. Overdracht van eigendom en vestiging van zakelijke rechten, derde uitgave, Gent, 390 p.
- Storme, M.E. (1999). Leading principles of Private Law/Introduction to Belgian Private Law, partim Law of Obligations, Part I, General Part, derde uitgave, Gent, 180 p.
- Storme, M.E. (2000). Handboek vermogensrecht I., Overdracht van eigendom en vestiging van zakelijke rechten, vierde uitgave, Gent, 425 p.
- Storme, M.E. (2000). Leading principles of Private Law/Introduction to Belgian Private Law, partim Law of Obligations, Part I, General Part, vierde uitgave, Gent, 180 p.
- Storme, M.E. (2001). Beginselen van Europees overeenkomstenrecht. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 1311-1352.
- * Storme, M.E. (2001). De invoering van de elektronische handtekening in ons bewijsrecht - een inkadering van en commentaar bij de nieuwe wetsbepalingen. Rechtskundig Weekblad, p. 1505-1525.
- Storme, M.E. (2001). Naar een Vlaamse justitie? De defederalisering van het gerecht. Rechtskundig Weekblad, 30, p. 1113-1120.
- Storme, M.E. (2001). Ceci n'est pas une pipe; over de uitweg uit het Belgisch surrealisme. Ad-vocare, X-1.
- Vliet, L. van (1998). Bespreking van Stadler, A. Gestaltungsfreiheit und Verkehrsschutz durch Abstraktion. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 78-81.

Vliet, L. van (2000). Noot bij EHRM 29 april 1999, Nederlandse Jurisprudentie 1999/649 (Chassagnou et alii tegen Frankrijk). Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 40-41.

I.2 Aansprakelijkheid en verzekering

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Het gezamenlijk onderzoek dat in het kader van deze onderzoeksgroep wordt verricht richt zich op het blootleggen van de grondslagen van aansprakelijkheid en verzekering. De groep kenmerkt zich qua methodologie door enerzijds een gerichtheid op zowel positiefrechtelijk als fundamenteel onderzoek en anderzijds rechtsvergelijkend en multidisciplinair onderzoek. Het positiefrechtelijk fundamenteel onderzoek richt zich meer bepaald op de vraag naar de doelstellingen van aansprakelijkheid en verzekering en naar de relatie tussen aansprakelijkheid en verzekering. Daarin staat bijvoorbeeld de vraag centraal in hoeverre een uitbreidende aansprakelijkheidslast van invloed is op de verzekerbaarheid van bepaalde risico's. Omgekeerd wordt ook de vraag gesteld in hoeverre verzekerbaarheid een criterium dient te zijn bij het afbakenen van de grenzen van de aansprakelijkheid. Ten dele wordt, ter invulling van die vraag, positiefrechtelijk onderzoek verricht waarin de aandacht uitgaat naar ontwikkelingen in het Nederlands aansprakelijkheidsrecht, mede in het licht van ontwikkelingen in het buitenland en in Europa. Daarnaast wordt ook kritisch gereflecteerd op de rol van het aansprakelijkheidsrecht als compensatiemechanisme, mede in het licht van andere vergoedingssystemen (aansprakelijkheidsverzekering, directe verzekering, sociale zekerheid, compensatiefondsen).

Het rechtsvergelijkende onderzoek heeft onder meer tot doel te pogen de grondslagen van het aansprakelijkheidsrecht in Europa bloot te leggen. Bij dat streven participeren de onderzoekers in verschillende Europese gremia die een gelijkwaardige doelstelling hebben. Zo wordt door leden van de groep geparticipeerd in de European group on tort and insurance law, het project over the European civil code en het case-books project. De multidisciplinaire benaderingswijze bestaat in een samenwerking met rechtseconomen en verzekerings-economen. De gedachte is dat een goed inzicht in verzekerbaarheid van aansprakelijkheid uitsluitend verkregen kan worden door ook de rechtseconomie bij de analyse te betrekken.

Regelmatige samenkomsten vinden plaats tussen de onderzoekers en verscheidene symposia worden georganiseerd om zowel intern als extern de onderzoeksresultaten te bediscussiëren en te presenteren.

De onderzoeksgroep streeft bovendien ook naar het verwerven van middelen vooral uit de tweede geldstroom, maar ten dele ook uit de derde geldstroom. Bij dat laatste staat de onderzoeksgroep echter steeds voor ogen dat het derdegeldstroomonderzoek ondersteunend dient te zijn voor het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Vereist is dan ook steeds dat onderzoeksresultaten, ook wanneer deze door externe financiering tot stand kwamen, van zodanige kwaliteit waren dat publicatie kan plaatsvinden. De onderzoeksgroep participeert in een groot aantal tweede- en derdegeldstroomprojecten.

De onderzoeksgroep is voornemens om gezamenlijk met de partners uit de onderzoeksschool de uitvoering van het onderzoeksprogramma voort te zetten. In concreto betekent dit dat de aandacht zal blijven uitgaan naar congresorganisatie, gezamenlijke publicaties en publicatie van onderzoeksresultaten in peerreviewed tijdschriften. Ook zal steeds gepoogd worden via tweede- en derdegeldstroomonderzoek extra middelen te werven.

Op de korte termijn wordt voornamelijk uitvoering gegeven aan enkele grote onderzoeksopdrachten die tot de kern van het programma behoren en die op dit ogenblik lopen, meer bepaald:

- het door Zorgonderzoek Nederland (ZON) gefinancierde onderzoek naar enerzijds de verzekeraarbaarheid van medisch-wetenschappelijke experimenten en anderzijds de mogelijkheid van een invoering van een no-fault-systeem voor schade veroorzaakt door medische ongevallen (looptijd tot 2002).
- de uitvoering van het SaRO-(Stimuleringsactie Rechtswetenschappelijk Onderzoek)programma over aansprakelijkheid, verzekering en schadevergoeding;
- het verder zetten van het onderzoek naar de preventie en compensatie voor schade veroorzaakt door nieuwe gezondheidsrisico's.

De maatschappelijke relevantie van het binnen de onderzoeksgroep uitgevoerde onderzoek behoeft nauwelijks enige toelichting. De onderzoeksgroep houdt zich bezig met rechtseconomisch (multi-disciplinair) en rechtsvergelijkend onderzoek waarbij, conform de centrale probleemstelling van het programma, wordt onderzocht hoe aansprakelijkheid en verzekering kunnen worden ingezet ter preventie van ongevallen en hoe een optimale compensatie kan worden geboden aan slachtoffers van ongevallen. Door dit vergelijkend onderzoek wordt nagegaan welke de gemeenschappelijke grondslagen zijn van het aansprakelijkheidsrecht in Europa. Tegelijk wordt onderzocht in hoeverre een uitdijend aansprakelijkheidsrecht de verzekeraarbaarheid in gevaar brengt en of op zoek moet worden gegaan naar alternatieve mechanismen om compensatie aan slachtoffers van ongevallen te bieden. Die vragen zijn, mede gelet op enkele tragische voorvallen in de recente actualiteit, zeker maatschappelijk relevant.

Wat de indicaties van de reputatie van de onderzoeksgroep betreft kan in de eerste plaats worden gewezen op de wervende kracht van de onderzoeksgroep op het vlak van tweede- en derdegeldstroomonderzoek. De onderzoeksgroep is in staat gebleken enkele grote projecten (vanuit SaRO en ZON) aan te trekken. Daarenboven is de onderzoeksgroep ook in staat gebleken internationaal (vooral bij de Europese Commissie) een wervende kracht op potentiële opdrachtverstrekkers uit te oefenen, hetgeen als een indicatie van reputatie kan worden gezien.

Daarenboven participeren de onderzoekers in verscheidene internationale netwerken die zich bezig houden met het blootleggen van de gemeenschappelijke grondslagen van het aansprakelijkheidsrecht in Europa. De participatie van onderzoekers vanuit Maastricht in het European Centre for Tort and Insurance Law is

desbetreffende tekenend. Bovendien worden de onderzoekers van de groep regelmatig door verzekeraars in binnen- en buitenland gevraagd om hun mening betrekkelijk de verzekeraarbaarheid van bepaalde nieuwe risico's via aansprakelijkheidsverzekering, maar ook via alternatieve financiële constructies, zoals directe verzekering of fondsmechanismen.

Vele onderzoekers uit de groep participeren in internationale samenwerkingsverbanden en publiceren ook in multidisciplinaire tijdschriften met een peerreview. Verscheidene leden van de groep zijn ook bij redacties van tijdschriften.

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Dr. M.G. Faure LL.M.	UM	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. T. Hartlief	UM	01-06-2002	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Dr. H. Cousy	KUL	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. C.C. van Dam	VU	01-02-2000	
Mw. Mr. P.A. Kottenhagen-Edzes	UU	01-01-1995	27-02-2002
Dhr. Prof.Mr. G.E. van Maanen	UM	01-01-1995	
Senior onderzoeker			
Dhr. Prof.Mr. A. Akkermans	VU	01-01-2000	
Dhr. Mr. E.H.P. Brans	VU	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. H. Claassens	KUL	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. C.C. van Dam	VU	01-01-2000	31-01-2000
Mw. Mr. J.C. van Eijk-Graveland	UU	01-01-2000	
Dhr. Mr. N. Frenk	UU	01-03-2002	
Dhr. Prof.Mr. T. Hartlief	UM/RUL	01-01-2000	31-05-2002
Dhr. Prof.Mr. E.H. Hondius	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. Ph.H.J.G. van Huizen	UU	01-01-2000	
Dhr. Mr. R.J.Q. Klomp	UU	01-03-2002	
Dhr. Mr. S.Y.T.H. Meijer	VU	01-01-2000	
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. J.G.J. Rinkes	UM	01-01-2000	
Mw. Prof.Dr. C. van Schoubroeck	KUL	01-01-2000	
Dhr. Prof.Mr. J. Spier	UM	01-01-2000	
Onderzoeker			
Dhr. Prof.Mr. A. Akkermans	VU	01-10-1999	31-12-1999
Mw. Mr. J. Beuving	VU	01-08-1998	31-12-1999
Dhr. Dr. T. Vanden Borre	UM	01-07-2001	
Dhr. Mr. E.H.P. Brans	VU	01-06-1999	31-12-1999
Dhr. Prof.Dr. H. Claassens	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. C.C. van Dam	VU	01-09-1998	31-12-1999
Mw. Mr. J.C. van Eijk-Graveland	UU	01-01-1995	31-12-1999

Mw. Mr. E.F.D. Engelhard	UM		
Dhr. Prof.Mr. T. Hartlief	UM/RUL	01-01-1995	31-12-1999
Mw. Dr. V. Heutger	VU	01-01-2001	
Dhr. Prof.Mr. E.H. Hondius	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. Ph.H.J.G. van Huizen	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. S.Y.T.H. Meijer	VU	01-08-1998	31-12-1999
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-09-1997	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. J.G.J. Rinkes	UM	01-01-1995	31-12-1999
Mw. Prof.Dr. C. van Schoubroeck	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. J. Spier	UM	01-10-1999	31-12-1999
Dhr. Prof.Mr. R.P.J.L. Tjittes	VU	01-09-1998	31-03-1999
Dhr. Mr. A.J. Van	VU	01-03-2002	
Dhr. Mr. A.J. Verheij	VU	01-03-2002	

Promovendus

Dhr. T. Vanden Borre	UM	01-01-1995	30-06-2001
Mw. Mr. J. van de Bunt	RUL	01-06-2002	
Dhr. Mr. M. van Dam	UM	01-01-1995	31-12-2001
Mw. Mr. E.F.D. Engelhard	UM	01-09-1998	
Mw. Mr. T.A. Hekster	UvA	01-01-2001	
Dhr. Mr. F.R. Salomons	UU	01-01-1995	01-03-1996
Dhr. G. Schoorens	KUL	01-01-1995	31-12-1998
Mw. K. de Smedt	LUC	01-06-2002	
Mw. Mr.Drs. M.S.A. Vegter	VU	01-06-2000	
Dhr. Mr. A.J. Verheij	VU	01-08-1998	28-02-2002
Mw. Mr. J.J. Zevenbergen	UU	01-01-1995	30-07-1998

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

2 december 1996: Congres Aansprakelijkheidsverzekering: dekking in de tijd. Een louter technische kwestie over fundamenteel debat? Internationale ronde-tafel-conferentie, Centre for Risk and Insurance, KULeuven, met participatie vanuit Maastricht en Utrecht. De resultaten van dit congres werden gepubliceerd: Cousy, H. en Claassens, H. (red.), Aansprakelijkheids-verzekering in de tijd, Antwerpen, Maklu, 1997.

14 maart 1997: Studiedag in Maastricht over verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland onder auspiciën van de Ius Commune onderzoeksschool met participatie vanuit de drie faculteiten (bijdragen van Roger Van den Bergh, Hubert Claassens, Caroline van Schoubroeck, Pepita Kottenhagen-Edzes, Ton Hartlief, Gerrit van Maanen, Esther Nelissen, Martien van Dam). De resultaten werden in boekvorm gepubliceerd: Faure, M. en Hartlief, T. (red.), Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland, Antwerpen, Intersentia, 1998.

7-8 april 1997: Joint conference van de European Association of Law and Economics en de Geneva Association for the study of risk and insurance te Hamburg onder verantwoordelijkheid van Prof. H. Cousy en Prof. M. Faure. De resultaten van dit congres werden gepubliceerd in The Geneva Papers on Risk and

Insurance, april 1998, p. 147-293 (met onder meer bijdragen van Cousy, Faure, Van den Bergh en Spier).

21 november 1997: Bijeenkomst georganiseerd van het Belgisch-Nederlands verzekeringsrechtelijk genootschap te Maastricht, waarin de onderzoeksleiding van het deelprogramma aansprakelijkheid en verzekering participeert.

15 mei 1998: Organisatie congres over 'Immateriële schade: tendensen en wensen' onder auspiciën van de Ius Commune onderzoekschool door het Molengraaff Instituut te Utrecht. De resultaten werden in boekvorm gepubliceerd in de Ius Commune-reeks: Kottenhagen-Edzes, P. (red.), Immateriële schade: tendensen en wensen (met bijdragen van Faure, Kottenhagen, Van en Verheij).

April 1999: Joint conference van de European Association of Law and Economics en the Geneva Association for the study of risk and insurance te Rotterdam met participatie van de onderzoeksleiding.

1 oktober 1999: Bijeenkomst van de onderzoeksleiders van het project aansprakelijkheid en verzekering te Maastricht.

2 december 1999: Organisatie studiedag over proportionele aansprakelijkheid, het verlies van een kans en onzeker causaal verband te Garderen onder auspiciën van de Ius Commune onderzoekschool. De resultaten werden in boekvorm gepubliceerd: Faure, M. en Hartlief, T. (red.), Proportionele aansprakelijkheid, Den Haag, Boom, 2000, met bijdragen van onder meer Spier, Hartlief, Van Maanen, Van, Faure en Akkermans.

3 mei 2000: Organisatie discussiebijeenkomst T. Hartlief waar deze refereerde over een wetsvoorstel ter beperking van de overheidsaansprakelijkheid (te Maastricht). Discussiebijeenkomst georganiseerd door J. Smits.

8 december 2000: Organisatie studiedag te Maastricht over schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten.

26 juni 2001: organisatie van een workshop over normering van schadevergoeding (in het kader van SARO) te Maastricht onder voorzitterschap van Faure, met presentaties door o.m. Van Maanen, Hartlief, Barendrecht, Spier en Klosse.

12 oktober 2001: organisatie van een invitational conference in het kader van de uitvoering van het project over de verzekerbaarheid van medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen, gefinancierd door ZonMw te Maastricht (inmiddels werden de resultaten gepubliceerd: Dute, J.C.J. en Faure, M.G., Evaluatie tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen).

7 juni 2002: organisatie van een invitational conference te Maastricht in het kader van de uitvoering van het onderzoeksproject over no-fault verzekering.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

A. Akkermans, M. Faure en T. Hartlief (red.), Proportionele aansprakelijkheid, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2000.

P. Kottenhagen-Edzes (red.), Immateriële schade: tendensen en wensen, Antwerpen, Intersentia, 2000.

E. Hondius, A. Huysman-Hartkamp en P. Kottenhagen-Edzes (red.), Verjaring van asbestclaims, Antwerpen, Intersentia, 2000.

M. Faure en H. Koziol (eds.), Cases on Medical Malpractice in a Comparative Perspective, Wenen, Springer, 2001.

M. Faure en T. Hartlief, Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2001.

M. Faure T. Hartlief, Verzekerbareid van nieuwe gezondheidsrisico's. Zoetermeer, RVZ, 2001.

J.C.J. Dute en M.G. Faure, Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen, Den Haag, ZonMw, 2002.

M. Faure en T. Hartlief (red.), Nieuwe risico's en vragen van aansprakelijkheid en verzekering, Deventer, Kluwer, 2002.

OVERIG

In het kader van de Stimuleringsactie Rechtswetenschappelijk Onderzoek (SaRO) van NWO werd de aanvraag van de rechtenfaculteiten van Maastricht, Utrecht en Tilburg voor financiering van een programma over aansprakelijkheid, verzekering en schadevergoeding gehonoreerd. De uitvoering van het project begint per 1 oktober 1999 voor een looptijd van 3 jaar. Het programma aansprakelijkheid, verzekering en schadevergoeding bestaat uit 3 projecten.

Het eerste project handelt over verzekerbareid van aansprakelijkheid en wordt uitgevoerd door Prof.Dr. Michael G. Faure (Maastricht), Prof.Mr. G.E. van Maanen (Maastricht), Prof.Mr. T. Hartlief (Maastricht) en Prof.Mr. J. Spier (Maastricht).

Het tweede project handelt over normering van schadevergoeding en wordt uitgevoerd door Prof.Mr. E. Hondius (Utrecht) en Prof.Mr. J.M. Barendrecht (Tilburg). Zij zullen door 2 nog aan te werven postdocs worden ondersteund.

Het derde project handelt over aansprakelijkheid en verzekering in arbeidsrelaties en wordt uitgevoerd door Prof.Mr. A.J.C.M. Geers (Maastricht), Prof.Mr. T. Hartlief en Prof.Dr. M.G. Faure, in samenwerking met Dr. S. Klosse (Maastricht).

De coördinatie van het algemene programma wordt waargenomen door M. Faure. Het totale budget voor het programma bedraagt €528.653 over een periode van 3 jaren.

PROMOTIES

Borre, T. vanden (2001). Efficiënte preventie en compensatie van catastrofe-
risico's - het voorbeeld van schade door kernongevallen, Universiteit Maas-
tricht, Antwerpen, Intersentia, 835 p. Promotor: M.G. Faure).

Brans, E.H.P. (2001). Liability for Damage to Public Natural Resources. Standing, damage and damage assessment. Erasmus Universiteit Rotterdam, The Hague/London/New York, Kluwer Law International, 427 p. Promotor: J.M. van Dunné.

- * Dam, M. van (2001). Verkeersongevallen: een rechtseconomisch, empirisch en positiefrechtelijk onderzoek naar de werking van aansprakelijkheid, verzekering en veiligheidsregulering in het verkeer, Universiteit Maastricht, 's-Gravenhage: Boom Juridische uitgevers, 675 p. Promotores: M.G. Faure & G.E. van Maanen.

Eijk-Graveland, J.C. van (1999). Verzekerbare opzet in het schadeverzekeringsrecht, promotie Universiteit Leiden, 4 maart 1999, Zwolle, Tjeenk Willink, 287 p. Promotor: M.M. Mendel.

Verheij, A.J. (2002). Vergoeding van immateriële schade wegens aantasting in de persoon, Vrije Universiteit Amsterdam, Nijmegen, Ars Aequi, 629 p. Promotor: C.C. van Dam.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Akkermans, A. (1999). Proportionele schadevergoeding: onbekend maakt onbemind? Verkeersrecht, p. 65-69.

Akkermans, A. (1999). Proportionele schadevergoeding bij longkanker door asbest en/of roken. Verkeersrecht, 7/8, p. 193-197.

Akkermans, A. (2000). Theorie en Praktijk van proportionele aansprakelijkheid. In Akkermans, A.J., Faure, M. en Hartlief, T. (red.), Proportionele aansprakelijkheid, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 85-134.

Akkermans, A. (2000). Proportionele aansprakelijkheid bij personenschade. In Schendel van (red.), De kwaliteit van het schaderegelingsproces, Lelystad, Koninklijke Vermande, p. 25-39.

Akkermans, A. (2001). De 'omkeringsregel' bij het bewijs van causaal verband. Tijdschrift voor Vergoeding Personenschade, 4, p. 93-100.

Akkermans, A. (2001). Rechtvaardigt een collectieve 'sluiting' door maatschappelijke commotie een bijzondere verjaringsregime voor asbestclaims? In Hondius, E.H., Huijsmans-Hartkamp, A. & Kottenhagen-Edzes, P. (red.), Verjaring van Asbestclaims, Ius Commune Europaeum, 37, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 67-74.

Akkermans, A. (2001). Schadevergoeding en schadeberekening. In Pijnacker Hordijk, E.H. (red.), Aanbesteding en aansprakelijkheid, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 19-50.

- * Akkermans, A. (2002). Statistisch bewijs van causaal verband tussen een rampzalige gebeurtenis en gezondheidsklachten. In Akkermans, A. & Brans, E.H.P. (red.), Aansprakelijkheid en schadeverhaal bij rampen, Nijmegen, Ars Aequi Libr, p. 303-335.

- Akkermans, A. (2002). De 'omkeringsregel' bij het bewijs van causaal verband, oratie Vrije Universiteit Amsterdam, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 181 p.
- * Akkermans, A. & Brans, E.H.P. (2002). Aansprakelijkheid en schadeverhaal bij rampen. Een overzicht. In Akkermans, A.J. & Brans, E.H.P. (red.), Aansprakelijkheid en schadeverhaal bij rampen, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 1-25.
 - * Akkermans, A., Faure, M. & Hartlief, T. (red.) (2000). Proportionele Aansprakelijkheid, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 207 p.
- Akkermans, A. & Van, A.J. (2002). De medische expertise bij personenschade: knelpunten en mogelijke oplossingen. Tijdschrift voor privaatrecht, p. 57-61.
- Akkermans, A. & Van, A.J. (2002). Knelpunten bij het functioneren van de medisch deskundige in het civiele aansprakelijkheidsrecht: een interdisciplinaire aanpak is vereist. GAVscoop, 2002, p. 19-24.
 - * Borre, T. vanden (1998). Dekking van het nucleaire risico op nationaalrechtelijke basis of via internationale Verdragen: de Verenigde Staten versus Europa. In Deketelaere, K. e.a. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 443-490.
 - * Borre, T. vanden (1999). Channelling of liability: a few juridical and economic views on an inadequate legal construction. In Horbach, N.L.J.T. (ed.), Contemporary Developments in Nuclear Energy Law. Harmonising Legislation in CEEC/NIS, The Hague, Kluwer Law International, p. 13-39.
 - * Borre, T. vanden (2001). Recente ontwikkelingen in het nucleaire aansprakelijkheidsrecht: innovatie of renovatie? Milieu- en Energierecht, 1, p. 25-49.
 - * Borre, T. vanden, Kanalisatie in het debat betreffende de verzekeraarbaarheid van een risico. Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade, 6, p. 175-182.
 - * Borre, T. vanden & Bonotto, O (1998). Problèmes de compétence judiciaire dans les procédures de droit pénal relatives aux accidents nucléaires. Les principes du droit pénal et l'article 13 de la Convention de Paris, AIDN/INLA, Nuclear Inter Jura '97, Le Droit Nucléaire, du XXe au XXIe siècle, Paris, Société de Législation Comparée, p. 467-471.

Borre, T. vanden, Horbach, N. & Brown, O. (2002). Terrorism and Nuclear Damage Coverage. Journal of Energy and natural Resources Law, 20, p. 231-269.

 - * Brans, E.H.P. (1999). International Environmental Law, Policy and ethics. Bespreking van Gillespie, A., International Environmental Law, policy and ethics, Oxford, Clarendon press, 1998. Review of European Community & International Environmental Law, p. 232-234.
 - * Brans, E.H.P. (1999). Liability for Asbestosis. Environmental Liability, 7, 3, p. 28-31.

- Brans, E.H.P. (2000). The 1999 Erika Oil Spill in France. Can the cargo-owner be held liable for the damage caused? *International Law Forum*, 2, p. 66-70.
- * Brans, E.H.P. (2001). Qualified NGOs Only Working Paper of the European Commission on Prevention and Restoration of Significant Environmental Damage: a Follow-up on the White Paper on Environmental Liability. *Environmental Law and Management*, 13, p. 300-305.
- * Brans, E.H.P. (2001). Qualified NGOs Only. *Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid*, 15, afl. 6, p. 152.
- * Brans, E.H.P. (2001). The Future Role of Civil Liability for Environmental Damage in the EU. In Somsen, H. (ed.), *Yearbook of European Environmental Law*, Oxford, Oxford University Press, p. 183-223.
- * Brans, E.H.P. & Bierbooms, P.F.A. (2000). Het EU Witboek Milieu-aansprakelijkheid: de vage contouren van een toekomstig aansprakelijkheidsregime. *Milieu & Recht*, p. 182-188.
- * Brans, E.H.P. & Veen, G.A.A. van der (1999). Publiek domein en aansprakelijkheid voor milieuschade veroorzaakt door olieverontreiniging: de Patmos en de haven. *Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid*, p. 109-118.
- Claassens, H. (1998). Droit, justice et assurance. L'opinion d'un juriste d'assurance. *Bulletin des Assurances*, p. 23-32.
- * Claassens, H., Cousy, H., Devroe, W. & Schoubroeck, C. van (1998). Universele dienstverlening als grens aan risicoselectie? *Competitiviteit, Ethiek en Verzekering*, p. 279-337.
- Claassens, H., Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (red.). (2000). *Actualia verzekeringen. Aanvullende pensioenen en levensverzekeringen, distributie en onrechtmatige bedingen, faillissement en zwakke weggebruiker*, Reeks CRIS, 13, Antwerpen, Maklu, 331 p.
- Claassens, H., Cousy, H. & Termote, K. (2000). Juridische aspecten. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (red.), *Praktijkgids aanvullende bedrijfspensioenen 2000*, Diegem, Ced. Samson, p. 59-106.
- Claassens, H., Cousy, H. & Termote, K. (1999). Juridische aspecten - het controle-apparaat op de aanvullende pensioensector. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (red.), *Praktijkgids aanvullende bedrijfspensioenen*, Diegem, Ced. Samson, p. 59-133.
- Claassens, H., Cousy, H. & Termote, K. (2000). Het controleapparaat op de aanvullende pensioensector. In Bauwelinckx, Th. & Goovaerts, M. (red.) *Praktijkgids aanvullende bedrijfspensioenen*, Diegem, Ced. Samson, p. 109-134.

Claassens, H. & Schoubroeck, C. van (2000). Onrechtmatige bedingen en praktijken in verzekeringen, Eindrapport van de werkgroep 'onrechtmatige bedingen' van de Commissie voor Verzekeringen (Doc.C/99/8 [def.]). In Claassens, H., Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (red.), *Actualia verzekeringen. Aanvullende pensioenen en levensverzekeringen, distributie en onrechtmatige bedingen, faillissement en zwakke weggebruiker*, Reeks CRIS, 13, Antwerpen, Maklu, p. 213-260.

Claasens, H. & Schoubroeck, C. van (2000). Verkeersslachtoffers beter beschermd met een hervormde aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen? In Cousy, H., Claassens, H. & Schoubroeck, C. van (red.), *Actualia verzekeringen. Aanvullende pensioenen en levensverzekeringen, distributie en onrechtmatige bedingen, faillissement en zwakke weggebruiker*, Reeks CRIS, 13, Antwerpen, Maklu, p. 263-308.

Claassens, H. & Schoubroeck, C. van & Termote, K. (2000). Sectorpensioenen: verzekeringsrechtelijke aspecten in Europees en Belgisch perspectief. In Stevens, Y. en Buggenhout, B. van (red.), *Sectorpensioenen*, Brugge, Die Keure, p. 229-272.

* Cousy, H. (1998). Les différents cadres juridiques de l'assurance. In *Encyclopédie de L'Assurance*, Parijs, Ed. Economica, p. 207-234.

* Cousy, H. (1999). Toward a new marine insurance act for Belgium? A case study in legislative policy for a small country in a global setting. In Huybrechts, M., Hooydonck, E. van & Dieryck, C. (eds.), *Marine Insurance at the Turn of the Millennium*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 379-392.

Cousy, H. (1999). Een herinnering aan Professor Dr. Jan Ronse, Jan Ronse Instituut Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht. Zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw, Kalmthout, Biblio, p. 13-18.

Cousy, H. (1999). Commissie voor Verzekeringen. Een uniek overleg- en adviesorgaan. *De Verzekeringswereld*, p. 27-31.

* Cousy, H. (1999). Droit applicable aux mutuelles. Lois sur les pratiques du commerce, la concurrence économique et la réglementation des prix. In Fontaine, M. (ed.), *L'Assurance mutuelle en Belgique*, Brussel, Academia-Bruylant, p. 13-18.

* Cousy, H. (2000). The distribution of insurance services: legal aspects. In Stuyck, J. e.a. (eds.), *Financial services and financial markets in Europe: changes and adjustments*, Leuven, University press, p. 91-104.

Cousy, H. (2000). Conclusion. In Dubuisson, B. & Jaumain, Ch. (eds.), *Les nouveaux produits d'assurance vie: droit civil et droit fiscal*, Louvain-la-Neuve, Academia Bruylant, p. 191-196.

Cousy, H. (2000). Bancassurfinance: ter inleiding en ter provocatie. In Tison, M. (ed.), *Bancassurfinance*, Bruxelles, Bruylant, p. 1-10.

- Cousy, H. (2000). Vergoeding van verkeersslachtoffers: inleidende probleemschets. In *Actuele aspecten en verkeersaansprakelijkheid*. Referatenbundel van de studiedag Jura Falconis 5 februari 1999, Gent, Larcier, p. 1-10.
- Cousy, H. (2000). Onevenwichten in verzekeringsovereenkomsten: een verkennende benadering. In Cousy, H., Claassens H. & Schoubroeck, C. van (red.), *Actualia Verzekeringen*. Derde Leuvense Verzekeringsavonden, Antwerpen, Maklu, p. 195-212.
- * Cousy, H. (2000). Vers un rapprochement des législations en matière de faillite: les derniers développements en droit belge. In I Conferencia Europea de Derecho Concursal en Bilbao 10-12 de Junio en 1999, *Illustre Colegio de Abogados del Senorio de Vizcaya/Bizkaia Jaurerriki Abokatuen Bazkun Ohoretsua*, Bilbao, p. 79-97.
- * Cousy, H. (2000). The Legal Aspects of the Transition from 'loss occurrence' to 'claims made' policies. In Protocol. Professional Liability, Professional Liability Insurance (The AIDA Budapest Insurance Colloquium, Budapest, 23-25 November 2000), Budapest, Hungarian Lawyer's Association, Insurance Law Section, p. 92-98.
- Cousy, H. (2000). Konferenca o predpisih eu o zavarovalnistvu capita selecta. In *Konferenca na temo: Predpisi EU o zavarovalnistvu = EU Insurance regulations conference*. - Ljubljana: Slovenian Insurance Association, p. 131-143.
- Cousy, H. (2000). L'assurance et le secret professionnel. *Revue de droit de l'ULB*, 21, p. 7-28.
- ** Cousy, H. (2001). Van verzekering tot 'alternative risk transfer (ART)': een stap vooruit of een stap terug? In Bernauw, K. & Merchiers, Y. (red.), *Liber Amicorum Yvette Merchiers*, Brugge, Die Keure, p. 703-772.
- Cousy, H. (2001). De ontwikkelingen in het verzekeringsrecht (1964-2000). *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 23-54.
- Cousy, H. (2002). De contractsvrijheid op de proef gesteld. Van verplichte verzekering naar recht op verzekering. *De Verzekeringwereld*, 545, p. 95-100.
- Cousy, H. (2002). La liberté contractuelle à l'épreuve. De l'assurance obligatoire au droit à l'assurance. *La Monde de l'Assurance*, 302, p. 82-86.
- ** Cousy, H. (2002). Tort Liability and Liability Insurance: a difficult relationship. In Koziol, H. & Steininger, B. (eds.), *Tort and Insurance Law Yearbook, European Tort Law 2001*, Wien/New York, Springer Verlag, p. 18-55.
- * Cousy, H. (2002). Generalreferat zum Thema 'Europäisches Privatversicherungsrecht'. In Basedow, J., Meyer, U., Rückle, D. & Schwintowski, H.-P. (eds.) *Europäisches Privatversicherungsrecht. Steuerrechtliche Rahmenbedingungen im Versicherungswesen. Perspektiven und Entwicklungslinien im Versicherungsvertrieb, Versicherungswissenschaftliche Studien 19*, Baden-Baden, Nomos Verlagsgesellschaft, p. 11-34.

- Cousy, H. (2002). De contractsvrijheid op proef gesteld: van verplichte verzekering naar een recht op verzekering. In Dirix, E., Pintens, W., Senaevé, P. & Stijns, S. (red.), *Liber Amicorum Jacques Herbots*, Deurne, Kluwer, p. 31-45.
- Cousy, H. (2002). Rampenschade in België: nieuwe ontwikkelingen. Kring van aansprakelijken bij massaschade, inleidingen gehouden op het symposium van de Vereniging van Letselschade Advocaten 2002, Den Haag, Koninklijke Vermande, p. 105-122.
- ** Cousy, H. (2002). La fin de l'assurance? Considérations sur le domaine propre de l'assurance privée et ses frontières. In Lambert-Faivre, Y. & Lambert, D. (eds.), *Droit et économie de l'assurance et de la santé, Mélanges Lambert*, Paris, Dalloz, 15 p.
- Cousy, H., Ballon, G. L., Gotzen, F. Stuyck, J. & Wymeersch, E. (2000). *Handels- en economisch recht*, Antwerpen, Kluwer, 840 p.
- Cousy, H., Benoit-Moury, A. & Tilleman, B. (eds.). (2001). *De handelszaak. Le fonds de commerce*, Brugge, Die Keure, 625 p.
- Cousy, H., Boom, S., Claassens, H., Termote, K. & Borre, E. vanden (2001). Advies en controle. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (eds.), *Praktijkids aanvullende bedrijfspensioenen 2001*, Diegem, Ced. Samson, p. 569-603.
- Cousy, H., Boom, S., Claassens, H., Termote, K. & Borre, E. vanden (2002). Advies en controle. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (red.), *Praktijkids aanvullende bedrijfspensioenen 2002*, Diegem, Kluwer, p. 617-653.
- Cousy, H., Claassens, H. & Termote, K. (2001). Juridische aspecten. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (red.), *Praktijkids aanvullende bedrijfspensioenen 2001*, Diegem, Ced. Samson, p. 309-360.
- Cousy, H., Claassens, H. & Termote, K. (2002). Juridische aspecten. In Bauwelinckx, T. & Goovaerts, M. (red.), *Praktijkids aanvullende bedrijfspensioenen 2002*, Diegem, Kluwer, p. 335-396.
- Cousy, H. & Dirix, E. (2001). Overgang van onderneming in het Belgisch insolventierecht. In Asscher-Vonk, I.P., Faber, N.E.D., Kortmann, S.C.J.J. & Loesberg, E. (red.), *Onderneming en werknemer, Onderneming en recht*, 22, Deventer, Tjeenk Willink, p. 261-271.
- * Cousy, H., Dirix, E. Gerven, D. van, Stijns, S. & Stuyck, J. (red.). (2000). *Liber Amicorum Walter van Gerven (30 Belgische en Nederlandse bijdragen)*, Antwerpen, Kluwer, 600 p.
- ** Cousy, H. & Droshout, D. (2001). Belgium. Non-pecuniary loss under Belgian law. In Horton Rogers, W.V. (ed.), *Damages or Non-Pecuniary Loss in a Comparative Perspective*, Wien/New York, Springer Verlag, p. 28-53.

- Cousy, H., Droshout, D. & Schoubroeck, C. van, Windey, B. (2001). Virtual Enterprise Legal Issue Taxonomy. In Stanford-Smith, B. & Chiozza, E. (eds.), *E-work and E-commerce, Novel solutions and practices for a global networked economy*, Amsterdam/Berlin/Oxford/Tokyo/Washington DC, IOS Press, p. 609-615.
- * Cousy, H., Droshout, D., Schoubroeck, C. van & Windey, B. (2001). A legal Taxonomy on Virtual Enterprises. In Thoben, K.-D., Weber, F. & Kulwant, S.P. (eds.), *ICE 2001, The 7th International Conference on Concurrent Enterprising: Engineering the Knowledge Economy through Co-operation* Nottingham, Cri Ltd., p. 357-364.
- Cousy, H., Gotzen, F. & Schoubroeck, C. van (2002). *Handels- en Verzekeringsrecht, vormingsonderdeel 12*, Brugge, Die Keure, 110 p.
- * Cousy, H. & Graeve, M. de (2001). III. Country Reports, B. Belgium. In Faure, M. & Koziol, H. (eds.), *Cases on Medical Malpractice in a Comparative Perspective, Tort and Insurance Law, 1*, Wien/New York, Springer Verlag, p. 84-101.
- * Cousy, H. & Graeve, M. de (2001). Länderberichte, Belgien. In Faure, M. & Koziol, H., *Der ärztliche behandlungsfehler, eine Fallstudie im Vergleich europäischer Rechtssysteme*, Detmold, Ecclesia, p. 242-284.
- Cousy, H. & Laing, B. du (2001). Het pand op de handelszaak: een algemeen overzicht. In Cousy, H., Tilleman, B. & Benoit-Moury, A. (reds.), *De handelszaak. Le fonds de commerce. (Recht en onderneming)*, Brugge, Die Keure, p. 33-84.
- Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (1998). *Wetgeving Verzekeringen*, Kluwer Rechtswetenschappen, 817 p.
- Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (2002). Actualia Verzekeringsrecht 2000-2002. In Cousy, H., Gotzen, I. & Schoubroeck, C. van (red.), *Handels- en Verzekeringsrecht, Vormingsonderdeel 12*, Brugge, Die Keure, p. 101-110.
- * Cousy, H. & Vanderspikken, A. (2000). Causation under Belgian Law. In Spier, J. (ed.), *Unification of tort law: causation*, Den Haag, Kluwer Law International, p. 23-37.
- ** Cousy, H. & Vanderspikken, A. (2001). Damages under Belgian Law. In Magnus, U. (ed.), *Unification of Tort Law: Fault, Damages*, Den Haag/Boston, Kluwer Law International, p. 27-51.
- Cousy, H. & Windey, B. (2000). De nieuwe wetgeving inzake faillissement en gerechtelijk akkoord. In Cousy, H. en Dirix, E. (red.), *Insolventierecht*, Brugge, Die Keure, p. 1-31.
- ** Dam, C.C. van (1998). Gronden van nietigheid en vernietigbaarheid. In Hijma, J. (red.), *Rechtshandeling en Overeenkomst, Studiereeks Burgerlijk Recht, 3*, Deventer, Kluwer, (3de druk 2001), p. 143-226

- ** Dam, C.C. van (1998). Gevolgen van nietigheid en vernietigbaarheid. In Hijma, J. (red.), *Rechtshandeling en Overeenkomst*, Studiereeks Burgerlijk Recht, 3, Deventer, Kluwer, (3de druk 2001), p. 227-259.
- Dam, C.C. van (1998). Vader en zoon - en de vreemde indringer. In *Verkeersrecht* (red.) Er was eens ..., ANWB, Den Haag, p. 102-111.
- Dam, C.C. van (1998). Bewijs bij verkeersongevallen. In Stadermann, F., Asser, W.D.H., Dam, C.C. van, Stein, H., Mendel, M.M., Stolker, C.J.J.M. & Poletiek, F.H. (red.), *Bewijs en letselschade*, Letselschade, deel 9, Lelystad, Koninklijke Vermande, p. 23-45.
- Dam, C.C. van (1999). Vader en zoon en de ongewenste indringer. Over de wenselijkheid van regres door de aansprakelijkheidsverzekeraars jegens hoofdelijk aansprakelijke gezinsleden. *Verkeersrecht*, 47, p. 357-359.
- Dam, C.C. van (2000). De directe actie in titel 7.17 BW. In Dam, C.C. van & Waal, E.A. (red.), *Verzekering en maatschappij*, Kluwer, Deventer, p. 105-118.
- Dam, C.C. van (2000). Het raadsel van de onachtzame roekeloosheid. *Verkeersrecht*, p. 48-49.
- Dam, C.C. van (2000). De reikwijdte van de nieuwe werkgeversaansprakelijkheid. Meer zekerheid over het flexibele artikel 7:658 lid 4 BW. *Verkeersrecht*, p. 41-44.
- ** Dam, C.C. van (2000). *Aansprakelijkheidsrecht. Een grensoverschrijdend handboek*, Boom Juridische uitgevers, Den Haag, 527 p.
- Dam, C.C. van (2000). Slachtoffers van (zinloos) geweld, de nieuwe opzetclausule en het Schadefonds Geweldsmisdrijven. *Verkeersrecht*, 11, p. 361-361.
- Dam, C.C. van (2000). Er moet meer worden geclaimd in Nederland. *Verkeersrecht*, p. 121-122.
- Dam, C.C. van (2001). De ouders van Joost. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, 1, p. 1-8.
- ** Dam, C.C. van (2001). Het zinledige OSVO-'criterium'. Pleidooi tegen het gebruik van de terminologie 'ongelukkige samenloop van omstandigheden'. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, 5, p. 139-142.
- Dam, C.C. van (2001). Reflexwerking volgens de Hoge Raad. Over de spiegel en raadselen. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, 11, p. 349-352.
- ** Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (red.). (2001). *Privaatrecht als Opdracht*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, 496 p.
- Eijk-Graveland, J.C. van & Huizen, Ph.H.J.G. van (1998). Solidariteit en broederschap in het verzekeringsrecht. In Addink, G.H. & Hol, A.M. (red.), *Privatisering: effectiviteit en legitimiteit*, Zwolle, W.E.D. Tjeenk Willink, p. 231-239.

- Engelhard, E.F.D. (2001). Reflecties van de Hoge Raad over verdere ontwikkeling van het verkeersaansprakelijkheidsregime. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 478-483.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Moeten de beperkingen van het regres van sociale verzekeraars bij arbeidsongevallen worden afgeschaft? In Faure, M. & Hartlief, T. (red.), *Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 47-76.
- * Engelhard, E.F.D. & Maanen, G.E. van (1998). Aansprakelijkheid voor verkeersongevallen. Een rechtsvergelijkend perspectief op het Nederlandse ongevallenrecht, Nijmegen, Ars Aequi, 82 p.
- Engelhard, E.F.D. & Maanen, G.E. van (1999). Naar een gedifferentieerd vergoedingsregime voor verkeersslachtoffers. Een nieuw wetsvoorstel. *Verkeersrecht*, p. 135-139.
- Engelhard, E.F.D. & Maanen, G.E. van (1999). Naar een gedifferentieerd vergoedingsregime voor verkeersslachtoffers. Een nieuw wetsvoorstel. *Verkeersrecht*, p. 135-139.
- Engelhard, E.F.D. & Maanen, G.E. van (1999). Nieuw voorstel verkeersaansprakelijkheid in de maak. De belangrijke - ook minder voorzienbare - consequenties van Korthals' ingreep in het wetsvoorstel Verkeersongevallen. *Verkeersrecht*, p. 353-357.
- Faure, M.G. (1998). Is aansprakelijkheid 'met terugwerkende kracht' efficiënt en verzekeraar? *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 1-11.
- ** Faure, M.G. (1998). The Applicability of the Principles of Private Insurance to Social Health Care Insurance, seen from a Law and Economics Perspective. *The Geneva Papers on Risk and Insurance*, p. 265-293.
- * Faure, M.G. (1998). Long term risk, liability and insurability: considerations on efficiency and justice. In *Second International Liability Forum*, München, Munich Re, p. 22-56.
- * Faure, M.G. (1998). Langzeitrisiko, Haftung en Versicherbarkeit: Gerechtigkeits- und Effizienzerwägungen. In *2. Internationales Haftpflicht-Forum*, München, Münchener Rück, p. 23-57.
- * Faure, M.G. (1998). Aktuelle Regulierungspraxis bei Heilwesenschäden in Europa mit Ausblick auf die EG-Rechtsharmonisierung, Detmold, Gesellschaft für Risiko-Beratung, 60 p.
- * Faure, M.G. (1999). Financial caps as remedy in case of major industrial accidents? In Andersen, P. & Nissen, T. (eds.), *Liability, economics and insurance*, Odense, Son Publication, 32, p. 1-31.
- * Faure, M.G. (1999). Op de glijdende schaal van verzekerbare en onverzekerbare risico's, 11 maart, ESB-dossier, p. 20-25.

- * Faure, M.G. (2000). Grenzüberschreitende Insolvenzen im Spannungsfeld von Territorialität und Ubiquität des Rechts. In Schenk, E.-E., Schmidtchen, D., Streit, M. & Vanberg, V. (eds.), *Jahrbuch für Neue Politische Ökonomie*, Tübingen, JCB Mohr, p. 95-99.
- * Faure, M.G. (2000). Product liability and product safety in Europe: harmonisation or differentiation? *Kyklos*, vol. 53, p. 467-508.
- * Faure, M.G. (2000). Het verlies van een kans in België. In Akkermans, A., Faure, M. & Hartlief, T. (red.), *Proportionele Aansprakelijkheid*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 161-196.
- * Faure, M.G. (2000). Compensation of non-pecuniary loss: an economic perspective. In Magnus, U. & Spier, J. (eds.), *European Tort Law. Liber Amicorum for Helmut Koziol*, Frankfurt am Main, Peter Lang, p. 143-159.
- * Faure, M.G. (2000). Kompensationsmodelle für Heilwesenschäden. *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht*, p. 575-600.
- * Faure, M.G. (2000). Vergoeding van immateriële schade vanuit rechtseconomisch perspectief. In Kottenhagen-Edzes, P. (red.), *Immateriële schade: tendensen en wensen*, Antwerpen, Intersentia, p. 107-126.
- Faure, M.G. (2001). Een rechtseconomisch bijchrift. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 71-72.
- * Faure, M.G. (2001). Vergleichende Analyse. In Faure, M.G. & Koziol, H. (eds.), *Die ärztliche Behandlungsfehler, eine Fallstudie im Vergleich europäischer Rechtssysteme*, Detmold, Ecclesia, p. 81-131.
- * Faure, M.G. (2002). Productaansprakelijkheid in België en Europa: Quo Vadis? In Dirix, E e.a. (eds.), *Liber Amicorum Jacques Herbots*, Deurne, Kluwer, p. 111-130.
- * Faure, M.G. (2002). Product Liability and Product Safety in a Federal System: Economic Reflections on the Proper Role of Europe. In Marciano A. & Josselin J.M. (eds.), *The Economics of Harmonizing European Law*, Cheltenham, Edward Elgar, p. 131-177.
- Faure, M (2002). L'Analyse économique du droit civil français le cas de la responsabilité. In Deffains, B. (ed.), *L'analyse économique du droit dans les pays de droit civil*, Paris, Cujas, p. 113-150.
- * Faure, M.G. (2002). Strict Liability. Economic Analysis. In Koch, B.A. & Koziol, H. (eds.), *Unification of Tort Law: Strict Liability*, The Hague, Kluwer Law International, p. 361-394.
- * Faure, M.G. & Bergh, R. van den (2000). Aansprakelijkheidsverzekering, concurrentie en ongevallenpreventie. In Hartlief, T. & Mendel, M.M. (red.), *Verzekering en Maatschappij*, Deventer, Kluwer, p. 315-342.

- Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (2002). Algemene Inleiding en Verantwoording. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, p. 7-12.
- * Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (2002). *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, 252 p.
- Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (2002). *Samenvatting, conclusies en aanbevelingen*. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, p. 209-223.
- ** Faure, M.G. & Fenn, P. (1999). Retro-active liability and the insurability of long-tail risks. *International Review of Law and Economics*, p. 487-500.
- ** Faure, M.G. & Hartlief, T. (1998). Remedies for expanding liability. *Oxford Journal of Legal Studies*, p. 681-706.
- ** Faure, M.G. & Hartlief, T. (1998). Een schadefonds als alternatief voor aansprakelijkheid en verzekering? *RM Themis*, p. 211-228.
- ** Faure, M.G. & Hartlief, T. (1998). Verzekering en financiering van beroepsziekten: enkele tips voor de SER. *Nederlands Juristenblad*, p. 1135-1142.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (1998). Woord vooraf. In Faure, M. en Hartlief, T. (red.), *Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 5-9.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (red.). (1998). *Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 293 p.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (1999). Het kabinet en de claimcultuur. Over de 'onbezonnen' Hollandse vrees voor Amerikaanse toestanden of het Hollands medicijn voor Amerikaanse ziektes. *Nederlands Juristenblad*, p. 2007-2015.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (1999). Enkele opmerkingen naar aanleiding van de brief van het Kabinet over de claimcultuur. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 75-84.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2000). Claimcultuur in Nederland. Over diagnoses en medicijnen. *Nederlands Juristenblad*, p. 276.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2000). Verzekering en financiering van de gevolgen beroepsziekten: enkele ontwikkelingen. *Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde*, 8, p. 169-174.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (2001). Schade als gevolg van natuurverschijnselen: de betekenis van de WTS. *Milieu en Recht*, p. 240-246.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (2001). Verzekerbaarheid van nieuwe gezondheidsrisico's. *Zoetermeer, Raad voor de Volksgezondheid en Zorg*, 248 p.

- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2001). Woord vooraf. In Hartlief, T. & Faure, M.G. (red.), *Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. V-XI.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2002). Verzekering van medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen in Nederland. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, p. 159-180.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2002). Analyse van de problemen op de Nederlandse verzekeringsmarkt met de WMO. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, p. 181-207.
- Faure, M.G. & Hartlief, T. (2002). Verzekering en verzekerbaarheid van medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen. In Faure, M.G. & Dute, J.C.J. (red.), *Evaluatie. Tijdelijk besluit verplichte verzekering bij medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen*, Den Haag, ZonMw, p. 119-158.
- Faure, M.G., Hartlief, T. & Hertoghs, M.W.J.A. (2000). *Evaluatie van het Fonds luchtverontreiniging. Milieu en Recht*, p. 64-69.
- * Faure, M.G. & Koziol, H. (2001). *Cases on medical malpractice in a comparative perspective, Tort and Insurance Law*, 1. Wenen, Springer Verlag, 331 p.
- * Faure, M.G. & Koziol, H. (eds.). (2001). *Die ärztliche Behandlungsfehler, eine Fallstudie im Vergleich europäischer Rechtssysteme*, Detmold, Ecclesia, 363 p.
- Faure, M. & Ogus, A. (2002). *Economie du droit: le cas français*, Parijs, Editions Panthéon, 176 p.
- Faure, M.G. & Schwarz, C.A. (1998). Inleiding. In Faure, M. & Schwarz, C.A. (red.), *De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders*, Antwerpen, Intersentia, p. 5-18.
- Geers, A.J.C.M. (2001). *Boeten en Schuld. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht*, p. 133-134.
- Geers, A.J.C.M. (2001). *Ondernemingsraad (losbladig)*, Deventer, Kluwer, 40 p.
- Geers, A.J.C.M. (2001). *Werkgeversaansprakelijkheid voor psychische schade*. In Faure, M.G. & Hartlief, T. (red.), *Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten*, Den Haag, Sdu, p. 19-30.
- * Geers, A.J.C.M. & Fluit, P. (2001). *Het eerste RSI-vonnis: een doorbraak. Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht*, p. 69-71.
- Geers, A.J.C.M. & Gevers, J.C.M. (2001). *Arbomemo*, Deventer, Kluwer, 129 p.

- * Gerven, W. van (1998). 'La jurisprudence récente de la C.J.C.E. dans le domaine de la responsabilité extracontractuelle vers un ius commune européen?' en 'Prendre l'article 215 du Traité C.E. au sérieux'. In Institut des Hautes Etudes Internationales de Paris, Université Panthéon-Assas (Paris II), Droit Européen 1, Paris, p. 83-100.
 - * Gerven, W. van (1998). 'La jurisprudence récente de la C.J.C.E. dans le domaine de la responsabilité extracontractuelle vers un ius commune européen?' en 'Prendre l'article 215 du Traité C.E. au sérieux'. In Institut des Hautes Etudes Internationales de Paris, Université Panthéon-Assas (Paris II), Droit Européen 1, Paris, p. 61-81.
 - * Gerven, W. van, Larouche, P. & Lever, J. (2000). Tort Law, Oxford, Hart Publishing, 969 p.
 - * Gerven, W. van, Larouche, P., Lever, J., Bar, C. von & Viney, G. (1998). Cases, Materials and Text on National, Supranational and International Tort Law. Scope of Protection in Ius Commune Casebooks for the Common Law of Europe, Oxford, Hart Publishing, 494 p.
- Hartlief, T. (1998). De positie van de inzittende en de bestuurder. In Faure, M. & Hartlief, T. (red.), Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 147-196.
- Hartlief, T. (1998). Trends in het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht. In Mierlo, A.I.M. van & Wansink, J.H. (red.), Zilver voor de Goudenformule EUR PAO-lustrumbundel, Rotterdam, Uitgave Erasmus Universiteit Rotterdam, p. 177-193.
- Hartlief, T. (1998). Opnieuw: de positie van regresnemers en art. 185 WWV. Verzekeringsrechtelijke berichten, p. 1-4.
- Hartlief, T. (1998). Aansprakelijkheid bij (on)rechtmatige overheidsdaad. Aansprakelijkheid & Verzekering, p. 79-86.
- Hartlief, T. (1998). De positie van regresnemers: van art. 185 WWV naar art. IIB in het wetsvoorstel verkeersongevallen. Verkeersrecht, p. 257-261.
- Hartlief, T. (1998). De reikwijdte van de aansprakelijkheid voor bedrijfsongevallen mede in het licht van recente wetgeving. Nederlands tijdschrift voor Sociaal recht, p. 220-227.
- Hartlief, T. (1999). Verkeersongevallen: aansprakelijkheid of verzekering? RM Themis, p. 52-53.
- Hartlief, T. (1999). Een tweetal arresten over de werkgeversaansprakelijkheid voor beroepsziekten. Nederlands tijdschrift voor Sociaal recht, p. 163-168.
- Hartlief, T. (1999). Het bereik van de werkgeversaansprakelijkheid voor bedrijfsongevallen: de betekenis van art. 7:658 lid 4. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6379, p. 851-852.

Hartlief, T. (1999). De plannen van Korthals met betrekking tot het Wetsvoorstel verkeersongevallen. Tijdschrift voor Personenschade, p. 73-74.

Hartlief, T. (1999). Van slachtoffers en 'daders': op weg naar een afnemende reikwijdte van het aansprakelijkheidsrecht? Het belang van de dader, uitgave naar aanleiding van bijeenkomst van de Vereniging van Letselschadeadvocaten, Lelystad, Vermande, p. 1-27.

Hartlief, T. (1999). De zoektocht naar (nieuwe) collectiviteiten: het toenemende belang van het aansprakelijkheidsrecht. In Aarts, L.J.M. & Jong, P.R. de (red.), Op zoek naar nieuwe collectiviteiten. Sociale zekerheid tussen prikkels en solidariteit, Den Haag, Elsevier Bedrijfsinformatie, p. 141-170.

Hartlief, T. (2000). In Spier J., Hartlief, T., Maanen, G.E. van & Vriesendorp, R.D. (red.), Verbintenissen uit de wet en schadevergoeding, Studiereeks burgerlijk recht, 2e druk, Deventer, Kluwer, p. 138-153, p. 184-251 en p. 252-256.

Hartlief, T. (2000). Over het belang van een claimcultuur en de echte problemen van het aansprakelijkheidsrecht. Burgers beschermd, Jonge Balie Congresbundel, Den Haag, p. 113-124.

Hartlief, T. (2000). Proportionele aansprakelijkheid: een introductie. In Akkermans, A.J., Faure, M. & Hartlief, T. (red.), Proportionele aansprakelijkheid, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 1-25.

Hartlief, T. (2000). Klassieken: Verzekering en aansprakelijkheidsrecht. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 11-16.

Hartlief, T. (2000). Het wetsvoorstel verjaring personenschade. Verzekeringrechtelijke berichten, p. 21-23.

Hartlief, T. (2000). Het verzekeringsargument in het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht. In Hartlief, T. & Mendel, M.M. (red.), Verzekering en maatschappij: juridische beschouwingen over de maatschappelijke rol van verzekering en verzekeringsmaatschappijen, Deventer, Kluwer, p. 373-395.

Hartlief, T. (2000). Het verzekeringsargument in het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht. Aansprakelijkheid & Verzekering, p. 93-105.

Hartlief, T. (2000). Het Wetsvoorstel Kosten Bestuurlijke Voorprocedures: over een overheid die slecht tegen haar verlies kan en zelf (wel) op de kleintjes let. Nederlands Juristenblad, p. 921-927.

Hartlief, T. (2000). De Hoge Raad en het verzuimvereiste. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6427, p. 989-990.

Hartlief, T. (2000). Klassieken: Verzekering en aansprakelijkheidsrecht. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 17, p. 11-16.

Hartlief, T. (2000). The tortfeasor takes the victim as he finds him. Of mag hij toch de normaal robuuste en fitte mens ten voorbeeld stellen? Tijdschrift voor Personenschade, 3, p. 29-30.

- Hartlief, T. (2000). De zoektocht naar (nieuwe) collectiviteiten: het toenemende belang van het aansprakelijkheidsrecht. In Aarts, L.J.M. & Jong, P.R. de (red.), *Op zoek naar nieuwe collectiviteiten. Sociale zekerheid tussen prikkels en solidariteit*, Den Haag, Elsevier Bedrijfsinformatie, p. 141-170.
- Hartlief, T. (2001). Kroniek aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht 1998-2000. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 17, p. 20-35.
- Hartlief, T. (2001). Verjaring, rechtszekerheid en billijkheid. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, 17, p. 58-66.
- Hartlief, T. (2001). Stress en de verhouding tussen art. 7:658 en 7:611 BW. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 132, p. 1067-1068.
- Hartlief, T. (2001). Arbeidsreïntegratie en resocialisatie. Een enkele inleidende opmerking. *Tijdschrift voor Vergoeding Personenschade*, 4, p. 58-61.
- Hartlief, T. (2001). Het arrest IZA/Vrerink: de Hoge Raad en de bescherming van ongemotoriseerden tegen de gevaren van het gemotoriseerd verkeer. *Tijdschrift voor privaatrecht*, 38, p. 85-99.
- Hartlief, T. (2001). De aansprakelijkheid van de werkgever voor verkeersongevallen. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 37-42.
- Hartlief, T. (2001). De Hoge Raad en de reflexwerking van art. 185 WWV. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 173-180.
- ** Hartlief, T. (2002). Schadefondsen en de rol van de overheid. In Barendrecht, J.M. (red.), *Kring van aansprakelijken bij massaschade*, Den Haag, Koninklijke Vermande, p. 61-103.
- Hartlief, T. (2002). Open normen in het schadevergoedingsrecht: de artikelen 6:98, 99 en 101 BW. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6472, p. 8-19.
- Hartlief, T. (2002). Wat kan artikel 7:658 BW betekenen voor werknemers met RSI? *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 2-6.
- Hartlief, T. (2002). Overheidsaansprakelijkheid op de weegschaal. *Overheid en Aansprakelijkheid*, p. 15-21.
- Hartlief, T. (2002). Werkgeversaansprakelijkheid: het bereik van de verhouding tussen art. 7:658 en 7:611 BW. *RM Themis*, p. 67-83.
- ** Hartlief, T. & Faure, M.G. (2001). De MSV tegen het licht gehouden. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 141-149.
- ** Hartlief, T. & Faure, M.G. (2001). *Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten*. Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 180 p.
- ** Hartlief, T. & Faure, M.G. & (2001). Vergoeding van rampschade. In Müller E.R. & Stolker C.J.J.M. (red.), *Ramp en Recht. Beschouwingen over rampen, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid*, Leiden, Boom, p. 149-172.

- ** Hartlief, T. & Faure, M.G. (2002). Nieuwe risico's en vragen naar aansprakelijkheid en verzekering, Deventer, Kluwer, XVII + 338 p.
- Hartlief, T. & Haas, S.P. de (1998). Verkeersaansprakelijkheid: vergoeding van personenschade in Europees perspectief, Deventer, Kluwer, 215 p.
- Hartlief, T. & Mendel, M.M. (red.). (2000). Verzekering en maatschappij: juridische beschouwingen over de maatschappelijke rol van verzekering en verzekeringsmaatschappijen, Deventer, Kluwer, VII + 466 p.
- Hartlief, T. & Mendel, M.M. (2000). Verzekering en maatschappij. Een korte inleiding. In Hartlief, T. & Mendel, M.M. (red.), Verzekering en maatschappij: juridische beschouwingen over de maatschappelijke rol van verzekering en verzekeringsmaatschappijen, Kluwer, p. 1-8.
- Hartlief, T. & Tjittes, R.P.J.L. (1999). Verzekering en aansprakelijkheid, 2de - herziene - druk, Deventer, Kluwer, XVI + 188 p.
- Hekster, T.A. (2002). De legionellabacterie en opstallen: de risicoaansprakelijkheid van artikel 6: 174 BW bij de Westfriese Flora. In Akkermans, A.J. & Brans, E.H.P. (red.), Aansprakelijkheid en schadeverhaal bij rampen, Nijmegen, Ars Aequi, p. 225-242.
- * Heutger, V. (2002). Hervorming van het schadevergoedingsrecht in Duitsland. Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade, 1, p. 19-21.
- Hondius, E.H. (1998). Schadevergoeding: recht in ontwikkeling (afd. 6.1.10 en 11 BW). In Hondius, E.H. (red.), Vijf jaar nieuw vermogensrecht: bundeling van artikelen eerder verschenen in NTBR, Deventer, Kluwer, p. 87-105.
- * Hondius, E.H. (1998). Medical Liability in Dutch Law. In Hondius, E. (ed.), Modern Trends in Tort Law/Dutch and Japanese Law Compared, The Hague, Kluwer Law International, p. 1-25.
- Hondius, E.H. & Franken, H. (1999). Millennium en aansprakelijkheid. Nederlands Juristenblad, p. 1073-1084.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (2000). Op de grens van het vennootschapsrecht en het verzekeringsrecht. In Huizink, J.B. e.a. (red.), A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof.mr. P. van Schilfgaarde, Deventer, Kluwer Notarius International, p. 175-182.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (2002). Verzekering en informatieverstrekking. Preadvis voor de Vereniging voor Verzekeringswetenschap (2000), Deventer, Kluwer, 66 p.
- Jongbloed, A.W. (1999). Aansprakelijkheid van de overheid en van rechters voor fouten bij de civiele rechtspleging in Duitsland. In Jongbloed, A.W. (red.), Aansprakelijkheid voor optreden van de rechterlijke macht, NVvP, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 16-25.
- Klosse, S. (2001). Gaat het 'plan Donner' wel ver genoeg? Nederlands tijdschrift voor Sociaal Recht, 10, p. 258-277.

- Klosse, S. (2001). Recht op Arbeidsreïntegratie. Tijdschrift voor Vergoeding Personenschade, 3, p. 62-66.
- Klosse, S. (2001). WAO: gebed zonder end? Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, 2, p. 39-41.
- * Klosse, S. (2001). Schadevergoeding via sociale zekerheid en aansprakelijkheidsrecht: communicerende vaten? In Faure, M.G. & Hartlief, T. (red.), Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 1-19.
- * Klosse, S. (2001). Social protection: public, semi-public or private. In Pieters, D. (ed.), EISS jaarboek 2000, Confidence and Changes; Managing Social Protection in the New Millennium, London, Kluwer International, p. 179-193.
- ** Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). Het wets-voorstel verkeersongevallen: een aanvaardbaar compromis? Nederlands Juristenblad, p. 109-115.
- ** Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). De begrippen milieu-aantasting en milieuschade in enkele internationale verdragen, gezien vanuit privaatrechtelijk perspectief. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen, Antwerpen/Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, p. 207-223.
- ** Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). De positie van de ongemotoriseerde verkeersdeelnemer in Nederland op grond van het wetsvoorstel verkeersongevallen. In Faure, M. & Hartlief, T. (red.), Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland, Antwerpen/Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, p. 131-146.
- ** Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). Boekbespreking van R.J.J. van Acht en E. Bauw, Milieuprivaatrecht, tweede druk. RM Themis, p. 22-24.
- * Kottenhagen-Edzes, P.A. (red.). (2000). Immateriële schade: tendensen en wensen, Ius Commune Europaeum Reeks, 33, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 184 p.
- * Kottenhagen-Edzes, P.A. (2001). Productaansprakelijkheid: schets van het Nederlands recht tegen de Europese achtergrond. Bewerking van de lezing die op 19 februari 2001 werd gehouden voor de Werkgroep Artsen Advocaten. Letsel & Schade, 2, p. 5-12.
- ** Kottenhagen-Edzes, P.A. (2001). Psychiatric Injury: A Comparative Legal Study, Londen, Informa Publishing Group, XXIV + 108 p.
- * Lange, R. de Maanen & G.E. van (2000). Onrechtmatige overheidsdaad. Rechtsbescherming door de burgerlijke rechter, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, 219 p.
- Maanen, G.E. van (1998). De ondergeschoven positie van regresnemers. Nederlands Juristenblad, p. 611.

- Maanen, G.E. van (1998). Kroniek Onrechtmatige daad en schadevergoeding. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 142-151.
- ** Maanen, G.E. van (1998). Wetsvoorstel verkeersongevallen: dwaling of boerenbedrog? De ondergeschoven positie van regresnemers. *Nederlands Juristenblad*, p. 116-122.
- * Maanen, G.E. van (1999). Het systeem Van Maanen. *RM Themis*, p. 54-56.
- * Maanen, G.E. van (1999). Vergoeding van pijn en smart; een calvinistisch dilemma. In *De beleedigde molmvaarder. Annotaties bij een uitspraak uit 1850*, Lelystad, LSA/Vermande Studiedagen, p. 43-54.
- Maanen, G.E. van (2000). Laveren tussen de Scylla van Poot/ABP en de Charibdis van Kip Sloetjes/Rabobank: de gedupeerde melkboeren van Heino Krause. *WPNR*, p. 797-800.
- Maanen, G.E. van (2000). De mythe van het onverbindend verklaren van algemene regelgeving door de burgerlijke rechter: een ongewassen varken. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 99-102.
- * Maanen, G.E. van (2000). Proportionele schadevergoeding bij asbestclaims. De zaak Schaier/De Schelde. In Akkermans, A., Faure, M. & Hartlief, T. (red.), *Proportionele aansprakelijkheid*, Den Haag, Boom Juridische uitgever, p. 43-59.
- ** Maanen, G.E. van (2001). Dorpshuis Kamerik: natronloog als katalysator voor een strenge zorgplicht bij het omgaan met onbekende vloeistoffen. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 412-418.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 20 april 2001, Verhaal kosten bodemsanering op grond van art. 75 lid 1 en 6 Wet bodembescherming, RvdW 2001, 88, Akzo/Staat. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 374-376.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 15 juni 2001, Nieuwe avonturen met de familie Poot, RvdW 2001, 113, Chipsol, Pentalaria, Unihome/Coopers & Lybrand. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6462, p. 869-872.
- ** Maanen, G.E. van (2001). De rechtspositie van de ambtenaar bij arbeidsongevallen en beroepsziekten. In Faure, M. & Hartlief, T. (red.), *Schade door arbeidsongevallen en nieuwe beroepsziekten*, Den Haag, Boom Juridische uitgever, p. 31-46.
- Maanen, G.E. van (2002). Het schockschade-arrest van 22 februari 2002. *Nederlands Juristenblad*, p. 1102-1107.
- ** Maanen, G.E. van (2002). Ongerechtvaardigde verrijking! Bespreking preadviezen Van Boom en Wissink voor de Vereniging voor Burgerlijk recht. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 174-192.

- * Maanen, G.E. van (2002). De onrechtmatige rechtmatige overheidsdaad bij de burgerlijke rechter: zoektocht naar de kwadratuur van de cirkel; Preadvies VAR door J.E. Hoitink, G.E. van Maanen, Van Ravels en Schueler, Schadevergoeding bij rechtmatige overheidsdaad, VAR, 128, Den Haag, Boom, p. 7-84.
- ** Maanen, G.E. van & Engelhard, E.F.D. (1998). De positie van regresnemers in het wetsvoorstel verkeersongevallen. Enkele kritische opmerkingen mede in het licht van de ontwikkelingen in België en Frankrijk. In Faure, M. & Hartlief, T. (red.), Verkeersaansprakelijkheid in België en Nederland, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 197-216.
- Meijer, S.Y.T.H. (1998). Premie-incasso door de assurantietussenpersoon. Verzekeringsrechtelijke berichten, p. 84-87.
- Meijer, S.Y.T.H. & Grimme, A. (1998). De commissionair is niet een vaste vertegenwoordiger. Weekblad voor Fiscaal Recht, p. 496-500.
- Ogus, A.I. (2000). Reflections on the development in Britain of interdisciplinary approaches to law: utility and disutility. Northern Ireland Legal Quarterly, vol. 50, 4, p. 421-433.
- Ogus, A. (2002). La réglementation: l'intérêt public et l'intérêt privé. In Deffains, B. (ed.), L'analyse économique du droit dans les pays de droit civil, Paris, Cujas, p. 59-72.
- Perron, E. du (2001). Een afgesloten weg (over aansprakelijkheid voor zuivere vermogensschade). Oratie Amsterdam. In Uitgesproken teksten, Inaugurele redes Universiteit Amsterdam, Amsterdam, Vossiuspers, p. 33-57.
- * Perron, E. du & Boom, W.H. van (2002). Netherlands. In Koch, B.A. & Koziol H. (eds.), Unification of Tort Law: Strict Liability, Den Haag, Kluwer Law International, p. 227-255.
- Schoubroeck, C. van (1999). Vergoeding van lichamelijke schade bij de uitvoering van preventie- en reddingsplicht in schadeverzekeringen. Algemeen Juridisch Tijdschrift, p. 419-420.
- Schoubroeck, C. van (2000). Artikel 10 EEX-Verdrag. In Laenens, J., Depuydt, P., Lindemans, D. & Raes, S. (red.), Artikelsgewijze Commentaar Gerechtelijk Recht, IV, Deurne, Kluwer, p. 6.
- Schoubroeck, C. van (2000). Artikel 7 EEX-Verdrag. In Laenens, J., Depuydt, P., Lindemans, D. & Raes, S. (red.), Artikelsgewijze Commentaar Gerechtelijk Recht, IV, Deurne, Kluwer, p. 12.
- Schoubroeck, C. van (2000). Artikel 9 EEX-Verdrag. In Laenens, J., Depuydt, P., Lindemans, D. & Raes, S. (red.), Artikelsgewijze Commentaar Gerechtelijk Recht, IV, Deurne, Kluwer, p. 14.
- Schoubroeck, C. van (2000). Artikel 8 EEX-Verdrag. In Laenens, J., Depuydt, P., Lindemans, D. & Raes, S. (red.), Artikelsgewijze Commentaar Gerechtelijk Recht, IV, Deurne, Kluwer, p. 16.

- Schoubroeck, C. van (2000). Overzicht van rechtspraak inzake de vergoeding van verkeersslachtoffers op grond van artikel 29bis W.A.M.-wet. In Cousy, H. (red.), *Actuele aspecten van verkeersaansprakelijkheid*, Gent, Juri Faclonis Libri/Larcier, p. 23-57.
- * Schoubroeck, C. van (2001). Proposal for a directive on insurance mediation: a Belgian perspective. *Euredia: Revue européenne de droit bancaire et financier*, 1, p. 143-156.
- Schoubroeck, C. van (2001). Knipperlichten bij de verzekeringen in onderwijsverband. *Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid*, 1, p. 1-14.
- Schoubroeck, C. van (2001). *Inleiding tot het verzekeringsrecht*. Leuven, K.U.Leuven - ETEW, IV + 191 p.
- Schoubroeck, C. van (2001). Actualia verzekeringsrecht. De vernieuwde vergoedingsregeling inzake verkeersongevallen met motorrijtuigen en recente rechtspraak betreffende de bepalingen inzake aansprakelijkheidsverzekering in de wet landverzekeringsovereenkomst. In *CBR Jaarboek 2000–2001*, Antwerpen, Maklu, p. 296-361.
- * Spier, J. (1999). Tort law and liability insurance: Influences and interactions. *Revue hellénique*, nr.1, p. 71-86.
- Spier, J. (1999). Enkele vragen rond het fenomeen claimcultuur. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 84.
- * Spier, J. (1999). Een nieuwe dageraad voor het aansprakelijkheidsrecht?, afscheidsrede KUB, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, 18 p.
- Spier, J. (1999). Oproep aan de lezers n.a.v. de claimbrief van de Minister van Justitie. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 103.
- Spier, J. (red.). (2000). *Verbintenissen uit de wet en schadevergoeding*, 2e druk, The Hague, Kluwer, 323 p.
- Spier, J. (2000). *Verbintenissen uit de wet en schadevergoeding*, 2e druk, The Hague, Kluwer, p. V-VI, p. 7-14, p. 78-137, p. 159-183, p. 310-323.
- * Spier, J. (red.). (2000). *Unification of tort law: Causation*, The Hague, Kluwer Law International, 176 p.
- * Spier, J. (2000). Voorwoord. In Spier J. (ed.), *Unification of tort law: Causation*, The Hague, Kluwer Law International, p. v-vi.
- Spier, J. (2000). Proportionaliteit en samenwerkende oorzaken. In Akkermans, A, Faure, M. & Hartlief, T. (red.), *Proportionele aansprakelijkheid*, Den Haag, Boom Juridische uitgever, p. 155-159.
- * Spier, J. (2000). Claimcultuur en aansprakelijkheidsrecht. In Niezen, G.J. e.a. (red.), *Ongebonden recht bedrijven, NGB-bundel, 2000*, Deventer, Kluwer, p. 223-231.

- Spier, J. (2002). Grenscorrecties bij letselschade. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 100-105.
- * Spier, J. (2002). Rampscenario's: de prijs van de onzekerheid na de aanslagen in de Verenigde Staten op 11 september 2001, Deventer, Kluwer, 40 p.
 - * Spier, J. (2002). De gevaren van eenmaking van het privaatrecht in Europa. In Buijs, D.C. & Mok, M.R. (red.), *Mok-aria*, Deventer, Kluwer, p. 307-315.
 - * Spier, J. & Haazen, O. (1999). The European Group on Tort Law. *Zeitschrift für Europäisch Privatrecht*, 3, p. 469-493.
 - * Spier, J., Haazen, O. e.a. (2000). Comparative conclusions on Causation. In Spier, J. (ed.), *Unification of tort law: Causation*, The Hague, Kluwer Law International, p. 127-154.
 - * Spier, J. & Lang, P. (2000). Compensation for Loss of Spare Time. In Spier, J. & Magnus U. (eds.), *European Tort Law, Liber Amicorum Helmut Koziol*, Frankfurt am Main, Lang, p. 299-305.
 - * Spier, J. & Magnus, U. (eds.). (2000). *European Tort Law, Liber Amicorum Helmut Koziol*, Frankfurt am Main, Lang, 346 p.
- Tjittes, R.P.J.L. (1998). Het rechterlijk voorland. *Trema*, p. 288-290.
- Tjittes, R.P.J.L. (1998). Naar een minder zware overheidsaansprakelijkheid? *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 100-105.
- Tjittes, R.P.J.L. (1998). Bestuurlijke proeftuin. *RM Themis*, p. 1-2.
- * Tjittes, R.P.J.L. (1998). De parol evidence rule; inspiratiebron of afschrikwekkend voorbeeld? In *Koop! BW-Krant Jaarboek*, nr. 14, Deventer, Gouda Quint, p. 25-49.
- Tjittes, R.P.J.L. (1999). Redelijkheid en billijkheid en verjaring. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 55-62.
- Tjittes, R.P.J.L. (1999). De tijd heelt alle wonden: verjaring en verval van het recht op vergoeding van letselschade. In Hartlief, T. (red.), *Het belang van de dader*, Deventer, Kluwer, p. 45-68.
- Van, A.J. (2002). De begroting van affectieschade. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, 2, p. 37-41.
- Van, A.J. (2002). Het Kindertaxi-arrest: de visie van de belangenbehartiger. *Tijdschrift voor Vergoeding Personenschade*, 2, p. 43-44.
- Vegter, M.S.A. (2001). Discriminerend overgangsrecht: over hossers en nahossers: ongelijke beloning in het voortgezet onderwijs. *Nemesis*, 4, p. 128-132.
- Vegter, M.S.A. (2001). Aansprakelijkheid werkgever voor psychische schade werknemer als gevolg van seksuele intimidatie van de werknemer. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, 5, p. 133-140.

- Vegter, M.S.A. (2002). RSI en het 'recht' op een ontslagvergoeding. *Praktisch procederen*, 2, p. 67-73.
- * Verheij, A.J. (1998). Vergoeding van affectieschade. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 324-332.
- Verheij, A.J. (1998). Een pleidooi voor de vergoeding van geringe immateriële schade. *RM Themis*, p. 339-350.
- * Verheij, A.J. (1998). Wrongful birth. *Verkeersrecht*, p. 353-356.
- Verheij, A.J. (1998). De dingen die voorbij gaan. *Nederlands Juristenblad*, p. 1297-1304.
- Verheij, A.J. (1999). Shockschade. *Nederlands Juristenblad*, p. 1409-1416.
- Verheij, A.J. (2000). Shock- en schrikschade. *Tijdschrift voor vergoeding van personenschade*, p. 41-43.
- Verheij, A.J. (2000). Shockschade: recente jurisprudentie. *Verkeersrecht*, p. 178-180.
- Verlinden, A. (2000). Bosdecreet gewijzigd. *Tijdschrift voor wetgeving*, p. 216-218.
- * Verheij, A.J. (2000). Vergoeding van affectieschade. In Kottenhagen-Edzes, P.A. (red.), *Immateriële schade: tendensen en wensen, Ius Commune Europaeum Reeks*, 33, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 37-60.
- Verheij, A.J. (2001). Contouren wetsvoorstel vergoeding affectieschade. *Nederlands Juristenblad*, p. 1562-1569.
- Verheij, A.J. (2002). Smartengeld bij overlijden. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 206-210.
- Verheij, A.J. (2002). Vergoedbaarheid van shockschade van professionele hulpverleners bij rampen. In Akkermans, A. & Brans, E. (red.), *Aansprakelijkheid en schadeverhaal bij rampen*, Nijmegen, Ars Aequi Libri, p. 281-301.
- Verheij, A.J. (2002). Vergoeding van shockschade sinds Hoge Raad 22 februari 2002. *Letsel & Schade*, p. 5-13.

VAKPUBLICATIES

- Akkermans, A. (2000). Noot bij HR 24 december 1999, Nugteren/Meskes. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 77-82.
- Akkermans, A. (2001). Noot bij Rechtbank Den Haag 12 juli 2000. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, p. 52-53.
- Akkermans, A. (2002). Bespreking van Rambocus, D.S., *Medisch-juridische causaliteit*. *RM Themis*, 210-212.
- Akkermans, A. (2002). Noot bij Hof Amsterdam 10 mei 2001, 80. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, p. 134-135.

- Akkermans, A. (2002). Noot bij Bindend Advies H.A. Bouman 04 november 1999, 81. Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer, p. 138-139.
- Beuving, J. & Brans, E.H.P. (1999). Hoofdstuk 11 t/m 15 (inzake: overdracht en derdenbescherming). In Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 89-144.
- Brans, E.H.P. (1999). Hoofdstuk 34 t/m 37 en 39. In Dam, C.C. van & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, Ars Aequi, p. 337-420.
- Claassens, H. & Schoubroeck, C. van (1999). *Onrechtmatige bedingen en praktijken in verzekeringen. Eindrapport van de Werkgroep Onrechtmatige bedingen ed. 1: Commissie voor verzekeringen*
- Cousy, H. (1999). *Verslag van de Commissie voor Verzekeringen, Controle-dienst voor de Verzekeringen Verslag 1997-1998*, Brussel, CDV, p. 151-160.
- Cousy, H. (2001). Noot bij Brussel 23 maart 1999, Gezamenlijk aanbod van financiële diensten. Een nieuwe lente, ook een nieuw geluid? *Tijdschrift voor het Belgisch Handelsrecht*, p. 172-179.
- Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (2000). *Wetgeving Verzekeringen 2001*, Antwerpen, Kluwer, 860 p.
- Cousy, H. & Schoubroeck, C. van (2000). *Wetgeving Verzekeringen 2000/2*, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen, 789 p.
- Dam, C.C. van (1998). Noot bij HR 11 april 1997, Bike Brothers/Nieuw Rotterdam Schade. *Verkeersrecht*, vol. 46, p. 109-110.
- Dam, C.C. van (1998). Noot bij HR 31 oktober 1997, Stad Rotterdam/Zonneveld. *Verkeersrecht*, vol. 46, p. 315-316.
- Dam, C.C. van (2000). Noot bij HR 10 december 1999, IJzeren staaf. *Verkeersrecht*, 48, nr. 115.
- Dam, C.C. van (2000). Noot bij HR 9 oktober 1998, Emotioneel belang en affectieschade. De onhoudbaarheid van Jeffrey-arrest, NJ 1998, 853, VR 2000, 37. *Verkeersrecht*, p. 73-75.
- Dam, C.C. van (2001). Noot bij Hof van Justitie Europese Gemeenschappen 10 mei 2001. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, p. 239-241.
- Dam, C.C. van (2001). *Bespreking van Sieburgh, C.H., Toerekening van een onrechtmatige daad*, Kluwer, Deventer, 2000. *Verkeersrecht: juridisch maandblad betreffende het wegverkeer*, 3, p. 71-74.
- Eijk-Graveland, J.C. van (1998). Noot bij HR 11 september 1998, Opzet, eigen schuld en bereddingsplicht in de ziektekostenverzekering. *RvdW* 1998, 153, K en J/Oost Nederland. *Verzekeringsrechtelijke berichten*, p. 119-120.

- Engelhard, E.F.D. (1999). Boekbespreking van Haas, S.P. de & Hartlief, T. (red.), *Verkeersaansprakelijkheid. Vergoeding van personenschade in Europees perspectief*. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 180-185.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 24 december 1999, Nugteren/Meskes, RvdW 2000, 12. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 131-132.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 28 mei 1999, H/Stichting Gezondheidszorg, NJ 1999, 614. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 41-42.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Rb Arnhem 2 september 1999, S en B/Stichting Speciaal Onderwijs, NJ Kort 1999, 82. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 42.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 3 september 1999, Stichting de Fauna-bescherming/Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging c.s., RvdW 1999, 115. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht p. 76-77.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 10 december 1999, Fransen/Stichting Pasteurziekenhuis, RvdW 1999, 199. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 174.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 24 december 1999, Zorgverzekering Gouda/Lutz, RvdW 2000, 11. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 130-131.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Behoeftigheid bij overlijden, Noot bij HR 4 februari 2000, Kwidama/Raphael-Richardson, RvdW 2000, 38. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 254-259.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 7 januari 2000, Nationale Nederlanden/NV Verzekering Woudsend, RvdW 2000, 14. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 132-133.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Centrale Raad van Beroep 11 februari 2000. Uitspraken Sociale Zekerheid, 77, p. 297-299.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 14 januari 2000, Van Sas/NV Interpolis Schade, RvdW 2000, 19. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 176.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 12 mei 2000, Jansen/Jansen, RvdW 2000, 125. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 341-342.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Hof Amsterdam 27 april 2000, Veldman/NV Verzekering Maatschappij Woudsend, NJ kort 2000, 45. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 338-341.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Hof 's Gravenhage 26 april 2000, Rolnr. 2200307299. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 270-271.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 25 februari 2000, Ten Tije/OLM Het Groene Land Schadeverzekering, RvdW 2000, 75. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 219.

- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 4 februari 2000, RvdW 2000, 38. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 179-180.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 24 december 1999, Van den Hemel/Royal Nederland, RvdW 2000, 10. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 130.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 21 januari 2000, Stet Holland Research BV/Braaksma, RvdW 2000, 28. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 178-179.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Rechtbank 's-Gravenhage 2 februari 2000, Baby Kelly', Rolnr. 96/1581. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 415-416.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 16 juni 2000, Stichting Sint Willibrord Psychiatrisch Centrum/V, RvdW 2000, 155. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 416-418.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij HR 14 juli 2000, Geertsema/De Niet en NV Gemengd bedrijf Haagsche Tram Maatschappij, RvdW 2000, 177. Nederlands Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 420-421.
- Engelhard, E.F.D. (2000). Noot bij Centrale Raad van Beroep 1 augustus 2000. Uitspraken Sociale Zekerheid, p. 987-990.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 8 september 2000, RvdW 2000, 181, B/B (de vader). Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 1, p. 46-47.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 20 oktober 2000, RvdW 2000, 207, Foekens BV/Abder-rahmen Naim. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 2, p. 105-106.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 3 november 2000, RvdW 2000, 218, European Bulk Services BV/Groenewegen Agro BV. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 2, p. 106-107.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 10 november 2000, NJ 2000, 718, Levob Gezondheidsverzekering NV/Van den Bos. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 2, p. 107-108.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij Hof Arnhem 16 november 1999, NJ 2000, 727, Klaverblad Schadeverzekeringsmaatschappij NV/IZA. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 3, p. 158-159.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 24 november 2000, RvdW 2000, 237, M BV/G) Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 3, p. 162-163.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 12 januari 2001, RvdW 2000, 31, Vonk Montage BV/Van der Hoeven. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 204-205.

- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij Rechtbank Assen 20 december 2000, NJ-kort 2000, 9, Verstraeten/Interpolis Schade BV. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 5, p. 247-248.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij Rechtbank Assen 13 februari 2001, ELRO AA9980, Eiser/Regiopolitie Drenthe. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 5, p. 252-253.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij Rechtbank 's Gravenhage 4 april 2001, ELRO AB0850, Stichting Begaclaim/Staat en Vereniging voor Effectenhandel. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 6, p. 323-324.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR 28 september 2001, ELRO ZC3658, Levob Gezondheidsverzekering NV/verweerder. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 10, p. 521-522.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR (22-09-2000), NJ 2000, 631, N/Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 1, p. 47-48.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Noot bij HR (20-04-2001), RvdW 2001, 92, Ronald Wong Yen Kong/X. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 7, p. 387-388.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Bespreking van Sieburgh, C.H., Toerekening van een onrechtmatige daad, Deventer, Kluwer, 2000. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 10, p. 514-520.
- Engelhard, E.F.D. (2001). Bespreking van Boom, W.H. van, Verhaalsrechten van verzekeraars en risicodragers, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, 2000. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 35-40.
- Engelhard, E.F.D. (2002). Noot bij HR 26 oktober 2001, RvdW 2001, 169, R/Van de W. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 2, p. 77-79.
- Engelhard, E.F.D. (2002). Noot bij HR 7 december 2001, RvdW 199 2001, De gemeente Leeuwarden/verweerder. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 3, p. 126-129.
- Engelhard, E.F.D. (2002). Noot bij Rechtbank 's-Gravenhage 5 december 2001, RvdW 2002, 34, H/Hannover International Insurance. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 162-164.
- Engelhard, E.F.D. (2002). Noot bij HR 1 februari 2002, RvdW 2002, 34, Van Straaten/Brandts en Scharis. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 164-166.
- Engelhard, E.F.D. (2002). Noot bij Rechtbank 's-Gravenhage 1 februari 2002, RvdW 2002, 34, Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 127-129.
- Faure, M.G. (1998). boekbespreking van Veldhoven, B.C.J. van & Wijck, P.W. van (red.), Recht en efficiëntie, een inleiding in de economische analyse van het recht, Deventer, Kluwer, 1997, 424 p. Rechtskundig Weekblad, p. 311.

- * Faure, M.G. (2000). Vergoeding van immateriële schade vanuit rechtseconomisch perspectief. In Kottenhagen-Edzes, P.A. (red.), *Immateriële schade: tendensen en wensen, Ius Commune Europaeum* Reeks, 33, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 107-126.
- Hartlief, T. (1998). Boekbespreking J.M. Barendrecht en H.M. Storm m.m.v. negen anderen, *Berekening van schadevergoeding*. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6321, p. 469-470.
- Hartlief, T. (1998). Alternatieve causaliteit. *Tijdschrift voor personenschade*, p. 39-41.
- Hartlief, T. (1998). Causaal verband en schadebeperkingsplicht. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 19-22.
- Hartlief, T. (1998). Werkgeversaansprakelijkheid. Stelplicht en bewijslast. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 22-23.
- Hartlief, T. (1998). Verkeersaansprakelijkheid. Positie regresnemers. Buitengerechtelijke kosten. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 44-46.
- Hartlief, T. (1998). Aansprakelijkheid jegens aandeelhouder. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 49-51.
- Hartlief, T. (1998). Overheidsaansprakelijkheid. Rechtsbescherming door burgerlijke rechter. Formele rechtkracht. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 69-71.
- Hartlief, T. (1998). Overheidsaansprakelijkheid. Vernietigde beschikkingen. Reikwijdte van Gog/Nederweert. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 71-73.
- Hartlief, T. (1998). Overheidsaansprakelijkheid. Vernietigde beschikkingen. Verplichting gebruik te maken van toevoeging? *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 73-75.
- Hartlief, T. (1998). Belastingheffing. Legaliteitsbeginsel. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 90-92.
- Hartlief, T. (1998). Werkgeversaansprakelijkheid. Stelplicht en bewijslast. Ongevalsrapportage. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 117-118.
- Hartlief, T. (1998). Werkgeversaansprakelijkheid. Bewuste roekeloosheid. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 139-140.
- Hartlief, T. (1998). Werkgeversaansprakelijkheid. Tekortkoming werkgever. Hulppersonen. Stelplicht en bewijslast. Ongevalsrapportage. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 140-142.
- Hartlief, T. (1998). Verkeersaansprakelijkheid: beroep op overmacht in de zin van art. 185 WVV; anticipatie op wetsvoorstel verkeersongevallen? *Verkeersrechtelijke berichten*, p. 71-73.
- Hartlief, T. (1999). Verkeersaansprakelijkheid. Aansprakelijkheid met terugwerkende kracht? *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 25-27.

- Hartlief, T. (1999). Schrik- en affectieschade. Beperkte kring van gerechtigden. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 30-32.
- Hartlief, T. (1999). Onrechtmatige daad jegens de overheid. Kostenverhaal. Noot bij HR 15 januari 1999, RvdW 1999, 13. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 52-54.
- Hartlief, T. (1999). Noot bij HR 28 mei 1999, Matiging van schadevergoeding, NJ 1999, 510. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 93-94.
- Hartlief, T. (1999). Noot bij HR 22 januari 1999, Stichting Reclassering Nederland/X. Reikwijdte werkgeversaansprakelijkheid voor arbeidsongevallen en beroepsziekten (art. 7A:1638x (oud); art. 7:658 BW), RvdW 1999, 17. *Ars Aequi*, p. 275-281.
- Hartlief, T. (1999). Noot bij HR 29 januari 1999, Reikwijdte art. 185 WvW en art. 7:658 BW, NJ 1999, 245. *Verzekeringsrechtelijke berichten*, p. 58-60.
- Hartlief, T. (1999). Boekbespreking W. van Gerven, J. Lever, P. Larouche, Ch. von Bar en G. Viney, *Cases, Materials and Text on National, Supranational and International Tort Law, Scope of protection*, Hart Publishing, Oxford 1998. *RM Themis*, p. 244-245.
- Hartlief, T. (2000). Noot bij HR 1 oktober 1999, Overheidsaansprakelijkheid voor vernietigde beschikkingen, NJ 1999, 756. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 16-18.
- Hartlief, T. (2000). Noot bij HR 4 februari 2000, Schadevergoedingsrecht. Invloed sommenverzekering op vordering terzake van overlijdensschade, RvdW 2000, 38. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 89-92.
- Hartlief, T. (2000). Noot bij HR 12 mei 2000, Onrechtmatige daad. Gevaar-zetting. Ongelukkige samenloop van omstandigheden, RvdW 2000, 125. *Aansprakelijkheid & Verzekering*, p. 106-107.
- Hartlief, T. (2000). Noot bij HR 17 december 1999, Overheidsaansprakelijkheid voor vernietigde besluiten: de positie van de burgerlijke rechter in het geding, RvdW 2000, 5. *Ars Aequi*, p. 181-192.
- Hartlief, T. (2000). Noot bij HR 8 september 2000, Baby Joost. RvdW 2000, 180. *Ars Aequi*, p. 863-873.
- Hartlief, T. (2000). Boekbespreking H.A. Bouman en G.M. Tilanus-van Wassenaer, *Schadevergoeding: personenschade*, Mon. NBW B-37, 2e druk. *Verkeersrecht*, p. 76-77.
- Hartlief, T. (2001). Noot bij HR 10 november 2000, Verkeersaansprakelijkheid. RvdW 2000, 225 en HR 17 november 2000, RvdW 2000, 234. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 50-53.
- Hartlief, T. (2001). Noot bij HR 19 januari 2001, RvdW 2001, 34, Causaliteits-onzekerheid: betekenis en reikwijdte van de 'omkeringsregel'. *Ars Aequi*, p. 452-459.

- Hartlief, T. (2001). Noot bij HR 27 april 2001, RvdW 2001, 96, Aansprakelijkheid van de verkoper terzake van non-conformiteit. *Ars Aequi*, p. 982-989.
- Hartlief, T. (2001). De Commissie Donner. *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, 1, p. 93.
- Hartlief, T. (2002). Het centrum van het burgerlijk recht. *Nederlands Juristenblad*, p. 405.
- Hekster, T.A. (2002). Noot bij HR (03-05-2002), JOL 2002/275, Aansprakelijkheid Staat voor beijzeld ZOAB-wegdek). *Aansprakelijkheid, Verzekering & Schade*, p. 164-167.
- Heutger, V. (2002). Copanello 2000, *Il Diritto romano e il terzo millennio*, Congressverslag. *Zeitschrift für europäisches Privatrecht*, 1, p. 177-179.
- Hondius, E.H. (1998). De verbintenis uit de wet. *Asser Actueel*, p. 1-3.
- Hondius, E.H. (1998). De verbintenis uit de wet. *Asser Actueel*, p. 8-11.
- Hondius, E.H. (1999). Verbintenissenrecht. De verbintenis uit de wet, 10e druk (1998). *Asser Actueel*, p. 11-14.
- Hondius, E.H. (2000). Mesotheloom en verjaring: de billijkheid zegeviert (redactioneel). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 275.
- Hondius, E.H. (2000). Tabaksaansprakelijkheid: pleidooi voor een collectieve aanpak (redactioneel). *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 351.
- * Hondius, E.H. & Kottenhagen-Edzes, P.A. (2000). Woord vooraf. In Kottenhagen-Edzes, P.A. (red.), *Immateriële schade: tendensen en wensen*, *Ius Commune Europaeum* Reeks, 33, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 184 p.
- Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). Noot bij HR 17 januari 1997, De Stichting Miljoenen zijn tegen - Covra N.V. *Jurisprudentiekatern Milieu en Recht*, p. 22-23.
- Kottenhagen-Edzes, P.A. (1998). Noot bij President Rechtbank 's-Hertogenbosch, 9 december 1997, Van Eerd Groothandel B.V./Rietbergen, c.s.; President Rechtbank 's-Hertogenbosch, 3 maart 1998, Van Eerd Groothandel B.V./Rietbergen c.s. *Jurisprudentiekatern Milieu en Recht*, p. 245-246.
- Maanen, G.E. van (1998). Supplement 32, *Onrechtmatige Daad, Bewerking onderdeel VIII.1 (Stakingsrecht)*, Deventer, Kluwer, 41 p.
- Maanen, G.E. van (1998). Supplement 39, *Onrechtmatige Daad, Bewerking van art. 197 (Tijdelijke regeling verhaalsrechten)*, Deventer, Kluwer, 13 p.
- Maanen, G.E. van (1999). Supplement 41, *Onrechtmatige Daad, Bewerking onderdeel art. 6:163 (Relativiteit)*, Deventer, Kluwer, 60 p.
- Maanen, G.E. van (1999). Noot bij HR 15 oktober 1999, RvdW 1999, 142. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 264, p. 1233-1238.

- Maanen, G.E. van (1999). Noot bij HR 18 september 1998, Luyks/Bastiaansens, RvdW 1998, 157. Aansprakelijkheid & Verzekering, p. 22-26.
- Maanen, G.E. van (2000). Supplement 52, Onrechtmatige Daad, Bewerking onderdeel art. 6:163 (Relativiteit) en Stakingsrecht (VIII.1), Deventer, Kluwer, 70 p.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 15 oktober 1999, Kerssemakers/Gemeente Uden, RvdW 1999, 142. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 43.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 12 november 1999, Heijmans Bouw BV/Staat, RvdW 1999, 170. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 82-83.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 19 november 1999, Tegelen/Provincie Limburg, RvdW 1999, 179. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 83-85.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 29 oktober 1999, NJ 1999, 820. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 123-124.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 17 december 1999, Mega Staalbouw/Klaverblad, RvdW 2000, 4. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 129-130.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 10 december 1999, NJ 2000, 7. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 128-129.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 7 januari 2000, De Ree/Staat, RvdW 2000, 15. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 133-134.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 19 mei 2000. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 342-343.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 19 mei 2000, Doorkruisingsleer, RvdW 2000, 132. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 407-411.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 30 juni 2000, Ermer Managment/ABN AMRO Bank, NJ 2000, 536. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 418-419.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij HR 13 oktober 2000. Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 320.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 23 maart 2000, Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 544-547.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij Centrale Raad van Beroep 22 juni 2000. Nederlands Juristenblad, p. 232.
- Maanen, G.E. van (2000). Noot bij Rechtbank Breda 28 augustus 2000. Nederlands Juristenblad, 285, p. 1141-1146.

- Maanen, G.E. van (2001). Supplement 61, Onrechtmatige Daad, Bewerking onderdeel art. 6:163 (Relativiteit) en Stakingsrecht (VIII.1). Kluwer, Deventer, 20 p.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij CBb 27 februari 2001, 101. Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 425-431.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij Rechtbank Assen 13 februari 2001, 103. Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 437-441.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij Centrale Raad van Beroep 14 augustus 2001, 259. Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 1113-1116.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 3 november 2000, 2, Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 8-12.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 15 december 2000, 26, Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 104-115.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 24 november 2000, RvdW 2000,236, De Nederlandse Antillen/Matos e.a. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 3, p. 161-162.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 1 december 2000, RvdW 2000,243, Staat/BP Schouten Olie BV. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 201-202.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 15 december 2000, C99/034HR, Slegers/Gemeente. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 202-203.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 26 januari 2001, C99/065HR, Standard Groep Holland/ING Bank. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, 4, p. 205-206.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 15 juni 2001, RvdW 2001, 113, Chipsol, Pentalaria, Unihome/Coopers & Lybrand. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 437-439.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 5 oktober 2001, RvdW 2001, 149, Van Haperen/Nederlands Bureau der Motorrijtuigenverzekeraars. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 525-528.
- Maanen, G.E. van (2001). Noot bij HR 15 juni 2001, RvdW 2001,133, Nieuwe avonturen met de familie Poot (Chipsol, Pentalaria, Unihome/Coopers & Lybrand). Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6462, p. 869-872.
- Maanen, G.E. van (2002). Noot bij HR 09 november 2001, RvdW 2001, 175, Van Doesburg/Tan. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 78-80.
- Maanen, G.E. van (2002). Noot bij Rechtbank Assen 4 december 2001. Jurisprudentie Bestuursrecht, 16, p. 104-114.

- Maanen, G.E. van (2002). Noot bij HR 16 november 2001, RvdW 2001, 183, NVV en een aantal individuele varkenshouders/Staat. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 80-82.
- Maanen, G.E. van (2002). Noot bij HR 22 februari 2002, Van Vlodrop/Staat. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 166-168.
- Maanen, G.E. van (2002). Noot bij HR 22 februari 2002 Van Vlodrop/Staat. Jurisprudentie Bestuursrecht, p. 319-338.
- Maanen, G.E. van & Heilhof, N.R. (1998). Boekbespreking van Bierbooms, P.F.A., Privaatrechtelijk kostenverhaal door de overheid. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, p. 112-117.
- Maanen, G.E. van & J. Versmissen (1999). Bespreking van Roozendaal, B.J.P.G., Overheidsaansprakelijkheid in Duitsland, Frankrijk en Nederland. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 213-219.
- Meijer, S.Y.T.H. (1998). Het non-concurrentiebeding in het overnamecontract. Nieuwsbrief BW, p. 97-99.
- Meijer, S.Y.T.H. (1998). De beëindiging van de agentuurovereenkomst. Nieuwsbrief BW, p. 61-64.
- Meijer, S.Y.T.H. (1998). Verwijzing naar twee verschillende sets algemene voorwaarden: $1 + 1 = 0$. Nieuwsbrief BW, p. 24-26.
- Meijer, S.Y.T.H. (1998). Risicoverzwaren. Nieuwsbrief BW, p. 118-120.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Beantwoording rechtsvraag (278) Verzekeringsrecht. *Ars Aequi*, p. 682-685.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Vertegenwoordiging. In Van Dam, C.C. & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, *Ars Aequi*, p. 179-189.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Verrekening. In Van Dam, C.C. & Verheij, A.J. (red.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, *Ars Aequi*, p. 223-227.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). De koopovereenkomst. In Van Dam, C.C. & Verheij, A.J. (Ed.), *Privaatrecht als opdracht*, Nijmegen, *Ars Aequi*, p. 303-309.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Rechtsvraag (278) Verzekeringsrecht. *Ars Aequi*, p. 307-308.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Borgtocht, dwaling en bewijs, Nieuwsbrief BW, p. 129-131
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Distributieovereenkomsten. Bespreking van Barendrecht, J.M. & Van Peursen, G.R.B., *Distributie-overeenkomsten*. *RM Themis*, p. 175-176.
- Meijer, S.Y.T.H. (1999). Gevolgen van het terugsturen van een akte van borgtocht. Nieuwsbrief BW, p. 24-26.

Meijer, S.Y.T.H. & Rietkerk, J.G. (1998). Internationale factoring. Juridisch up to date, p. 23-28.

Schoubroeck, C. van (1999). Bespreking Bijzondere vraagstukken rechtsbijstandsverzekering - Aspects particuliers de l'assurance protection juridique, Colle, Ph. & Fagnart, J.L. (ed.), Collection de la Faculté de Droit Université Libre de Bruxelles - Brussel, Bruylant. Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht, p. 147.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Turnhout 3 juni 1999, Bewijslast van de hoedanigheid van bestuurder in de zin van art. 29bis WAM-wet. Rechtskundig Weekblad, p. 1065-1069.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Turnhout 3 juni 1999, Bewijslast van de hoedanigheid van bestuurder in de zin van artikel 29bis W.A.M.-wet. Rechtskundig Weekblad, p. 1065-1069.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Brussel 24 maart 1999, De artikelen 86 en 87 Wet Landverzekeringsovereenkomst. Algemeen Juridisch Tijdschrift, p. 686-688.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Rechtbank van Koophandel Antwerpen 9 februari 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 855.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Turnhout 22 september 1998. Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht, p. 217-218.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Kortrijk 14 oktober 1998. Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht, p. 218-219.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Hof van Cassatie 26 november 1998 (WAM-wet en gestolen voertuig). Rechtskundig Weekblad, p. 1419-1421.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Antwerpen 18 november 1998. Rechtskundig Weekblad, p. 1361-1362.

Schoubroeck, C. van (1999). Noot bij Politierechter Brugge 9 november 1998. Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht, p. 220-221.

Schoubroeck, C. van (2001). Noot bij Rechtbank Mechelen 2 mei 2000, Betrokken motorrijtuig in de zin van art. 29 bis W.A.M. -wet. Rechtskundig weekblad, p. 1283.

Tjittes, R.P.J.L. (1998). Rhythm & Blues van het recht, 2e en 3e druk, Amsterdam, Uitgeverij Balans, 143 p.

Tjittes, R.P.J.L. (1998). Bedrijfsaansprakelijkheid: zorgplicht en aansprakelijkheid bank. Aansprakelijkheid & Verzekering, p. 66-67.

Tjittes, R.P.J.L. (1998). Beroepsaansprakelijkheid: aansprakelijkheid assurantiestussenpersoon. Aansprakelijkheid & Verzekering, p. 68-69.

Verheij, A.J. (1998). Wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding. In Bollen, C. & Kluiver, H.J. de (red.), *Verbintenissenrecht Geschetst*, Nijmegen, *Ars Aequi Libri*, p. 157-167.

Verheij, A.J. (1999). Noot bij Rechtbank Zwolle 6 januari 1999, *Geestelijk letsel: de kring van gerechtigden*. *Nieuwsbrief BW*, p. 103-105.

Verheij, A.J. (1999). Noot bij Hof Den Bosch 3 februari 1998. *Verkeersrecht*, p. 47.

Verheij, A.J. (2002). Noot bij HR 26 oktober 2001, *RvdW* 2001, 169. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 206-210.

Vermeer, M. (1999). *Blokken of verwijderen? Hoe een Internet Service Provider dient te handelen bij inbreukmakende informatie*. *Intellectuele Eigendom & Reclame*, p. 206-207.

I.3 Grensoverschrijdend milieurecht

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

De centrale vraag voor dit programma is op welke wijze rechtsregels kunnen worden geformuleerd en aangewend om milieuschade te reduceren binnen een context die niet slechts oog heeft voor de instrumentele werking van het recht, maar tevens voor de rechtsbeschermende werking ervan.

Door rechtsvergelijkend onderzoek kan worden gepoogd om ook een 'milieurechtscultuur' bloot te leggen. De onderzoeksgroep realiseert dit via drie onderzoeklijnen. In een eerste project, gericht op de organisatie en effectiviteit van de bestrijding van grensoverschrijdende milieuvervuiling, wordt onderzocht hoe Europeesrechtelijke en verdragsrechtelijke normen kunnen worden geformuleerd om deze milieuschade te minimaliseren en hoe vervolgens door gebruik van het aansprakelijkheids- en strafrecht of financiële instrumenten prikkels kunnen worden gegeven om de normstelling na te leven. In een tweede project, betreffende de handhaving van milieuwetgeving op nationaal en internationaal niveau, wordt ingegaan op de vraag hoe gestelde normen in een internationale context door verschillende instrumenten kunnen worden gehandhaafd. Als rode draad door beide projecten loopt steeds de vraag of rechtsregels, en zo ja welke, geschikt zijn om milieuschade te voorkomen en te reduceren, rekening houdende met de rechtsstatelijke eisen in een democratische samenleving. Daarbij wordt uiteraard de nadruk gelegd op rechtsvergelijkend onderzoek naar gemeenschappelijke problemen die in verscheidene Europese lidstaten rijzen ten aanzien van de bestrijding van milieuverontreiniging en wordt bijgevolg ook naar een *ius commune* voor wat het milieurecht betreft gezocht. Die themata staan reeds lange tijd centraal bij beide onderzoeksgroepen.

In het programma grensoverschrijdend milieurecht staat de internationalisering centraal, evenals de multidisciplinaire aanpak. De internationalisering uit zich uiteraard in het geselecteerde thema. Rechtsvergelijkend onderzoek is onder meer essentieel voor het bepalen van het juiste beleidsinstrument. Ook bij de uitvoering wordt samengewerkt, onder meer in de vorm van projecten die met de European Science Foundation (*The choice of instruments for the regulation of pesticides*), de University of Cambridge (*The regulation of hazardous waste*) en andere instituten worden uitgevoerd. Ook wordt in de vorm van contractonderzoek samengewerkt onder meer met het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol. Genoemde samenwerkingsvormen zijn doorgaans interdisciplinair. Hoewel dit programma onder '*ius commune*' en privaatrecht ressorteert, komen vele klassieke takken van het recht in dit deelprogramma aan bod. Ook in juridisch-methodologische zin is het deelprogramma grensoverschrijdend. Met het deelprogramma II (*Aansprakelijkheid en verzekering*) wordt nauw samengewerkt over problemen van milieuaansprakelijkheid en vergoeding van milieuschade.

Voor de gehele milieurechtonderzoeksgroep is de vraag op welke wijze het recht kan reageren op grensoverschrijdende milieuverontreiniging een van de centrale

problemen waar men zich mee bezighoudt. Deze vraag wordt op overschrijdende wijze benaderd, meer bepaald, voor wat Maastricht betreft, vanuit administratief-rechtelijke, civielrechtelijke en strafrechtelijke hoek. Gelijkaardige vragen staan centraal bij sommige Leuvense onderzoekers, vooral vanuit bestuursrechtelijke hoek.

Ook wordt aandacht besteed aan een centrale ontwikkeling binnen het regionaal, nationaal en Europees milieurecht, waarbij de milieuwetgeving in tegenstelling tot vroeger steeds minder sectoraal, en meer algemeen wordt. Op alle beleidsniveaus ontwikkelt zich een 'algemeen deel' dat steeds ruimer wordt en eveneens kwalitatief belangrijker wordt dan het sectoraal gedeelte. Ten titel van voorbeeld kan worden gewezen op het in Vlaanderen door de interuniversitaire commissie tot stand gebrachte voorontwerp decreet milieubeleid. Door de groep wordt via een onderzoek naar de 'Algemene delen' in de verschillende lidstaten en op Europees niveau (men denke aan de ontwikkelingen rond Integrated Pollution Control) bekeken in hoeverre hierin algemene beginselen van milieubeleid te ontdekken zijn die een integratiebevorderend effect kunnen hebben.

Daarenboven is het voor de onderzoeksgroep van belang dat het *ius commune* milieurechtelijk onderzoek ook steeds doorwerkt in het milieurechtelijk onderwijs. Bijvoorbeeld het boek van Seerden, R. en Heldeweg, M. (red.), *Comparative Environmental Law in Europe, an introduction to public environmental law in the EU member states*, Antwerp, Maklu, 1996, tweede druk in de voorbereiding, is in het kader van dit onderzoeksproject tot stand gekomen en speelt een belangrijke rol in het onderwijs aan de faculteit en meer in het bijzonder in het blok *international European and comparative environmental law*. Hetzelfde geldt voor een ander boek dat in het kader van dit onderzoeksproject tot stand kwam in samenwerking met de collega's uit Leuven: Seerden, R. en Deketelaere, K. (red.), *Legal aspects of soil pollution and decontamination in the EU member states and the United States*, Antwerp, Intersentia, 2000

Gepoogd wordt derhalve om ook de resultaten van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek niet alleen beleidsrelevant in te zetten (via onderzoeksfinanciering vanuit de tweede en derde geldstroom), maar om die onderzoeksresultaten ook ten dienste van het onderwijs in te zetten. De onderzoeksgroep is voornemens om via gezamenlijk onderzoek met de huidige partners de uitvoering van het onderzoeksprogramma voort te zetten. Dit betekent dat de aandacht zal blijven uitgaan naar congresorganisatie, gezamenlijke publicaties en publicatie van onderzoeksresultaten in peerreviewed tijdschriften. Ook zal steeds gepoogd worden via tweede- en derdegeldstroomonderzoek extra middelen te werven. Overigens blijft ook bij derdegeldstroomonderzoek voor de onderzoeksleiding centraal staan dat contractonderzoek slechts wordt aangenomen en uitgevoerd wanneer dit past in de uitvoering van het programma.

ONDERZOEKERS

Coördinerend onderzoeksleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Dr. M.G. Faure LL.M.	UM	01-01-1995	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Dr. K. Deketelaere	KUL	01-01-1995	
Dhr. Prof.Dr. M.M.L.L. Pâques	UL	01-01-1999	
Dhr. Prof.Mr. Th.A. de Roos	UM/RUL	01-01-1995	31-05-2002
Senior onderzoeker			
Dhr. Mr. G. Betlem LL.M. Ph.D.	UU	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. M. Boes	KUL	01-01-2000	
Mw. A. Gekiere	KUL	01-01-2000	30-08-2000
Dhr. Prof.Mr. T. Hartlief	UM	01-01-2000	
Mw. Mr. P.A. Kottenhagen-Edzes	UU	01-01-2000	27-02-2002
Dhr. Prof.Mr. G.E. van Maanen	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-01-2000	
Dhr. Mr. P.R. Rodrigues	UU	01-01-2000	30-09-2000
Dhr. Prof.Mr. Th.A. de Roos	UM/RUL	01-06-2002	
Dhr. Mr. R.J.G.H. Seerden	UM	01-01-2000	
Onderzoeker			
Dhr. Mr. G. Betlem LL.M. Ph.D.	UU	01-08-1998	31-12-1999
Dhr. Prof.Dr. M. Boes	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Dr. P.L.H. van den Bossche	UM	01-01-1995	31-07-1997
Dhr. Dr. G. van Calster	KUL	01-06-1999	
Mw. A. Gekiere	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. D. Gerardin	KUL	01-01-1995	30-06-1997
Dhr. Prof.Mr. T. Hartlief	UM/RUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr.M.A. Heldeweg	UM	01-01-1995	31-12-1998
Mw. Mr. P.A. Kottenhagen-Edzes	UU	01-01-1995	31-12-1999
Mw. B. Lefebure	KUL	01-01-1995	30-09-1998
Dhr. Prof.Mr. G.E. van Maanen	UM	01-09-1995	31-12-1999
Dhr. B. Martens	KUL	01-01-1995	30-09-1998
Dhr. Prof. A.I. Ogus	UM	01-09-1997	31-12-1999
Dhr. Mr. P.R. Rodrigues	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Dr. D. Roef	UM	01-07-2001	
Dhr. F. Schutyser	KUL	01-12-1997	30-11-1998
Dhr. Mr. R.J.G.H. Seerden	UM	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. J. Swinnen	KUL	01-01-1997	31-05-1998
Mw. Mr. M.J.C. Visser	UvA	01-04-2001	
Promovendus			
Dhr. G. van Calster	KUL	01-01-1995	30-05-1999
Dhr. K. De Cock	KUL	14-09-1999	31-03-2000
Dhr. M. Deketelaere	KUL	01-01-1995	31-12-2000

Dhr. M. Delnoy	UL	01-01-1999	
Dhr. J. Gekiere	KUL	14-09-1999	01-09-2000
Dhr. D.J. Grimeaud	UM	01-02-1999	
Mw. Mr. M.W.J.A. Hertoghs	UM	01-01-1999	
Dhr. Mr. J. Heyman	UM	01-01-1995	
Dhr. Mr. J.G.J. Lefevere	UM	01-01-1995	
Mw. S. Leprince	UL	01-01-1999	
Mw. K. Loontjens	KUL	01-01-1995	30-09-1998
Mw. I. Martens	KUL	01-10-1999	
Dhr. D. Roef	UM	01-01-1995	30-06-2001
Mw. K. de Smedt	TUL	01-06-2002	
Dhr. Mr. S.J.P. Ubachs	UM	01-01-2000	31-12-2002
Dhr. J. Vanheule	KUL	01-08-1998	
Dhr. G. Verhoosel	KUL	01-08-1997	28-02-2000
Mw. A. Verlinden	KUL	14-09-1999	
Mw. Mr. M.J.C. Visser	UvA	01-01-1995	31-03-2001

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

19 maart 1998: Organisatie van congres te Leuven over environmental law in Belgium and the United Kingdom from a comparative perspective, gefinancierd door de British Council en plaatsvindend onder auspiciën van de Ius Commune onderzoekerschool. Naar aanleiding van dit congres werd een boek gepubliceerd met bijdragen van leden van de onderzoeksgroep: Deketelaere, K. en Faure, M. (red.), *Environmental law in the United Kingdom and Belgium from a comparative perspective*, Antwerpen, Intersentia, 1999 gepubliceerd in de Ius Commune Europaeumreeks.

28 mei 1998: Wordt een bijeenkomst gehouden te Maastricht van de onderzoekers van de onderzoeksgroep grensoverschrijdend milieurecht.

1 oktober 1998: Organisatie onder auspiciën van de Ius Commune onderzoekerschool samen met het Instituut voor Milieu- en Energierecht (IMER) van de KULeuven en METRO van de Universiteit Maastricht van het congres 'Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde' te Leuven. De bijdragen aan dit congres werden eveneens gepubliceerd in Deketelaere, K., Faure, M. en Verhoosel, G. (red.), *Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde*, Antwerpen, Intersentia, 1998, gepubliceerd in de Ius Commune Europaeumreeks (met onder meer bijdragen van de volgende leden van de onderzoeksgroep: Deketelaere, Faure, Kottenhagen-Edzes, Lefevere, Seerden, Van Calster).

3 juni 1998: Organisatie onder auspiciën van de Ius Commune onderzoekerschool te Leiden van een congres over de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten. Dit vond plaats naar aanleiding van de publicatie van een boek: Faure, M. en De Roos, Th. (red.), *De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten*, Den Haag, Sdu, 1998.

25 mei 1999: Organisatie van een workshop milieurecht te Luik over het thema milieurecht en risicomaatschappij onder leiding van Prof.Dr. M. Pâques.

24-25 september 1999: Organisatie van congres te Philadelphia tezamen met de Wharton School over environmental contracts and regulation: comparative approaches in Europe and the US, met participatie van onder meer Deketelaere, Faure, Grimeaud, Van Calster en Seerden. De resultaten van dit congres werden met sponsoring van de Ius Commune onderzoeksschool gepubliceerd: Deketelaere, K. en Orts, E. (eds.), Environmental contracts: comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe, Den Haag, Kluwer Law International, in druk.

14 oktober 1999: Organisatie van congres te Amsterdam door M. Faure en M. Visser onder auspiciën van de Ius Commune onderzoeksschool over het thema trends in het milieustrafrecht; herziening noodzakelijk? Dit congres werd medegeorganiseerd naar aanleiding van een rechtsvergelijkende studie over milieustrafrecht die door de onderzoeksgroep werd uitgevoerd. Zie Faure, M. en Visser, M. (red.), De strafrechtelijke bescherming van het leefmilieu in België, Duitsland en Nederland; modellen van strafbaarstelling en hun bewijsrechtelijke implicatie, Antwerpen, Intersentia, 1999, gepubliceerd in de Ius Commune Europaeumreeks.

11 mei 2001: seminar in Leuven over de ontwikkeling van milieurecht in de informatiemaatschappij 'Environmental protection and the information age: a comparative analysis of the EU and US approach', met onder meer Prof. Dan Esty van Yale Law School, F. Vanistendael, K. Deteketelaere, G. van Calster, J. Verschuuren, R. van Gestel.

20-21 juni 2001: (Maastricht): organisatie congres on institutions and instruments to control global environmental change, gefinancierd door de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen

19-20 oktober 2001: Congres te Luik over milieurecht in Afrika en Europa 'La protection de l'environnement au coeur du système juridique international et du droit interne'.

12-13 april 2002: Medebetrokkenheid bij de organisatie van de Third Global Annual Conference on Environmental Taxation te Woodstock, Vermont, USA, met participatie van o.m. Deketelaere, Prokisch, Van Calster en Ubachs.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

M. Faure, M. Visser (red.), Strafrechtelijke bescherming van het leefmilieu in België, Duitsland en Nederland; Modellen van strafbaarstelling en hun bewijsrechtelijke implicaties, Antwerpen, Intersentia, 1999.

K. Deketelaere, M. Faure (red.), Environmental law in the United Kingdom and Belgium from a Comparative Perspective, Antwerpen, Intersentia, 1999.

K. Deketelaere, R. Seerden (eds.), Comparative environmental law, legal aspects of soil pollution and decontamination in the EU and the US, Antwerpen, Intersentia, 2000.

K. Deketelaere, E. Orts (eds.), *Environmental Contracts: comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe*, Deventer, Kluwer Law International, 2001.

M. Faure, Th. De Roos en M.J.C. Visser (red.), *Herziening van het communale milieustrafrecht*, Deventer, Gouda Quint, 2001.

PROMOTIES

Calster, G. van (1999). *Does the world trade organisation need a title on the environment? Lessons learnt from the European Community*, dissertatie KU Leuven, 497 p.

Roef, D. (2001). *Strafbare overheden: Een rechtsvergelijkende studie naar strafrechtelijke aansprakelijkheid van overheden voor milieuverstoring*. Universiteit Maastricht, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 635 p. Promotores: M.G. Faure & Th.A. de Roos.

Visser, M.J.C. (2001). *Zorgplichtbepalingen in het strafrecht*. Universiteit Maastricht, Deventer, Gouda Quint, 543 p. Promotores: M.G. Faure & Th.A. de Roos.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

- * Betlem, G. (1998). *Kroniek Europees Privaatrecht 21 (Verdrag van Amsterdam)*. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, p. 16-17.

Betlem, G. (1999). *De begrenzing van de nationale procedurele autonomie door beginselen van gemeenschapsrecht*. Nederlands Tijdschrift voor Europees Recht, p. 160-165.

Betlem, G. (1999). *Kostenverhaal door milieuorganisaties*. Buren-Dee, In J.M. van et al. (red.), *Privaatrecht en Gros. Liber Amicorum F.W. Grosheide*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 133-146.

- * Betlem, G. (2000). *Review: White Paper on Environmental Liability*. Journal of Environmental Law, 12, p. 405.

Betlem, G. (2000). *The EC Commission's White Paper on Environmental Liability: Towards an EU-Wide regime*. Elni Newsletter, p. 28-30.

- * Betlem, G. & Nollkaemper, P.A. (1998). *Doorwerking van Internationaal Milieurecht in de Rechtspraak*. In Backes, Ch. e.a. (red.), *Internationaal Milieurecht in Nederland. De consequenties van het internationale milieurecht voor de nationale rechtspraak*, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, VMR, 1, p. 39-72.

Betlem, G., Rodrigues, P.R. & Zijlstra, S.E. (1998). *Omkering van proceslast*. Nederlands Juristenblad, p. 1855-1863.

- * Betlem, G. (1998). *Liability for Damage to the Environment*. In Hartkamp A. et al. (eds.), *Towards a European Civil Code*, 2nd edition, Nijmegen/The Hague, Ars Aequi Libri/Kluwer Law International, p. 473-491.

- Betlem, G. (1998). Actualisering van de bijdrage aan Michiels F.C.M.A. e.a. (red.), *Handboek Handhaving Milieurecht* (losbladig), Den Haag, VUGA, 47 p.
- Betlem, G. (1998). Hoofdstuk 8: Grensoverschrijdende handhaving. In Michiels F.C.M.A. e.a. (red.), *Handboek Handhaving Milieurecht* (losbladig), Den Haag, VUGA, 95 p.
- * Betlem, G. (1998). Par. 3.7.3. Staatsaansprakelijkheid wegens schending van Europees milieurecht. In Michiels F.C.M.A. e.a. (red.), *Handboek Handhaving Milieurecht* (losbladig vanaf 1998), Den Haag, VUGA, 14 p.
- Betlem, G. (1998). Par. 3.6. Relatie met EG-regelgeving. In Michiels F.C.M.A. e.a. (red.), *Handboek Handhaving Milieurecht* (losbladig vanaf 1998), Den Haag, VUGA, 47 p.
- * Betlem, G. (1999). Cross-Border Private Enforcement of Community Law. In Vervaele, J.A.E. et al. (eds.), *Compliance and Enforcement of European Community Law*, The Hague, Kluwer Law International, p. 391-418.
- * Betlem, G. (2001). Strict environmental liability and NGO damages and enforcement claims: a Dutch and international law perspective. *European Environmental Law Review*, p. 314-321.
- * Betlem, G. (2001). [Effect foreign licence before Dutch courts] Doorverwerking van een buitenlandse vergunning voor de Nederlandse rechter. In Hey, E. et al. (red.), *Grensverkenningen in het recht*. Rotterdam, p. 57-71.
- * Betlem G. & Hondius, E.H. (2001). European Private Law after Amsterdam. *European Review of Private Law*, p. 3-20.
- Boes, M. (2000). De wet gemeentelijke administratieve sancties. *Tijdschrift voor gemeenterecht*, p. 115-147.
- Boes, M. (2000). L'action en justice: état de la question, *Aménagement*, p. 88-92.
- Boes, M. (2000). Negotiated decision-making in Belgian law. In Waard, B. de (ed.), *Negotiated decision-making*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 209-217.
- Boes, M. (2000). The Council of state (administrative court) and the Permanent commission of linguistic control. In Deprez, K. (ed.), *Multilingualism and government: Belgium, Luxemburg, Switzerland, former Yougoslavia, South Africa, Pretoria*, Van Schaik Publishers, p. 38-42
- Boes, M. (2000). Vennootschap en vereniging in oprichting en het administratief recht. In Verbeke, A., Verstraete, J. en Luc Weyts, L. (red.), *Facetten van ondernemingsrecht*. Liber amicorum professor Frans Bouckaert, Leuven, Universitaire pers, p. 29-40.
- Betlem, G. & Backes, Chr. (1999). *Redactie van Integrated Pollution, Prevention and Control - The EC Directive from a Comparative Legal and Economic Perspective*, The Hague, Kluwer Law International.

- Boes, M. & Gekiere, J. (2001). De grondwettelijke verandering van de gemeenten in de hoofdstructuur van de bestuurlijke organisatie. In Maes, R. (red.), *Proeve van Vlaams gemeentedecreet*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, p. 18-58.
- * Betlem, G. & Hondius, E.H. (1999). *Europees Privaatrecht na Amsterdam*, Nederlands Juristenblad, p. 1137-1147.
- Boes, M. & Maes, R. (2001). *Proeve van Vlaams gemeentedecreet*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 464 p.
- Betlem, G. & Rodrigues, P.R. (1999). *Omkering van Proceslast*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 112 p.
- Boes, M. (1998). *Individuele maatregelen in de wooncode*. Tijdschrift voor Gemeenterecht, p. 288-306.
- Boes, M. (1998). *Dopingsbestrijding in de Vlaamse Gemeenschap*. In Juridische aspecten, Liber Amicorum Roger Blanpain, Brugge, Die keure, p. 625-652.
- Boes, M. (1998). *L'acte notarié au risque de l'infraction*. In Jamar, O. (ed.), *L'urbanisme dans les actes*, Brussel, Bruylant, p. 681-724.
- * Boes, M. (1999). *Land use planning law and nature conservation networks from a legal point of view*. In Ekroos, A. & Hakkarainen, E. (eds.), *Comparative conference on planning and environmental law*, Espoo, Helsinki University of Technology, p. 23-45.
- Boes, M. (1999). *Kroniek Ruimtelijke ordening en stedenbouw (1993-1998)*. Rechtskundig Weekblad, p. 793-815.
- * Boes, M. (1999). *Building and environmental permits in Belgium*. In Deketelaere, K. & Faure, M. (eds.), *Environmental law in the United Kingdom and Belgium from a Comparative Perspective*, Antwerpen, Intersentia, p. 119-167.
- Boes, M., D'Hooghe, D. & Draye, A.M. (1999). *Verordeningen en andere instrumenten*. In Hubeau, B. (red.), *Het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening*, Brugge, Die Keure, p. 213-233.
- * Calster, G. van (1998). *De interne markt en milieubescherming*. Milieu- en Energierecht, p. 109-112.
- * Calster, G. van (1998). *Inleiding tot en capita selecta uit 'Nationale steunmaatregelen en het EG-Verdrag'*. In Deketelaere, K. (red.), *Milieu- en Energie-subsidies: financiële tegemoetkomingen voor particulieren, bedrijven en lokale overheden inzake milieubescherming en, energiebesparing*, Brugge, Die Keure, p. 1-21.
- Calster, G. van e.a. (1998). *European Community Environmental Law*, London, Kluwer Law International, 320 p.

- * Calster, G. van (1998). Amerikanen, eskimo's en konijnen - extraterritorialiteit en milieuwetgeving. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rectorde, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 111-129.
- * Calster, G. van (1998). The WTO Shrimpt/Turtle panel report: Marine conservation v GATT conservatism? *European Environmental Law Review*, p. 307-314.
- * Calster, G. van (1998). The EU's Tower of Bable - The interpretation of multi-lingual texts by the European Court of Justice. In Barav, A. & Wyatt, D. (eds.), *Yearbook of European Law*, Oxford, Clarendon Press, p. 363-393.
- * Calster, G. van (1999). Court Criticises Restrictions on Free Movement of Waste. *European Law Review*, p. 178-184.

Calster, G. van, Berwin, S.J et al. (1999). *United Kingdom Competition Law*, New York, Juris Publishing, (losbladig), 1200 p.
- * Calster, G. van (1999). The WTO Appellate Body Report in Shrimp/Turtle: Picking up the pieces. *European Environmental Law Review*, p. 111-115.
- * Calster, G. van (1999). Verregaande maatregelen door de Lid-Staten na communautaire harmonisatie verpakking(safval). *Milieu- en Energierecht*, p. 54-56.
- * Calster, G. van (2000). Groen en poen in de wereldhandelorganisatie (WTO), model voor de succesvolle integratie van vrijhandel en leefmilieu. *Tijdschrift voor Milieurecht*, p. 288-299.
- * Calster, G. van (2000). Inter-environnement: judgment of the Court of 18 December 1997. Noot bij C-129/96, *Inter-environnement Wallonie ASBL v. Région-Wallonne*. *The Columbia journal of European law*, p. 124-132.

Calster, G. van (2000). De toepassing van de milieuwaarborg van het EG-verdrag - krijtlijnen bij verdergaande milieumaatregelen van de lid-staten. *Milieu- en Energierecht*, p. 92-98.

Calster, G. van (2000). The legal framework for regulation of waste in the European community. *Yearbook of European environmental law*, p. 161-224.

Calster, G. van (2000). Current survey. IV: Waste. *Yearbook of European environmental law*, p. 399-408.
- * Calster, G. van (2000). Green unilateralism: the European commission and the Environmental guarantee in article 95 EC. *European Environmental Law Review*, p. 232-236.

Calster, G. van (2000). Belgium: noise. In Blanpain, R. & Deketelaere, K. (eds.), *International encyclopaedia of laws. Environmental law*, The Hague, Kluwer Law International, 1991- (losbladig), p. 145-148.

- Calster, G. van (2000). Belgium: forests. In Blanpain, R. & Deketelaere, K. (eds.), *International encyclopaedia of laws. Environmental law*, The Hague, Kluwer Law International, 1991- (losbladig), p. 178-182.
- Calster, G. van (2000). Greening th EC's state aid and tax regimes. *European Competition Law Review*, p. 294-314.
- Calster, G. van (2000). The EU, trade, environment and unilateralism: passing the buck. *European Foreign Affairs Review*, p. 9-34.
- * Calster, G. van (2000). *International and EU trade law: the environmental challenge*, London, Cameron May, 564 p.
- Calster, G. van (2000). Overzicht Europees afvalrecht 1999. *Milieu- & energierecht*, p. 74-83.
- * Calster, G. van (2000). Export restrictions - a watershed for article 30. *European Law Review*, p. 335-352.
- * Calster, G. van (2000). *International and EC trade law - The environmental challenge*. London, Cameron, 564 p.
- Calster, G. van (2001). Overzicht Europees Afvalrecht 2000. *Milieu- en Energierecht*, p. 2-24.
- * Calster, G. van (2001). Exclusive rights ruling no safe harbour for export restrictions. *European Environmental Law Review*, p. 502-508.
- * Calster, G. van (2001). Health protection and international trade: Back on the right track after Appellate Body intervention in Asbestos. *European Environmental Law Review*, p. 163-164.
- * Calster, G. van (2001). The harmonisation of national environmental standards in the EC - Highlight or demise for common European environmental values? *Environment & Société*, p. 19-26.
- Calster, G. van (2001). Europeesrechtelijke ontwikkelingen - Milieukeuren, milieusubsidies en milieuzorgsystemen. In Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (red.), *Jaarboek Milieurecht 2000*, Brugge, Die Keure, p. 155-183.
- Calster, G. van (2001). Milieu- en Europees recht. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 227-326.
- Calster, G. van (2001). Noise legislation. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 871-900.
- Calster, G. van (2001). Developments in EC waste Law and Policy 2000-2001. In Somsen, H. (ed.), *Yearbook of Environmental Law – 2000*, Oxford, Oxford University Press, also published as *Overzicht Europees Afvalrecht 2000. Milieu- en Energierecht*, p. 2-24.

- * Calster, G. van (2001). The use of voluntary agreements in the European Community's environmental policy. In Orts, E. & Deketelaere, K. (eds.), *Environmental contracts - Comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe*, London, Kluwer Law International, p. 199-246.
 - * Calster, G. van (2001). The management of environmental regulations by international organisations. In Fletcher I.F., Mistelis, L. & Cremona, M. (eds.), *Foundations and perspectives of international trade law*, London, Sweet & Maxwell, p. 97-113.
 - * Calster, G. van (2002). Overzicht Europees Afvalrecht 2001. Milieu- en Energierecht, p. 1-20.
 - * Calster, G. van (2002). The free movement of waste after Daimler Chrysler. *European Environmental Law Review*, p. 610-617.
 - * Calster, G. van (2002). De Europese afvaltrein rolt lekker door. *Nederlands Tijdschrift voor Europees Recht*, p. 162-167.
 - * Calster, G. van (2002). Green procurement and the WTO - A different shade of grey. *Review of European Community and International Law*, p. 289-305.
 - * Calster, G. van (2002). De invloed van het Europese milieurecht op de decentrale overheden in België. *Europees recht en de decentrale overheid in Nederland en België*, Den Haag, TMC Asser Press, p. 135-152.
 - * Calster, G. van (2002). International trade, harmonisation and the regulation of noise pollution. In Cedre (ed.), *Le Bruit des Avions - Aspects juridiques*, Brussel, Bruylant, p. 11-36.
 - * Calster, G. van & Deketelaere, K. (1998). Amsterdam, the IGC and greening the EU Treaty. *European Environmental Law Review*, p. 12-25.
 - * Deketelaere, K. (1998). Ecotaxation, afl. 2. *Environmental Taxation and Accounting*, p. 6-8.
 - * Deketelaere, K. (1998). Taxation of energy products - Restrictions of the Community Framework. *Environmental Taxation and Accounting*, 3, p. 6-12.
 - * Deketelaere, K. (1998). De rol van de Belgische deelgebieden bij de totstandkoming van internationale en Europese milieuregels. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), *Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale, rechtsorde*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 225-269.
- Deketelaere, K. (1998). New environmental policy instruments in Belgium. In Golub, J. (ed.), *New instruments for environmental protection in the EU*, Londen, Routledge, p. 107-124.
- * Deketelaere, K. (1998). Voluntary environmental agreements - European Community Viewpoints. In Finnish Society for Environmental Law (ed.), *European Union Environmental Law*, Helsinki, Hakapaino Oy, p. 81-125.

- Deketelaere, K. (1998). Environment, employment and taxes. *Environmental Taxation and Accounting*, 4, p. 6-9.
- Deketelaere, K. (1999). Inleidende beschouwingen, Dejonckheere, M. en Deketelaere, K. (red.), *Jaarboek lokale en regionale belastingen 1998-99: de nieuwe geschillenprocedure inzake lokale belastingen*, Brugge, Die Keure, p. 1-5.
- Deketelaere, K. (1999). Country report Belgium. *European Environmental Law Review*, p. 162-165.
- Deketelaere, K. (1999). The use of fiscal instruments in European Environmental Policy: review essay, *Energy & Environment*, vol. 10, nr.2, p. 181-207
- Deketelaere, K. (2000). Environmental law in the Member states: Belgium, *Yearbook of European Environmental Law*, Oxford University Press, p. 465-470.
- Deketelaere, K. (2000). European environmental tax law and policy: green-speak! In Belkin, Sh. & Gabbay, S. (eds.), *Environmental challenges*, Dordrecht, Kluwer, p. 361-377.
- Deketelaere, K. (2001). *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, 1580 p.
- * Deketelaere, K. (2001). Milieu, milieubeleid en milieurecht. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 75-137.
- Deketelaere, K. (2001). Slotbeschouwingen. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 1491-1504.
- Deketelaere, K. (2001). Recente evoluties inzake lokale en regionale belastingen. In Deketelaere, K. & Dejonckheere, M. (red.), *Jaarboek Lokale en Regionale Belastingen 2000-2001*, Brugge, Die Keure, p. 1-54.
- * Deketelaere, K. (2002). Public environmental law in Belgium. In Deketelaere, K., Heldeweg, M. & Seerden R. (eds.), *Public Environmental Law in the European Union and the United States: A Comparative Analysis*, The Hague/Boston/London, Kluwer Law International, p. 33-81.
- * Deketelaere, K. (2002). Europe, environment and taxes: A difficult relationship. In Ashiabor, H., Deketelaere, K., Kreiser, L., Milne, J. & Lockhart, J. (eds.), *Critical issues in international environmental taxation*, Riverwoods, CCH, p. 165-205.
- ** Deketelaere, K., Ashiabor, H., Kreiser, L., Lockhart, J. & Milne, J. (2002). *Critical issues in international environmental taxation*, Chicago, Riverwoods, 594 p.
- * Deketelaere, K. & Calster, G. van (2001). Environmental contracts in Europe. In Deketelaere, K. & Orts, E. (eds.), *Environmental contracts: comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe*, The Hague/Boston/London, Kluwer Law International, p. 199-246.

- Deketelaere, K. & Cock, K. de (2000). Vrije beroepen en klantenwerving: naar een liberalisering van de regelgeving, Leuven, Acco, 151 p.
- Deketelaere, K., Cock, K. de, Deridder, L. & Verhoosel, G. (2001). Handboek Energierecht. Antwerpen, Intersentia, 312 p.
- Deketelaere, K., Cock, K. de, Deridder, L. & Verhoosel, G. (2001). Codex Energierecht, Antwerpen: Intersentia, 350 p.
- Deketelaere, K., Cock, K. de, Vanheule, J., Verhoosel, G. & Calster, G. van (2002). Juridische aspecten van de keuze van milieubeleidsinstrumenten vanuit Belgisch, Europees en internationaal perspectief, Brussel, DWTC, 600 p.
- Deketelaere, K. & Dejonckheere, M. (1999). Jaarboek lokale en regionale belastingen 1998-99: de nieuwe geschillenprocedure inzake lokale belastingen, Brugge, Die Keure, 184 p.
- Deketelaere, K. & DeJonckheere, M. (2001). Jaarboek Lokale en Regionale Belastingen 2000-2001, Brugge, Die Keure, 342 p.
- Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (1999). Codex Milieurecht Vlaams Gewest, Brugge, Die Keure, 1262 p.
- Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (1999). Jaarboek Milieurecht 1998, Brugge, Die Keure, VII + 288 p.
- * Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (2000). Legal aspects of soil pollution and decontamination in Belgium. In Seerden, R. en Deketelaere, K. (eds.), Legal aspects of soil pollution and decontamination in the EU Member states and the United states, Antwerpen, Intersentia, p. 25-62.
- Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (2001). Jaarboek Milieurecht 2000, Leu-VeM, Milieurechtstandpunten. Brugge, Die Keure, 348 p.
- Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (2001). Recente ontwikkelingen inzake bodemsanering. In Boes, M. (red.), Administratief Recht, Themis-cahier, 8, Brugge, Die Keure, p. 51-80.
- Deketelaere, K. & Dumortier, J. (2001). De juridische mogelijkheden inzake de oprichting van een regulator voor de Vlaamse milieunutsvoorzieningen, Leuven, IMER-KULeuven, 150 p.
- * Deketelaere, K. & Faure, M.G. (1999). Environmental Law in Belgium. The Environmental Law System. In Koeman, N.S.J. (ed.), Environmental Law in Europe, the Hague, Kluwer Law International, p. 65-114.
- ** Deketelaere, K. & Faure, M.G. (eds.). (1999). Environmental Law in the United Kingdom and Belgium from a comparative perspective, Antwerpen, Intersentia, 328 p.
- Deketelaere, K., Faure, M.G., Heyman, J. & Vanheule, J. (2000). Jaarboek milieurecht 1999, Milieurechtstandpunten, Brugge, Die Keure, 470 p.

- Deketelaere, K. & Faure, M.G. & Verhoosel, G. (red.). (1998). Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde, Antwerpen, Intersentia, 490 p.
- * Deketelaere, K. & Gekiere, J. (2001). International, EC and US environmental law - A comparative selection of basic documents, Den Haag, Kluwer Law International, 2360 p.
- * Deketelaere, K. & Gendt, T. de (2001). De tenuitvoerlegging van de Aarhus-conventie in het Vlaams milieurecht, Leuven, IMER-KULeuven, 200 p.
- ** Deketelaere, K., Heldeweg, M.A. & Seerden, R.J.G.H. (eds.). (2002). Public Environmental Law in the European Union and the United States: A Comparative Analysis, The Hague/Boston/London, Kluwer Law International, 611 p.
- Deketelaere, K. Heldeweg, M.A. & Seerden, R.J.G.H. (2002). Comparative Remarks. In Deketelaere, Heldeweg, M.A. & K. Seerden, R.J.G.H. (eds.), Public Environmental Law in the European Union and the United States. A Comparative Analysis, The Hague/London/New York, Kluwer Law International, p. 563-583.
- * Deketelaere, K. & Loontjens, K. (1998). The legal framework for sustainable development in Belgium. *European Environmental Law Review*, p. 337-349.
- Deketelaere, K., Lust, S, Martens, I., Vanheule, J. & Verlinden, A. (2001). Milieu en administratief recht. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 365-1068.
- Deketelaere, K. & Martens, B. (1998). Milieusubsidies. In Peeters, G. (red.), *Subsidieboekje*, Diegem, Ced, Samsom, p. 458-515.
- Deketelaere, K., Martens, B., Orshoven, P. van & Vanheule, J. (2000). *Fiscolex 2000: regionale en provinciale belastingen*, Diegem, Ced. Samsom, 1249 p.
- * Deketelaere, K. & Orts, E. (2001). Environmental contracts: comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe, The Hague/London/Boston, Kluwer Law International, 447 p.
- ** Deketelaere, K. & Orts, E. (2001). Environmental contracts and regulatory innovation. In Deketelaere, K. & Orts, E. (eds.), *Environmental contracts: comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe*, The Hague/London/Boston, Kluwer Law International, p. 1-35.
- Deketelaere, K., Robben, W. Vanheule, J. e.a. (2000). *Jaarboek lokale en regionale belastingen 1999-2000: de fiscale bevoegdheden van de lokale en regionale overheden in de 21e eeuw*, Brugge, Die Keure, 226 p.
- * Deketelaere, K. & Schutyser, F. (1998). Country report Belgium. *European Environmental Law Review*, p. 162-165.
- * Deketelaere, K. & Schutyser, F. (1998). Country report Belgium. *European Environmental Law Review*, p. 226-228.

- * Deketelaere, K. & Schutyser, F. (1998). Country report Belgium. *European Environmental Law Review*, p. 330-332.
- * Deketelaere, K. & Schutyser, F. (1998). Recente ontwikkelingen inzake CITES. *Milieu- en Energierecht*, p. 170-173.
- Deketelaere, K. & Schutyser, F. (2000). Belgium, *International encyclopaedia of laws. Environmental law*, The Hague, Kluwer Law International, p. 361-377.
- * Deketelaere, K., Schutyser, F., Calster, G. van e.a. (1998). *European Environmental Law*. In Blanpain, R. & Deketelaere, K. (eds.), *International Encyclopedia of Laws - Environmental Law*, Den Haag/Londen/Boston, Kluwer Law International, 320 p.
- ** Deketelaere, K. & Seerden, R.J.G.H. (eds.). (2000). *Legal Aspects of Soil Pollution and decontamination in the EU Member States and the United States*, Antwerpen/Apeldoorn, Intersentia, 447 p.
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2000). Country report: Belgium, *European Environmental Law Review*, p. 259-261.
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2000). Country report: Belgium, *European Environmental Law Review*, p. 2-4.
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. & Robben, W. (2000). *Jaarboek lokale en regionale belastingen 1999-2000: de fiscale bevoegdheden van de lokale en regionale overheden in de 21e eeuw*, Brugge, Die Keure, 226 p.
- Deketelaere, K. & Vanheusden, B. (2001). Country report Belgium. *European environmental law review*, p. 306-309.
- * Deketelaere, K. & Vanheusden, B. (2002). Belgium: survey of environmental legislation 2000-2001. In Somsen, H. (ed.), *Yearbook on European Environmental Law*, London, Oxford University Press, p. 465-471.
- Deketelaere, K. & Vanistendael, F. (1999). Belgica: impuestos indirectos. *Ecotax*, p. 38-54.
- * Delnoy, M. (1999). Les répercussions en droit civil du 'nouveau' CWATUP: patrimonialisation du territoire wallon, information par le vendeur, droit de préemption et indemnisation des dommages de plans. *REDRIM*, p. 42-74.
- Delnoy, M. (1999). *Compte rendu bibliographique*, B. Roelandts, Buiten de zone Bruges, La Chartre, 1998. *REDIM*, p. 48-48.
- Delnoy, M. (1999). Licéité des baux au regard de la police de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme. *Act. jur. baux*, p. 98-108.
- Delnoy, M. (2001). La portée spatiale du permis de lotir et sa comptabilité avec les plans d'aménagement. *Cahiers de l'urbanisme*, no spécial, p. 37-58.

- * Delnoy, M. & Costermans, D. (2001). Le CWATUP expliqué aux enfants - supervision scientifique, Editions de la Chambre de Commerce, Bruxelles-Liège, Luc Pire, 153 p.

Delnoy, M., Baerdemaeker, R. de, Eloy, M., Hupin, E. & Neuprez, V. (2001). Le controle, Liège, Editions de la Chambre de Commerce et d'Industrie, 373 p.
- * Faure, M.G. (1998). Harmonisierungsbedürfnisse und -Möglichkeiten des Strafrechts: Belgien und Niederlande. In Weser, A., Huber, B., Cornils, K. (eds.), Einzel-verantwortung und Mitverantwortung im Strafrecht, Freiburg im Breigau, p. 329-338.
- * Faure, M.G. (1998). Rechtsvergelijkende analyse. In Faure, M. & Roos, Th. de (red.), De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten, Den Haag, SDU uitgevers, p. 63-215.

Faure, M.G. (1998). België. In Faure, M. & Roos Th. de (red.), De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten, Den Haag, SDU, p. 69-97.

Faure, M.G. (1998). Aansprakelijkheid van de milieucoördinator. In Van der Weeken, H. (red.), Milieuzorg in de onderneming. Gids voor de milieucoördinator, 2e druk, Antwerpen, Standaard, p. 35-70.

Faure, M.G. (1998). Straffuitsluitingsgronden in het milieustrafrecht. Tijdschrift voor Milieurecht, p. 188-209.
- ** Faure, M.G. (1998). Harmonisation of Environmental Law and Market Integration: Harmonising for the Wrong Reasons? European Environmental Law Review, p. 169-175.

Faure, M.G. (1999). Milieuaansprakelijkheid: een inleidende economische analyse. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, p. 259-265.
- * Faure, M.G. (1999). Environmental Liability in Belgium. In Deketelaere, K. & Faure, M. (eds.), Environmental Law in the United Kingdom and Belgium from a comparative perspective, Antwerp, Intersentia, p. 197-238.
- * Faure, M.G. (1999). Criminal Responsibilities of Legal and Collective Entities: Developments in Belgium. In Eser, A., Heine, G. & Huber, B. (eds.), Criminal Responsibility of Legal and Collective Entities, International Colloquium Berlin 1998, Iuscrim, p. 105-112.
- * Faure, M.G. (1999). Community Environmental law and the harmonisation of conditions of competition: an economic perspective. Law & European Affairs, 3 & 4, p. 327-337.

Faure, M.G. (2000). Afscheid van milieustrafrecht? Milieu en Recht, p. 143-143.

Faure, M.G. (2000). Aansprakelijkheid van de milieucoördinator. In Bossaert, L., Braet, J. & Veker, H. van der (red.), Milieuzorg in de onderneming. Gids voor de Milieucoördinator, Antwerpen, Standaard Uitgeverij, p. 35-83.

- * Faure, M.G. (2000). The harmonisation, codification and integration of environmental law: a search for definition. *European Environmental Law Review*, p. 174-182.
- * Faure, M.G. (2000). Liability questions. In Schutyser, F. & Deketelaere, K. (eds.) *International Encyclopedia of Laws, Environmental Laws, Supplement 25*, Belgium, The Hague, Kluwer Law International, p. 193-234.
Faure, M.G. (2000). Een schijn van kans? *Milieu en Recht*, p. 175-175.
- * Faure, M.G. (2000). Environmental regulation. In Bouckaert, B. & Geest, G. de (eds.), *Encyclopedia of Law and Economics, II, Civil Law and Economics*, Cheltenham, Edward Elgar, p. 443-520.
- * Faure, M.G. (2000). IPPC-richtlijn en (strafrechtelijke) handhaving. In Koopmans, I.M. & Verschuuren, J.M. (red.), *Handhaving van Europees milieurecht in Nederland*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, p. 131-147.
Faure, M.G. (2000). Un défi: les contours de plus en plus flous du droit pénal de l'environnement. *Aménagement*, numéro spécial, p. 93-95.
Faure, M.G. (2000). Recente ontwikkelingen inzake federaal, regionaal en lokaal milieustrafrecht. In Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (red.), *Jaarboek Milieurecht 1999*, Brugge, die Keure, p. 83-163.
- ** Faure, M.G. (2001). The White Paper on Environmental Liability: efficiency and insurability analysis. *Environmental Liability*, p. 188-201.
Faure, M.G. (2001). Milieu- en strafrecht. In Deketelaere K. (red.), *Handboek Milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 1069-1156.
- * Faure, M.G. (2001). Regulatory competition versus harmonisation in EU environmental law. In Esty, D. & Geradin, D. (eds.), *Regulatory Competition and Economic Integration - Comparative Perspectives*, Oxford, Oxford University Press, p. 263-286.
- * Faure, M.G. (2001). Environmental contracts: a Flemish law and economics perspective. In Deketelaere K. & Orts E.W. (eds.), *Environmental Contracts. Comparative approaches to regulatory innovation in the United States and Europe*, Den Haag/Londen/Boston, Kluwer Law International, p. 167-177.
Faure, M.G. (2002). Milieuaansprakelijkheidsverzekering vaarwel? *Milieu & Recht*, p. 129.
- * Faure, M.G. (2002). Environmental Damage Insurance in the Netherlands. *Environmental Liability*, p. 31-41.
- * Faure, M.G. (2002). Environmental Damage Insurance in Theory and Practice. In Swanson T. (ed.), *An Introduction to the Law and Economics of Environmental Policy: Issues in Institutional Design*, London, JAI, p. 283-328.

- Faure, M.G., Aalders, A., Hertoghs, M.W.J.A. & Visser, M.J.C. (2001). Zorgplichtbepalingen uit de Wet milieubeheer: meer dan een symbool? ECWM (Ext. r. no. 2001/2), 's-Gravenhage, Evaluatiecommissie Wet Milieubeheer, 214 p.
- Faure, M.G., Bakker, S., Roos, Th.A. de, Niessen, R.E.C.M. & Van der Landen, D. (1998). Algemene conclusies en vuistregels. In Faure, M. & Roos, Th. de (red.), *De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten*, Den Haag, SDU uitgevers, p. 249-275.
- ** Faure, M.G. & Betlem, G. (1998). Environmental Toxic Torts in Europe: Trends in Recovery of Soil Clean-Up Costs and Damages for Personal Injury in the Netherlands, Belgium, England and Germany. *The Georgetown International Environmental Law Review*, p. 855-890.
- * Faure, M.G. & Betlem, G. (1999). Some trends in recovery of soil-clean costs and damages for personal injury in Europe. In Hondius, E. (ed.), *Modern Trends in Tort Law, Dutch and Japanese Law Compared*, The Hague, Kluwer Law International, p. 147-182.
- Faure, M.G., Gupta, J. & Nentjes, A. (2001). State of research concerning institutions and instruments to control global environmental change in the Netherlands: conference report. *Kaleidoscopic view on social scientific global change research in the Netherlands*. Amsterdam, Royal Dutch Academy of Hearts and Sciences, p. 116-131.
- * Faure, M.G. & Hartlief, T. (2001). Schade als gevolg van natuurverschijnselen: de betekenis van de WTS. *Milieu & Recht*, p. 240-246.
- Faure, M.G., Hartlief, T. & Hertoghs, M.W.J.A. (2000). *Evaluatie van het Fonds luchtverontreiniging*, Den Haag, Sdu Uitgevers, 140 p.
- Faure, M.G. & Hertoghs, M.W.J.A. (1998). Kritische analyse en aanbevelingen. In Faure, M., Hertoghs, M. & De Roos, Th. (red.), *Geluidhinder veroorzaakt door vliegtuigen*, Den Haag, SDU uitgevers, p. 81-103.
- Faure, M.G., Koopmans, I.A. & Visser, M.J.C. (2001). Milieustrafrecht. Recente ontwikkelingen in het milieustrafrecht. *Delikt en Delinkwent*, p. 882-892.
- * Faure, M.G. & Lefevere, J.G.J. (1998). An analysis of alternative legal instruments for the regulation of pesticides. In Swanson, T. & Vighi, M. (eds.), *Regulating chemical accumulation in the environment, the integration of toxicology and economics in environmental policy making*, Cambridge, Cambridge University Press, p. 249-278.
- * Faure, M.G. & Lefevere, J.G.J. (1998). De naleving van internationale milieuverdragen. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), *Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde*, Antwerpen, Intersentia, p. 167-206.

- * Faure, M.G. & Lefevere, J.G.J. (1999). Integrated Pollution Prevention and Control: an economic appraisal. In Backes, C.H. & Betlem, G. (eds.), I.P.P.C. - the EC-directives from a comparative legal and economic perspective, The Hague, Kluwer Law International, p. 93-120.
- ** Faure, M.G. & Lefevere, J.G.J. (1999). Compliance with international environmental agreements. In Vig, N. & Axelrod, R. (eds.), The Global Environment: institutions law and policy, Washington, CQ Press, p. 138-156.
- Faure, M.G. & Roos, Th.A. de (1998). Algemene inleiding en verantwoording. In Faure, M. & Roos, Th. de (red.), De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten, Den Haag, SDU uitgevers, p. 1-11.
- Faure, M.G., Roos, Th.A. de & Visser, M.J.C. (2002). Naar een nieuw gemeen milieustrafrecht, Milieu & Recht, p. 7-15.
- * Faure, M.G. & Smedt, K. de (2001). Harmonisatie van milieuaansprakelijkheid in de Europese Unie: een rechtseconomische analyse. Tijdschrift voor milieurecht, p. 356-365.
- * Faure, M.G. & Smedt, K. de (2001). Should Europe harmonise environmental liability legislation? Environmental Liability, p. 217-237.
- ** Faure, M.G. & Visser, M.J.C. (1999). De strafrechtelijke bescherming van het leefmilieu in België, Duitsland en Nederland. Modellen van strafbaarstelling en hun bewijsrechtelijke implicaties, Antwerpen, Intersentia, 494 p.
- * Faure, M.G. & Ubachs, S.J.P. (2002). Environmental Taxation in the Netherlands: a Dutch Treat? In Kreiser L. (ed.), Critical Issues in International Environmental Taxation. Insights and Analysis for Achieving Environmental Goals through Tax Policy, Chicago, CCH, p. 301-329.
- Grimeaud, D.J. (2001). L'examen de l'article 24 de la nouvelle loi sur la chasse à la lumière de la 'directive Oiseaux' ou la recherche d'un équilibre entre intérêts écologiques et considérations économiques et récréationnelles. Revue Européenne de Droit de l'Environnement, 4, p. 403-422.
- * Grimeaud, D.J. (2001). Reforming EU Water Law: Towards Sustainability? European Environmental Law Review, 2, p. 41-51.
- * Grimeaud, D.J. (2001). Reforming EU Water Law: Towards Sustainability? European Environmental Law Review, 3, p. 88-97.
- * Grimeaud, D.J. (2001). Reforming EU Water Law: Towards Sustainability? European Environmental Law Review, 4, p. 125-135.
- * Hertoghs, M.W.J.A. (1998). Luchthaven in of aan zee. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 379-417 Ook verschenen op Internet.

- Hertoghs, M.W.J.A. (1998). Geluidhinder veroorzaakt door vliegtuigen. Commissie bestuursrechtelijke en privaatrechtelijke handhaving, Handhaven op niveau, Den Haag, Sdu Uitgevers, p. 247-271.
- * Hertoghs, M.W.J.A. (1999). Grensoverschrijdende samenwerking vanuit juridisch perspectief. In Spoormans, H.C.G., Reichenbach, E.A. & Korsten, A.F.A. (red.), Grenzen over. Aspecten van grensoverschrijdende samenwerking, Bussum, Coutinho, p. 69-117.
- * Hertoghs, M.W.J.A. (1999). Van rampen, rechtsregels en grenzen. In Spoormans, H.C.G., Reichenbach, E.A. & Korsten, A.F.A. (red.), Grenzen over, Aspecten van grensoverschrijdende samenwerking, Bussum, Coutinho, p. 167-180.
- Hertoghs, M.W.J.A. (1999). Cross border co-operation between local authorities from a legal point of view, <http://www.fdewb.unimaas.nl/eurecom/pdf/hertoghspaper.pdf>, p. 10.
- Hertoghs, M.W.J.A. (1999). Vliegtuiglawaai: de regels en de (on)mogelijkheid van handhaving. Limburgs Milieu, oktober, p. 22-28.
- * Hertoghs, M.W.J.A. (1999). Van rampen, rechtsregels en grenzen - juridische moeilijkheden en praktische mogelijkheden van grensoverschrijdende rampenbestrijding. In Spoormans, H.C.C. e.a. (red.), Grenzen over, Bussum, Coutinho, p. 167-198.
- Hertoghs, M.W.J.A. (2001). Country report: The Netherlands. In Brunnée, J. & Hey, E. (ed.), Yearbook of International Environmental Law, Oxford, Oxford University Press, p. 443-454.
- Hertoghs, M.W.J.A. & Faure, M.G. & Roos, Th.A. de (1998). Algemene inleiding. In Faure, M., Hertoghs, M. & Roos, Th. de (red.), Geluidhinder veroorzaakt door vliegtuigen, Den Haag, SDU uitgevers, p. 1-6.
- Heyman, J. (1999). Hinderlijke inrichtingen (Vlaams Gewest) - Inrichtingen van derde klasse-Meldingsplicht. In bijvoorbeeld Modellen voor het bedrijfsleven, losbladig, Kluwer Rechtswetenschappen, I.70-1 - I.70.18, p. 18.
- Heyman, J. (1999). Draagwijdte en betekenis van de advisering inzake milieuvergunningen. Een juridische analyse. Milieu- en Energierecht, p. 175-196.
- Heyman, J. (2000). Toezicht, strafrechtelijke sancties en andere handhavingsmaatregelen in het Decreet organisatie ruimtelijke ordening. In Flamey, P. & Ghysels, J. (red.), Ruimtelijke ordening Anno 2000, Diegem, Kluwer, p. 295-372.
- Heyman, J. (2000). Recente ontwikkelingen inzake de handhaving van het Vlaams ruimtelijk ordeningsrecht. In Deketelaere, K. & Deketelaere, M. (red.), Jaarboek Milieurecht 1999, Milieurechtstandpunten nr. 14, Brugge, Die Keure, p. 405-470.
- Heyman, J. & Smout, L. (1999). Milieuwetboek Vlare I, 7de uitgave, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 289 p.

- Heyman, J. & Smout, L. (1999). Milieuwetboek Vlarem II-Band 1/Vlarem II-Band 2/VlaremII-Codes van goede praktijk-Band 3, 6de uitgave, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1327 p.
- Heyman, J. & Smout, L. (2000). Milieuwetboek Afval & Water, 11de uitgave, Antwerpen, Kluwer, 1076 p.
- Heyman, J. & Smout, L. (2000). Milieuwetboek Vlarem I, 8ste uitgave, Antwerpen, Kluwer, 291 p.
- Heyman, J. & Smout, L. (2000). Milieuwetboek Vlarem II: band 1.Vlarem II / band 2. Bijlagen / band 3. Codes van goede praktijk, 7de uitgave, Antwerpen, Kluwer, 1329 p.
- Lefevère, J.G.J. (ed.). (1999). RECIEL 1999 (RECIEL 8:2 on Hazardous Substances and Activities; RECIEL 8:3 on the 10th anniversary of the Foundation for International Environmental Law and Development [FIELD]).
- Lefevère, J.G.J. (1999). Report on the European Court of Justice. In Brunnée, J. & Hey, E. (eds.), Yearbook of International Environmental Law, vol. 10, p. 621-632.
- * Lefevère, J.G.J. (2000). Chapter on Atmospheric Pollution. In Somsen, H. (ed.), The Yearbook of European Environmental Law, vol. I (1999), Oxford, Oxford University Press, p. 361-382.
- Lefevère, J.G.J. (2000). 'Defining and Distributing the 'Share of the Proceeds' Under the Clean Development Mechanism', Center for Clean Air Policy (CCAP). The Clean Development Mechanism Dialogue Papers, September, (<http://www.ccap.org/m-pub.htm#Lyonpub>).
- Loontjens, K. (1998). Toegang tot de rechter in milieuzaken. In Deketelaere, K. & Faure, M. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde, Antwerpen, Intersentia, p. 309-331.
- * Martens, I. (1999). De implementatie van de IPPC-richtlijn in de Vlaamse milieuwetgeving. Milieu- en Energierecht, p. 94-127.
- Martens, I. & Draye, A. (2002). Recente ontwikkelingen inzake onteigening. In Boes, M. (ed.), Themis: Vormingsonderdeel Administratief recht, Brugge, Die Keure, p. 31-49.
- Ogus, A.I. & Abbot, C. (2002). Sanctions for Pollution: Do We Have the Right Regime? Journal of Environmental Law, 14, p. 283-298.
- Ogus, A.I. & Abbot, C. (2002). Pollution and Penalties. In Swanson, T. (ed.), An Introduction to the Law and Economics of Environmental Policy: Issues in Institutional Design, London, JAI, p. 493-512.
- ** Pâques, M.M.L.L. (1999). L'indice des plans d'aménagement sur la légalité de l'expropriation et al valeur des bien expropriés. Note d'observations sous l'arrêt de la Cours d'arbitrage du 25 mars 1997, 16/97. Revue critique de jurisprudence belge, p. 239-290.

- Pâques, M.M.L.L. (2000). *Eléments de droit privé et de droit public, Partie Eléments de droit privé, 2 fasc., troisième édition*, Liège, Editions juridiques de l'Université de Liège, 165 p.
- Pâques, M.M.L.L. (2000). *Eléments de droit privé et de droit public, Partie Eléments de droit public, 2 fasc., Liège, Editions juridiques de l'Université de Liège, cinquième édition*, 250 p.
- ** Pâques, M.M.L.L. (2000). *Combinaison des polices administratives. Aménagement - Environnement, numéro spécial millénaire*, p. 60-66.
- Pâques, M.M.L.L. (2000). *In extremis. La dérogation au plan de secteur fondée sur l'article 42, § 2, des anciennes dispositions du code wallon, obs. sous C.E., 28 octobre 1999, Corthals, 83204. Aménagement - Environnement*, p. 128.
- Pâques, M.M.L.L. (2000). *Le retrait d'une permission de voirie et le principe audi alteram partem, obs. sous C.E., 1er octobre 1999, Chez Munir et Flore, SPRL, 82611. Aménagement - Environnement*, p. 123.
- ** Pâques, M.M.L.L. (2000). *Les conditions d'octroi du permis d'environnement. In Le nouveau décret wallon relatif au permis d'environnement, Bruxelles, Bruylant, p. 91-179.*
- Pâques, M.M.L.L. (2001). *La destination, aspect subjectif du lotissement. In Le permis de lotir, difficultés d'application et propositions de solutions, Les Cahiers de l'urbanisme, Namur, Mardaga et Région wallonne, p. 16-23.*
- Pâques, M.M.L.L. (2001). *La Cour de Justice des Communautés européennes et le principe de précaution, l'ESB et l'OGM. Aménagement-Environnement, p. 5-9.*
- * Pâques, M.M.L.L. (2002). *Principe de subsidiarité, police administrative générale et police de l'aménagement du territoire et de l'environnement. Recueil des travaux des XVIIèmes journées juridiques Jean Dabin, Brussel, Bruylant, p. 223-234.*
- * Pâques, M.M.L.L. (2002). *La cohabitation de l'urbanisme commercial et de l'urbanisme général. L'urbanisme commercial en Europe, Paris, Gridauh, p. 120-128.*
- ** Pâques, M.M.L.L. (2002). *Fédéralisme, décentralisation et politique intégrée de l'environnement. In Faure, M.G. & Pâques, M.M.L.L. (eds.), Acteurs, valeurs et efficacité du droit de l'environnement. Brussel, Bruylant, p. 231-256.*
- ** Pâques, M.M.L.L. (2002). *Propriété et zonage écologique - Compensation et indemnisation. In Le zonage écologique, Brussel, Bruylant, 239-294.*
- Pâques, M.M.L.L. (2002). *Droit public des biens, de l'urbanisme et de l'environnement. Editions juridiques de l'université de Liège, 148 p.*
- Pâques, M.M.L.L. (2002). *Eléments de droit public, 2 fasc., Liège, Liège Editions juridiques de l'université de Liège, 127 p. en 123 p.*

- Pâques, M.M.L.L. & Damme, N. van (2000). Droit de l'urbanisme, de l'aménagement du territoire et du patrimoine culturel et questions diverses de droit administratif notarial, *Chronique de droit à l'usage du notariat*, Faculté de droit de Liège, vol. XXXI1, p. 255-350.
- Pâques, M.M.L.L. & Damme, N. van (2001). Expropriation et valeur des sites d'activité économique désaffectés. *Revue de Jurisprudence de Liège, Mons et Bruxelles*, 65, p. 1216-1229.
- Roef, D. (1998). Voordeelsontneming via het Ordnungswidrigkeitenrecht. In Faure, M. & Roos, Th. de (red.), *De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten*, Den Haag, SDU, p. 139-164.
- Roef, D. (1998). Ordnungswidrigkeiten en Strafgesetzbuch: Belangrijkste kenmerken en verschillen. In Faure, M. & Roos, Th. de (red.), *De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten*, Den Haag, SDU, p. 101-106.
- Roef, D. (1998). De ommekeer in Pikmeer. Over de vervolgbaarheid van overheden na Pikmeer II. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, p. 215-226.
- Roef, D. (2001). De strafvordering van overheden; Een evaluatie naar aanleiding van de ramp van Enschede. *Ars Aequi*, p. 142-149.
- Roef, D. (2002). Hoofdlijnen van de strafrechtelijke Crown Immunity in Engeland. In Commissie Roelvink, *Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de staat*, Den Haag, p. 45-59.
- Roef, D. (2002). Strafbare overheden in Denemarken, Frankrijk, België en Duitsland. In Commissie Roelvink, *Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de staat*, Den Haag, p. 61-67.
- Roef, D., Heuvel, H. van den & Reintjes, J. (2002). De maat van het onregelmatige. Een onderzoek naar de aard en omvang van onregelmatigheden in de bouwnijverheid. *Deelrapport Parlementaire Enquête Bouwnijverheid*, Den Haag, Sdu, 160 p.
- ** Roos, Th.A. de & Roef, D. (1998). De strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders: rechtstheoretische beschouwingen bij enkele praktische knelpunten. In M. Faure & Schwarz, C.A. (red.), *De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders*, Antwerpen, Intersentia, p. 49-122.
- ** Roos, Th.A. de, Faure, M.G. & Hertoghs, M.W.J.A. (red.). (1998). *Geluidhinder veroorzaakt door vliegtuigen*, Den Haag, SDU uitgevers, XIX + 120 p.
- ** Roos, Th.A. de & Faure, M.G. (red.). (1998). *De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit milieudelicten*, Den Haag, SDU uitgevers, XVII + 388 p.

- ** Roos, Th.A. de, Faure, M.G. & Ubachs, S. (1998). Naar een transnationaal milieustrafrecht? Beschouwingen over rechtsmacht en gevaren van een harmonisering van het milieustrafrecht. In Deketelaere, K., Faure, M. en Verhoosel, G. (red), Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde, Antwerpen, Intersentia, p. 271-308.
- ** Roos, Th.A. de, Faure, M.G. & Visser, M.J.C. (2001). Herziening van het commune milieustrafrecht. Monografieën Strafrecht, 25, Deventer, Gouda Quint, 226 p.
- Schutyser, F. (1998). Federale en regionale milieusubsidies. In Deketelaere, K. (red.), Milieu- en Energiesubsidies: financiële tegemoetkomingen voor particulieren, bedrijven en lokale overheden inzake milieubescherming en energiebesparing, Brugge, Die Keure, p. 131-172.
- Schutyser, F. (1998). De structuur en de accijnstarieven inzake minerale oliën. Milieu- en Energierecht, p. 13-18.
- Schutyser, F. (1998). Ecologie en economie verzoend: schade aangericht door beschermde diersoorten in het Waalse Gewest. Milieu- en Energierecht, p. 13-18.
- Schutyser, F. (1998). De N.V. Mijnschade en bemaling Limburgs Mijng gebied. Milieu- en Energierecht, 5-6, p. 158-159.
- * Seerden, R.J.G.H. (2000). Comparative Remarks. In Deketelaere, K. & Seerden, R. (eds.), Legal Aspects of Soil Pollution and Decontamination in the EU Member States and the United States, Antwerpen/Apeldoorn, Intersentia, p. 441-447.
- Seerden, R.J.G.H. (2000). Herziening commentaar hoofdstuk 17 Wet milieubeheer. In Wet milieubeheer, Vuga, losbladig, p. WMB 20/201-WMB 20/136.
- Seerden, R.J.G.H. (2000). Legal aspects of building on and use of polluted sites in the Netherlands. In Ekroos, A. & Hakkarainen, E. (eds.), Comparative Conference on Planning and Environmental Law (Environmental Law, Planning Law, Natural Resources Law, 1:1999), Helsinki, Publications of the Institute of law at Helsinki University of Technology, p. 62-73.
- Seerden, R.J.G.H. & Eekeren, J. van (1998). Industriële ongevallen: (on)gelukkig geregeld?! In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtsorde, Antwerpen, Intersentia, p. 333-378.
- * Seerden, R.J.G.H. & Heldeweg, M.A. (1998). Towards a Ius Commune in Public Environmental Law? Report on the Conference on Comparative Environmental Law in the European Union, Maastricht 12-13 June 1997, European Environmental Law, vol. 7, no. 2, p. 40-46.

- * Seerden, R. & Heldeweg, M. (2002). Public environmental law in The Netherlands. In Deketelaere, K., Heldeweg, M. Seerden & R. (eds.), *Public Environmental Law in the European Union and the United States: A Comparative Analysis*, The Hague/Boston/London, Kluwer Law International, p. 341-393.
Seerden, R.J.G.H. & Montini, M. (1998). Verso uno Ius Commune ambientale? Note a margine della conferenza dell'universita di Maastricht sul diritto ambientale comparato nell'unione Europea. *Rivista Giuridica Dell' Ambiente*, p. 161-165.
- * Seerden, R.J.G.H. & Rossum, M.M. van (2000). Legal aspects of Soil pollution and decontamination in the Netherlands. In Deketelaere, K. & Seerden, R. (eds.), *Legal Aspects of Soil pollution and decontamination in the EU member states and the United States*, Antwerpen/Apeldoorn, Intersentia, p. 289-340.
Seerden, R.J.G.H., Timmermans, T. & Vaal, M. de (1998). Wettelijke taken en bevoegdheden van de Inspectie Milieuhygiëne. *Milieu en Recht*, 7 en 8, p. 181-187.
Vanheule, J. (1999). Overzicht van wetgeving en rechtsleer 1 juli 1998 - 30 juni 1999, Dejonckheere, M. & Deketelaere, K. (red.), *Jaarboek lokale en regionale belastingen 1998-99: de nieuwe geschillenprocedure inzake lokale belastingen*, Brugge, Die Keure, p. 169-182.
Vanheule, J. (1999). Milieurechtspraak 1998, Deketelaere K. & Deketelaere, M. (red.), *Jaarboek Milieurecht 1998*, Brugge, Die Keure, p. 47-76.
- * Vanheule, J. & Deketelaere, K. (2002). Belgium. In Somson, H. (ed.), *Yearbook of European Environmental Law*, II, Oxford, Oxford University Press, p. 449-460.
Verhoosel, G. (1998). Beyond the unsustainable rhetoric of sustainable development: Transferring environmentally sound technologies. *Georgetown International Environmental Law Review*, p. 49.
Verhoosel, G. & L. Deridder (1998). Note re BIC Benelux v Belgian State. *Columbia Journal of European Law*, p. 657.
Verhoosel, G. (1998). Recente wetgeving en rechtspraak inzake ecotaksen. *Milieu- en Energierecht*, p. 24.
- * Verhoosel, G. (1998). De handhaving van Europees milieurecht. *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht*, p. 84.
- * Verhoosel, G. (1998). Prospecting for marine and coastal biodiversity: international law in deep water? *International Journal of Marine and Coastal Law*, p. 91.
- * Verhoosel, G. & L. Deridder (1998). De Europese aardgasrichtlijn vanuit Belgisch perspectief: een eerste analyse. *Milieu- en Energierecht*, p. 226.

- * Verhoosel, G. (1998). Foreign direct investment and legal constraints on domestic environmental policies: striking a 'reasonable' balance between stability and change. *Georgetown International Environmental Law Review*, p. 451.
- * Verhoosel, G. (1998). Internationaal investeringsrecht en duurzame ontwikkeling. In Deketelaere, K., Faure, M. & Verhoosel, G. (red.), *Grensoverschrijdende milieuproblemen: uitdagingen voor de nationale en internationale rechtorde*, Antwerpen, Intersentia, p. 131-163.
- Verlinden, A. (1999). Commentaar bij de wetgeving inzake bossen en bodemsanering, *Burgerlijk Wetboek Bijzondere Wetgeving*, Brugge, Die Keure, p. 217-271.
- Verlinden, A. (1999). Huisarbeid in het sociaal recht, Janvier, R., Looveren, A. van, Regenmortel, A. van e.a. (red.), *Toepassingsgebied van de R.S.Z.-wet*, Brugge, Die Keure, p. 1-37.
- Verlinden, A. (1999). Recente ontwikkelingen inzake water- en mestwetgeving. *Milieu- en Energierecht*, p. 64-68.
- Verlinden, A. (2000). Knelpunten bij en krachtlijnen voor het ontwerp van een nieuwe Vlaamse wetgeving inzake integraal waterbeleid, *Milieu- & energierecht*, 7/8, p. 138-185.
- Verlinden, A. (2000). Belgium: water pollution. In Blanpain, R. & Deketelaere, K. (eds.), *International encyclopaedia of laws. Environmental law*, Den Haag, Kluwer Law International (losbladig), p. 103-108.
- Visser, M.J.C. (2001). Aanvullende criteria; Bestanddeel of Strafuitsluitingsgrond? *Milieu & Recht*, p. 38-43.
- Visser, M.J.C. & Uylenburg, R. (2001). Handhaving van milieurecht. In Backes, Ch., Drupsteen, Th.G., Gilhuis, P.C. & Koeman, N.S.J. (red.), *Milieurecht*, Deventer: Tjeenk Willink, p. 254-312.
- Visser, M.J.C. & Uylenburg, R. (2001). Ruimte en Milieu: juridische kansen en belemmeringen, Alphen aan den Rijn, Samsom, 92 p.

VAKPUBLICATIES

- Betlem, G. (1998). Web site 'Francovich Follow-Up. A Survey of Cases on State Liability for Breach of European Community Law', 4x bijgewerkt, <http://www.eel.nl/dossier/francovi.htm>, p. 3.
- Betlem, G. (1998). Column *Rechtscuriosa: Leven na de dood*. *Juncto*, 2, p. 3.
- Betlem, G. (1998). *Rechtscuriosa: Even Luxemburg vragen*. *Juncto*, 2, p. 9.
- Betlem, G. (1998). Interventie op Jaarvergadering Nederlandse Vereniging voor Internationaal Recht 7 november 1997 over preadviezen Staatsaansprakelijkheid jegens individuen: beginselen en procedures, *Meded. NVIR*, nr. 116, Deventer, Kluwer, p. 19-22.

Betlem, G. (1998). Kroniek Europees Privaatrecht 22, waarin o.a. Wijzigingsvoorstel Richtlijn productenaansprakelijkheid, Voorstel Richtlijn verplichte verzekering wettelijk aansprakelijkheid motorrijtuigen - 4e WAM-richtlijn, Aansprakelijkheid voor vliegtuigongelukken. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, 2, p. 48-50.

Betlem, G. (1998). Kroniek Europees Privaatrecht 24, waarin aansprakelijkheid voor asbestschade; Europese of nationale onrechtmatige overheidsdaad? Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, p. 127-129.

Betlem, G. (1998). Kroniek Europees Privaatrecht 25, waarin Verbodsacties consumenten, aansprakelijkheid voor vliegtuigongelukken. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, 25, p. 167-169.

Betlem, G. (1998). Kroniek Europees Privaatrecht 26, waarin Overheidsaansprakelijkheid. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, 6, p. 205-207.

Betlem, G. (1998). Boekbespreking: A. Carette, Herstel van en vergoeding voor aantasting aan niet-toegeëigende milieubestanddelen, Antwerpen/Groningen, Internsentia 1998. Milieu & Recht, p. 260-262.

Betlem, G. (1998). Book review: M. Gavouneli, Pollution from Offshore Installations, London/Dordrecht/Boston, Graham & Trotman/Martinus Nijhoff, 1995. International Environmental Law and Policy Series, doctoral thesis Cambridge University. Netherlands International Law Review, 45, p. 439-444.

Betlem, G. (1999). Noot bij C-28/95, Leur-Bloem v. Inspecteur der Belastingdienst/Ondernemingen Amsterdam 2, [1997] ECR I-4161, [1998] 1 CMLR 157; Case C-130/95, Giloy v. Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost, [1997] ECR I-4291. Common Market Law Review, 36, p. 165-178.

Betlem, G. (1999). Kroniek Europees Privaatrecht 27, waarin Van Uden Maritime arrest. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, 1, p. 25.

Betlem, G. (1999). Kroniek Europees Privaatrecht 28. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, p. 57-59.

Betlem, G. (1999). Kroniek Europees Privaatrecht 29. Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid, p. 138-141.

Betlem, G. (1999). Boekbespreking van M. Gavouneli, Pollution from Offshore Installations, London/Dordrecht/Boston, Graham & Trotman/Martinus Nijhoff, 1995. International Environmental Law and Policy Series, doctoral thesis Cambridge University. Netherlands International Law Review, 45, p. 439.

Betlem, G. (1999). Actualisering van bijdrage aan F.C.M.A. Michiels e.a. (red.), Handboek Handhaving Milieurecht (losbl.), Den Haag, VUGA, (para. 3.6, para. 3.7.3 en hoofdstuk 8), 47 p.

Betlem, G. (2001). Bespreking van The law of environmental damage. Liability and reparation, Kluwer Law International/Norstedts Juridik, The Hague/Stockholm, 1999. *Review of European Community and International Law*, 10, p. 247-249.

Betlem LL.M. Ph.D., G. (2001). Francovich follow-up. A survey of cases on state liability for breach of European Community Law. www.unimaas.nl [Online]. Beschikbaar: <http://www.asser.nl/EEL.dossier/francovi.thm> [23-07-2001].

Betlem, G. & Klinge-van Rooij, I. (1998). Kroniek Europees Privaatrecht 23, waarin Op weg naar een Witboek voor milieuaansprakelijkheid, Collectieve actie, Hof remt ontwikkeling. *Tijdschrift voor Milieuaansprakelijkheid*, 2, p. 85-88.

Brans, E.H.P. (1999). *International Environmental Law, Policy and ethics*. Bespreking van Gillespie, A, *International Environmental Law, policy and ethics*, Oxford, Clarendon press. *Review of European Community & International Environmental Law*, p. 232.

Calster, G. van (1998). Noot bij Hof van Justitie EG gevoegde zaken C-304/94, C-243/94 en C-224/95, Criminal proceedings against Euro Tombesie et alii. *Columbia Journal of European Law*, p. 166-172.

Calster, G. van (1998). Court Clarifies Community definition of waste. Noot bij Hof van Justitie EG Zaak C-129/96, Inter Environnement Wallonie ASBL v. Région Wallonne. *European Law Review*, p. 385-389.

Calster, G. van (1998). Ook voor milieufiscaliteit geldt een strikte non-discriminatie-regel. Noot onder Hof van Justitie EG Zaak C-313/96, Outokumpu Oy. *Nederlands Tijdschrift voor Europees Recht*, p. 205-209.

Calster, G. van (1998). Herziening GGO-richtlijn geen stoomwals, Milieu- en Energierecht Info, p. 214-218.

Calster, G. van (1998). Hof van Justitie onderwerpt nationale milieubelastingen aan een strikte non-discriminatie-regel. Noot bij C-313/96, Outokumpu Oy. *Milieu- en Energierecht Info*, p. 329-331.

Calster, G. van (1998). The controversy over genetically-modified organisms. *Eurowatch*, 30 April, p. 3-6.

Calster, G. van (1998). Een nieuwe adem in de Communautaire milieupolitiek? *Leefmilieu*, p. 28-35.

Calster, G. van (2000). Bespreking van P.J. Leefmans, Externe milieubevoegdheden. Communautairrechtelijke grenzen aan externe milieubevoegdheden van de EG-lidstaten. *Common Market Law Review*, p. 1295.

Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 16 september 1999 en 21 september 1999. *Rechtskundig Weekblad*, p. 247-248.

- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 29 september 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 248-250.
- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 5 oktober 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 250-251.
- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 22 april 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 754-755.
- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 29 april 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 755-756.
- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 11 mei 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 756-757.
- Calster, G. van (2000). Noot bij Hof van justitie, 1 juni 1999. Rechtskundig Weekblad, p. 757-758.
- Calster, G. van (2000). Noot bij C-1/96, the Queen v Minister of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte compassion in World farming limited [1998] ECR I-1251. The Columbia journal of European law, p. 115-123.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Kemikalien-inspektionen v Toolex Alpha A.B. Milieu- & energierecht, p. 50-51.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Greenpeace v MAP. Review of European Community and International Environmental Law, p. 115-116.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, FFAD v Kobenhavns Kommune. Review of European Community and International Environmental Law, p. 117-119.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Criminal proceedings against G. Fornasar e.a. Review of European Community and International Environmental Law, p. 119-120.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Commission v Belgium. Review of European Community and International Environmental Law, p. 121-122.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Arco Chemie Nederland ltd v Minister van VROM and Vereniging Dorpsbelang Hees e.a. v Directeur van de Dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland. Review of European Community and International Environmental Law, p. 122-123.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Commission v Austria. Review of European Community and International Law, p. 234-235.
- Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, The Queen v Secretary of State for the Environment, Transport and the Regions, ex parte First Corporate Shipping Ltd. Review of European Community and International Law, p. 238-239.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Arco Chemie Nederland ltd. v Minister van VROM and Vereniging Dorpsbelang Hees e.a. v Directeur van de Dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland. *Columbia Journal of European Law*, p. 273-279.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Case C-473/98, Kemikalieninspektionen v Toolex Alpha A.B. *Review of European Community and International Environmental Law*, p. 116-117.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Luxemburg v Berthe Linster e.a. *Review of European Community and International Law*, p. 236-238.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, Spain v Council. *Review of European Community and International Law*, p. 236.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, H. Jippes, e.a. v Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. *Review of European Community and International Law*, p. 304-305.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice, PreussenElektra AG v Schleswig AG. *Review of European Community and International Law*, p. 335-337.

Calster, G. van (2001). Noot bij European Court of Justice 12 March 2002, The Queen v Secretary of State for the Environment, Transport and the Regions, ex parte Omega Air Ltd, and Omega Air Ltd, Aero Engines Ireland Ltd, and Omega Aviation Services Ltd v Irish Aviation Authority. *Review of European Community and International Law*, p. 370-371.

Calster, G. van (2002). Political theory of environmental integration in Europe. Bespreking van Weale, A., Pridham, G., *Environmental Governance in Europe*. *Review of European Community and International Environmental Law*, p. 252.

Calster, G. van (2002). Basic instruments of animal welfare law. [Bespreking van Austen, M., Richards, T., *Basic Legal Instruments on International Animal Welfare and Wildlife Conservation*, Kluwer Law International, London]. *Review of European Community and International Environmental Law*, p. 255.

Calster, G. van (2002). Trade and Environment in the WTO, the EC, and Mercosur. [Bespreking van: *Umweltschutz im internationalen und regionalen Freihandel-Untersuchung des Verhältnisses von Freihandel und Umweltschutz im GATT/WTO, in der EG und im Mercosu am Beispiel grenzüberschreitende Abfallve*]. *Common Market Law Review*, p. 662-664.

Calster, G. van (2002). Noot bij European Court of Justice 18 April 2002, Palin Granit Oy and Vehmassalo kansanterveystyon kuntayhtyman hallitus v Lounais-Suomen Ymparistokeskus. *Milieu- & Energierecht*, p. 159-160.

Calster, G. van (2002). Noot bij Court of European Justice 27 February 2002, Abfall Service AG v Bundesminister für Umwelt, Jugend und Familie. *Milieu- & Energierecht*, p. 158-159.

- Calster, G. van (2002). Noot bij European Court of Justice, Daimler Chrysler AG t Land Baden-Wurttemberg. *Review of European Community and International Law*, p. 240-244.
- Calster, G. van (2002). Noot bij European Court of Justice 13 december 2001, Commission v France. *Review of European Community and International Law*, p. 86-87.
- Deketelaere, K. (2001). *Codex Milieurecht, Algemeen Deel*, Brugge, Die Keure, losbladige (3 aanvullingen per jaar).
- Deketelaere, K. (2001). *Codex Milieurecht, Europees deel*, Brugge, Die Keure, losbladige (3 aanvullingen per jaar).
- Deketelaere, K. (2001). *Codex Milieurecht, Deel Afval*, Brugge, Die Keure, losbladige (3 aanvullingen per jaar).
- Deketelaere, K. (2001). *Codex Milieurecht, Deel Water*, Brugge, Die Keure, losbladige (3 aanvullingen per jaar).
- Deketelaere, K. & Martens, B. (1998). Milieusubsidies. In Peeters, G. (ed.), *Subsidieboekje*, Diegem, Ced, Samsom, p. 491-556.
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2001). *Milieurecht. Het onroerend goed in de praktijk*, Antwerpen, Kluwer, losbladig (jaarlijkse updating).
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2001). *Milieufiscaliteit*. In B.V.B.A. in de praktijk, plaats, Kluwer, losbladig (jaarlijkse updating).
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2001). *Milieufiscaliteit. N.V. in de praktijk*, Antwerpen, Kluwer, losbladig (jaarlijkse updating).
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2001). *Milieuvergunningaanvraag klasse 2. Bijvoorbeeld*, Antwerpen, Kluwer, losbladig (jaarlijkse updating).
- Deketelaere, K. & Vanheule, J. (2002). *Milieurecht. Vastgoed en Milieu*, Antwerpen, Kluwer, losbladig (jaarlijkse updating).
- Delnoy, M. (2001). Noot bij Hof van Cassatie 13 december 2000, L'intervention volontaire des autorités administratives devant le juge pénal en matière d'infraction d'urbanisme. *Aménagement-Environnement*, p. 166-172.
- Faure, M.G. (1998). Bespreking van Ercmann, S., *Pollution Control in the European Community, Guide to the EC Texts and their Implementation by the Member States*, London, Graham & Trotman Ltd., 1996. *European Journal of Law and Economics*, p. 281-282.
- Faure, M.G. (1998). Boekbespreking van Lubach, D.A. & Tongeren, G.J., *Stad en milieu*, 1996, 40 p. en van Pepper, R.A. van den, Broek, J.H.G. Van den, Buuren, P.J.J. van, Dijk, G.R.M. van & Tonnaer, F.P.C.L., *Afstemmingsregelingen in de Wet Milieubeheer*, 1997, 57 p. *Rechtskundig Weekblad*, p. 414-415.

- Faure, M.G. (1999). Irrécevabilité de l'action publique en cas d'éléments de preuves recueillis de manière irrégulière?, Observation sous Cour d'Appel de Liège, 5 janvier, 1998. *Aménagement - Environment*, p. 66-74.
- Faure, M.G. (2001). Noot bij Correctionele Rechtbank Gent (28-11-2000), *Tijdschrift voor Milieurecht* 2001, p. 252-255.
- Faure, M.G. (2001). Legal research on global environmental change of Metro. Kaleidoscopic view on social scientific global change research in the Netherlands, Amsterdam, Royal Dutch Academy of Arts and Sciences, p. 110-115.
- Faure, M.G. (2002). Aansprakelijkheid van de milieucoördinator. In *Gids voor de Milieucoördinator*, Antwerpen, Standaard Uitgeverij, p. 35-85.
- Faure, M.G. (2002). Comment. In Swanson T. (ed.), *An Introduction to the Law and Economics of Environmental Policy: Issues in Institutional Design*, London, JAI, p. 269-280.
- Faure, M.G., Koopmans, I.M. & Visser, M.J.C. (2001). Kroniek van het milieustrafrecht. *Delikt en Delinkwent*, p. 319-329.
- Faure, M.G., Koopmans, I.M. & Visser, M.J.C. (2002). *Milieustrafrecht. Delikt en Delinkwent*, p. 302-313.
- Grimeaud, D.J. (1999). Book review: Kiss, A. & Shelton, D., 'Manual of European Environmental Law', Cambridge University Press, 1997. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, vol. 6, 4, p. 416-422.
- Hertoghs, M.W.J.A. (2001). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 19 december 2000, *Milieu en Recht*, 28, p. 274-276.
- Heyman, J. & Smout, L. (1999). *Milieuwetboek Afval & Water*, 10de uitgave, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1038 p.
- Lefevre, J.G.J. & Fernandez Armenteros, F. Noot bij European Court of Justice 13 March 2001 (Case C-379/98; Preussen Elektra Aktiengesellschaft v Schelsweg Aktiengesellschaft). *Review of European Community and International Environmental Law*, p. 344-347.
- Pâques, M.M.L.L. (2000). Le régime des zones d'aménagement différé partiellement annulé par la Cour d'arbitrage. Noot bij Cour d'arbitrage, 30 mai 2000, 63/2000. *Journal des Tribunaux*, p. 753.
- Pâques, M.M.L.L. (2000). Noot bij Conseil d'Etat 7 juin 2000, Antennes GSM, urbanisme, préjudice en précaution, Lorent, 87875, Le point sur le Droit des biens, Liège. *Commission Université-Palais*, p. 421-435 et *Aménagement - Environnement*, p. 234-241.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Actualisatie van het losbladig artikelsgewijs commentaar op de artikelen 14.2 en 14.3 van de Wet milieubeheer. In Bakx, R.C., Drupsteen, Th.G., Gilhuis, P.C. & Michiels, F.C.M.A. (red.), *Commentaar Wet Milieubeheer*, Den Haag, Elsevier bedrijfsinformatie bv, p. 14.2-1 - 14.3-6.

- Peeters, M.G.W.M. (2002). Een EU-markt voor broeikasgasemissierechten. *Milieu & Recht*, 7/8, p. 189-196.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Actualisering artikelsgewijs commentaar art. 1.1 Wm. In Bakx, R.C., Drupsteen, Th.G., Gilhuis, P.C. & Michiels, F.C.M.A. (red.), *Commentaar Wet milieubeheer*, 's-Gravenhage, Elsevier bedrijfsinformatie bv, p. 1.1-1 – 1.1-57.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Actualisering artikelsgewijs commentaar art. 1.1a Wm. In Bakx, R.C., Drupsteen, Th.G., Gilhuis, P.C. & Michiels, F.C.M.A. (red.), *Commentaar Wet milieubeheer*, 's-Gravenhage, Elsevier bedrijfsinformatie bv, p. 1.1a – 1.1a-20.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 19 december 2001, 47, Deltawet, Wet op de waterkering. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 3, p. 249-250.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij College van Beroep voor het Bedrijfsleven 8 mei 2002, 178, Wet herstructurering varkenshouderij; besluitbegrip. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 8, p. 713.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 16 januari 2002, 86, Rioleringsplan; besluitbegrip en rechtsgevolg. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 5, p. 466.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 20 maart 2002, 121, Proefboring Waddenzee, voorzorgbeginsel; belangenafweging. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 6, p. 528-529.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 20 maart 2002, Proefboring Biesbosch, belanghebbende. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 6, p. 532.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Rechtbank 's-Gravenhage 22 mei 2002, 179, Besluit hardheidsgevallen herstructurering varkenshouderij; besluitbegrip. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, p. 713-716.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 19 juni 2002, 206, Preventieve bestuursdwang; Sandrien; Evoa. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 10, p. 835-836.
- Peeters, M.G.W.M. (2002). Noot bij Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 19 december 2001, 48, Wet beheer rijkswaterstaatswerken en Wwk: beroep in 1 of twee instanties? Geen rechtstoegang zoals geregeld in art. 24 Wwk. *Jurisprudentie Bestuursrecht*, 3, p. 249-250.
- Roos, Th.A. de & Visser, M.J.C. (1998). Hoofdstuk 70 Milieustrafrecht, (losbl.), suppl. juni. In Corstens, G.J.M., Keyzer, N. & Sutorius, E.W.H.R. (red.), *Vademecum Strafzaken*, Arnhem, Gouda Quint, 103 p.
- Vanheule, J. (2001). Deel IX Milieu en fiscaal recht. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 1209-1296.

Vanheule, J. (2001). Deel XI Milieu en gerechtelijk recht. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 1331-1372.

Vanheule, J. (2001). Art. 22 Bodemsaneringsdecreet. Commentaar Milieurecht, Brugge, Die Keure, p. 1-11.

Vanheule, J. (2001). Art. 21 Bodemsaneringsdecreet. Commentaar milieurecht, Brugge: Die Keure, p. 1-18.

Vanheule, J. & Verlinden, A. (2001). Deel V. Milieu en administratief recht. Hoofdstuk 3. Niet-sectoraal. Afdeling 2. Milieuplanning. In Deketelaere, K. (red.), *Handboek milieurecht*, Brugge, Die Keure, p. 429-453.

Visser, M.J.C. & Knecht, R. (2001). Hoofdstuk 7, handhaving van arbeids- en rusttijden. In Mevissen, J.W.M., Knecht, R. & Zwinkels, W.S. (red.), *Arbeidstijden in overleg? Evaluatie van de Arbeidstijdenwet (Eindrapport)*, 's-Gravenhage/Doetinchem, SZW/Elsevier, p. 173-221.

I.4 Ondernemingen in Europa

Binnen dit deelprogramma bestaat het programma Rechtspersonen in Europa

1.4.A Rechtspersonen in Europa

SAMENVATTING PROGRAMMA-OPZET

Eén van de belangrijkste onderzoeklijnen in dit programma is de bestudering van de wijze van implementatie van Europese regelgeving op het terrein van het ondernemingsrecht in ruime zin in de nationale rechtstelsels van de lidstaten. Onverminderd dwingen de stormachtige ontwikkelingen op dit dynamisch rechtsgebied tot definiëring van gemeenschappelijke grondslagen en algemene beginselen in en tussen de verschillende rechtssystemen. Het harmonisatieproces op het terrein van het vennootschapsrecht is sinds de eerste harmonisatierichtlijn die in 1968 het licht zag, krachtig op gang gekomen. In deze ontwikkeling zijn ook duidelijke tendensen waarneembaar om de eigen rechtscultuur van lidstaten, ook op dit gebied van het recht, te beschermen, waarbij gebruik gemaakt wordt van de vrijheid tot nationale inkleuring van Europese uitgangspunten, die de richtlijnen regelmatig bieden. Ook vanuit deze invalshoek manifesteert zich de noodzaak onderzoek te doen naar gemeenschappelijkheid van rechtsculturen en rechtsbeginselen. In dit kader valt veel interessants waar te nemen. Zou kan bemerkt worden dat er landen zijn die van nature een terughoudende positie innemen wanneer het gaat om aanpassing van nationaal recht, terwijl andere landen steeds een gulle houding innemen waar het betreft de wijze van implementatie van richtlijnuitgangspunten. Een fraai voorbeeld wordt getroffen in de wijze van implementatie van het verbod van financiële assistentie zijdens de vennootschap bij verkrijging van aandelen in haar kapitaal door derden, zoals dat in de tweede richtlijn handelend over kapitaalbescherming is opgenomen. De richtlijn spreekt in art.23 van het verkrijgen van aandelen. In Nederland, waar een traditie van brede implementatie van richtlijnenrecht bestaat, oordeelt men dat, gegeven de ratio van de regeling (kapitaalrealiteit), ook het nemen van nieuwe aandelen bij een emissie onder het bereik van het verbod dient te vallen, en zo wordt, in de Nederlandse wetgeving, financiële assistentie door de vennootschap verboden bij het nemen of verkrijgen van aandelen door derden. Andere landen, zoals Frankrijk, voorzagen de problemen die het verbod in de praktijk met zich zou meebrengen, bijvoorbeeld in termen van het realiseren van overnames, en gaan over tot een stringente tekstuele uitleg en beperkte implementatie, zodat aldaar het nemen van aandelen niet wordt geraakt door het verbod (over deze boeiende thema's handelden de workshops ondernemingsrecht op de Corsendonckcongressen te Utrecht (2000) en Amsterdam (2001), waar presentaties werden verzorgd door een groot aantal onderzoekers van de participerende instellingen, op basis waarvan er in 2003 een bundel zal verschijnen onder redactie van De Kluiver, Geens en Schwarz). Een andere, in dit kader boeiende, observatie is het feit dat een min of meer volledige harmonisatie slechts bereikt lijkt te kunnen worden wanneer het gaat over onderwerpen die geen nationaal historische of culturele lading hebben, terwijl

harmonisatie rond gevoeliger thema's in de praktijk toch buitengewoon lastig blijkt te zijn, hetgeen leidt tot een relatief grote vrijheid voor nationale wetgevers om de eigen karakteristieken van het nationale recht te laten doorklinken bij implementatie van het richtlijnenrecht. Zo bleek het jaarrekeningenrecht eenvoudig en in ver gaande mate harmoniseerbaar, terwijl zulks bijvoorbeeld absoluut niet geldt voor onderwerpen als overname van kapitaalvennootschappen tegen de wens van het zittend bestuur in.

Naast harmonisatie van vennootschapsrecht in formele zin, heeft de internationaliserende praktijk ook een zeker harmoniserend effect, in welk kader verschillende uitgangspunten in het juridisch denken tot buitengemeen boeiende problemen kan leiden. Men denke bijvoorbeeld aan de problemen die de verschillende opvattingen over het karakter van de rechtspersoon met zich brengen. In bijvoorbeeld de Angelsaksische wereld wordt de rechtspersoon gezien als (de resultante van) een overeenkomst, terwijl in andere landen als bijvoorbeeld Nederland een institutionele zienswijze wordt gehanteerd, waarin de rechtspersoon bij de oprichting als instituut ontstaat en is losgezongen van oprichters of aandeelhouders. In die laatste opvatting wordt de rechtspersoon veelal dwingendrechtelijke regelingen geregeerd en is er, bijvoorbeeld, nauwelijks ruimte voor overeenkomsten tussen aandeelhouders, dat terwijl in de contractuele opvatting de basering van de rechtspersoon op (deel)overeenkomsten het uitgangspunt is. Juist de rechtsvergelijkende verdieping schept hier fraaie vergezichten, die niet alleen wetenschappelijk hoogst interessant zijn, maar ook voor de praktijk van groot belang zijn. Men denke bijvoorbeeld aan mogelijke acceptatie van 'Incorporation by reference' in de Nederlandse vennootschapspraktijk. Daarnaast richt de onderzoeksgroep zich niet alleen op bestudering van het recht binnen de EG, maar wordt ook sterk gekeken naar het Amerikaans recht, dat het Europees vennootschapsrecht steeds krachtiger doordeesemt, en dan wordt niet alleen gedoeld op het Engels vennootschapsrecht, maar ook op continentaal Europese rechtstelsels. Zo kennen wij bijvoorbeeld sinds kort het 'record-date-system' in het Nederlands vennootschapsrecht en spelen Amerikaanse uitgangspunten een belangrijke rol in belangwekkende discussies als die over corporate governance en het creëren van een level-playing field op het terrein van de overnemingenmarkt, thema's waarover binnen de onderzoeksgroep zeer regelmatig is gediscussieerd en gepubliceerd. Een ander gebied waar Amerikaanse regelgeving voorbeeldig werkt, is de regulering van markten en het beurstoezicht (over welk onderwerp eveneens proefschrift-onderzoek wordt verricht).

Ten slotte worden ook regelmatig de grenzen van vakgebieden overschreden en wordt samenwerking gezocht met onderzoekers die zich op andere vakgebieden begeven. Voorbeelden van dit soort activiteiten vormen bundels als 'De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders' (1998, red. Faure en Schwarz) en de bundel 'Milieuaansprakelijkheid in ondernemingsrechtelijk perspectief' (2002, red. Faure en Schwarz).

ONDERZOEKERS

Coördinerend programmaleider	Uni	Begin	Eind
Dhr. Prof.Mr. C.A. Schwarz	UM	01-01-1995	
Onderzoeksleider			
Dhr. Prof.Dr. K. Geens	KUL	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. H.J. de Kluiver	UU	01-01-1995	
Dhr. Prof.Mr. P. van Schilfgaarde	UU	01-01-1995	30-06-2001
Emeritus lid			
Dhr. Prof.Mr. P. van Schilfgaarde	UU	01-07-2001	
Senior onderzoeker			
Dhr. Prof.Mr. A.F.M. Dorresteyn	OU	01-01-2000	
Dhr. Mr. A.W.J. Kamperman Sanders	UM	01-01-2000	
Dhr. Mr. S.F.G. Rammeloo	UM	01-01-2000	
Dhr. Prof.Dr. B. Tilleman	KUL	01-01-2000	
Dhr. Mr. J.B. Wezeman	UU	01-01-2000	01-10-2002
Dhr. Prof.Dr. J. Wouters	UM	01-01-2000	
Onderzoeker			
Mw. Mr. M.N. Boon	UU	01-10-2000	
Mw. Dr. M. Deneff	KUL	01-12-2002	
Dhr. Prof.Mr. A.F.M. Dorresteyn	OU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. J.J.A. Hamers	UM	01-10-2000	
Dhr. Dr. F. Hellemans	KUL	01-07-2000	
Dhr. Mr. A.W.J. Kamperman Sanders	UM	01-09-1995	31-12-1999
Mw. Mr. M. Koelemeijer	UM	01-01-2001	
Dhr. Mr. S.F.G. Rammeloo	UM	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Dr. R. Tas	KUL	01-01-2003	
Dhr. Prof.Dr. B. Tilleman	KUL	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Mr. J.B. Wezeman	UU	01-01-1995	31-12-1999
Dhr. Prof.Dr. J. Wouters	UM	01-10-1995	31-12-1999
Promovendus			
Mw. Mr. M.S. van Beek	UU	01-10-2000	
Mw. Mr. M.I. Blagrove	UM	01-01-1997	
Dhr. Mr. E.C. Bos	UM	01-12-2000	
Mw. Mr. S.M. van den Braak	UU	01-10-2000	
Mw. M. Deneff	KUL	01-06-2000	30-11-2002
Dhr. W. Devroe	UM	01-11-1997	31-08-2000
Dhr. F. Hellemans	KUL	01-01-1995	30-06-2000
Dhr. Mr. B.P. Honnebier	UU	01-10-2000	
Mw. Mr. A.J.M. Klein Wassink	UU	01-10-2000	
Mw. Mr. M. Koelemeijer	UM	01-05-1996	31-12-1999
Mw. Mr. S.A. Kruisinga	UU	01-10-2000	

Mw. Mr. M. Meinema	UM	01-09-1997	
Dhr. R. Tas	KUL	01-01-1995	31-12-2002
Dhr. J. Vananroye	KUL	01-06-2000	
Mw. Mr. H.M. Vletter-van Dort	UU	01-01-1995	30-07-1998
Mw. Mr. I. Wagenaar	UU	01-10-2002	

GEZAMELJIKE WETENSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Op 24 maart 1998 vond in Maastricht het congres plaats 'De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders'. Organisatoren waren M. Faure en C. Schwarz. Uit dit congres ontstond het boek Faure, M. en Schwarz, C.A. (red.), De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders, Antwerpen, Intersentia, 1998, 283 p.

Van 29 juni 1999 tot 1 juli 1999 heeft er in Maastricht een seminar plaatsgevonden met als titel 'New Directions in European Company Law'. Organisatoren waren H.J. de Kluiver, H. Schneider en J. Wouters(METRO/AMSU). Als sprekers traden op H. Hirte, J.P. Heggarty, J. Blumberg, S. Goulding en M. Becht.

Op 13 oktober 1999 organiseerde Jan Smits een discussiebijeenkomst in Maastricht waar C. Schwarz een lezing gaf met als titel 'Tegenstrijdig belang bij beschermingsconstructies, mede in het licht van de Dertiende Richtlijn'.

Op 12 januari 2000 organiseerde Jan Smits een discussiebijeenkomst in Maastricht waar Jos Hamers een lezing hield getiteld 'De rechtspersoonlijkheid van personen-vennootschappen'.

Op 5 april 2000 organiseerde Jan Smits in Maastricht een discussiebijeenkomst waar M. Meinema een lezing hield over 'Rechtsvergelijkend ondernemingsrecht'.

Op 2-3 juni 2000 had er in Maastricht een congres plaats met als thema 'European Tax Law'. Organisatoren waren EATP/H. Arts.

Op 7 september 2000 organiseerde Studiecentrum Kerckebosch in Hilversum een studiedag gewijd aan Milieuaansprakelijkheid. Sprekers waren Th.A. de Roos, M. Visser, C. Schwarz, M. Faure. Daaruit is een boek voortgekomen Faure, M.G. en Schwarz, C.A. (red.), Milieuaansprakelijkheid. Recente ontwikkelingen in een ondernemingsrechtelijk kader, Deventer, Kluwer, 2002, 300 p.

Op 19 april 2001 werd er door Bureau PAO van de Universiteit Maastricht een seminar gehouden in Maastricht over Milieuaansprakelijkheid. Sprekers waren Th. de Roos, M. Visser, A. ten Veen, M. Faure en C. Schwarz.

Op 20 juni 2001 organiseerde C. Schwarz een discussiebijeenkomst waarin hij een lezing gaf met als titel 'Europees ondernemingsrecht in onderwijs en onderzoek'.

Op 6 september 2001 werd er in Maastricht door C. Schwarz een besloten bijeenkomst georganiseerd in het kader van het promotieonderzoek van E. Bos. Spreker was W. Burgerhart (KUN). Zijn lezing droeg als titel 'Nieuw erfrecht en ondernemingsrecht'.

Op 10 november 2001 organiseerde E. Bos in Maastricht een discussiebijeenkomst waar E. Bos en M. Meinema een voordracht hielden met als titel 'HBG, enquête-recht en de houding van de ondernemingskamer'.

Op 29 november 2001 werd er in Utrecht tijdens het jaarlijkse Ius Commune congres een workshop georganiseerd 'Rechtspersonen in Europa, financiering van de onderneming'. Organisatoren van deze workshop waren H.J. de Kluiver en Ph. van Huizen. Sprekers waren Jos Hamers, M. Koppert-van Beek, R. Tas, M. Wauters, H.J. de Kluiver, Ph. van Huizen en S. Kruisinga.

Van 13 februari 2002 tot 15 februari 2002 werd er in Stellenbosch (Zuid-Afrika) een congres georganiseerd in samenwerking met de Fakulteit Regsgeleerdheid van die Universiteit Stellenbosch en de Onderzoeksschool Ius Commune. Er werd op 15 februari 2002 een workshop gehouden met als titel 'Een economische analyse van de structuur van de kapitaalvennootschap: oligarchie en beschermingsconstructies in Nederland, Europa en Zuid-Afrika'. Sprekers op deze workshop waren C. Schwarz, Ph. Sutherland, P. Kloppers en J. Hamers.

Op 20 oktober 2002 heeft er in Maastricht een congres plaatsgehad welk georganiseerd werd door C. Schwarz en E. Bos. Thema van het congres was 'Nieuw erfrecht en ondernemingsrecht'. Sprekers waren E. Bos, W. Burgerhart, J. Hamers, C. Schwarz e.a.

GEZAMENLIJKE WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Faure, M. en Schwarz, C.A. (red.), De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders, Antwerpen, Intersentia, 1998, 283 p.

Faure, M.G. en Schwarz, C.A. (red.), Milieuaansprakelijkheid. Recente ontwikkelingen in een ondernemingsrechtelijk kader, Deventer, Kluwer, 2002, 300 p.

PROMOTIES

Devroe, W. (2000). Privatisering en verzelfstandiging: een verkenning vanuit nationaal en Europees economisch recht, promotie Katholieke Universiteit Leuven 11 augustus, 367 p. Promotor: H. Cousy.

Koelemeijer, M. (1999). Redelijkheid en billijkheid in kapitaalvennootschappen, Universiteit Maastricht, 10 december, Deventer, Kluwer, 391 p. Promotoren: H.J. de Kluiver en C.A. Schwarz.

Wezeman, J.B. (1998). Aansprakelijkheid van bestuurders, Universiteit Utrecht, Deventer, Kluwer, LXXXVII + 605 p.

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Beek, M.S. van (2000). Structuurwijziging bij ondernemingen door oprichting van een besloten of naamloze vennootschap. Dossier over Onderneming. Financiering en Recht, nr. 40/maart, p. 2-6.

- Beek, M.S. van (2000). De faillissementscurator. *Spes Victoriae (Jur. Tijds. v. Aruba en de NA)*, 1, p. 19-24.
- Beek, M.S. van, Boon, M.N., Eijk-Graveland, J.C. van, Honnebieer, B.P., Huizen, Ph.H.J.G. van, Kroeze, M.J., Vletter-van Dort, H.M., Wezeman, J.B., Sevenheck, M.A.A. & Zevenberg, J.J. (1998). Risicokanaliserende aansprakelijkheid in het handelsrecht. In J.M. van Buren-Dee (red.), *Tussen de polen van bescherming en vrijheid. Aspecten van aansprakelijkheid*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 71-116.
- * Beek, M.S. van & Tas, R. (1998). Het identiteitsvereiste bij het handelen namens een vennootschap in oprichting. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief. Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 125-149.
- Boon, M.N. (2000). Heeft de openende bank bij een documentair accreditief een gesubrogeerd verhaalsrecht? *Revue de la Banque*, 10, p. 658-676.
- Boon, M.N. (2001). Subrogatie verdraagt zich niet met karakter van documentair accreditief. *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, p. 71-78.
- Bos, E.C. & Hamers, J.J.A. (2001). Van de SER, de Stichting Administratiekantoor, de certificaathouder, diens stemrecht en dingen die echt moeten veranderen. *Stichting & Vereniging*, p. 89-94.
- Bos, E.C. & Hamers, J.J.A. (2001). Privaatrecht Actueel, Babylonische stemverwarring. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 645-646.
- * Braak, S.M. van den (2000). Het Centros-arrest en het Nederlandse internationaal privaatrecht betreffende vennootschappen. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6402, p. 347-355.
- Braak, S.M. van den (2000). Van incorporatie naar organisatie; art. 2 en 4 van de Wet Conflictenrecht Corporaties nader beschouwd. In Huizink, J.B. e.a. (red.), *A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof. mr. P. van Schilfgaarde*, Deventer, Kluwer, p. 39-46.
- * Braak, S.M. van den (2000). Het Centros-arrest en het Nederlandse internationaal privaatrecht betreffende vennootschappen. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 347-355.
- Braak, S.M. van den (2001). Zetelverplaatsing en omzetting bij de Europese BV. *Ondernemingsrecht*, 11, p. 327-331.
- Denef, M. (1999). De V.Z.W.: aan winstoogmerk en koopman voorbij, naar een economisch ondernemingsrecht? In Bouckaert, F., Geens, K., Hellemans, F. e.a., *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw*, Kalmthout, Biblo, p. 435-465.
- Denef, M. (2000). De VZW volgens wetsontwerp nr. 1854/9: repareren, kopiëren en innoveren? In Jan Ronse Instituut voor Vennootschapsrecht (ed.), *Nieuw vennootschaps- en financieel recht 1999*, Kalmthout, Biblo, p. 145-168.

- Denef, M. (2000). Van corporate governance naar nonprofit governance: een meer dan nodige stap, *Social Profit Jaarboek 2000*, Antwerpen, VZW Zonder Winstoogmerk en Standaard Uitgeverij, p. 29-42.
- Denef, M. (2000). Het optreden in rechte van een V.Z.W.: essentialia uit het huidige V.Z.W.-recht getoetst aan het nieuw V.Z.W.-recht, Brussel, Larcier, p. 25-74.
- Denef, M. (2000). Artikelsgewijze commentaar Vennootschapsrecht, Antwerpen, Kluwer, 58 p.
- Denef, M., Geens, K., Tas, R., Vananroye, J. & Hellemans, F. (2000). Overzicht van rechtspraak. Vennootschappen (1992-1998). *Tijdschrift voor privaatrecht*, p. 99-538.
- * Denef, M. & Hamers, J.J.A. (1998). Beginselen van verenigingsrechtelijke systematiek binationaal bekeken: afbakening tussen vennootschap, vereniging en stichting. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief*, Antwerpen, Intersentia, p. 79-125.
- Denef, M. & Hellemans, F. (1999). Kroniek verenigingen 1998. *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 82-104.
- Denef, M. & Hellemans, F. (2000). Kroniek verenigingen 1999. *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, p. 203-226.
- Denef, M. & Straetmans, G. (1999). Naar duidelijke(r) criteria voor de afbakening van het verkopersbegrip in de W.H.P.C.? *Rechtskundig Weekblad*, p. 137-145.
- Denef, M. & Theunis, J. (2000). Het optreden in rechte van een VZW, dossier *Praktijkids voor VZW's*, Diegem, Ced.Samsom, 71 p.
- Devroe, W. (1998). Universele dienstverlening als grens aan risicoselectie? In Cousy, H., Claessens, C. & Schoubroeck, C. van (red.), *Competitiviteit, ethiek en verzekering*, Antwerpen, Maklu, p. 279-337.
- * Devroe, W. (2001). Neglected Players? The role of the National Judiciary and of Private Enterprise. In Hanf, D., Witte, B. de & Vos, E. (eds.), *The Many Faces of Differentiation in EU Law*, Antwerpen/Baden-Baden, Maklu/Nomos, p. 209-239.
- Devroe, W. (2002). De Europese Commissie en nationale mededingingsautoriteiten als amicus curiae. Huidig en komend recht. In Orshoven, P. van & Storme, M. (red.), *Amice Curiae, quo vadis? Het openbaar ministerie in privaatrechtelijke, administratieve en sociale zaken*, Brussel, Kluwer - Interuniversitair Centrum voor Gerechtelijk Recht, p. 211-233.
- * Devroe, W. (2002). Preface. In Ballon, E., Gilliams (H. & Stuyck, J.) (eds.), *Modernisation of European Competition Law. The Commission's proposal for a new regulation implementing Articles 81 and 82 EC*, Antwerpen, Intersentia - Leuven Centre for a Common Law of Europe, p. xiii-xvi.

- Devroe, W., Vandendriesche, P. et al. (2002). Geannoteerd Wetboek BTW, Brugge, Die Keure, XIV + 626 p.
- Dorresteijn, A.F.M. (1998). Inleiding . In Dorresteijn, A.F.M. (red.), Juridische splitsing van vennootschappen, Deventer, Gouda Quint, p. 1-27.
- Dorresteijn, A.F.M. (1998). De herkomst van het fiduciaverbod. In Dorresteijn, A.F.M. e.a., Vijf jaar Nieuw BW. De betekenis van het fiduciaverbod voor de financieringspraktijk, Deventer, Kluwer, p. 1-6.
- Dorresteijn, A.F.M. (1998). Stortingsplicht, agio en accountantsverklaring. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6298, p. 45-46.
- Dorresteijn, A.F.M. (1998). Hof van Justitie: bij tegenstrijdig belang blijft vertegenwoordigingsbevoegdheid intact. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6300, p. 81-82.
- Dorresteijn, A.F.M. (red.) (1998). Juridische splitsing van vennootschappen, Deventer, Gouda Quint, IX + 152 p.
- * Dorresteijn, A.F.M. (1998). Corporate governance en medezeggenschap. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief. Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht, Antwerpen-Groningen, Intersentia, p. 315-326.
- Dorresteijn, A.F.M. (1998). Tegenstrijdig belang: de stand van zaken. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6337, p. 750-754.
- Dorresteijn, A.F.M. (1999). Aanvragen van surseance en eigen aangifte van faillissement door rechtspersonen. Tijdschrift voor Insolventierecht, 3, p. 53-58.
- Dorresteijn, A.F.M. (1999). Twee 'corporate governance' wetsvoorstellen (26 668 en 25 732). Signaal, Wetgevingsinformatie, 10, p. 165-170.
- Dorresteijn, A.F.M. (1999). Geen toerekening maar 'medeondernemer'. Reactie. Sociaal Recht, 10, p. 256-257.
- Dorresteijn, A.F.M. (2000). Stemmen op afstand en de elektronische snelweg. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6385, p. 17-18.
- Dorresteijn, A.F.M. (2000). Besluit tot aanvragen surseance adviesplichtig. Tijdschrift voor Insolventierecht, 1, p. 35-36.
- Dorresteijn, A.F.M. (2000). De structuurregeling en Harbrecht's paradox. In Huizink, J.B. e.a. (red.), A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof. mr. P. van Schilfgaarde, Deventer, Kluwer, p. 61-66.
- Dorresteijn, A.F.M. (2000). Herziening Fusiegedragsregels. S&J Signaal, 8, p. 113-116.
- * Dorresteijn, A.F.M. (2000). De nieuwe richtlijn en medezeggenschapsrechten. Sociaal Recht, Nederlands Tijdschrift voor Sociaal Recht, 15, p. 210-213.

- Dorresteijn, A.F.M. (2001). Het onderzoek bij Gucci en de kern van het enquêterecht. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6452, p. 647-649.
- Dorresteijn, A.F.M. & Bartman, S.M. (2000). Van het concern, vierde druk, Deventer, Gouda Quint, p. 350.
- Dorresteijn, A.F.M. & Kaar, R.H. van het (1999). De juridische organisatie van de onderneming, 7de druk, Fiscale Studieresie, Deventer, FED, 217 p.
- Dorresteijn, A.F.M. & Kaar, R.H. van het (2001). De juridische organisatie van de onderneming. Achtste druk, Deventer, Kluwer, 217 p.
- ** Geens, K. (1999). La codification du droit des sociétés 1999: dispositions générales du Code des sociétés. *Le nouveau code des sociétés*, Brussel, Bruylant, p. 53-91.
- Geens, K. (1999). De arbitrage over vennootschapsinterne conflicten. In *Arbitrage en vennootschap*, Brussel, Bruylant, p. 140-168.
- Geens, K. (1999). De uitdaging van de interprofessionalisering en de internationalisering voor de Ordes van vrije beroepen. In *Liber Amicorum Jozef Van den Heuvel*, Antwerpen, Kluwer, p. 616-625.
- ** Geens, K. (1999). Over corporate governance, aandeelhoudersstructuren en vennootschapsrecht. In Jan Ronse Institut (ed.), *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw*, Kalmthout, Biblo, p. 733-780.
- * Geens, K. (2000). Quelques réflexions sur la composition et le fonctionnement du conseil d'administration dans le système moniste. In *Mélanges offerts à Pierre Van Ommeslaghe*, Bruxelles, Bruylant, p. 407-425.
- Geens, K. (2000). De codificatie van het vennootschapsrecht: algemene bepalingen uit het wetboek van vennootschappen. In Benoit-Moury, A., Deneff, M., Devos, D. e.a. (red.), *Nieuw vennootschaps- en financieel recht 1999. Verslagboek van de Leuvense vennootschapsdagen van 14, 21 en 28 oktober 1999*, Kalmthout, Biblo, p. 277-308.
- Geens, K. (2000). Croupier, tontine en fiducia: over eigendom en controle in de familiale onderneming. In Cousy, H., Stijns, S. e.a. (red.), *Liber amicorum Walter van Gerven*, Deurne, Kluwer, p. 377-398.
- * Geens, K. (2000). Over internationale zetelverplaatsing. In Verbeke, A. e.a. (red.), *Facetten van ondernemingsrecht. Liber Amoricum professor Frans Bouckaert*, Leuven, Universitaire Pers, p. 563-578.
- Geens, K. (2000). Korte beschouwing over onafhankelijkheid naar aanleiding van 22 jaar trouwe dienst in. *Liber amicorum Henri Olivier*, Brugge, Die Keure, p. 259-264.
- Geens, K. (2000). Corporations and partnerships. In Bocken, H. & Bondt, W. de (eds.), *Introduction to Belgian law*, Antwerpen, Kluwer, p. 308-355.

- Geens, K. (2000). Bestuur en controle in de intercommunale en het autonoom gemeentebedrijf. In Baeten, S. e.a. (red.), *Onderneming van publiek recht*, Antwerpen, Maklu, p. 127-155.
- Geens, K. (2001). Een vennootschapsrecht voor de 21ste eeuw, Antwerpen, Kluwer Documenta, E. Story-Scientia, 480 p.
- ** Geens, K. (2001). Een vennootschapsrecht voor de 21ste eeuw. *Tijdschrift voor Privaatrecht*, 1, p. 69-84.
- Geens, K. (red.). (2001). Het Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit. Structuur, artikelsgewijze commentaar en overgangsrecht, *Rechtspersonen- en vennootschappen*, 14, Kalmthout, Biblo, 498 p.
- Geens, K. (2001). Structuur en opbouw van het Wetboek van vennootschappen. In Geens, K. (red.), *Het Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit. Structuur, artikelsgewijze commentaar en overgangsrecht, Rechtspersonen- en vennootschappen*, 14, Kalmthout, Biblo, p. 11-26.
- Geens, K. (2001). Artikelsgewijze commentaar van de inhoudelijke wijzingen ingevolge het Wetboek van vennootschappen. In Geens, K. (red.), *Het Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit. Structuur, artikelsgewijze commentaar en overgangsrecht, Rechtspersonen- en vennootschappen*, 14, Kalmthout, Biblo, p. 27-444.
- Geens, K. (red.). (2002). *Vennootschaps- en Financieel Recht*, Themis Academiejaar 2001-2002, Vormingsonderdeel 11, Brugge, Die Keure, 104 p.
- Geens, K. & Bever, L. van (1999). Bestuur en controle in de intercommunale en het autonoom gemeentebedrijf. In Baeten, S., Byttebier, K. & Leus, K., e.a. (red.), *Onderneming van publiek recht*, Antwerpen, Maklu, p. 129-155.
- Geens, K., Bouckaert, F., Hellemans, F. e.a. (red.). (1999). *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw*, Kalmthout, Biblo, 780 p.
- Geens, K. & Croes, C. (1999). Vennootschapsrechtelijke aspecten van de nieuwe Wet van 26 maart 1999 in verband met aandelenopties. *Tijdschrift voor de Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 207-222.
- Geens, K. & Croes, C. (2001). Vennootschapsrechtelijke aspecten van de fiscale regeling voor aandelenopties neergelegd in de wet van 26 maart 1999. In Du Laing, B. & Tilleman, B. (red.), *Onderneming en effecten*, Brugge, Die Keure, p. 125-211.
- ** Geens, K., Deneff, M., Hellemans, F., Tas, R. & Vananroye, J. (2000). Overzicht van rechtspraak. Vennootschappen (1992-1998). *Tijdschrift voor Privaatrecht*, p. 99-538.
- Geens, K., Hellemans, F., Jenné, F., Maes, J.-P., Stempniewsky, Y., Wauters, M., Weyts, L. & Wyckaert, M. (2002). *Het wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit. Rechtspersonen- en vennootschapsrecht*, 14. Kalmthout, Biblo, 498 p.

- Geens, K., Hellemans, F., Jenné, F., Wauters, M. & Wyckaert, M. (2002). Artikelsgewijze commentaar van de inhoudelijke wijzigingen ingevolge het wetboek van vennootschappen. In Jan Ronse Instituut (red.), Het wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit, Kalmthout, Biblo, p. 27-44.
- Geens, K. & Hellemans, F. (1999). Het Wetboek van vennootschappen. Bron van rust of aanzet tot verandering. In Statutenwijziging doorgelicht, Brugge, Die Keure, p. 3-34.
- Geens, K., Hellemans, F. & Tas, R. (1999). Recente ontwikkelingen in het vennootschapsrecht. Recht in beweging. Verslagboek 6de VRG- Alumnidag 12 maart 1999, Leuven, p. 202-220.
- * Geens K. & Schwarz, C.A. (1998). Civielrechtelijke aansprakelijkheid van bestuurders en commissarissen van rechtspersonen naar Nederlands en Belgisch recht. In Faure, M.G. & Schwarz, C.A., De Strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 247-283.
- ** Geens, K. & Vananroye, J. (1999). De gradaties in de rechtspersoonlijkheid en het vennootschappelijk vermogen. In Van Eeckhoutte, W. (red.), Rechtspersonenrecht 1998-99, Gent, Mys & Breesch, p. 425-487.
- Geens, K. & Vananroye, J. (2002). De burgerrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van bestuurders in rechtspersonen. In Geens, K. (red.), Vennootschaps- en Financieel Recht, Themis Academiejaar 2001-2002, Vormingsonderdeel 11, Brugge, Die Keure, 26 p.
- Hamers, J.J.A. (1998). Splitsing van kapitaalvennootschappen. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, 1212, p. 181-191.
- Hamers, J.J.A. (1998). Opnieuw: Stil pandrecht en overgang van stemrecht: een (on)mogelijkheid? De Naamloze Vennootschap, oktober, p. 227-229.
- Hamers, J.J.A. (2000). Storten en Oprichten. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, p. 358-364.
- Hamers, J.J.A. (2001). 'De tijdige melding' en de zorgvuldigheidsplicht van de ontvanger. Aansprakelijkheid van bestuurders in het licht van de tweede antimisbruikwet. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, p. 214-219.
- Hamers, J.J.A. (2002). Recente ontwikkelingen in het ondernemingsrecht. Doorbraak, instructiebevoegdheid versus instructiemacht en de bevoegdheid van de curator. Stichting & Vereniging, 3, p. 65-72.
- Hamers, J.J.A. & Koelemeijer, M. (2000). Bijzondere besluitvormingstrajecten bij Stichting en Vereniging. Stichting & Vereniging, p. 147-155.
- Hamers, J.J.A. & Schwarz, C.A. (2002). BoomBasics NV en BV, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 105 p.
- Hamers, J.J.A., Vliet, L. van & Israël, J. (2002). Personenvennootschappen, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 170 p.

- Honnebier, B.P. (2000). De komende UNIDROIT Convention on international interests in mobile equipment en het aircraft equipment protocol. Tijdschrift voor Vervoer en Recht, 2, p. 45-54.
- Honnebier, B.P. (2000). De ontwikkeling van de (internationale) leasefiguur in het Surinaamse handelsverkeer. Surinaams Juristenblad, Deel I, juli, p. 21-34.
- Honnebier, B.P. (2000). De ontwikkeling van de (internationale) leasefiguur in het Surinaamse handelsverkeer. Surinaams Juristenblad, Deel II, november, p. 8-19.
- * Honnebier, B.P. (2000). The need for clear rules to facilitate the international financing of the acquisition and use of aircraft. Kluwer Law International, Notarius International, december 2000, nr. 4, p. 146-156.
 - * Honnebier, B.P. (2000). In de internationale financieringspraktijk bestaat nog altijd rechtsonzekerheid met betrekking tot de aanschaf en het gebruik van vliegtuigen en vliegtuigmotoren. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6393, p. 181-183.
 - * Honnebier, B.P. (2000). De lex rei sitae conflictregel is onhanteerbaar in relatie tot de financiering van de aanschaf en het gebruik van mobiel materieel. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6392, p. 156-164.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (1998). Toezicht op verzekeraars; Een vergelijking tussen het Arubaans en Nederlandse systeem. Spes Victoriae, Juridisch Tijdschrift voor Aruba en de Nederlandse Antillen, p. 5-12.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (1998). Samenwerkende oorzaken in het zeevervoerrecht. Vervoer en Recht, p. 33-38.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (2001). Artikel 17 Executieverdrag: voor gebruik de bijsluiter lezen. Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis, 4, p. 116-121.
- Huizen, Ph.H.J.G. van & Drion, P.J.M. (2000). Nieuw verzekeringsrecht: schulduitsluiting; directe actie. Verzekeringsrechtelijke Berichten, 7, p. 105-113.
- Huizen, Ph.H.J.G. van & Wezeman, J.B. (1998). Herijking van bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij werknemerspensioenen van stichting naar onderlinge waarborgmaatschappij? In bundel Privatisering: Effectiviteit en legitimiteit, p. 223-231.
- Huizen, Ph.H.J.G. van, Wezeman, J.B. & Zevenbergen, J.J. (1999). Grondslagen van het verzekeringsrecht naar huidig en wordend recht, 2e druk, Lelystad, Koninklijke Vermande, 319 p.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (1998). Fair Use and the Information Infrastructure. Maastricht Journal of European and Comparative Law, 1, p. 1-6.
- * Kamperman Sanders, A.W.J. (1998). Unfair Competition and Ethics. In Bentley, L. & Maniatis, S. (eds.), Intellectual Property and Ethics, Vol 4, Perspectives on Intellectual Property, London, Sweet & Maxwell, p. 225-233.

- Kamperman Sanders, A.W.J. (1998). Exhaustion of Trade Mark Rights. In Boele-Woelki, K. & Grosheide, W. (eds.), *Molengrafica*, Lelystad, Vermande, p. 229-245.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (2000). Unfair Competition Law and the European Court of Human Rights: The Case of Hertel v. Switzerland and Beyond, *Fordham IP, Media & Entertainment LJ*, Vol. X, Autumn 1999, No. 1, p. 305-329.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (2001). Data and Database Protection and infonomics - Effects on Business and on Cultural and Personal Information Flow. In Hansen, H. (ed.), *International Property Law and Policy* vol. 6. Huntington, New York, Juris Publishing, p. 1-33.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (2001). The Legal Protection of Data and Databases. In Kamperman Sanders, A.W.J. & Heath, C. (eds.), *Intellectual Property in the Digital Age - Challenges for Asia*, Den Haag, Kluwer Law International, p. 29-64.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (2001). A Community Patent, A Community Intellectual Property Court and the Tower of Babel. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 3, p. 227-233.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (2001). Chapter 13 in Border Control of Intellectual Property Rights. In Blakeney, M. (ed.), *Border Control of Intellectual Property Rights*, London, Sweet & Maxwell, p. NET-1-10.
- Kamperman Sanders, A.W.J. & Heath, C. (2001). *Intellectual Property in the Digital Age - Challenges for Asia*, Den Haag, Kluwer Law International, 240 p.
- * Kamperman Sanders, A.W.J. & Maniatis, S.M. (1998). A Consumer Trade Mark: Protection based Origin and Quality. In Firth, A., Lane, S. & Smyth, Y. (eds.), *Readings in Intellectual Property*, London, Sweet & Maxwell, p. 247-263.
- Klein Wassink, A.J.M. (2000). Een babylonische spraakverwarring in de algemene vergadering van aandeelhouders. In Huizink, J.B. e.a. (red.), *A-T-D. Opstellen aangeboden aan Prof.mr. P. van Schilfgaarde*, Deventer, Kluwer, 9 p.
- Kluiver, H.J. de (1998). Mediasafe; het eindspel. De Hoge Raad vestigt een onderzoeksplicht bij tegenstrijdig belang. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6329, p. 615-616.
- Kluiver, H.J. de (1998). De mogelijkheid voor de overheid om gebruik te maken van stichtingen behoort niet te worden beperkt. *Stichting en Vereniging*, p. 54-55.
- Kluiver, H.J. de (1998). Onderhandelen onder voorbehoud in het bijzonder met rechtspersonen (deels samen met C.A. Schwarz). In Eykman, L.G. e.a., *Onderhandelen, bemiddelen en schikken*, 2e druk, Deventer, Kluwer, p. 101-145.

- * Kluiver, H.J. de (1998). Corporate Governance als optie. Rechtseconomische notities in internationaal perspectief. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, p. 237-242.

Kluiver, H.J. de (1998). Overname van ondernemingen en minderheidsaandeelhouders. Een rechtsvergelijkend pleidooi voor een algemeen uittredingsrecht na overname. In Snijders, G.M.F. & Pasman, H. (red.), *Overnemen: een hele onderneming*, Deventer, Kluwer, p. 277-296.

- ** Kluiver, H.J. de (1998). Kort Amerikaans in het vennootschapsrecht. 'Corporate governance' in de VS en Nederland. *Ars Aequi* (themanummer Anglo-Amerikaans recht), p. 55-65.

Kluiver, H.J. de (1998). Overheidsstichting en overheidsaansprakelijkheid. Over 'piercing the private veil' in publiek- en privaatrecht. In Kortmann, S.C.J.J. e.a. (red.), *Onderneming en overheid*, Deventer, Kluwer, p. 79-103.

Kluiver, H.J. de (1998). Voor het verplichte bod. *Maandblad voor Ondernemingsrecht*, p. 253-258.

Kluiver, H.J. de (1999). Bekrachtiging van rechtshandelingen en besluiten. Over art. 3:58 als vangnet en trampoline. In Kortmann, S.C.J.J. e.a. (red.), *Vertegenwoordiging en Tussenpersonen*, Deventer, Tjeenk Willink, p. 69-88.

- * Kluiver, H.J. de (1999). De Wet formeel buitenlandse vennootschappen op de tocht? Opmerkingen rond HvJEG 9 maart 1999 inzake Centros Limited (C-212/97). *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6364, p. 527.

- ** Kluiver, H.J. de (1999). Harmonisation of Law, Substantive Review and Abuse of Rights in the EC. Some Observations from the perspective of EC Company Law. In Schulze, R. (ed.): *Auslegung europaischen Privatrechts und angeleglichen Rechts*, Baden-Baden, Nomos, p. 47-61.

Kluiver, H.J. de (2001). De ondernemingsrechtelijke contractspraktijk: onderhandelen in de schaduw van de wet. *Contracteren*, p. 4-14.

Kluiver, H.J. de (2001). Van commissarissen en ondernemingsraden: de vragen die Harry Honée stelde en niet voorbij liet gaan. *Ondernemingsrecht*, p. 28-33.

Kluiver, H.J. de (2001). Overnamecontracten, letters of intent en garanties. *Dossier over Onderneming, Financiering en Recht*, 47, p. 34-43.

Kluiver, H.J. de (2002). Afgebroken onderhandelingen: een terugblik op 20 jaar rechtsontwikkeling. *Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht*, p. 238-246.

- * Kluiver, H.J. de (2002). De Verordening op de Europese Vennootschap (SE), haarlemmerolie of levertraan? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6481, p. 245-247.

Kluiver, H.J. de (2002). De rolluikfusie in een akte. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6484, p. 294-296.

- ** Kluiver, H.J. de (2002). IPR en de Europese Vennootschap (SE): het einde van een geschiedenis? In Vlas, P. et al. (red.), *Met recht gekregen, Liber Amicorum Ingrid Joppe*, Deventer, Kluwer, p. 105-118.
- ** Kluiver, H.J. de & Eisma, S.E. (2002). *International Encyclopedia of Laws, Corporations and Partnerships in the Netherlands*, The Hague/London/New York, Kluwer Law International, 108 p.
- * Kluiver, H.J. de & Koelemeijer, M. (1998). De betekenis van vermogensrechtelijke beginselen van rechtspersonenrecht. Over de absorberende werking van de goede trouw. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief*, Antwerpen, Intersentia, p. 31-62.
- * Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (1998). Inleiding. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief. Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen, Intersentia, p. 1-7.
- ** Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.). (1998). *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief. Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen, Intersentia, 367 p.
- * Koelemeijer, M. (1998). Aandeelhouders en (stem)overeenkomsten. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief. Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen, Intersentia, p. 205-215.
- Koelemeijer, M. (2000). Delegatie, mandaat en volmacht in het stichtingsbestuur en de rol van redelijkheid en billijkheid. *Stichting en Vereniging*, p. 69-73.
- Koelemeijer, M. (2000). Redelijkheid en billijkheid in kapitaalvennootschappen. Beschouwingen rond aandeelhouders en bestuurders in rechtsvergelijkend perspectief. *Ars Aequi*, p. 209-213.
- Koelemeijer, M. (2001). Management en redelijkheid en billijkheid. *Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie*, p. 12-17.
- Koelemeijer, M. (2001). Rechtspraakoverzicht civiel recht I. *Stichting & Vereniging*, p. 12-13.
- Koelemeijer, M. (2001). Rechtspraakoverzicht civiel recht II. *Stichting & Vereniging*, p. 19-21.
- Koelemeijer, M. (2001). Rechtspraakoverzicht civiel recht III. *Stichting & Vereniging*, p. 27-30.
- Koelemeijer, M. & Hamers, J.J.A. (2001). Bijzondere besluitvormingstrajecten bij Stichting en Vereniging. *Stichting & Vereniging*, p. 147-155.
- * Kruisinga, S.A. (2000). Internationale koop, het ICC-model internationaal koopcontract en vervoer. *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, p. 73-80.

- * Meinema, M. (2002). Mandatory and non mandatory rules in Dutch corporate law. In Hondius, E.H. & Joustra, C.A. (eds.), Netherlands Reports to the Sixteenth International Congress of Comparative Law, Antwerpen, Intersentia, p. 157-170.
Meijer, S.Y.T.H. (1999). Milieu-aspecten van de bedrijfsovername. In Meijer, S.Y.T. (red.), Bedrijfsvername, Serie Praktijkhandleidingen, Deventer, Tjeenk Willink, p. 71-83.
Meijer, S.Y.T.H. (1999). Vertegenwoordiging voor nader te noemen meester. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6371, p. 693-695.
- * Meinema, M. & Gernoth J. (2000). Niederländisches Enqueterecht: Vorbild für das deutsche Sonderprüfungsrecht? Recht der Internationalen Wirtschaft, p. 844-849.
- * Rammeloo, S.F.G. (1998). Grensoverschrijding door Duitse en Nederlandse commerciële stichtings- en verenigings'achtigen'. Stichting en Vereniging, p. 179-186.
- * Rammeloo, S.F.G. (1999). Cross-border company mobility and the Proposal for a 14th EC Company Law Directive: 'Daily Mail' surmounted? Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 105-110.
- * Rammeloo, S.F.G. (2000). Corporations in Private International Law. A European Perspective, Oxford, Oxford University Press, 398 p.
Rammeloo, S.F.G. (2001). Cross-Border Mobility of Corporations and the European Union: Two Future Landmark Cases? Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 117-120.
- * Rammeloo, S.F.G. (2002). Partnership Law in the Twenty-First Century: 'Europeanization' versus 'Law Competition'? Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 3-6.
- ** Schilfgaarde, P. van (1998). Van de BV en de NV, 11e druk, Deventer, Gouda Quint, 435 p.
- ** Schilfgaarde, P. van (1999). Feiten en rechtsoordelen. In Buren-Dee, J. van (red.), Privaatrecht en Gros, Antwerpen/Groningen, Intersentia, 11 p.
- ** Schilfgaarde, P. van (1999). Beantwoording rechtsvraag, Overdracht in plaats van omzetting. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6362, p. 471.
Schilfgaarde, P. van (1999). Concordantie in het Privaatrecht. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6356, p. 318-321.
Schilfgaarde, P. van (1999). Deel 4 van Hesselink. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6377, p. 811-816.
Schilfgaarde, P. van (2000). De Landsverordening Besloten Vennootschap. TAR-Justicia, p. 1.

- Schilfgaarde, P. van (2000). De rol van de rechter bij de Antilliaanse besloten vennootschap. *Trema*, 10a, p. 17-21.
- ** Schilfgaarde, P. van (2000). De Besloten Vennootschap naar het recht van de Nederlandse Antillen. *Ondernemingsrecht*, p. 31-36.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Beantwoording Rechtsvraag, Nietige concernfusie? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6387, p. 74.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Feiten en Rechtsoordelen I. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6396, p. 227-231.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Feiten en Rechtsoordelen II. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6397, p. 243-249.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Uittreding van aandeelhouders bij de Antilliaanse B.V., Yin-Yang, *Liber Amicorum Van Mourik*, Deventer, Kluwer, p. 271-276.
- ** Schilfgaarde, P. van (2000). De ontwikkeling van de rechtspersoon in het privaatrecht, bespreking van de preadviezen van de Nederlandse Juristen-Vereniging van Timmerman en Buijn. *Nederlands Juristenblad*, 22, p. 1093-1098.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Beantwoording Rechtsvraag, Beleggingsclub als vereniging. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 6422, p. 803.
- Schwarz, C.A. (1998). Ingrijpende bewerking van het onderdeel De algemene vergadering bij de NV (commentaar bij de artt. 2.107 t/m 128 BW. *Losbladige rechtspersonen*, Deventer, Kluwer, p. 94.
- Schwarz, C.A. (1998). De ruziesplitsing als alternatief voor de uitkoopprocedure? *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 95-96.
- ** Schwarz, C.A. (1998). Enige ontwikkelingen op het terrein van de certificering van aandelen. In Pasman, H. e.a. (red.), *Overnemen een hele onderneming*, Deventer, Kluwer, p. 99-125.
- Schwarz, C.A. (1998). Aspecten van juridische splitsing bij stichting en vereniging, mede in relatie tot de vermogensbescherming bij stichtingen. *Stichting en Vereniging*, p. 169-175.
- Schwarz, C.A. (1999). Milieuschade en aansprakelijkheid van bestuurders van rechtspersonen in privé. *Themanummer Milieuansprakelijkheid. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie*, p. 273-279.
- Schwarz, C.A. (1999). Beschermingsperikelen en tegenstrijdig belang. *Ondernemingsrecht*, p. 436-441.
- Schwarz, C.A. (1999). Ruimere toepassing van het Wetsvoorstel Beschermingsmaatregelen. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 699-700.
- Schwarz, C.A. (2000). Het rechte pad; nogmaals beschermingsperikelen en tegenstrijdig belang. *Ondernemingsrecht*, p. 60-62.

- Schwarz, C.A. (2000). Recente ontwikkelingen op het terrein van vijandige overnamepogingen. *Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie*, 1231, p. 105-117.
- Schwarz, C.A. (2000). Verdwijnende vennootschappen bij fusie en splitsing en de positie van houders van bewilligde certificaten. In Huizink, J.B. e.a. (red.), *A-T-D. Liber Amicorum P. van Schilfgaarde*, Deventer, Kluwer, p. 389-399.
- Schwarz, C.A. (2000). Recente rechtspraak en de kans op succes bij een vijandige overnamepoging; de rol van de redelijkheid en billijkheid. In Yin-Yang, *Liber Amicorum van Mourik*, Deventer, Kluwer, p. 309-323.
- * Schwarz, C.A. (2000). Gibraltar, de 13e Richtlijn en het Wetsvoorstel Beschermingsmaatregelen, *Weekblad voor Privaatrecht. Notariaat en Registratie*, p. 345-347.
- Schwarz, C.A. (2000). Stichting Moskee Al Firdaus. Wijziging van stichtingsstatuten door de rechter en de knellende uitleg van wat gevolgen zijn die bij de oprichting redelijkerwijze niet zijn gewild. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, p. 471-472.
- Schwarz, C.A. (2002). Certificering van aandelen als onderlinge regeling tot samenwerking tussen aandeelhouders? *Stichting en Vereniging*, p. 44-51.
- Schwarz, C.A. (2002). De toekomst van de structuurregeling voor de besloten BV. In Ingh, van den et al (red.), *Voûte-bundel 'Met een zekere stijl'*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, p.135-155.
- ** Schwarz, C.A. & Faure, M. (1998). (red.). De strafrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon en zijn bestuurders, *Ius Commune Europaeum*, 28, Antwerpen, Intersentia, 288 p.
- ** Schwarz, C.A. & Geens K. (1998). Het leerstuk van tegenstrijdig belang en zijn consequenties naar Nederlands en Belgisch recht; enige rechtsvergelijkende beschouwingen. In Kluijver, H.J. & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief*, Antwerpen-Groningen, Intersentia, p. 285-314.
- ** Schwarz, C.A. & Hamers, J.J.A. (2002). Aansprakelijkheid van bestuurders en aandeelhouders van vennootschappen voor milieuschade. In Faure, M.G. en Schwarz, C.A. (red.), *Milieuaansprakelijkheid: recente ontwikkelingen in een ondernemingsrechtelijk kader*, Deventer, Kluwer, p. 99-145.
- Schwarz, C.A. & Hamers, J.J.A. (2002). *Naamloze en besloten vennootschap*. Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, Boom Basics, 105 p.
- Schwarz, C.A., Ingh, van den, Numan & Steins Bisschop (red.) (2002). *Voûte-bundel 'Met een zeker stijl'*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 226 p.
- Schwarz, C.A. & Kluijver, H.J. de (1998). Onderhandelen onder voorbehoud, in het bijzonder met rechtspersonen. In Eykman c.s. (red.), *Onderhandelen en schikken*, Deventer, Tjeenk Willink, p. 101-138.

** Schwarz, C.A., Overes, C.H.C. & Ploeg, T.J. van der (2002). Van vereniging en stichting, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij, Deventer, Gouda Quint, 381 p.

Schwarz, C.A. & Steins Bisschop B.T.M. (1999). Enige aspecten van kapitaal-beschermingsrecht. In Meijer, S.Y.Th. (red.), *Bedrijfsovername*, Deventer, W.E.J. Tjeenk Willink, p. 85-106.

Schwarz, C.A., Streek, J.L. van der & Wessels, B. (2002). *Stichting en Fiscus*, 5^e herziene druk, Deventer, Kluwer, 240 p.

Tas, R. (1999). De identificatie van een rechtspersoon bij proceshandelingen. *Recente Arresten van het Hof van Cassatie*, p. 51-58.

Tas, R. (1999). Uitkeringen aan de aandeelhouders en daarmee gelijkgestelde verrichtingen: enkele knelpunten, 20 jaar na de Tweede en de Vierde Richtlijn. In Bouckaert, F., Geens, K., Hellemans, F. e.a. (red.), *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw*, Kalmthout, Biblo, p. 141-185.

Tas, R. (1999). Juridische aspecten van fusies en splitsingen van v.z.w.'s, Samenwerkingsverbanden tussen v.z.w.'s, Gent, Mys & Breesch, p. 189-212.

Tas, R. (1999). Verbintenissen aangegaan namens een vennootschap in oprichting (art. 13bis Venn.W.): kan de wederpartij zich verzetten tegen een bevrijdende overname door de opgerichte vennootschap? *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 346-349.

Tas, R. & Wauters, M. (2001). De overdracht van aandelen: een contract over aandelen met garanties inzake de vennootschap. In Geens, K. (red.), *Vennootschaps- en financieel recht*, Brugge, Die Keure, p. 27-48.

Tilleman, B. (1999). Echtscheiding tussen de echtgenoten-vennoten in een patrimoniumvennootschap *Echtscheidingsjournaal*, p. 34-37.

Tilleman, B. (1999). Le mandat, *Diegem*, Kluwer Editions Juridiques Belgique, XXIV, 467 p.

Tilleman, B. (1999). Recente ontwikkelingen van dading. Afdeling 1: De dadingsovereenkomst algemeen. In *Recht in beweging. Verslagboek 6de VRG-Alumnidag 12 maart 1999*, Leuven, K.U.Leuven Rechtsfaculteit, p. 161-179.

Tilleman, B. (1999). *Ondernemingsstrafrecht*, Brugge, Die Keure, XIV + 266 p.

Tilleman, B. (1999). Statutaire variaties inzake overdrachtsbeperkingen bij niet-publieke vennootschappen. In Bouckaert, F., Geens, K., Hellemans, F. e.a. (red.), *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw. Verslagboek van de Leuvense vennootschapsdagen van 11 december 1998*, Kalmthout, Biblo, p. 521-611.

Tilleman, B. (2000). *Conventioneel voorkooprecht. Notarieel en Fiscaal Maandblad*, p. 263-281.

- Tilleman, B. (2001). Overeenkomsten. 2: Bijzondere overeenkomsten. A: Verkoop. 1: Totstandkoming en kwalificatie van de koop. Beginselen van Belgisch privaatrecht, 10, Antwerpen, Kluwer, LXI, 677 p.
- Tilleman, B. (2001). Contractuele aspecten van opties op aandelen. In Tilleman, B. & Laing, B. du (red.), Onderneming en effecten, Brugge, Die Keure, p. 3-67.
- Tilleman, B. & Baudoncq, F. (2000). Overeenkomsten. 2: Bijzondere overeenkomsten. C: Bruikleen, bewaargeving en sekwester, Antwerpen, E. Story-Scientia, 657 p.
- Tilleman, B. & Claeys, I., Coudron, Ch. & Loontjens, K. (2000). Dading, Antwerpen, E. Story-Scientia, 563 p.
- Tilleman, B. & Laing, B. du (2001). Onderneming en effecten. Recht en onderneming, 3, Brugge, Die Keure, XXI, 498 p.
- Tilleman, B. & Solinge, G. van (2000). De uittreding en uitsluiting. Tijdschrift voor privaatrecht, p. 625-749.
- Vananroye, J. (1999). Art. 190 al. 2 Venn.W., Vennootschapsrecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, losbladig, Antwerpen, Kluwer, 12 p.
- Vananroye, J. (1999). Art. 176 Venn.W.. Vennootschapsrecht: artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, losbladig, Antwerpen, Kluwer, 22 p.
- Vananroye, J. (1999). Collectieve schade in het faillissement, in het bijzonder bij aansprakelijkheid wegens onrechtmatige kredietverlening en –handhaving. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 152-170.
- Vananroye, J. (1999). Vermogensstructuur, aansprakelijkheid en verhaalbaarheid in de maatschap. In Jan Ronse Instituut (red.), In Bouckaert, F., Geens, K., Hellemans, F. e.a. (red.), Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht: zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw, Kalmthout, Biblo, p. 205-296.
- Vananroye, J. (1999). Over stille en openbare maatschappen. Tijdschrift voor Privaatrecht, p. 1453-1510.
- Wezeman, J.B. (1998). Over vereenzelviging, bestuurdersaansprakelijkheid en een (derdegraads) gevolmachtigde agent. Aansprakelijkheid & Verzekering, nr. 2, p. 35-40.
- Wezeman, J.B. (1998). Averij voor de commissaris, Enkele opmerkingen over de persoonlijke aansprakelijkheid van commissarissen naar aanleiding van enige recente jurisprudentie. Aansprakelijkheid & Verzekering, nr. 6, p. 123-130.

- Wezeman, J.B. (1998). Aspecten van het statuut van de bestuurder, naar Nederlands recht. In Kluiver, H.J. de & Wouters, J. (red.), *Beginselen van vennootschapsrecht in binationaal perspectief, Vergelijkende beschouwingen naar Belgisch en Nederlands recht*, Antwerpen/Groningen, Intersentia, p. 277-283.
- Wezeman, J.B. (2000). Aansprakelijkheidsrisico's voor ondernemers privé. *Dossier*, 41, p. 53-60.
- Wezeman, J.B. (2000). *Privaatrecht Actueel*. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6392, p. 151-152.
- * Wouters, J. (1999). The application of general principles of law by the European Court of Justice and their relevance for EC and national tax law. In Albrechtse, D. & Kogels, H., *Selected Issues in European Tax Law: The Legal Character of VAT and the Application of General Principles of Justice*, Den Haag, Kluwer Law International, p. 19-33.
- Wouters, J. (1999). Flexibiliteit in de eerste pijler, Flexibiliteit en het Verdrag van Amsterdam, Den Haag, T.M.C. Asser Press, p. 29-46.
- Wouters, J. (1999). Business as usual of lopende zaken? Kanttekeningen bij het ontslag van de Europese Commissie. *Nederlands Tijdschrift voor Europees Recht*, p. 69-71.
- * Wouters, J. (1999). The principle of non-discrimination in European Community law. *EC Tax Review*, p. 98-106.
- * Wouters, J. (1999). Europees Vennootschapsrecht: quo vadis? In Bouckaert, F., Geens, K., Hellemans, F. e.a. (red.), *Knelpunten van dertig jaar vennootschapsrecht. Zoeken naar oplossingen voor de 21ste eeuw*, Kalmthout, Biblio, p. 313-358.
- * Wouters, J. (1999). La restitution des aides illégalement octroyées et ses implications en droit de sociétés et en droit fiscal, Les aides d'état en droit communautaire et en droit national, Brussel, Bruylant, p. 317-346.
- Wouters, J. (1999). Publieke ondernemingen en de Europese regels inzake overheidssteun. In Baeten, S., Byttebier, K. & Leus, K. (red.), *Onderneming van publiek recht*, Antwerpen, Maklu, p. 355-388.
- * Wouters, J. & Hees, B. van (1999). Les entreprises publiques et les règles européennes en matière d'aides d'Etat. *Revue du Marché Unique Européen*, p. 35-72.
- * Wouters, J. (2000). European company law: Quo Vadis? *Common Market Law Review*, p. 257-307.
- * Wouters, J. (2000). National Constitutions and the European Union. *Legal Issues of Economic Integration*, p. 25-91

VAKPUBLICATIES

- Braak, S.M. van den (2000). Van de Mosselaar Vastgoed BV/Mr. X. Dossier, p. 57-61.
- Denef, M. (1999). De kwalificatie als handelsvennootschap. Noot bij Gent 21 oktober 1998 en Antwerpen 26 oktober 1998. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 113-118.
- Denef, M. (1999). Noot bij Hof van Justitie 29 juni 1999, nr. C-172/98. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 323-326.
- Denef, M. (1999). De niet-tegenwerpelijheid van de rechtspersoonlijkheid getoetst aan de beginselen inzake (contractuele) vertegenwoordiging van een VZW. Noot bij Hof van Cassatie, 11 februari 1999. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 517-524.
- Denef, M. (2000). De niet-tegenwerpelijheid van de rechtspersoonlijkheid van de VZW. Noot bij Cass. 24 juni 1999. Tijdschrift voor Notarissen, p. 481-489.
- Denef, M. (2001). Noot bij Rechtbank van Koophandel Ieper 12 december 2000, De voorlopige bewindvoerder als voorloper van de commissaris inzake opschorting. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 42-43.
- Denef, M. (2001). Noot bij Correctionele Rechtbank Leuven 20 november 2000. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 119-121.
- Devroe, W. (2000). Universele dienstverlening. Sociaal Economische Wetgeving, p. 82-95.
- Devroe, W. (2000). Besturen op afstand. Walter van Gerven tussen twee- en driewegenleer. In Cousy, H., Dirix, E., Stijns, S., Stuyck, J. & Gerven, D. van (red.), De Bewindvoerder in het insolventierecht. Liber Amicorum Walter van Gerven, Antwerpen, Kluwer, p. 3-21.
- Devroe, W. (2001). Privatisering en verzelfstandiging. Een verkenning vanuit nationaal en Europees economisch recht. Jura Falconis, p. 299-325.
- * Dorresteyn, A.F.M. (1998). Grensoverschrijdende medezeggenschap, Handboek OR, Strategie en Beleid Katern, Alphen aan den Rijn, Samsom, 59 p.
- Dorresteyn, A.F.M. (1999). De Mededingingswet in vogelvlucht. S&J Signaal Wetgevingsinformatie, 1, p. 1-14.
- Dorresteyn, A.F.M. (1999). Rechtspraak enquêterecht, OK 9 juli 1998, Jurisprudentie, Onderneming en Recht 1998/122. Dossier voor Onderneming, Financiering en Recht, 34, p. 78-83.
- Dorresteyn, A.F.M. (2000). De structuurregeling. Dossier voor Onderneming, Financiering en Recht, 40, p. 23-29.
- Dorresteyn, A.F.M. (2000). Stemmen op afstand en de elektronische snelweg. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6385, p. 17-18.

- Dorresteijn, A.F.M. (2001). Fraude en fraudebestrijding. Dossier over Onderneming, Financiering en Recht, 45, p. 2-3.
- Dorresteijn, A.F.M. (2001). Naschrift bij Reactie van Mok. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6455, p. 738.
- Dorresteijn, A.F.M. (2001). Bespreking van Dortmund, P.J., Stemovereenkomsten rondom de eeuwwisseling, Deventer, Kluwer/Tjeenk Willink, 2000. RM Themis, 3, p. 84-85.
- Dorresteijn, A.F.M. (29-09-2001). Rechter kan HBG-beleid wel degelijk toetsen. Het Financieel Dagblad.
- * Geens, K. (2000). On corporate governance, shareholder structures and company law. In Stuyck, J. e.a. (ed.), Financial services and financial markets in Europe: changes and adjustments, Leuven, University Press, p. 203-249.
- Hamers, J.J.A. (2000). Bespreking van Heuvel, L.H. & Ploeg, T.J. van der (red.), Ontslag van bestuurders van rechtspersonen, Utrecht, Lemma, 1999, 216 p. Stichting en Vereniging, p. 126-129.
- Hamers, J.J.A. (2000). Noot bij HR 24 maart 2000, RvdW 2000, 87, C.J. Kassenberg, R.H. Conijn/mr. E.A.E.G.J. Libosan qq, Rechtspraak Kort. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 263-265.
- Hamers, J.J.A. (2001). Noot bij HR 8 september 2000, Rechtspraak van de Week 2000, 179, VOF Cento Nederland BV i.o./Cento BV en Van Delzen. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 44-46.
- Hamers, J.J.A. (2001). Noot bij HR 27 april 2001, C99/242HR, Ontvanger/Organisatie Communicatie Groep BV. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 325-327.
- Hamers, J.J.A. (2001). Noot bij HR 08 juni 2001, Nederlandse Jurisprudentie 2001, 454, Mr. P.G. Gilhuis qq/H. te K. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 435-437.
- Hamers, J.J.A. (2002). Noot bij HR 26 oktober 2001, 166, Rechtspraak van de Week 2001, B. en D./De Ontvanger van de Belastingdienst/Grote Ondernemingen te 's-Gravenhage. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 46-48.
- Hamers, J.J.A. & Olaerts, M. (2002). De betekenis van Hurks II voor het ondernemingsrecht. Accounting, 5, p. 7-14.
- Hamers, J.J.A. & Olaerts, M. (2002). Noot bij HR 21 december 2001, Rechtspraak van de Week 2002, nr 6, Sobi/Hurks. Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht, p. 334-341.
- * Honnebier, B.P. (2000). De internationale financieringspraktijk heeft wederom behoefte aan een uitbreiding van van het bestaande pakket van Nederlandse zakelijke rechten. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6427, p. 914-916.

- Honnebier, B.P. (2001). Internationale goederenrechtelijke aspecten van het leasen van mobiel materieel. Handboek Leasing, losbladige uitgave, 1992-2000, Deventer, Kluwer Fiscaal, p. 1-72.
- Huizen, Ph.H.J.G. van (1998). Pensioen en Rechter. Dossier Onderneming en Rechter, p. 73-78.
- * Kamperman Sanders, A.W.J. (1998). Noot bij EHRM 25 augustus 1998, Hertel/Zwitserland. Intellectuele Eigendom en Reclamerecht, 6, p. 254-265.
- Kamperman Sanders, A.W.J. (1999). Ongeoorloofde Mededinging in Europa. In Grosheide, W. & Mochel, P. (red.), CIER-lezingen, Ongeoorloofde mededinging, Nijmegen, Ars Aequi Libri, losbladig, p. 1-12.
- Kluiver, H.J. de (1998). Ondernemen en winst in stichting en vereniging, Dossier Onderneming, Financiering en Recht 31, 's-Gravenhage, VUGA, p. 8-15.
- Kluiver, H.J. de (1999). Europees Vennootschapsrecht. Dossier, p. 38-44.
- Kluiver, H.J. de (1999). Beschermingsconstructies: Kind en badwater. Meester, p. 50-53.
- Kluiver, H.J. de (2002). Noot bij EHRM 19-03-2002. Jurisprudentie Onderneming en Recht, p. 982-986.
- Koelemeijer, M. (1998). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 34-36.
- Koelemeijer, M. (1998). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 69-71.
- Koelemeijer, M. (1998). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 102-105.
- Koelemeijer, M. (1998). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 127-130.
- Koelemeijer, M. (2000). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 5-8.
- Koelemeijer, M. (2000). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 29-33.
- Koelemeijer, M. (2000). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 45-48.
- Koelemeijer, M. (2000). Rechtspraak overzicht civiel recht. Stichting en Vereniging, p. 54-57.
- Meinema, M. (1998). Noot bij Hof van Justitie, zaak C-245/95P, Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen NTN Corporation en Koyo Seiko Co. Ltd. Sociaal Economische Wetgeving, p. 431.

- Meinema, M. (1998). Noot bij Hof van Justitie, zaken C-8/96 Locamion SA - Directeur des services fiscaux d'Indre-et-Loire en C-42/96 Societa Immobiliare SIF SpA - Amministrazione delle Finanze dello Stato. Sociaal Economische Wetgeving, p. 430.
- Meinema, M. (1998). Noot bij Hof van Justitie, zaak C-177/96, Belgische Staat tegen Banque Indosuez e.a. Sociaal Economische Wetgeving, p. 430.
- Meinema, M. (1999). Noot bij Hof van Justitie, EG 16 oktober 1997, gevoegde zaken C-69/96 - C-79/96 Garofalo e.a. - Ministero della Sanità en Unità sanitaria locale (USL) no. 58 di Palermo. Sociaal Economische Wetgeving, p. 247.
- Meinema, M. (1999). Noot bij Hof van Justitie EG 16 juli 1998, zaak C-93/97 Belgisch Verbond der Syndicale Artsenkamers VZW - Vlaamse regering, Regering van de Franse Gemeenschap, Ministerraad. Sociaal Economische Wetgeving, p. 303.
- Meinema, M. (1999). Noot bij Hof van Justitie EG 27 oktober 1998, zaak C-4/97 Manifattura Italiana Nonwoven SpA - Direzione regionale delle entrate per la Toscana. Sociaal Economische Wetgeving, p. 430-431.
- Meinema, M. (1999). Noot bij Hof van Justitie EG 18 maart 1999, zaak C-166/97 Commissie van de Europese Gemeenschappen - Franse Republiek. Sociaal Economische Wetgeving, p. 431-432.
- Meinema, M. (2000). Bewerking van Zaak C-38/97 Autotrasporti Librandi Snc di Librandi F. & C. - Cuttica Spedizione e Servizi Internazionali Srl. Sociaal Economische Wetgeving, p. 174-175.
- Meinema, M. (2000). Bewerking van Zaak C-136/96, The Scotch Whisky Association - Compagnie financière européenne de prises de participation (Cofepp), Prisunic SA, Centrale d'achats et de services alimentaires SARL (Casal). Sociaal Economische Wetgeving, p. 215-216.
- Rammeloo, S.F.G. (2000). Bespreking van Vlas, P., Rechtspersonen (2e druk), Praktijkreeks IPR nr. 9, Deventer, Kluwer, 1999, XV + 180 p. Stichting & Vereniging, p. 50-53.
- Rammeloo, S.F.G. (1999). Personenvennootschappen en 'Europa'. Vrijheid van vestiging of vrijheid tot samenwerking. Lood om oud ijzer? Dossier (themanummer), p. 80-85.
- Rammeloo, S.F.G. (2000). Vrij verkeer van rechtspersonen in 'Europa' na Hof van Justitie EG Centros. Nieuwe prejudiciële procedures: IPR-zetellers verenigbaar met EG-Verdrag? (Hof van Justitie EG 9 maart 1999). Nederlands Internationaal Privaatrecht, p. 273-282.
- * Rammeloo, S.F.G. (2002). Bespreking van Collier, J.G., Conflict of Laws (3d ed.), Cambridge University Press. Maastricht Journal of European and Comparative Law, p. 103-106.

- Schilfgaarde, P. van (1998). Noot bij HR 31 oktober 1997. Nederlandse Jurisprudentie, p. 258.
- Schilfgaarde, P. van (1998). Noot bij HR 5 september 1997. Nederlandse Jurisprudentie, p. 437.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 2 oktober 1998 (FNV/Ventaz). Nederlandse Jurisprudentie, p. 194.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 2 oktober 1998 (Femis Bank). Nederlandse Jurisprudentie, p. 467.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 9 oktober 1998 (Hartman/Bakker). Nederlandse Jurisprudentie, p. 581.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 23 oktober 1998 (Nacap/Kurstjens). Nederlandse Jurisprudentie, p. 582.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Beantwoording rechtsvraag, Wijziging doelstelling stichting. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6368, p. 629-630.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 25 juni 1999 (Fokker-vennootschappen). Nederlandse Jurisprudentie, p. 667.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR (Mokster/Wijsmuller). Nederlandse Jurisprudentie, p. 684.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 20 november 1998 (Mokster/Wijsmuller). Nederlandse Jurisprudentie, p. 684.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 27 november 1998 (curator K/Nederlandse Antillen). Nederlandse Jurisprudentie, p. 685.
- Schilfgaarde, P. van (1999). Noot bij HR 20 november 1998. Nederlandse Jurisprudentie, p. 685.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Rechtsvragenrubriek. Nietige concernfusie? Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6387, p. 74.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Rechtsvragenrubriek. Beleggingsclub als vereniging. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6422, p. 803.
- Schilfgaarde, P. van (2000). De Besloten Vennootschap naar het recht van de Nederlandse Antillen. Ondernemingsrecht, 1, p. 31.
- Schilfgaarde, P. van (2000). De Landverordening Besloten Vennootschap. Tar-Justicia, 1, p. 1.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 12 november 1999 (LISV/Wilderink q.q.). Nederlandse Jurisprudentie, p. 52.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 3 december 1999 (curator Müller). Nederlandse Jurisprudentie, p. 53.

- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 4 februari 2000 (Scholten q.q./Van Zwol Wijntjes). Nederlandse Jurisprudentie, p. 192.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 12 mei 2000 (El Mahtouchi), Nederlandse Jurisprudentie. P. 567.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 9 juni 2000 (Kazim Durmaz/Kramer q.q.). Nederlandse Jurisprudentie, p. 577.
- Schilfgaarde, P. van (2000). Noot bij HR 16 juni 2000 (Van Dooren q.q./ABN AMRO Bank). Nederlandse Jurisprudentie, p. 578.
- Schwarz, C.A. (1998). Inleiding bij - en redactie van het Themanummer Corporate Governance. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, 1213, p. 206.
- Schwarz, C.A. (1999). Inleiding Themanummer Milieuaansprakelijkheid. Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie, 1224, p. 258.
- Schwarz, C.A. (1999). Bespreking van Oostwouder, W.J., Management Buy-out, diss. Eur. RM Themis, p. 67-69.
- Schwarz, C.A. (2000). *Bewerking Art.2: 125 BW, Losbladige Rechtspersonen*, Deventer, Kluwer, p. 8.
- Schwarz, C.A. (2000). *Bewerking Titel 5, Afd. 4 Boek 2 BW, De algemene vergadering van aandeelhouders bij de BV, de artt.2: 217-238 BW. Losbladige Rechtspersonen*, Deventer, Kluwer, 55 p.
- Schwarz, C.A. (2000). Interventies rond het thema optieverlening op beschermingsprefs, Congres Conflicten rondom de rechtspersoon, opgenomen in de gelijknamige bundel Serie Monografieën vanwege het Van der Heijden Instituut, deel 62, Deventer, Kluwer, 222 p.
- Schwarz, C.A. (2001). Iets over bestuurderschap, verantwoording, aansprakelijkheid, decharge en kwijting van bestuurders van vennootschappen. Dossier over Onderneming, Financiering en Recht, 48, p. 49-55.
- Stille, A.L.G.A. (1998). *Onderneming en winst, een caleidoscopische inleiding. Dossier Onderneming & Winst*, 31, p. 2-7.
- Stille, A.L.G.A. (1998). Het thans in het Nederlands internationaal rechtspersonenrecht geldende beginsel van de incorporatieleer dient te worden vervangen door dat van de leer van de werkelijke zetel (siège réel). *Stichting & Vereniging*, 2, p. 63-64.
- Stille, A.L.G.A. (1998). *Aanpassing commentaar op de artikelen 26, 29, 30, 33, 34, 34a, 36, 37, 38, 41, 41a, 43, 45, 46, 48, 50, 50a, 51, 52, 53, 53a, 54, 55, 57, 57a, 58, 60, 285, 289, 298 en 299 Boek 2 BW, Rechtspersonen (losbladig); supplement 147.*
- Vananroye, J. (1999). De aanstelling van een gemeenrechtelijke voorlopig bewindvoerder op verzoek van een schuldeiser. Noot onder Voorzitter Rechtbank Brussel 1 februari. *Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap*, p. 194-195.

- Vananroye, J. (1999). De geschillenregeling als autonome procedure. Noot onder Voorzitter Rechtbank van Koophandel Tongeren 24 juni 1997. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 285-287.
- Vananroye, J. (1999). Het optreden in rechte van een onderlinge verzekeringsmaatschappij. Noot onder Vred. Oudenaarde 19 april 1999. Tijdschrift voor Rechtspersoon en Vennootschap, p. 345-346.
- Wezeman, J.B. (1998). Bestuurdersaansprakelijkheid en bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. Praktijkboek Verzekeringsrecht, Den Haag, Vuga, suppl. 4 (okt. 1998), hoofdstuk D IV, p. 1-26.
- Wezeman, J.B. (1998). Winst- en verliesdeling bij personenvennootschappen. Dossier Onderneming, Financiering en Recht, 31, p. 19-23.
- Wezeman, J.B. (1998). Draagplicht en aansprakelijkheid van uitgetreden vennoten van personenvennootschappen, Dossier Onderneming, Financiering en Recht, 34, p. 67-71.
- Wezeman, J.B. (1998). Noot bij HR 6 februari 1998. Jurisprudentie Onderneming & Recht, 102, p. 679-681.
- Wezeman, J.B. (1998). annotatie Rb Amsterdam 11 februari 1998. Jurisprudentie Onderneming & Recht, 119, p. 807-809.
- Wezeman, J.B. (1999). De rederij: een buitenbeentje, Dossier Onderneming, Financiering en Recht, 36, p. 86-88.
- Wezeman, J.B. (1999). Nederlands-Antilliaans en Arubaans vennootschapsrecht. Dossier Onderneming, Financiering en Recht, 37, p. 16-21.
- Wezeman, J.B. (1999). Praktijkboek Curatoren (losbladig): supplement bestuurdersaansprakelijkheid. blz. A.9/1 t/m A.9/31, juni, p. 31.
- Wezeman, J.B. (1999). Verhaalsrechten. In Huizen, Ph.H.J.G. van en Wezeman, J.B. (red.), Praktijkboek Verzekeringsrecht, Den Haag 1997, suppl. 6, p. C III-1 t/m C III-34.
- Wezeman, J.B. (1999). Noot bij HR 11 juni 1999. Ondernemingsrecht, 11, p. 300-302.
- Wezeman, J.B. (1999). Noot bij HR 8 oktober 1999. Ondernemingsrecht, 16, p. 451-453.
- Wezeman, J.B. (2000). Privaatrecht Actueel. Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie, 6392, p. 151-152.
- Wezeman, J.B. (2000). Noot bij Rechtbank Maastricht 14 oktober 1999. Plicht LISV tot overneming werkgeversverplichtingen ex hoofdstuk IV WW. Jurisprudentie, Onderneming en Recht, 106, p. 560-562.
- Wouters, J. (1999). Boekbespreking van Marc Fallon, Droit matériel général des Communautés Européennes. Rechtskundig Weekblad, p. 1.

Wouters, J. (1999). The Community legislature's role regarding the freedom of establishment and the freedom to provide services: theory and practice. Annotation of ECJ Judgment of 13 may 1997. *Euredia*, p. 241-245.

Wouters, J., Gilliams, H. & Van Gerven, Y. e.a. (1999). Kroniek van rechtspraak: Europees ondernemingsrecht (oktober 1997-juli 1999). *Tijdschrift voor Belgisch Handelsrecht*, p. 474-815.